

BARCELONA

UNA CIUTAT SUPERBAMENT ESPORTIVA.

CAMPIONATS DEL MÓN

(1923 - 2019)

Joan Manel Surroca Carmona i Juli Pernas López

Fundació Barcelona Olímpica

BARCELONA:

UNA CIUTAT
SUPERBAMENT
ESPORTIVA.

CAMPIONATS DEL MÓN

(1923 - 2019)

Crèdits

© **BARCELONA: UNA CIUTAT SUPERBAMENT ESPORTIVA. Campionats del Món (1923 - 2019)**

SURROCA CARMONA, Joan Manel i PERNAS LÓPEZ, Juli.

1a edició – Barcelona. Espanya, 2020.

Edició: Fundació Barcelona Olímpica (FBO).

Edició de continguts: FBO / Raül Vázquez Coma i Luis Sánchez López.

Coordinació editorial: FBO/ M. Salomé Clavijo Sánchez.

Coordinació d'imatge: FBO / Cristian Herrera Mirabete, Raül Vázquez Coma i Luis Sánchez López.

Revisió de textos: Tick Traslations i FBO / Vàngelis Villar.

Maquetació i disseny coberta: Jorge Penny.

© **de l'edició:** FBO.

© **dels textos:** els seus autors.

© **disseny de coberta:** Jorge Penny.

Dipòsit legal: B-2342-2020

Imprimeix: Kaizen Producciones Publicitarias.

Imprès a Espanya – Printed in Spain.

BARCELONA:
UNA CIUTAT
SUPERBAMENT
ESPORTIVA.
CAMPIONATS DEL MÓN
(1923 - 2019)

AUTORS:

Joan Manel Surroca Carmona i Juli Pernas López

Fundació Barcelona Olímpica

**Ajuntament
de Barcelona**

SUMARI

- 07** Pròlegs
- 10** Introducció
- CAMPIONATS DEL MÓN (1923 - 2019)
- 14** 1923 **Campionat del Món de tennis en pista coberta**
- 18** 1930 **Campionat del Món de billar, modalitat de partida o carambola lliure**
- 22** 1931 **Campionat del Món de boxa / Combat entre Víctor Ferrand i Frankie Genaro**
- 26** 1931 **Campionat del Món de billar a tres bandes**
- 30** 1934 **Campionat del Món de billar a tres bandes**
- 34** 1935 **Campionat del Món de boxa / Combat entre Josep Gironès i Freddie Miller**
- 38** 1936 **Campionat del Món de billar al quadre 45-2**
- 42** 1949 **Campionat del Món de patinatge artístic i dansa**
- 46** 1951 **Campionat del Món de motociclisme / II Gran Premi d'Espanya de motociclisme, prova puntuable per al Campionat del Món de velocitat**
- 50** 1951 **Campionat del Món d'hoquei sobre patins**
- 54** 1951 **Campionat del Món d'automobilisme / I Gran Premi d'Espanya d'automobilisme, prova puntuable per al Campionat del Món de Fórmula 1**
- 58** 1954 **Campionat del Món d'hoquei sobre patins**
- 62** 1955 **Campionat del Món de patinatge artístic i dansa**
- 66** 1956 **Campionat del Món de patinatge artístic, dansa i curses**
- 70** 1958 **Campionat del Món de billar a tres bandes**
- 74** 1961 **Campionat del Món de tir al colomí**
- 78** 1962 **Campionat del Món de motocròs / I Gran Premi d'Espanya de motocròs, prova puntuable per al Campionat del Món**
- 82** 1964 **Campionat del Món d'hoquei sobre patins**
- 86** 1967 **Campionat del Món de curses sobre patins**
- 90** 1971 **Campionat del Món de patinatge artístic i dansa**
- 94** 1971 **Copa del Món d'hockey**
- 98** 1973 **Campionat del Món de ciclisme en ruta**
- 102** 1974 **Campionat del Món de tetratló i salvament aquàtic**

- 106** 1975 **Campionat del Món de boxa / Combat entre Perico Fernández i João Henrique**
- 110** 1979 **Campionat del Món B d'handbol**
- 114** 1979 **Campionat del Món C d'hoquei sobre gel**
- 118** 1980 **Campionat del Món de resistència / 24 Hores Motociclistes de Montjuïc**
- 122** 1982 **Copa del Món de futbol**
- 128** 1982 **Campionat del Món de ciclisme en ruta i Campionat del Món de ciclisme en pista**
- 132** 1985 **Campionat del Món d'esgrima**
- 136** 1985 **Campionat del Món d'esquí nàutic**
- 140** 1985 **Copa Mundial de Clubs de basquetbol**
- 144** 1986 **Campionat del Món de basquetbol**
- 148** 1987 **Campionat del Món de taekwondo**
- 152** 1991 **Campionat del Món de judo**
- 156** 1993 **Campionat del Món de trial indoor / Trial Indoor de Barcelona, prova puntuable per al Campionat del Món**
- 160** 1995 **Campionat del Món d'atletisme en pista coberta**
- 164** 1996 **Campionat del Món de futbol sala**
- 168** 2000 **Final de la Copa Davis de tennis**
- 172** 2003 **Campionat del Món de natació i esports aquàtics**
- 178** 2003 **Jocs Mundials de policies i bombers**
- 182** 2009 **Final de la Copa Davis de tennis**
- 186** 2011 **Campionat del Món d'snowboard FIS La Molina**
- 190** 2012 **Campionat del Món de pàdel per parelles / Padel Pro Tour**
- 194** 2012 **Campionat del Món de vela de la classe 470**
- 198** 2013 **Campionat del Món d'handbol**
- 202** 2013 **Campionat del Món de natació i esports aquàtics**
- 206** 2014 **Campionat del Món de basquetbol**
- 210** 2014 **Campionat del Món de ral·lis / RallyRACC Catalunya - Costa Daurada**
- 214** 2015 **Campionat del Món ORC de vela de creuer**
- 218** 2018 **Campionat del Món de pilota**
- 224** 2019 **Campionat del Món de patinatge i esports de roda petita / *World Roller Games***

PRÒLEGS

DAVID ESCUDÉ

Regidor d'Esports de l'Ajuntament de
Barcelona i president de la Fundació
Barcelona Olímpica

El Centre d'Estudis Olímpics i de l'Esport Joan Antoni Samaranch, gestionat per la Fundació Barcelona Olímpica i ubicat a l'edifici modernista conegut com la Font del Gat, ha fet aquesta publicació després d'haver realitzat un important treball d'investigació i recerca, tant pel que fa al contingut com a les imatges. Des de la seva fundació, un dels principals objectius del Centre ha estat recuperar la memòria històrica de l'esport barceloní, de les seves entitats, dels seus dirigents, i dels esdeveniments que han tingut com a escenari la nostra ciutat.

L'esport forma part de l'ADN de Barcelona. Les seves especials característiques climatològiques i orogràfiques la configuren com una ciutat nascuda per a l'activitat esportiva. Poques urbs poden garantir una pràctica esportiva continuada al llarg de tot l'any; uns espais naturals –muntanya, platja, zones verdes– que fomenten la pràctica física; un calendari de proves esportives ampli, divers i ric en oferta per a totes les edats; una xarxa d'equipaments esportius públics i privats que arriba a tots els barris i un teixit associatiu únic i molt actiu. Barcelona en pot fer gala!

La societat civil barcelonina ha estat sempre al costat de l'esport. L'afluència de públic a les competicions ha estat excepcional. El moviment social del voluntariat, nascut com a tal amb els Jocs del 92, ha afegit una altra dimensió a la pràctica esportiva i organitzativa. Segurament ha estat també el bressol de la creixent conscienciació del potencial solidari que l'esport pot assolir.

Aquests arrelats fonaments es conjuguen perfectament amb les complicitats que Barcelona ha sabut teixir sempre al voltant dels projectes esportius. Amb la seva empenta aglutinadora i cohesionadora amb les diferents administracions i agents esportius, els projectes han prosperat i han esdevingut realitat: la celebració dels Jocs Olímpics i Paralímpics el 1992 en són el màxim exponent.

Una altra de les claus del prestigi esportiu de Barcelona ha estat treballar perquè aquestes grans competicions deixessin un llegat a la ciutat. Les infraestructures i els equipaments construïts *ad hoc* es dissenyen pensant també en el seu posterior ús i gaudi per la ciutadania. En els períodes previs a les competicions, la promoció esportiva s'ha treballat

des de la base, a les escoles i amb els clubs, apropant als infants i als joves la pràctica de la modalitat esportiva del campionat.

L'any 1926, durant la seva visita a Barcelona, Pierre de Coubertin, president del Comitè Olímpic Internacional (COI) i fundador de l'olimpisme modern, va escriure aquesta dedicatòria als lectors de la revista *Stadium*: “Antes de venir a Barcelona creía saber lo que es una ciudad deportiva (...)”. Tres anys abans, la ciutat ja havia acollit la que va ser la primera gran demostració de capacitat organitzativa: el primer Campionat del Món de tennis en pista coberta, al Palau de la Indústria. I 96 anys després, Barcelona ha acollit més de 50 campionats del món de modalitats esportives molt diverses.

Les barcelonines i els barcelonins ens sentim orgullosos de la nostra ciutat, per molts motius. I l'esport n'és un dels principals. És per això que podem dir amb orgull que som capital de l'esport!

UN ESTIL QUE VE DE LLUNY

La primera vegada que Barcelona va acceptar la responsabilitat d'organitzar un campionat del món, el de *lawn tennis* el 1923, ja va saber demostrar el seu millor estil. En ser de pista coberta, va triar un espai noble, el Palau de la Indústria, va encarregar l'adaptació a un dels millors arquitectes del moment, Enric Sagnier, i la premsa va destacar l'excel·lència del balanç final aconseguit: "Supieron organizarlos de espléndido modo, vencieron todos los obstáculos sin tropiezos hasta el fin, oyendo de propios y extraños los calurosos elogios por su ímproba labor".

Només tres anys després, el baró Pierre de Coubertin va confessar sense embuts la impressió que s'emportava després d'haver visitat les instal·lacions de la nostra ciutat: "Abans de venir a Barcelona, creia saber el que és una ciutat esportiva..." Els punts suspensius delataven la sorpresa tan positiva que li havia merescut tot allò que havia vist. Era la conseqüència de la passió que, ja des de la meitat del segle XIX, havia començat a despertar la pràctica esportiva, sobretot entre la burgesia. I així es va dibuixar i imposar el perfil d'uns *sportsmen* que van començar a guanyar seguidors.

És cert que la diversitat dels esports ja practicats els anys 20 era notable, i també és cert que impressionava la qualitat afinada de les instal·lacions, projectades per molt bons professionals, però el més cert de tot ha estat, des d'un bon començament, la capacitat d'organització. En aquest aspecte els barcelonins no han fallat mai, perfil que es va anar imposant i que va acabar essent reconegut arreu, la qual cosa significava que atorgar la responsabilitat de celebrar uns campionats mundials, fos quina fos l'especialitat, assegurava que tot aniria com una seda, sense haver de lamentar mancances ni errors. No cal dir que la culminació d'aquest historial es va perfeccionar fins a un nivell excepcional amb motiu dels Jocs Olímpics del 92. La marca Barcelona s'imposava com imbatible i de nivell mundial. Aquest resultat s'ha pogut aconseguir, mantenir i millorar gràcies a un estil barceloní que venia de lluny, que anava essent reconegut i que, per això, es manifesta en tots els àmbits de la vida: complidor, seriós, professional, exigent en l'estratègia i en els detalls. És una manera de ser, modelada per una barreja enriquidora i equilibrada de rauxa i seny.

INTRODUCCIÓ

El 7 de novembre del 1926 durant la seva visita a Barcelona, Pierre de Coubertin, president del Comitè Olímpic Internacional (COI) i fundador de l'olimpisme modern, a petició de Narcís Masferrer, va escriure aquesta dedicatòria als lectors de la revista *Stadium*: *“Antes de venir a Barcelona creía saber lo que es una ciudad deportiva (...)”*. El mateix Coubertin, que es confessava encantat per l'esperit esportiu de la ciutat, matisava en una carta el sentit de la seva dedicatòria: *“Sí, Barcelona es una ciudad soberbiamente deportiva. Pero que se guarde celosamente a sí misma para conservarse tal porque el espíritu deportivo es una flor delicada y fácil de marchitarse”*. Aquestes frases ens confirmen que, ara fa nou dècades, el fundador del COI i del moviment olímpic ja va percebre quin era el tarannà esportiu de la ciutat de Barcelona. Feia només tres anys que havia estat l'escenari del primer Campionat del Món disputat a la ciutat, el de tennis en pista coberta, que va ser una primera demostració de la seva capacitat organitzativa, atès l'escàs marge de temps en el qual es va organitzar. Des de llavors, i

al llarg de gairebé un segle, la ciutat ha organitzat fins a 52 Campionats del Món o proves que puntuen per a un Campionat del Món. És a dir, una mitja d'un cada dos anys. De fet, si descomptem el parèntesi que va des del començament de la Guerra Civil espanyola, la finalització de la II Guerra Mundial i l'aïllacionisme de la dictadura del general Franco fins al final de la dècada dels anys quaranta del segle passat (1936-1948), la proporció seria d'un Campionat del Món cada any i mig.

Un total de 52 Campionats del Món corresponents a un total de 32 esports o modalitats esportives en un procés que ha tingut diferents etapes.

Una primera etapa que va des del 1923 fins a l'inici de la Guerra Civil espanyola amb el billar i la boxa com a principals protagonistes; la segona etapa, des del 1949 fins al 1970, en la qual el protagonisme correspon fonamentalment als esports de roda petita —hoquei sobre patins, patinatge artístic, curses de patins— i esports de roda gran com

l'automobilisme, el motociclisme i el motocròs. A partir del 1971 amb la Copa del Món d'hockey i fins al 1982, que culmina amb la Copa del Món de futbol, tenim la tercera etapa amb un període de poc més d'una dècada en el decurs de la qual s'organitzen fins a deu Campionats del Món. La quarta etapa va ser de gran intensitat i marcada per la candidatura i la posterior concessió dels Jocs Olímpics del 1992 a la ciutat. Finalment, una cinquena etapa postolímpica en la qual la marca Barcelona s'havia fet valdre en els àmbits de l'esport internacional i que, de moment, acaba amb el World Roller Games.

Més que aprofundir en cadascun dels Campionats del Món, aquest llibre pretén fer un recull dels trets bàsics que ens donen una visió genèrica que ens permet valorar l'enorme dimensió assolida per la ciutat de Barcelona dins de l'esport internacional al llarg del segle XX i les primeres dècades del segle XXI.

JOAN MANEL SURROCA CARMONA

Periodista expert en olimpisme

JULI PERNAS LÓPEZ

Director de la Fundació Barcelona Olímpica i membre del Comitè Olímpic Espanyol

Com a darrer apunt, cal assenyalar també que la llista de competicions que apareix en aquest llibre ha estat degudament contrastada amb les respectives federacions i d'acord amb el criteri dels autors d'incloure els Campionats del Món pròpiament dits: aquelles competicions que tenen el rang de Campionat del Món en no haver-ne un com a tal i, finalment, aquells títols mundials que es decideixen per la suma dels resultats d'una sèrie de proves puntuables.

Malgrat aquest balanç extraordinari, s'obre un futur incert en el qual, a banda de la candidatura de Barcelona-Pirineus per als Jocs Olímpics d'hivern del 2030, Barcelona ha de recuperar el seu lideratge dins l'esport mundial i relançar la seva candidatura per tornar a ser la seu de grans competicions mundials. Poques ciutats al món —ben poques— poden sentir-se orgulloses d'haver organitzat uns Jocs Olímpics i d'haver estat la seu de més d'una cinquantena de Campionats del Món, entre ells els de projecció més mediàtica com la

Copa del Món de futbol i de basquetbol, la Copa Davis —considerada el principal Campionat del Món de tennis per equips— o els Campionats del Món de ciclisme, handbol o natació. A més, queden altres competicions de gran rellevància com el Màsters de tennis o les arribades del Tour de França i la Volta Ciclista a Espanya, la Copa del Món de diferents esports, com per exemple escacs (1989), atletisme (1989), waterpolo (1991), halterofília (1991), tennis taula (1991/2007), rugbi femení (2002) i el Gran Prix de patinatge sobre gel (2015/2016), així com també una gran quantitat de Campionats Europeus, tant a nivell de seleccions com de clubs. Tot això sense oblidar competicions de gran tradició que ja formen part de la vida quotidiana de la ciutat, com són el Torneig de Reis d'Hockey, el Comte de Godó de tennis, la clàssica de l'atletisme Jean Bouin, la Marató de Barcelona, el Memorial Joaquim Blume de gimnàstica, el Concurs Internacional de Salts Hípics, la Copa de Nacions al Reial Club de Polo de Barcelona o l'etapa final de la Volta a Catalunya. També cal citar la desapareguda Escalada Ciclista a

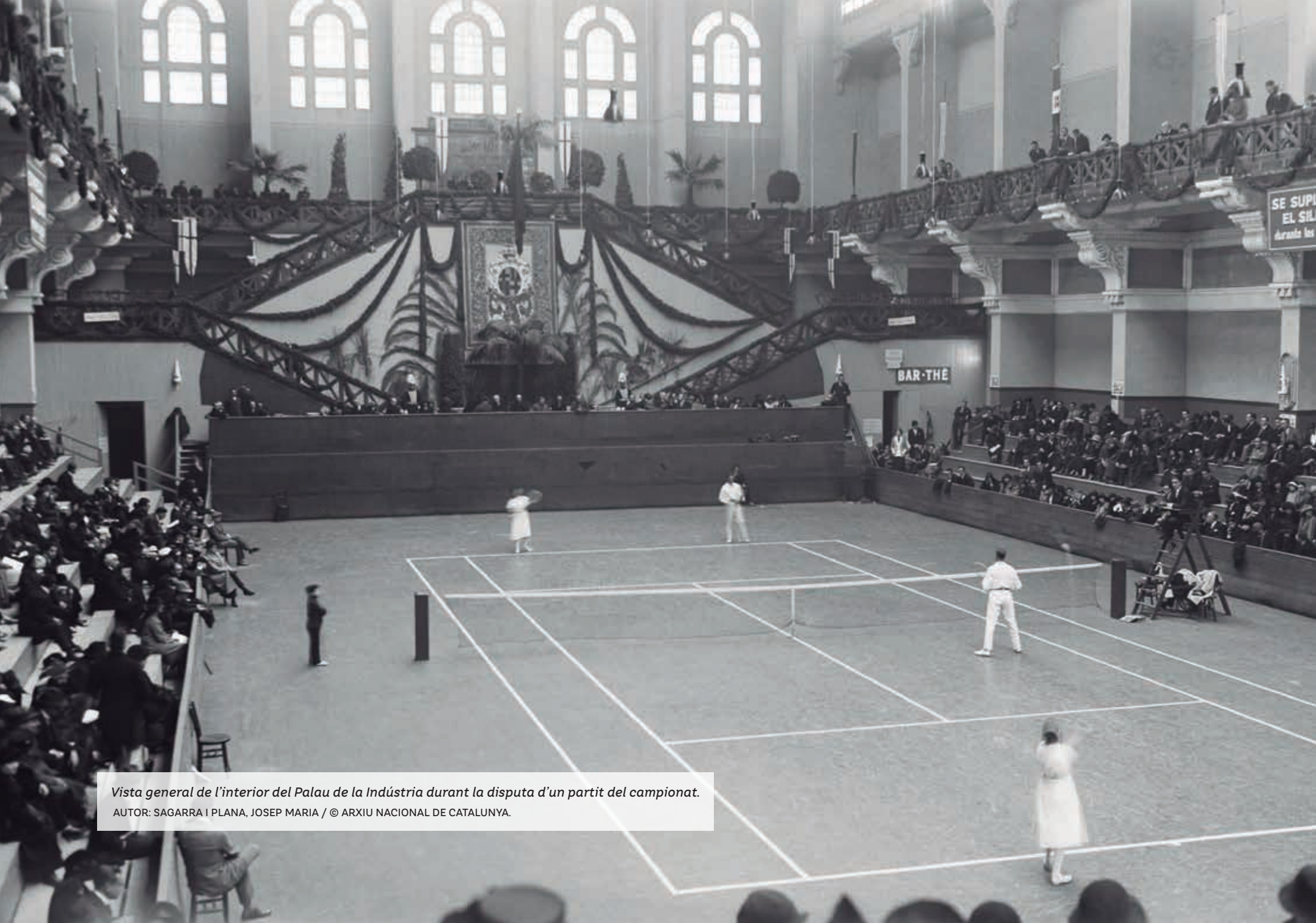
Montjuïc o la Setmana Catalana del Ciclisme, d'altra banda, no hem d'oblidar la quarantena de trofeus Ciutat de Barcelona, la majoria d'ells internacionals.

Bona part de tot això no hauria estat possible sense la implicació de la societat civil, el dinamisme del potent teixit que suposa l'associacionisme esportiu i la tasca dels clubs i les federacions. També ha estat determinant l'actiu paper de l'Ajuntament de Barcelona, de la Diputació de Barcelona i de la Generalitat de Catalunya, que han aportat els recursos necessaris especialment a partir de la candidatura olímpica de la ciutat.

CAMPIONNATS

(1923 - 2019)

DEL MÓN

Vista general de l'interior del Palau de la Indústria durant la disputa d'un partit del campionat.

AUTOR: SAGARRA I PLANA, JOSEP MARIA / © ARXIU NACIONAL DE CATALUNYA.

CAMPIONAT DEL MÓN DE TENNIS EN PISTA COBERTA

SEU: Palau de la Indústria

DATES: de l'1 a l'11 de febrer del 1923

El tennis com a esport té una llarga trajectòria. El torneig més conegut, Wimbledon, va celebrar la seva primera edició el 1877. A Barcelona l'esport arribaria amb l'Exposició Universal del 1888 i els seus primers practicants van ser els membres de la colònia anglesa instal·lada a la ciutat. El primer club es va fundar el 1899, el Barcelona Lawn-Tennis Club, i el primer torneig internacional de tennis es va celebrar el 1903, organitzat pel Barcelona Lawn-Tennis Club, l'Sport-Verein Barcelona, el Polo Club de Barcelona i el Salut Sport Club. Un any després, el 24 de març del 1904, es va constituir l'Associació Lawn-Tennis Barcelona —l'actual Federació Catalana de Tennis— amb Guillem Oliveras i Gallés com a primer president.

El novembre del 1922 l'Associació de Lawn-Tennis de Catalunya va celebrar una reunió a la seu de la Reial Societat de Curses de Cavalls, situada al passeig de Gràcia, número 32, per determinar la viabilitat d'organitzar un Campionat del Món de tennis en pista coberta a Barcelona. La primera edició del torneig, patrocinat per la International Lawn-Tennis Federation, s'havia realitzat a Estocolm l'any 1913, però va deixar de fer-se durant la I Guerra Mundial. L'última edició s'havia disputat el febrer del 1922 a la ciutat suïssa de Saint Moritz. El projecte el va presentar a la reunió José María Alonso —jugador de tennis integrant de l'equip de la Copa Davis i olímpic als Jocs d'Anvers del 1920— i va

comptar amb el suport tant de les entitats que van assistir a la reunió com de la Confederació Esportiva de Catalunya que presidia Santiago Güell i López, baró de Güell, que l'any anterior havia estat elegit membre del Comitè Olímpic Internacional. Setmanes després també hi mostrarien el seu interès entitats com el FC Barcelona, el RCD Espanyol, el Racing Club de Catalunya i la Societat d'Atracció de Forasters. Precisament aquesta última entitat es va crear per promocionar el turisme a Barcelona i comptava amb el suport de l'Ajuntament i de la Diputació de Barcelona.

El Campionat del Món de lawn-tennis en pista coberta es va celebrar de l'1 a l'11 de febrer del 1923 al Palau de la Indústria del parc de la Ciutadella i el va organitzar l'Associació de Lawn-Tennis de Catalunya. Presidia el Comitè Executiu de la competició el president de l'entitat, Josep Vidal-Ribas Güell; hi figurava com a comissari general

Distintiu oficial del Comitè Executiu. | FONS JAIME BARTROLÍ / © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

➤

Cartell oficial del Campionat del Món de tennis en pista coberta organitzat al Palau de la Indústria de l'1 a l'11 de febrer del 1923. | AUTOR: BRANGULÍ / © ARXIU NACIONAL DE CATALUNYA.

Francesc Rodón; com a comissari general adjunt, Mariano Vendrell; com a vocal i president del Comitè de Propaganda, Joan Millet; com a vocal i president del Comitè Econòmic, Josep Mir; com a vocal i president del Comitè Tècnic, José María Alonso, i com a secretari general Josep Mesalles Estivill, un periodista i dirigent esportiu que un any després seria elegit secretari general del Comitè Olímpic Espanyol, un càrrec que ocuparia fins l'any 1943. El Comitè d'Honor estava presidit per Sa Majestat el rei Alfons XIII i en formava part l'alcalde de Barcelona, Ferran Fabra i Puig.

De la capacitat organitzativa ningú no en dubtava. De fet, dies abans les aigües del port de Barcelona havien estat escenari del Campionat d'Europa de rem, un fet que, tal com es podia llegir al diari *El Liberal* del 22 de gener, "(...) pusieron de relieve las grandes dotes organizadoras que tenemos". *La Vanguardia* del 26 de gener es feia ressò de la premsa internacional: "(...) lo mismo las gacetas deportivas londinenses, que las parisinas, italianas, etc. se hacen lenguas de la importancia considerable que ha alcanzado el deporte en Barcelona (...) Barcelona va a desempeñar su papel con la brillantez con que aquí se celebran todas las manifestaciones, por atrevidas y difíciles que sean, ya que el éxito del próximo campeonato está asegurado". El Comitè Organitzador va tenir cura de tots els detalls i va preveure diversos festejos per als competidors: un ball de gala a l'hotel Ritz i excursions a Montjuïc, al Tibidabo i a Sitges.

Al Palau de la Indústria es van construir per a la competició dues pistes de parquet, que es van pintar de verd; 50 llotges, que es van omplir malgrat el preu de cent duros cadascuna durant els 10 dies; una llotja per a les autoritats i tribunes amb una capacitat per a 3.000 espectadors. La il·luminació era un dels problemes més greus per als organitzadors, però es va solucionar amb eficiència, com podem llegir a *La Gaceta Sportiva* del 15 de gener: "(...) la instalación eléctrica, la cual podrá considerarse una de las más perfectas del mundo, constará de 35.000 bujías (...)".

En el primer Campionat del Món celebrat a Barcelona hi van participar un total de 10 països —França, la Gran Bretanya, Dinamarca, Polònia, Suïssa, Holanda, els Estats Units, Romania, Portugal i Espanya— i les competicions programades van ser: individuals masculí i femení, dobles masculí i femení i mixtes. La representació espanyola estava encapçalada, en categoria masculina, per Manuel Alonso i, en categoria femenina, per Rosa Torras i les germanes Fonrodona. A la final individual masculina, el francès Henri Cochet, que el 1922 havia guanyat els títols mundials de pista coberta i terra, va

vèncer el seu compatriota J.G. Gilbert per 6-4, 7-5 i 6-4. La final femenina la va guanyar l'anglesa Kathleen McKane, número 2 del rànquing mundial, que es va imposar a la seva compatriota Geraldine Beamish per 6-3, 4-6 i 6-2. En dobles masculins els guanyadors van ser la parella francesa Henri Cochet - Jean Couiteas; en dobles femenins va ser la parella anglesa McKane-Beamish; i en dobles mixtes, McKane, guanyadora de les tres competicions en què va participar, i Walter Crawley, que era el capità de l'equip anglès. La copa de consolació es va adjudicar al jove francès de 19 anys René Lacoste. L'entrega dels trofeus va estar presidida, en nom del rei Alfons XIII, per l'infant Fernando, que anava acompanyat del baró de Güell i d'altres autoritats.

Tothom es va sentir satisfet pels resultats i demostrava que l'interès per acollir uns Jocs Olímpics no era una quimera, sobretot després del desencís que havia significat perdre l'oportunitat d'organitzar els Jocs Olímpics del 1924, quan Pierre de Coubertin va maniobrar perquè aquells Jocs Olímpics anessin a París. No obstant això, el somni continuava, com va escriure Narcís Masferrer des de la seva tribuna de *La Vanguardia* el 13 de febrer del 1923: "Todo ha acabado felizmente, y ahora, visto el éxito, satisfechos, justamente engreídos, dedicaremos nuestros inagotables entusiasmos a otra cosa, tal vez más difícil, más complicada, que nos proporcione nuevos triunfos".

➤

Invitació personal. | FONS PEDRO HERNÁNDEZ / © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

Sabies que *Manuel Alonso de*

Reyzaga (1895-1984) va ser el primer tennista espanyol a tenir una projecció internacional i el

primer a entrar a formar part del Hall of Fame

(1977)? Va ser olímpic a Anvers (1920) i a París

(1924). En reconeixement seu, el trofeu que es

dona al campió d'Espanya de tennis infantil es

diu Memorial Manuel Alonso. Per la seva part,

Rosa Torras té l'honor de ser la primera esportista

catalana en uns Jocs Olímpics (Paris, 1924).

Va participar en la categoria individual, en

dobles (formant parella amb Lili Álvarez) i en

dobles mixtes (formant parella amb Ricardo

Saprissa).

Jugadors competint durant una partida. | AUTOR: BRANGULÍ / © ARXIU NACIONAL DE CATALUNYA.

CAMPIONAT DEL MÓN DE BILLAR, MODALITAT DE PARTIDA O CARAMBOLA LLIURE

SEU: Club Billar Barcelona

DATES: del 24 de febrer a l'1 de març del 1930

El billar és un joc de sala molt antic i que té diverses modalitats. Totes les fonts consultades assenyalen que és a finals del segle XV quan comença a jugar-se de la manera que el coneixem avui dia, i és l'any 1610 quan a la ciutat de París s'obren les portes del primer saló de billar. Als nostres diaris trobem notícies relacionades amb aquest esport des de mitjan segle XIX, però sempre relacionades amb anuncis de fabricants d'accessoris i taules de joc. La referència més antiga (1840) és de la fàbrica de boles de Josep Escardibul, situada al carrer de la Unió, núm. 4, però després apareixen altres empreses com ara la fàbrica de taules de billar de l'hereu de J. Targa del carrer Avinyó, núm. 21, o la fàbrica de billars de Mayol i Poch.

Una data rellevant és el 23 de setembre del 1896, dia en què s'inauguraren els Grans Salons i l'Acadèmia de Billar al Café Novedades del carrer de Casp número 1.

En l'àmbit associatiu, cal fer ressaltar que la Federació Catalana d'Aficionats al Billar es va crear el 29 de maig del 1927. El promotor de la iniciativa era Raimond Vives, que en seria elegit president. La seu estava ubicada a la ronda de la Universitat, núm.14, 3r, 1a. El 15 de febrer del 1928 es creava el Club Billar Barcelona, el club degà del billar espanyol i s'elegia com a president Josep Pons. L'espai del club seria el subterrani del Coliseum, un edifici inaugurat el 1923 com

a Palau de la Cinematografia, que es troba a la gran via de les Corts Catalanes, núm. 595-599, i que està catalogat com a Bé Cultural d'Interès Local.

L'entitat va arrencar la seva activitat amb molta empenta i just un mes després de fundar-se es van organitzar unes exhibicions amb el professor Edmond Derbier, dues vegades campió de França, i el seu col·lega Félix Grange, campió d'Europa, que també havien passat per Madrid. A continuació, al març i a l'abril, li va tocar el torn al Campionat d'Espanya de la modalitat partida lliure i, finalment, el 2 de maig es va organitzar el primer Campionat d'Espanya de billar a tres bandes.

La Unió Mundial de Billar, que també s'havia fundat en aquesta mateixa dècada (1923), va concedir a la Federació Espanyola de Billar el Campionat del Món de billar (partida lliure) i aquesta en va delegar la responsabilitat de l'organització al Billar Club Barcelona, que gaudia d'una instal·lació impecable i que en poc temps s'havia convertit en un dels clubs de més tradició d'Europa. La competició es va disputar del 24 de febrer a l'1 de març del 1930. Els participants inscrits en aquesta competició eren: Ludwig Meyer, d'Alemanya; Theo Moons, de Bèlgica; Edmond Soussa, d'Egipte, que ostentava el títol de campió del món; Jean Albart, de França; Jan Verloop i Jan Domméring, d'Holanda; Alfredo Ferraz, de Portugal;

←

Jugadors que disputaren el Campionat del Món de billar de 1930 al Club Billar Barcelona. | AUTOR: BRANGULÍ / © ARXIU NACIONAL DE CATALUNYA.

Rodolphe Agassiz, de Suïssa; i en representació d'Espanya els jugadors Juan Butrón i Raymond Vives. Precisament Butrón havia desposseït Vives del títol de campió d'Espanya uns dies abans a València. En total, hi havia representants de vuit països.

Malgrat que era el segon Campionat del Món que se celebrava a la nostra ciutat i ja havien passat set anys des del Campionat del Món de tennis en pista coberta, la premsa diària no se'n va fer gaire ressò i li van dedicar poc espai. Així ho podem constatar en un paràgraf aparegut a *El Mundo Deportivo* un dia abans d'iniciar-se el torneig: "Hemos de confesar sinceramente que nosotros, como el público en general, no hemos dado al acontecimiento que empieza el trato que merece, pero no dudamos que el público sabrá dedicarle la atención a que es acreedor".

Com ja hem dit, al mundial no hi van assistir gaires participants, però l'organització havia de condicionar la sala de joc i assumir les despeses d'allotjament, manutenció i transport dels participants. "El presupuesto, que importa de 17.000 a 24.000 pesetas, no va a ser cubierto con los ingresos de la taquilla. Esto se sabe y no es caso de desaliento para la Catalana, que calcula obtener alrededor de 10.000 de ingresos y parece que cuenta con algunos mecenas para cargar la diferencia. Ha habido solicitud de subvenciones a

las esferas oficiales. Según nos han dicho, las lógicas razones aportadas para lograrlas no han sido suficientes, y a pesar de la importancia del Torneo, superior sin duda a cualquiera de los que se han llevado a cabo en nuestra capital recientemente ha sido imposible, hasta ahora, lograr una aportación". L'Ajuntament de Barcelona estava sota mínims després d'haver col·laborat en les competicions esportives de l'Exposició Internacional de Barcelona del 1929.

El títol de campió del món va ser per a l'egipci Edmond Soussa, amb 6 punts, 33,44 de mitjana i una sèrie major de 217 caramboles. Soussa estava considerat la gran estrella del billar i amb aquest triomf ja atresorava en el seu palmarès 7 títols mundials. En segon lloc es va classificar el belga Moons, amb cinc punts, que va superar el portuguès Ferraz, tercer classificat per millor mitjana. L'actuació espanyola es pot considerar molt bona, ja que Butrón i Vives van quedar en quart i cinquè lloc respectivament. Es van batre tres rècords del món i tots tres a càrrec de jugadors espanyols: Butrón, amb una sèrie de 491 caramboles i una mitjana particular de 166,66; i Vives, amb 34,62, la millor mitjana general. El restaurant Miramar va ser l'escenari del sopar de comiat i del lliurament dels trofeus, que va presidir Josep Pons, que havia substituït Raimond Vives al front de la Federació Catalana. Tot i la poca repercussió a la premsa, Barcelona tornava a donar mostres de la seva capacitat.

7

Cartell oficial del Campionat del Món de billar, modalitat de partida o carambola lliure, organitzat al Club Billar Barcelona del 24 de febrer a l'1 de març del 1930. |

AUTOR: BONET I SINTES, ROMÀ / © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

Sabies que Raimond Vives i Gironès (1896-1945), a més de participar en el Campionat del Món, va ser un dels introductors del billar a Espanya i que, com a jugador, va guanyar els tres primers Campionats d'Espanya, del 1927 al 1929? Va ser president de la Federació Catalana de Billar del 1927 al 1929 i va fundar la Federació Espanyola de Billar, de la qual també el van fer president el desembre del 1927. El 1929, i durant uns mesos, va ser president de la Federació Catalana d'Escacs. L'any 1930 va ser sancionat a perpetuïtat per la Federació Espanyola de Billar acusat de professionalisme.

Moment del combat entre Víctor Ferrand i Frankie Genaro.

| AUTOR: CASAS I GALO BARDES, GABRIEL / © ARXIU NACIONAL DE CATALUNYA.

CAMPIONAT DEL MÓN DE BOXA / COMBAT ENTRE VÍCTOR FERRAND I FRANKIE GENARO

SEU: Plaça de Toros la Monumental

DATA: 25 de març del 1931

La boxa a Barcelona té una llarga tradició, malgrat que des de finals dels anys setanta del segle XX gairebé ha desaparegut o amb prou feines sobreviu. Tanmateix, Isidre Corbinos al llibre *La Boxa* de la col·lecció “Biblioteca Los Sports” de l’editorial Sintès de Barcelona (1914) sosté que es va practicar per primera vegada en una sala del barri de la Barceloneta (1876).

No serà fins a principis del segle XX quan es comença a desenvolupar a partir dels gimnasos que s’instal·laven a la ciutat i, sobretot, amb la fundació l’any 1910 dels dos primers clubs de boxa —el Club Pugilista i el Barcelona Boxing Club— i la realització de les primeres vetllades als locals de l’Esquerra de l’Eixample, com el Bohèmia Modernista, de l’Iris Park, etc.

La primera gran actuació de nivell internacional va tenir lloc el 23 d’abril del 1916, quan va pujar al ring, instal·lat al mig de la plaça de toros de la Monumental, l’excampió mundial de pesos pesants —el nord-americà Jack Johnson— per enfrontar-se amb el poeta-boxejador Arthur Cravan. Al final, i degut a la diferència de pes i categoria, l’autoritat governativa va prohibir fer un combat real i es va haver de fer una exhibició. Cinc anys després, el 14 de gener del 1921 es va fundar la Federació Espanyola d’Esports de Defensa —boxa i lluita grecoromana—, amb Ramón Larruy com a president. El 9 de setembre del

mateix any es va constituir el Comitè Regional amb Ignasi Amat al capdavant. La Federació Catalana es va crear el 28 de setembre del 1923 i el seu primer president va ser Josep Cloles.

Un any després, el 3 de febrer del 1924, al desaparegut camp de les Corts del FC Barcelona va disputar-se el primer combat per a un títol europeu celebrat a Espanya. Aquell dia les grades del camp no es van omplir per veure *foot-ball*, sinó per presenciar un combat de pes wèlter entre l’aspirant Ricard Alís i el belga Piet Hobin. El combat va ser apassionant i després de vint assalts intensos, Hobin es va imposar per un estret marge de punts.

La boxa va ser la protagonista del tercer Campionat del Món celebrat a Barcelona. En les dècades dels anys 1920 i 1930 aquest esport movia multituds a la ciutat i per aquest motiu s’esperava amb enorme interès i expectació el combat entre el barceloní Víctor Ferrand, que ostentava el títol de campió d’Espanya de pes mosca, i el boxejador italo-americà Frankie Genaro nascut a la ciutat de Nova York. Estava previst fer aquest combat a la Monumental el 25 de març del 1931, però no es va confirmar la seva celebració fins un mes abans. Cal tenir present que en aquells temps els boxejadors disputaven combats de boxa amb poc temps entre l’un i l’altre, gairebé sense temps per recuperar-se

físicament. Una prova d'això la tenim en el fet que Víctor Ferrand va disputar un combat a París el 5 de març contra el francès Declerq, just vint dies abans d'enfrontar-se amb Genaro. En qualsevol cas, el combat formarà part de la història de la boxa per ser el primer Campionat del Món celebrat a Espanya.

Quan Víctor Ferrand va disputar el combat tenia 27 anys i era conegut per ser un rodamon —havia disputat combats a Europa, al nord d'Àfrica, a Mèxic, a Cuba, a l'Argentina i als Estats Units— i li havien posat per sobrenom l'Esquirol del ring, degut a la seva mobilitat i reflexes. Dels 130 combats que havia disputat, només 40 havien tingut com a escenari una ciutat espanyola. Ferrand va ser el primer

←

Víctor Ferrand moments previs al combat contra Frankie Genaro.

| AUTOR: CASAS I GALO BARDES, GABRIEL / © ARXIU NACIONAL DE CATALUNYA.

boxejador català a proclamar-se campió d'Europa (1927), però sense haver de pujar al ring. El campió, l'escocès Elky Clark, va ser desposseït del títol per l'article 55 de la International Boxing Union, ja que no va poder defensar el títol en la data prevista a causa d'una lesió.

Els entrenaments oficials del combat es van iniciar el 16 de març en una altra sala carismàtica de la ciutat, la sala d'espectacles Olympia, coneguda com el Coliseu de les Rondes. Hi va assistir un públic nombrós per tal de poder veure en directe els entrenaments. Una curiositat que no va desvelar la premsa barcelonina era que Genaro havia estat olímpic i que havia assolit la medalla d'or als Jocs Olímpics d'Anvers del 1920.

El 25 de març de 1931, la Monumental no es va omplir, tal com la crònica del combat de *La Vanguardia* de l'endemà ho explicava: “no apasionan los “moscas”. Lo sabíamos antes. Y por eso, porque no interesan y porque el programa no había despertado expectación, se vio en la Monumental una entrada que no se merece un campeonato del mundo”. Dies després, el promotor Jeff Dickson reconeixia que, amb el combat, havia perdut seixanta mil pessetes. Malgrat l'escassa assistència, el *match* entre Ferrand i Genaro va ser intens. El resultat final, després de quinze assalts, va ser nul i va provocar la protesta airada del públic i rius de tinta als mitjans de comunicació. A la seva cartolina, el jutge espanyol Casanovas va donar vuit punts d'avantatge a Ferrand —els mateixos que va donar el jutge americà a favor del seu compatriota—, però la sorpresa va venir del jutge principal, el francès Scheman, que va concedir quatre punts d'avantatge a Ferrand que eren del tot insuficients, ja que per canviar de mans el títol i segons la reglamentació vigent calien més de cinc punts a favor de l'aspirant.

←

Vista general de l'exterior de la plaça de toros de la Monumental on es va celebrar el combat entre Víctor Ferrand i Frankie Genaro el 25 de març del 1931.

| AUTOR: CASAS I GALO BARDES, GABRIEL / © ARXIU NACIONAL DE CATALUNYA.

Sabies que a les dècades del 1920

i del 1930, la llista de locals on es van organitzar vetllades de boxa va ser molt nombrosa? L'Iris Park, el Gran Teatre Espanyol i altres teatres com el Còmic, el Novetats o el Bosc; el Frontó Condal, el Principal Palacio i el Barcelona; la Bohèmia Modernista, on anys més tard es construiria la sala Gran Price; el Mundial Sport, el Circ Barcelonés, Teatre Circ Olympia i el Nuevo Mundo. Fins i tot es van celebrar combats al camp de futbol de les Corts, a l'Estadi de Montjuïc, al parc de la Ciutadella, a la plaça major del Poble Espanyol i a les places de toros de la Monumental i Les Arenes. No obstant això, no mancaven a Barcelona els locals específics de boxa com eren l'Sporting Boxing Club, el Punching-ball Club de Gràcia, el Palace Sporting Club o l'Sportmen Boxing Club.

→

Portada programa oficial del Campionat del Món de billar a tres bandes organitzat al Club Billar Barcelona del 30 de maig al 5 de juny del 1931. | FONS MIQUEL ROIG / © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

CAMPIONAT DEL MÓN DE BILLAR A TRES BANDES

SEU: Club Billar Barcelona

DATES: del 30 de maig al 5 de juny del 1931

El IV Campionat del Món de billar a tres bandes es va tornar a disputar a la seu del Billar Club Barcelona del 30 de maig al 5 de juny del 1931. La competició es va concedir a la Federació Espanyola d'Aficionats al Billar, que en va assumir l'organització tècnica, a diferència del Mundial de partida lliure del 1930 que va recaure en la Federació Catalana de Billar i en el Club Billar Barcelona. L'altra novetat important era l'escenari polític, en aquell moment completament diferent. Les eleccions municipals celebrades al mes d'abril havien provocat la caiguda de la monarquia i l'arribada de la II República. El govern de la ciutat, que quan es va concedir la competició estava en mans de Joan Antoni Güell i López de la Lliga Regionalista, en les dates de la competició estava presidit per Jaume Aiguader i Miró, d'Esquerra Republicana de Catalunya. Fins aleshores s'havien celebrat quatre Campionats del Món d'aquesta modalitat. Al primer Campionat del Món, organitzat a la ciutat francesa de Reims, el triomf va ser per a l'egipci Edmond Soussa, que va repetir el triomf un any més tard a Brussel·les. En l'última edició, celebrada a Amsterdam, s'havia imposat l'holandès Henk Robbins, que no va acudir a Barcelona a defensar el seu títol. La Unió Internacional de Federacions d'Amateurs de Billar, que va estar representada a Barcelona pel seu tresorer, Alexandre Avé, havia concedit la competició a la Federació Espanyola satisfeta de com s'havia desenvolupat el mundial de partida lliure del 1930.

A la competició hi van assistir jugadors de vuit països que representaven tres continents diferents: Elmar Prather, dels Estats Units; l'egipci Edmond Soussa, que havia participat en el Campionat del Món de partida lliure celebrat a Barcelona l'any anterior; Arnoud Sengers, dels Països Baixos; Georg Berrisch, d'Alemanya; Alfred Aebehard, de Suïssa; Gaston de Doncker i Emile Zaman, de Bèlgica; els francesos G. Boitel i Jean de Gasparin, i els catalans Claudi Puigvert i Enric Miró, que s'havien proclamat campió i subcampió d'Espanya una setmana abans d'iniciar-se el Campionat del Món a la mateixa sala. Els participants es van distribuir en dos grups atenent la seva mitjana internacional. A la Pool A hi havia Senger, Soussa, Miró, Prather, Berrisch i Puigvert; i a la Pool B, Zaman, Aebehard, Boitel, De Doncker i Gasparin.

Els resultats de la primera jornada marcarien en gran mesura el desenllaç del torneig, que es va iniciar amb dues grans sorpreses: l'alemany Berrisch va derrotar l'egipci Edmond Soussa, un dels favorits; i Enric Miró va derrotar el campió d'Espanya, Puigvert. A la segona i tercera jornades, les derrotes de Puigvert davant Soussa i Sengers el van allunyar de la lluita per al títol. En canvi, Miró va derrotar l'holandès Sengers i l'alemany Berrisch i presentava les seves credencials. Un públic nombrós i algunes autoritats van acudir a l'última jornada, a la qual Soussa i Miró van arribar empatats en punts. A la penúltima

CLASIFICACIÓN FINAL
FINALES

				P. A.			
				RESULTADOS			
				Caram- bolas	Pro- p. 100	Serie Mayor	Clasifi- cación
1º	☉	ENRIQUE MIRO (E)	☉		0.551	10	
2º	☉	EDMOND SOUSSA (E)			0.632	7	
3º		SENAHERS (NL)			0.571	7	
4º		ZAMAN (B)			0.536	7	
5º		PUIGVERT (E)			0.531	6	
6º		AEBERCHARD (S)			0.468	5	
7º		DE DONCKER (B)			0.463	5	
8º		DE GASPARIN (F)			0.469	7	

→
Anotació dels resultats i la classificació final del Campionat del Món de billar a tres bandes organitzat al Club Billar Barcelona del 30 de maig al 5 de juny del 1931. | FONTS MIQUEL ROIG / © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

→
Portada del diari La Vanguardia, del 9 de juny del 1931 on apareixen personalitats, dirigents i jugadors del Campionat del Món de billar a tres bandes organitzat al Club Billar Barcelona. El tinent d'alcalde de Barcelona, Sr. Rafael Campalans, entrega el trofeu de campió del món a Enric Miró. | © LA VANGUARDIA, S.L. / LA VANGUARDIA, 09 DE JUNY DE 1931, PORTADA.

partida Enric Miró va derrotar ràpidament De Doncker per 50 a 24 després de 71 caramboles i es va esperar a veure com evolucionava la partida entre Soussa i Zaman. La tensió a la sala era d'alt voltatge: la partida entre el belga i l'egípcia estava empatada a 49. Com s'informa a *El Mundo Deportivo* el 7 de juny, el públic es va posar dempeus per veure com Zaman donava voltes al billar i observava les possibles opcions de joc. Quan el tac va impactar la bola es va fer un silenci sepulcral entre els espectadors, que miraven com la bola es desplaçava suaument pel feltre de la taula de billar. Un crit d'alegria entre els espectadors va esclatar a la sala en comprovar com Zaman feia una carambola, guanyava la partida i, de passada, donava el títol a Enric Miró.

Entre les autoritats que hi havia a la sala del Club Billar Barcelona hi havia Rafael Campalans, quart tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona i director de l'Escola del Treball. Aquest dirigent socialista havia format part del govern provisional de la Generalitat de Catalunya com a responsable d'Instrucció Pública i, més tard, seria elegit diputat per Barcelona a les Corts Generals. L'entrega de premis i el banquet oficial va tenir lloc a l'hotel Orient.

Sabies que *Enric Miró i Martí havia nascut a Puigvert, a la província de Lleida, que treballava en un petit comerç al barri de Gràcia, on guanyava 50 duros al mes, i que va començar a jugar al billar als 15 anys? El seu primer Campionat d'Espanya el va disputar el 1929 sense gaire èxit, però l'any següent se'n proclamaria campió. La victòria al Campionat del Món li va reportar nombrosos homenatges dels aficionats i exhibicions a un gran nombre de poblacions. La Guerra Civil va posar punt i final a la carrera d'Enric Miró, que va emigrar a l'Argentina, on regentaria un saló de billars a Buenos Aires. En qualsevol cas, no va deixar de competir i segurament va demanar la doble nacionalitat o es va nacionalitzar argentí ja que, els anys 1954 i 1956 va conquerir el Campionat Sud-americà de tres bandes com a representant d'aquest país. Malgrat els títols i ser el primer català a proclamar-se campió del món, Enric Miró és un gran desconegut.*

L'IL·LUSTRE CATALA CLAUDI PUIGVERT

Claudi Puigvert, primer per l'esquerra, saludant un contrincant durant una exhibició a la Societat Coral Colon, al Casinet de Sabadell. Puigvert es va proclamar campió del món de billar a tres bandes el 1934. | AUTOR: DESCONEGUT / © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

CAMPIONAT DEL MÓN DE BILLAR A TRES BANDES

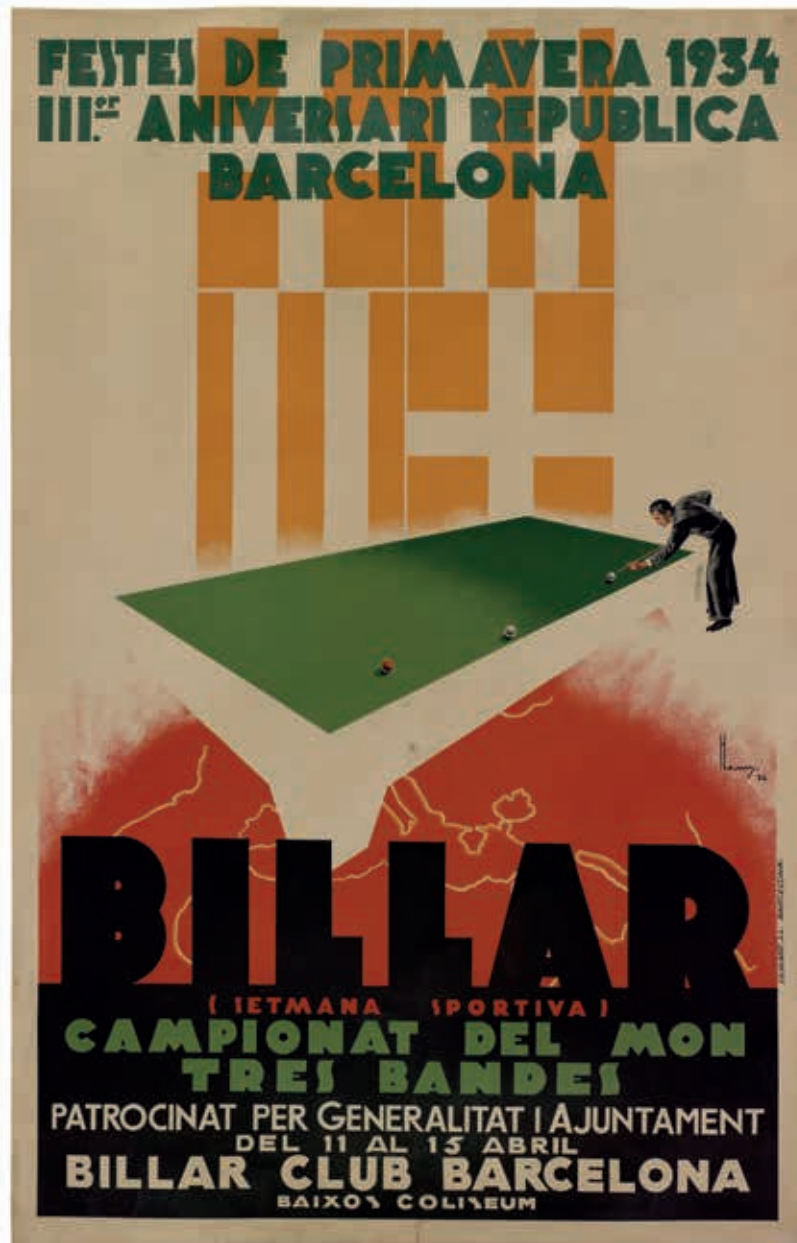
SEU: Club Billar Barcelona

DATES: de l'11 al 16 d'abril del 1934

Per commemorar el tercer aniversari de l'arribada de la República, la ciutat de Barcelona tenia previst organitzar el mes d'abril del 1934 les Festes de la Primavera. La programació era molt extensa: hi havia actes culturals, com per exemple un ball dels mercats, una festa musical a Montjuïc i un acte d'homenatge a Francesc Macià, que va morir el 25 de desembre del 1933; però també hi figuraven manifestacions esportives internacionals. En el programa destacava un partit internacional de rugbi entre Catalunya i Itàlia, que tenia un significat especial, ja que era el primer partit oficial de la selecció catalana. Precisament, el gener d'aquell mateix any la Federació Catalana de Rugbi havia estat una de les federacions fundadores de la Federació Internacional de Rugbi Amateur. També s'havia programat un partit de waterpolo entre el V. V. Munchen d'Alemanya i el Club Natació Barcelona, un festival aeronàutic internacional a Can Tunis i dos combats de boxa de gran categoria. Al primer combat s'enfrontaven l'ídol local Josep Gironès i Torres i, en la categoria dels pesos pesants del segon combat, Paulino Uzcudum i l'alemany Max Schmeling, excampió mundial i primer pugilista europeu a assolir el títol mundial. Aquest últim combat, que s'havia de celebrar a l'Estadi de Montjuïc, finalment s'ajornaria fins al 13 de maig. En qualsevol cas, el plat fort del programa era el Campionat del Món de billar a tres bandes.

Un altre fet destacat per a l'esport barceloní, que es va concretar poc abans de la inauguració del Campionat del Món de billar, va ser la creació per part de la Comissió de Govern de l'Ajuntament de Barcelona d'una Comissió Assessoria de Cultura Física, que estava presidida per l'alcalde Carles Pi i Sunyer. La Comissió tenia com a encàrrec dur a terme estudis dirigits a fomentar entre els ciutadans la cultura física; així com estudis sobre piscines municipals i altres instal·lacions de cultura física i també sobre qüestions econòmiques.

El Campionat del Món de billar a tres bandes es va celebrar de l'11 al 16 d'abril del 1934. L'organització de la competició havia estat concedida a la Federació Espanyola d'Aficionats al Billar, tot i que, com en les edicions precedents, també hi estaven implicades la Federació Catalana i el Club Billar Barcelona, que els va cedir la seva sala de joc, una de les millors d'Europa. En aquesta ocasió, tant la Generalitat de Catalunya com l'Ajuntament de Barcelona van donar suport financer al torneig. Com a aperitiu de la competició, al mes de març es va disputar el Campionat d'Espanya a tres bandes, que veuria el triomf per quarta vegada consecutiva de Claudi Puigvert, subcampió del món l'any anterior i que en el seu currículum esportiu figuraven set rècords del món. Amb aquests resultats, tant ell com Enric Miró, classificat en segon lloc, tenien el passaport per al mundial.

Entre els participants en el torneig hi havia vells coneguts de l'afició, atès que havien estat presents al Mundial del 1931, com ara Elmar Prather, dels Estats Units; Alfred Aebehard, de Suïssa; Arnoud Sengers, dels Països Baixos, i Emile Zaman, de Bèlgica. La resta de participants eren: Jean Albert i Jacques Davin, de França, i Otto Unshelm, d'Alemanya. En aquesta ocasió per al torneig es van utilitzar billars de construcció nacional de la casa Víctor Monforte, sucursal de F. González, fet que demostra com el billar s'havia introduït en la societat.

El dia 11 al matí, l'alcalde Pi i Sunyer va rebre els participants a l'Ajuntament de Barcelona. Segons ens informa *La Vanguardia*, qui va presentar els jugadors va ser Claudi Puigvert, jugador que era, alhora, president de la Federació Espanyola de Billar i que estava acompanyat per Josep Pons, president de la Federació Catalana. A la tarda, van acudir al local del club el conseller de Cultura de la Generalitat, Ventura Gassol, i l'alcalde Pi i Sunyer. Les dues primeres partides enfrontaven participants del mateix país. Puigvert guanyaria Miró per 50 a 44 i Davin a Albert per 50 a 16. Els resultats van determinar que l'última jornada i l'última partida entre Puigvert i Davin fos decisiva per al títol. Puigvert hi va arribar amb sis partides guanyades i cap derrota: i Davin, amb cinc de guanyades i un empat, que es va produir precisament el dia previ a la final, quan va empatar amb Sengers a 50 caramboles en 78 entrades i 0'704 de mitjana. En conseqüència, l'empat li anava bé a Claudi Puigvert Redón. La final es va programar a dos quarts de dotze de la nit. El triomf, en una sala on no hi cabia ni una agulla, es decantaria cap al billarista barceloní de manera concloent, 50 a 25 en 64 entrades.

←

Cartell oficial del Campionat del Món de billar a tres bandes organitzat al Club Billar Barcelona de l'11 al 16 d'abril del 1934. | AUTOR: BALLESTEROS VALCÁRCEL, ENRIQUE ("HENRY") / © ARXIU HISTÒRIC DE CATALUNYA.

→

Participants del Campionat del Món de billar a tres bandes. | AUTOR: PÉREZ DE ROZAS, CARLOS / © ARXIU FOTOGràFIC DE BARCELONA.

Sabies que *Claudi Puigvert va ser un dels fundadors del Club Billar Barcelona i que, més tard (el 1940), ocuparia la presidència del Club i arribaria a ser president de la Federació Espanyola de Billar? Sastre de professió, era propietari d'una sastreria a la ronda de Sant Pere i president de la Societat de Mestres Sastres La Confianza. Claudi Puigvert va morir el 28 de març del 1952 com a conseqüència d'un càncer. El seu fill, Ferran Puigvert i Casamitjana, seria un destacat dirigent esportiu després de la Guerra Civil i va ocupar la presidència del Club Vasconia de pilota basca, així com de la Federació Catalana de Patinatge (1956-1960), de la Federació Catalana de Pilota (1967-1970) i, a partir del 1970 fins al 1976, de la Federació Espanyola de Pilota.*

Vista general de l'interior de la plaça de toros de la Monumental durant el combat entre Josep Gironès i Freddie Miller el 17 de febrer del 1935. | AUTOR: BRANGULÍ / © ARXIU NACIONAL DE CATALUNYA.

CAMPIONAT DEL MÓN DE BOXA / COMBAT ENTRE JOSEP GIRONÈS I FREDDIE MILLER

SEU: Plaça de Toros La Monumental

DATA: 17 de febrer del 1935

A diferència del primer Mundial de boxa disputat a Barcelona l'any 1931, el combat per al títol mundial de pes ploma entre Josep Gironès i Freddie Miller, que es va disputar el 17 de febrer del 1935 a la plaça de toros la Monumental, va aixecar moltes passions. No només perquè Gironès n'era l'ídol local, sinó sobretot perquè l'any anterior —el dia 1 de desembre— ja s'havien enfrontat a la sala Olympia amb un resultat final que havia aixecat polseguera: Gironès va ser desqualificat per un cop baix en el cinquè assalt.

El gracienc Josep Joan i Gironès, campió d'Espanya i d'Europa de pes ploma, batejat pel seu mànager Àngel Artero amb el sobrenom El Canari, perquè xiulava tan bé com boxejava, era un rival molt perillós per al campió. En el seu palmarès figuraven 97 victòries —55 per KO— i només 7 derrotes i 2 nuls. Des de l'1 de desembre del 1929, data en què va aconseguir el títol europeu davant del danès Knud Larsen, va defensar el títol amb èxit en set ocasions. D'altra banda, no era la primera vegada que s'enfrontava amb un campió del món. El 22 d'octubre del 1930 ja havia intercanviat cops de puny a la Monumental amb Alf Brown, campió del món de pes gall, i el resultat del combat havia estat nul. Malgrat el seu palmarès extraordinari, no havia tingut mai l'oportunitat de disputar el títol mundial. Primer van fer gestions per lluitar contra Christopher Battalino, *Battling*, però aquest no va voler "passar el charco" i, després, contra el cubà Eligio

Sardiñas Montalvo, *Kid Chocolate*, mentre visitava el nostre país, però cap del dos no va voler pujar al ring amb Gironès.

Finalment, el 17 de febrer del 1935 li va arribar l'oportunitat a Josep Gironès. Al matí, com era habitual, es van pesar els púgils, en aquesta ocasió a les oficines del diari *El Mundo Deportivo*, situades al carrer de la Diputació, número 338. A la tarda-vespre, la Monumental es va omplir de gom a gom per veure el desitjat combat. El primer a pujar al ring va ser Gironès, enfundat en el seu suèter gris d'entrenament. Ell, a diferència d'altres boxejadors, no portava mai batí i tot i així Miller va trigar més temps de l'habitual a pujar al ring. El combat no va ser gaire rellevant i va resultar decebedor per als aficionats. Als 138 segons Gironès queia a la lona i no se'n va tornar a aixecar. Mai no havia perdut per quedar-se fora de combat, seria la primera i l'última vegada. L'estadi va emmudir. Segons es podia llegir a *El Mundo Deportivo* l'endemà del combat: "Decir que ayer el público quedó decepcionado, es decir poco. Lo de ayer rebasó los límites de la decepción". Després tothom coincidiria que l'entrenador de Gironès no havia actuat correctament. Juli Lorente, en el seu llibre *Josep Gironès, el crack de Gràcia* assenyala que Gironès es va refredar a la banqueta mentre esperava Miller. Artero tenia el deure com a entrenador i boxejador que havia estat de no deixar refredar Gironès tanta estona. En veure que Miller arribava suat quan

pujava al quadrilàter, s'hauria d'haver dirigit al delegat del combat i demanar-li permís perquè Gironès anés a fer les seves necessitats corporals per l'estona que havia estat esperant. Aleshores, quan tornés del vestuari, hauria d'haver agafat Flix, que va fer el tercer combat, i algun altre del seu equip per fer guants tres o quatre minuts amb Gironès a fi d'escalfar-lo. El cert és que, després d'aquesta desfeta, agreujada pels xiulets i insults que va sentir del públic, Gironès es va retirar dels rings.

La Guerra Civil enfonsaria la vida de Gironès. Es va lliurar d'anar al front en entrar a formar part del cos de policia i d'escorta del president Lluís Companys, però un cop finalitzat l'enfrontament se'l va acusar de torturador i es va veure obligat a fugir a França, on va acabar al camp de concentració de Bram. D'allà va agafar un vaixell per anar-se'n a Mèxic. No tornaria a veure mai més la seva dona i la seva filla. Va morir a l'exili el 8 de febrer del 1982.

Gironès té dedicada una placa a la casa on va néixer, al carrer de la Llibertat, núm. 29 del barri de Gràcia.

←

El boxejador Josep Gironès amb el seu mànager Àngel Artero moments previs al combat contra Freddie Miller. | AUTOR: BRANGULÍ /

© ARXIU NACIONAL DE CATALUNYA.

7

Els boxejadors Josep Gironès i Freddie Miller conversant amb l'àrbitre moments previs al combat. | AUTOR: BRANGULÍ / © ARXIU NACIONAL DE CATALUNYA.

Sabies que en el 1968, el periodista Josep Morera i Falcó va descobrir el veritable torturador i va demostrar la seva innocència? Curiosament, el fals Gironès tenia el mateix nom i també havia estat un boxejador, tot i que mediocre, que vivia a Mèxic. La història de Morera Falcó es va oblidar fins que anys després va ser recuperada pel cronista Joan de Sagarra, fill de l'escriptor i periodista Josep Maria de Sagarra, que ha reivindicat la figura de Gironès publicant diversos articles a *El País* entre el 1999 i el 2000. Sagarra el considera "l'honor de la boxa catalana" i recorda que l'esport català encara té pendent un reconeixement per a aquest esportista, que ha estat un dels millors de la nostra història esportiva. Sobre Josep Joan i Gironès (1904-1982) s'han publicat dos llibres, *Josep Gironès, el crack de Gràcia*, obra de Juli Llorente (2002); i *Combat a mort, Gironès i els boxejadors perseguits pel franquisme* de Joaquim Roglam, publicat el 2007 per Angle Editorial.

Jugadors del Campionat del Món de billar al quadre (45-2) al Círculo Equestre. | AUTOR: PÉREZ DE ROZAS, CARLOS / © ARXIU FOTOGRÀFIC DE BARCELONA.

CAMPIONAT DEL MÓN DE BILLAR AL QUADRE 45-2

SEU: Círculo Ecuestre

DATES: del 25 al 30 de març del 1936

El Campionat del Món de billar, que es va celebrar a Barcelona del 25 al 30 de març del 1936, va arribar en un moment convuls de la nostra història. Un mes abans, el triomf del Front d'Esquerres a Catalunya —Front Popular, a l'Estat— a les eleccions legislatives del 16 de febrer va possibilitar que s'aixequés la suspensió de l'Estatut i que Lluís Companys tornés ser president de la Generalitat, després d'haver estat empresonat pels fets d'octubre de 1934. Malauradament, al mes de juliol va esclatar la Guerra Civil i l'Olimpíada Popular, que s'havia programat per denunciar els Jocs Olímpics de l'Alemanya nazi que es feien a Berlín, no es va poder realitzar.

Aquest Campionat del Món, a diferència dels anteriors, es va organitzar en un dels salons del Círculo Ecuestre, que en aquestes dates tenia la seu al passeig de Gràcia, núm. 38-40. Des del gener del 1936 el president de l'entitat era Santiago Güell i López, baró de Güell, que era membre del Comitè Olímpic Internacional des del 1922 i que havia estat president del Comitè Olímpic Espanyol en el període 1924-1926.

La participació estrangera era de primer nivell: Jacques Davin, de França, campió del món l'any anterior a Montpeller, i el seu compatriota Jean Albert, subcampió del món d'aquesta modalitat, però vigent campió del món en partida lliure; René

Gabriels, campió de Bèlgica i d'Europa; Teodoro Moons, subcampió belga; Jan Sweering, dels Països Baixos; Walter Lütgehetmann, d'Alemanya, i Ernst Reicher, campió d'Àustria. Pel que fa a la participació espanyola, estava encapçalada per Juan Butrón, que havia quedat campió del món de partida lliure a Espinho (Portugal) el 1932 i tercer classificat l'any 1935 a Bordeus; Joaquim Domingo, subcampió a la mateixa localitat francesa, i Juan Cabra. Els participants es van dividir en dos grups. Al grup A hi havia Gabriels, Moons, Butrón, Domingo i Sweering; i al grup B, la resta de participants. A la primera ronda jugaven tots contra tots i quedava eliminat l'últim classificat. A la segona ronda es formava un sol grup, però comptava el resultat previ dels participants del mateix grup.

Al saló del Círculo Ecuestre, va donar la benvinguda als participants Claudi Puigvert, que havia estat campió del món l'any 1934 en la modalitat a tres bandes i que era el president de la Federació Espanyola. En el seu discurs, Puigvert, tal com s'assenyala a *La Vanguardia* el 26 de març, va lloar la Federació Francesa de Billar, la qual podia considerar-se la mare del billar internacional, però de manera especial va agrair la presència d'Alexander Avé, tesorero de la Federació Internacional i impulsor d'un bon nombre de Campionats del Món de billar. Durant tots els dies que va durar la competició, l'expectació va ser màxima i el saló del Círculo Ecuestre es va omplir diàriament per una modalitat que, tal com

Vista general de l'interior del Círculo Ecuestre on s'organitzà el Campionat del Món de billar al quadre (45-2) del 25 al 30 de març del 1936. | AUTOR: VIDAL RIBAS / © ARXIU FOTOGRÀFIC DE BARCELONA.

es deia a la premsa, era poc cultivada pels nostres representants. En finalitzar la primera ronda van quedar eliminats l'austriac Reicher i Joaquim Domingo.

La segona ronda finalitzaria amb un triple empat entre els belgues Gabriels i Moons i l'holandès Sweering. Abans que es disputessin les tres partides finals es va celebrar el sopar de gala, que va estar presidit per l'alcalde accidental de la ciutat, Antoni Ventós i Casadevall, Alexander Avé, i el president del Círculo Equestre, el baró de Güell. En finalitzar l'acte, Claudi Puigvert va donar les gràcies a tots els participants i l'alcalde va fer entrega d'una medalla d'or concedida per l'Ajuntament de Barcelona al guanyador del torneig.

El triomf final el va aconseguir el belga Gabriels, que guanyaria Sweering per 400 caramboles a 240 en 18 entrades i al seu compatriota Moons per 400 a 331 caramboles en 10 entrades. Es va donar el fet curiós que el torneig es va iniciar i finalitzar amb l'enfrontament dels mateixos competidors, Gabriels i Moons. Amb aquest triomf Gabriels encadenaria tres títols mundials més abans de la II Guerra Mundial. D'altra banda, el bilbaí Juan Butrón, uns mesos després d'aquest campionat, es proclamaria campió del món de partida lliure a Mülhausen (França) i tornaria a conquerir el títol un any més tard a Berna.

→

Vista parcial de la façana de la seu del Círculo Equestre, situada al passeig de Gràcia núm. 38-40. | AUTOR: SAGARRA I PLANA, JOSEP MARIA / © ARXIU NACIONAL DE CATALUNYA.

Sabies que *el Círculo Equestre és l'entitat esportiva més antiga de Catalunya i que va ser fundada el 26 de novembre del 1856 per membres de la burgesia catalana aficionats a*

l'hípica? Ha tingut la seu al carrer de Sant Pau, a la rambla de Santa Mònica, núm 10; a la plaça de Catalunya, núm, 14; i el 1926, al passeig de Gràcia, núm. 38. Amb la Guerra Civil l'edifici va estar ocupat primer per la UGT i, després, pel PSUC, que hi instal·laria el Casal Carles Marx. Un cop finalitzada la Guerra Civil el 1939 seria la seu de la Jefatura Provincial del Movimiento fins al 1951. Des del 12 de juny del 1950, el Círculo Equestre té la seu al palauet modernista Casa Pérez Samanillo, construït l'any 1910 per l'arquitecte Joan Josep Hervás i Arizmendi i ubicat al carrer de Balmes, núm. 169 bis.

BARCELONA - 179

Pl. Calvo Sotelo y Club Patín : Pista

Zerkowita

➤ Postal de la pista del Club Patí situada a la plaça de Calvo Sotelo, actualment anomenada plaça de Francesc Macià, de Barcelona. | © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

CAMPIONAT DEL MÓN DE PATINATGE ARTÍSTIC I DANSA

SEU: Pista del Club Patí

DATES: del 9 a l'11 de juny del 1949

L'afició al patinatge sobre rodes i l'aparició de les primers pistes o *skating-rings* va arribar a Barcelona poc després d'iniciar-se la dècada del 1880; si bé la proliferació d'aquestes pistes no es produí fins a principis del segle XX. L'hoquei sobre patins, en canvi, va disputar el seu primer partit el febrer del 1905, però no seria fins quasi dues dècades més tard que començarien a organitzar-se partits de manera periòdica. Aquest fet donaria peu a l'aparició dels primers clubs. La Federació Catalana no veuria la llum fins l'any 1930, impulsada pels germans italians Pironti i amb Luigi Pironti com a primer president.

Les primeres competicions de patinatge artístic a Barcelona i a Catalunya van arrencar el dia de Reis del 1945 amb la inauguració de la pista del Club Patí, pionera a Espanya d'aquesta modalitat i presidida per Josep Maria Ceballos. La pista estava situada a la plaça Calvo Sotelo, núm. 8 —actual plaça de Francesc Macià—, entre els carrers de Buenos Aires, del Comte d'Urgell, del Comte Borrell i de l'actual avinguda de Josep Tarradellas. El primer campionat d'Espanya es va celebrar a la pista del Club Patí del 14 al 18 d'agost del 1946. En categoria masculina es va imposar Josep Gosálvo; en categoria femenina, Maria Cano i, en parelles mixtes, Jaume Viñas i Marcela Trullols, tots ells patinadors de la Federació Catalana. El primer Gran Premi Internacional de Barcelona es va celebrar a la mateixa pista del 4 al 20 de juny del 1948.

Curiosament, el primer Campionat del Món organitzat a Barcelona després de la cruenta Guerra Civil seria d'aquesta modalitat esportiva i se celebraria a la pista del Club Patí del 9 a l'11 juny del 1949. La decisió de concedir la competició a Barcelona i a la Federació Espanyola d'Hockey i Patinatge —la Federació Espanyola de Patinatge es va constituir el 1954— s'havia pres el setembre del 1948 a Montreux en el marc del Congrés de la Federació Internacional de Patinatge. A més, es va acordar celebrar a Barcelona el Congrés de la Federació Internacional, que complia 25 anys de vida.

Inicialment, es va pensar a fer la competició al Palau Nacional de Montjuïc —seu actual del MNAC—, però finalment els tècnics municipals van elaborar un projecte per instal·lar les graderies a la pista del club per acollir 3.000 persones. Al capdavant de l'equip de tècnics municipals hi havia Joan Piñol, cap dels Tallers Municipals. El condicionament de la pista va durar 8 dies i el cost va pujar a prop de dues-centes mil pessetes.

El paísos inscrits en aquesta competició eren França, Suïssa, Anglaterra, Bèlgica, Itàlia i Espanya. El primer dia es va iniciar amb el concurs de figures obligatòries, en què en categoria masculina va destacar el suís Karl Peter. La categoria femenina es va haver de suspendre a causa de la pluja després

←

Portada del diari Vida Deportiva del 7 de juny del 1949 on apareix la patinadora Franca Rio. | VIDA DEPORTIVA. 07 DE JUNY DE 1949, PORTADA / FONTS JOAN ANTONI SAMARANCH / © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

→

Medalla commemorativa del Campionat del Món de patinatge artístic i dansa organitzat a la pista del Club Patí del 9 a l'11 de juny del 1949. | © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

que se'n disputessin tres proves. El dia següent al matí es va emprendre la competició femenina i Jean Phetean, d'Anglaterra, es va situar al capdavant de la classificació seguida per mig punt per la italiana i campiona d'Europa Franca Rio. A la tarda va tenir lloc la cerimònia inaugural. A la tribuna d'autoritats hi havia, entre d'altres, el baró de Güell, membre del Comitè Olímpic Internacional; el baró d'Esponellà, ponent d'Esports de Barcelona; Fred Renkewitz, president i fundador de la Federació Internacional de Patinatge; Enrique Piñeyro, marquès de la Mesa de Asta i que havia estat president del FC Barcelona i era el delegat a Catalunya de la Delegación Nacional de Deportes; així com del president de la Federació Espanyola, J.M. Sainz de los Terreros; del president de la Federació Catalana, Luis Ysamat, i del president del Club Patí, Josep M. Ceballos.

El quadre d'honor de la competició va estar liderat per la italiana Franca Rio, en categoria femenina; pel suís Peter Karl, en categoria masculina; i en la competició de parelles de patinatge artístic i dansa, el triomf va ser per a la parella anglesa formada per Jean Phetean i Kennet Byrns. Entre els espanyols: Edurne Echevarrieta, de tretze anys, va quedar classificada en novena posició en categoria femenina; José Gozalvo, cinquè en categoria masculina, i Marcela Trullols i Jaume Viñas en la categoria de parelles van quedar també en cinquena posició. A la cerimònia de clausura i abans de l'entrega dels guardons, va desfilar la selecció espanyola d'hoquei sobre patins, que feia unes setmanes havia quedat subcampiona del món d'hoquei sobre patins a Lisboa. Era un resultat històric per a un esport novell i va suposar que Joan Antoni Samaranch rebria un mes més tard la Copa García Doctor, trofeu instituit per la Delegación Nacional de Deportes l'any 1943 en memòria de l'atleta madrileny llançador de martell Fernando García Doctor, mort al front el 1937.

Sabies que *l'any 1949, la ciutat de Barcelona va ser el primer municipi a crear una Comissió Municipal d'Esports, al front de la qual es va situar Epifani de Fortuny i Salazar, baró d'Esponellà, que havia estat nomenat tinent d'alcalde de Beneficència el 1944 i a qui, pocs mesos més tard, també van encarregar "les qüestions esportives"? Epifani de Fortuny va ser l'impulsor de la creació de les medalles al mèrit esportiu de l'Ajuntament de Barcelona i un dels promotors de la candidatura de Barcelona per acollir els Jocs Mediterranis del 1955. El baró d'Esponellà va caure en desgràcia per la gestió de la vaga de tramvies de Barcelona del mes de març del 1951 i el governador civil, Felipe Acedo, determinaria que calia rellevar-lo de les seves funcions, fet que va succeir el 12 d'abril en un ple extraordinari que va posar Lluís Caralt al capdavant de la Ponència d'Esports de l'Ajuntament de Barcelona.*

*Vista general de la sortida des de l'avinguda de Rius i
Taubert de la prova de motociclisme amb sidecars del
Campionat del Món. | AUTOR: DESCONEGUT / FONTS REAL
MOTO CLUB DE CATALUÑA / © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.*

CAMPIONAT DEL MÓN DE MOTOCICLISME / II GRAN PREMI D'ESPANYA DE MOTOCICLISME

prova puntuable per al Campionat del Món de velocitat

SEU: Circuit de Montjuïc

DATES: del 7 al 8 d'abril del 1951

Catalunya ha estat pionera a nivell de l'Estat dels esports de motor. De fet, la primera cursa de motocicletes, automòbils i bicicletes la va organitzar a Barcelona el setmanari *Los Deportes* el 10 de desembre del 1899.

Trenta anys després, el motociclisme va formar part del programa esportiu de l'Exposició Internacional de Barcelona del 1929, el qual va incloure el Gran Premi d'Europa, prova puntuable per al Campionat d'Europa que va organitzar el Reial Moto Club de Catalunya al circuit de l'Ametlla del Vallès. Malgrat aquesta afició, la Federació Catalana no es va constituir fins al 1944.

Els aficionats a les curses de motocicletes van rebre amb entusiasme la decisió de la Federació Internacional de Motociclisme, quan a finals del 1950 van acordar incloure el Gran Premi d'Espanya - Internacional de Barcelona dins del circuit del Campionat del Món. Des que el mundial de motociclisme havia arrencat l'any 1949 amb sis proves, el Reial Moto Club de Catalunya, que estava presidit per Joaquim Dalfau i Abella, va treballar per portar aquesta competició a Barcelona. El 1950 es va organitzar amb èxit la prova pilot, el I Gran Premi d'Espanya, però faltava modificar el circuit de Montjuïc —de només 3,79

quilòmetres— per fer-lo més gran, ja que la Federació Internacional exigia un circuit de, com a mínim, 6 quilòmetres.

Al Campionat del Món de velocitat del 1951 s'hi havien afegit dues proves noves: el Grand Prix de France al circuit de Planques i el Gran Premi d'Espanya a Barcelona, que obria el campionat. La prova es va disputar els dies 7 i 8 d'abril del 1951 i va tenir una enorme repercussió mediàtica. Aquest seria un any intens per als aficionats al motor, ja que al mes d'octubre estava previst fer, també per primera vegada, una prova del Circuit Mundial de Fórmula 1. D'altra banda, cal destacar que hi havia una altra novetat en la competició: un nou sistema de cronometratge de fabricació suïssa.

La resposta del públic va ser espectacular i va omplir les voreres del circuit i les tribunes instal·lades a tots dos costats de l'avinguda de Rius i Taulet. El dissabte es van disputar les proves de 350 cc (25 voltes) i de sidecars (17 voltes). En 350 cc, el podi el van ocupar pilots britànics. En primera posició es va classificar Tommy Wood, que va dominar la prova de principi a fi pilotant una

motocicleta de la marca Velocette; en segona posició Leslie Graham, també amb una Velocette, i en tercera posició, i amb una volta de diferència, William Petch, pilotant una AJS. L'espanyol Fernando Aranda, amb 41 anys, va aconseguir una meritòria quarta posició pilotant una Guzzi 250. En sidecars, el triomf fou pel pilot britànic, i vigent campió del món, Eric Oliver i l'italià Lorenzo Dobelli, pilotant una Norton; en segona posició, la parella italiana formada per Ercole Frigerio i Ezio Ricotti, amb una Gilera; i la tercera posició seria ocupada pels també italians Albino Milani i Giuseppe Pizzocri, també amb una Gilera.

El diumenge els hi va tocar el torn a les proves de 125 cc (17 voltes) i de 500 cc (34 voltes). La cursa de 125 cc va ser la més disputada. El podi estava format

↗

Reglament particular del VIII Campionat del Món de motociclisme. | © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

←

Cartell oficial del VIII Campionat del Món de motociclisme, II Gran Premi d'Espanya, organitzat al Circuit de Montjuïc del 7 al 8 d'abril del 1951. | AUTOR: GRANELL / FONS REAL MOTO CLUB DE CATALUÑA / © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

íntegrament per pilots italians. En el punt més alt del podi hi va pujar Guido Leoni, amb una motocicleta Mondial; en segona posició, Carlo Ubbiati, pilotant la mateixa màquina; i en tercer lloc, Vincenzo Zanzi, sobre una Morini. Destacar la cinquena posició de Joan Soler i Bultó, a sobre d'una Montesa, i la sisena posició d'Arturo Elizalde, també pilotant una Montesa. En 500 cc, la victòria va ser per al vigent campió del món, l'italià Umberto Massetti, sobre una Gilera, seguit del britànic Tommy Wood, sobre una Norton, i l'italià Arciso Artesiani, amb una MV Agusta.

Que el circuit era exigent, sobretot per la categoria de 500 cc, ho demostra el fet que només van arribar a la meta 6 motocicletes de les 28 que en van sortir.

➤

Entrega de premis a un dels pilots guanyadors d'una de les proves del Campionat del Món de motociclisme. | AUTOR: FOTO CLARET / FONDS REAL MOTO CLUB DE CATALUÑA / © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

Sabies que *el Gran Premi*

d'Espanya com a prova del Mundial de velocitat de motociclisme es va disputar al circuit de Montjuïc de manera ininterrompuda fins al 1968, exceptuant els anys 1956 i 1960, en què la prova no va ser inclosa com a Campionat del Món al calendari oficial?

Posteriorment, a les edicions dels anys parells (1970, 1972, 1974 i 1976) es tornaria a fer a Montjuïc, i als anys senars, i a partir del 1977, es va disputar al circuit del Jarama de Madrid. Des del 1987 aquesta competició se celebra al circuit de Jerez. No obstant això, des del 1996 el Circuit de Montmeló acull el Gran Premi de Catalunya de motociclisme, prova també puntuable per al Campionat del Món de motociclisme de velocitat. Actualment, el calendari del Campionat del Món consta de 19 proves, quatre de les quals s'organitzen a circuits espanyols: Jerez (Gran Premi d'Espanya), Montmeló (Gran Premi de Catalunya), Alcanyís (Gran Premi d'Aragó) i València (Gran Premi de la Comunitat Valenciana).

Vista general de l'interior del Pabellón del Deporte durant la cerimònia d'entrega de premis del Campionat del Món d'hoquei sobre patins de 1951. | AUTOR: PÉREZ DE ROZAS, CARLOS / © ARXIU FOTOGRÀFIC DE BARCELONA.

CAMPIONAT DEL MÓN D'HOQUEI SOBRE PATINS

SEU: Pabellón del Deporte

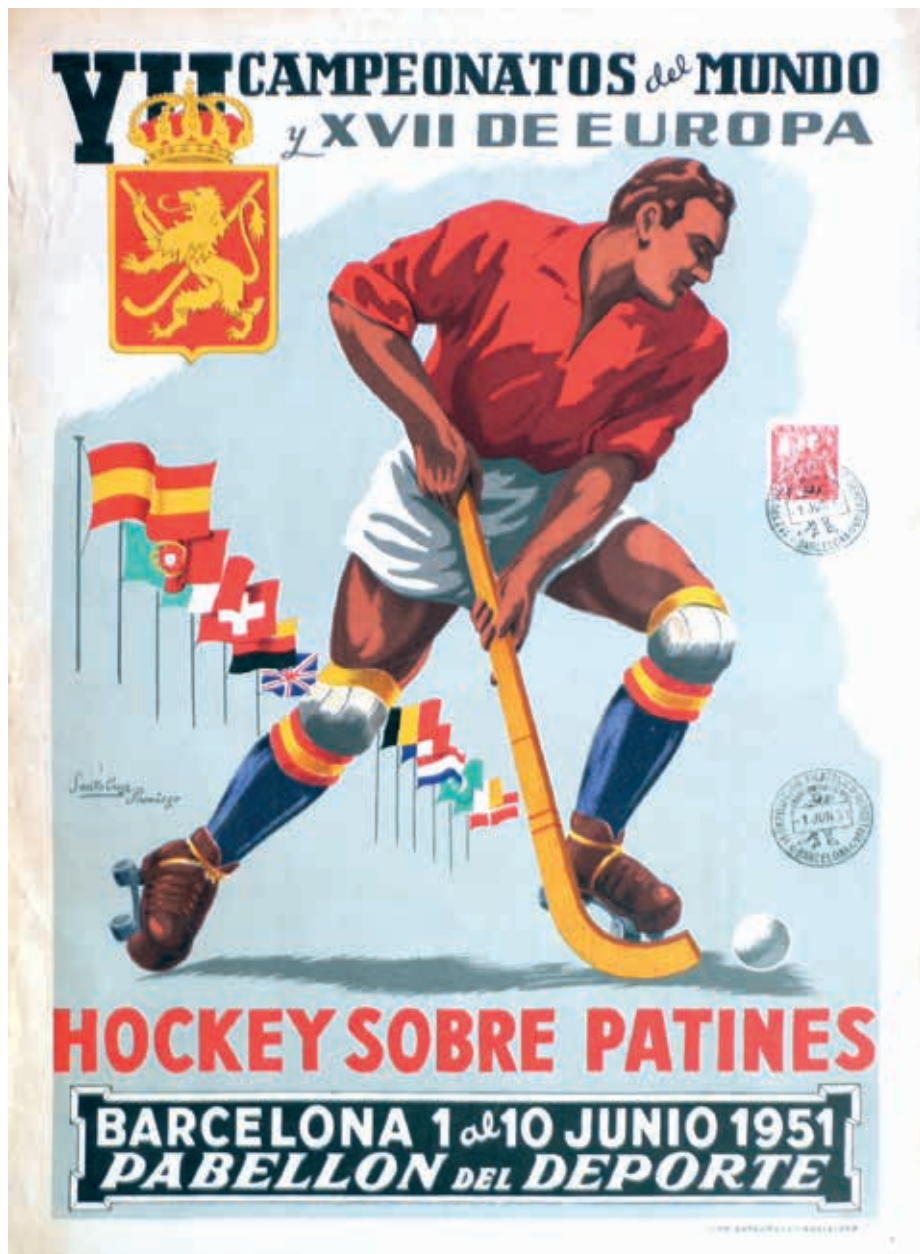
DATES: de l'1 al 10 de juny del 1951

Des del 1936, any en què es va disputar el primer Campionat del Món d'hoquei sobre patins, i fins l'any 1956, els Campionats del Món també coincidien amb l'organització dels Campionats d'Europa, ja que solament els disputaven seleccions europees. El 1951 la Ciutat Comtal va acollir el VII Campionat del Món i el XVII Campionat d'Europa i va comptar amb una participació rècord: onze equips. El campionat es va celebrar de l'1 al 10 de juny al Pabellón del Deporte, un pavelló d'esports descobert situat a la confluència de l'avinguda José Antonio Primo de Rivera —actual gran via de les Corts Catalanes— i dels carrers de Sepúlveda i Llançà. El pavelló s'havia construït gràcies a un grup de promotors liderats per Agustín Pujol, que presidia el Consell d'Administració, en el qual també figurava Joan Antoni Samaranch. El director del pavelló, que tenia capacitat per acollir entre 7.000 i 10.000 espectadors, era el polifacètic periodista esportiu Carlos Pardo, fundador de la revista *Vida Deportiva* (1948).

En l'organització del Campionat del Món va destacar la figura de Joan Antoni Samaranch, que compatibilitzava el seu càrrec de seleccionador nacional amb el de vicepresident de la Federació Espanyola d'Hockey i Patinatge i el de membre del Comitè Organitzador. En les seves *Memòries Olímpiques*, Samaranch reconeixia que l'hoquei sobre patins el va portar, indirectament, fins al moviment olímpic. Hi ha dos fets destacables relacionats amb el campionat. El primer va

ser la celebració, als salons del Cercle de Belles Arts, de la I Exposició Filatèlica Esportiva que es feia al nostre país. Els segells que més van sobresortir d'aquesta exposició eren els que s'havien emès amb motiu dels Jocs Olímpics. El segon va ser la celebració, al Saló de la Reina Regent de l'Ajuntament de Barcelona, del Congrés Anual de la Federació Internacional de Patinatge, que estava presidida pel fundador de l'entitat, el suís Fred Renkewitz. Al Congrés es va acordar sol·licitar la incorporació d'aquest esport al programa dels Jocs Mediterranis i amb això es pretenia donar el primer pas per a la seva inclusió en el programa olímpic. El cert és que l'hoquei patins formaria part del programa dels Jocs Mediterranis del 1955 a Barcelona.

La premsa i la ràdio —les retransmissions les va realitzar Ràdio Nacional d'Espanya a Barcelona— van seguir amb passió el desenvolupament del campionat. Quan només faltava l'última jornada, Espanya anava segona, a un punt de Portugal. Espanya havia derrotat l'Alemanya Occidental (7-1), Irlanda (20-0), Dinamarca (14-0), Suïssa (8-0), Anglaterra (7-2), Itàlia (2-1), els Països Baixos (4-1) i Bèlgica (5-1) i havia empatat amb França (1-1). De l'envergadura de la passió dona compte el fet que, en el curs d'una vetllada de boxa celebrada al Price, el triomf sobre Itàlia es va rebre amb una ovació fervorosa i clamorosa. Ningú no podia haver dissenyat i previst un guió millor. Espanya va acabar

invençuda —només havia empatat contra França— i en l'últim partit, amb el Pabellón del Deporte ple de gom a gom, va derrotar la vigent campiona, Portugal, per un ajustat 4-3.

L'equip espanyol estava integrat per Josep Soteras, Joan Antoni Zabalia, Joan Orpinell, August Serra, Tito Mas, Jordi Trias, Ramon Bassó i Josep Llinàs. August Serra, capità de l'equip, va recollir el trofeu en mans del ministre d'Educació Nacional, José Ibáñez Martín.

Aquest va ser el primer gran èxit esportiu de la dictadura i el 20 de juny, al Palau Reial d'El Pardo, el cap d'Estat, Francisco Franco, va rebre en audiència la selecció espanyola. Al capdavant hi anava el president de la Federació Espanyola d'Hockey i Patinatge, Juan Manuel Sáinz de los Terreros. El triomf també va servir per donar ales als seus dirigents, però sobretot va consolidar la figura del jove Joan Antoni Samaranch, que un cop acabat el torneig va dimitir de seleccionador nacional, càrrec que ocupava des del 1947.

Una vegada tancats els comptes del Mundial d'hoquei sobre patins, els beneficis que va reportar es van destinar a una obra de beneficència que consistia en la donació de vuit incubadores a la Casa de la Maternitat. L'acte de l'entrega va tenir lloc al saló d'actes de la Casa de la Caritat i hi van assistir Joan Antoni Samaranch i Josep María Ceballos de part del Comitè Organitzador; el diputat provincial per Barcelona, Jaumar de Bofarull i Maristany; diversos facultatius, al cap dels quals hi havia el doctor Dexeus; la mare de Samaranch, Joana Torelló, i la superiora reverenda mare, sor María Jiménez.

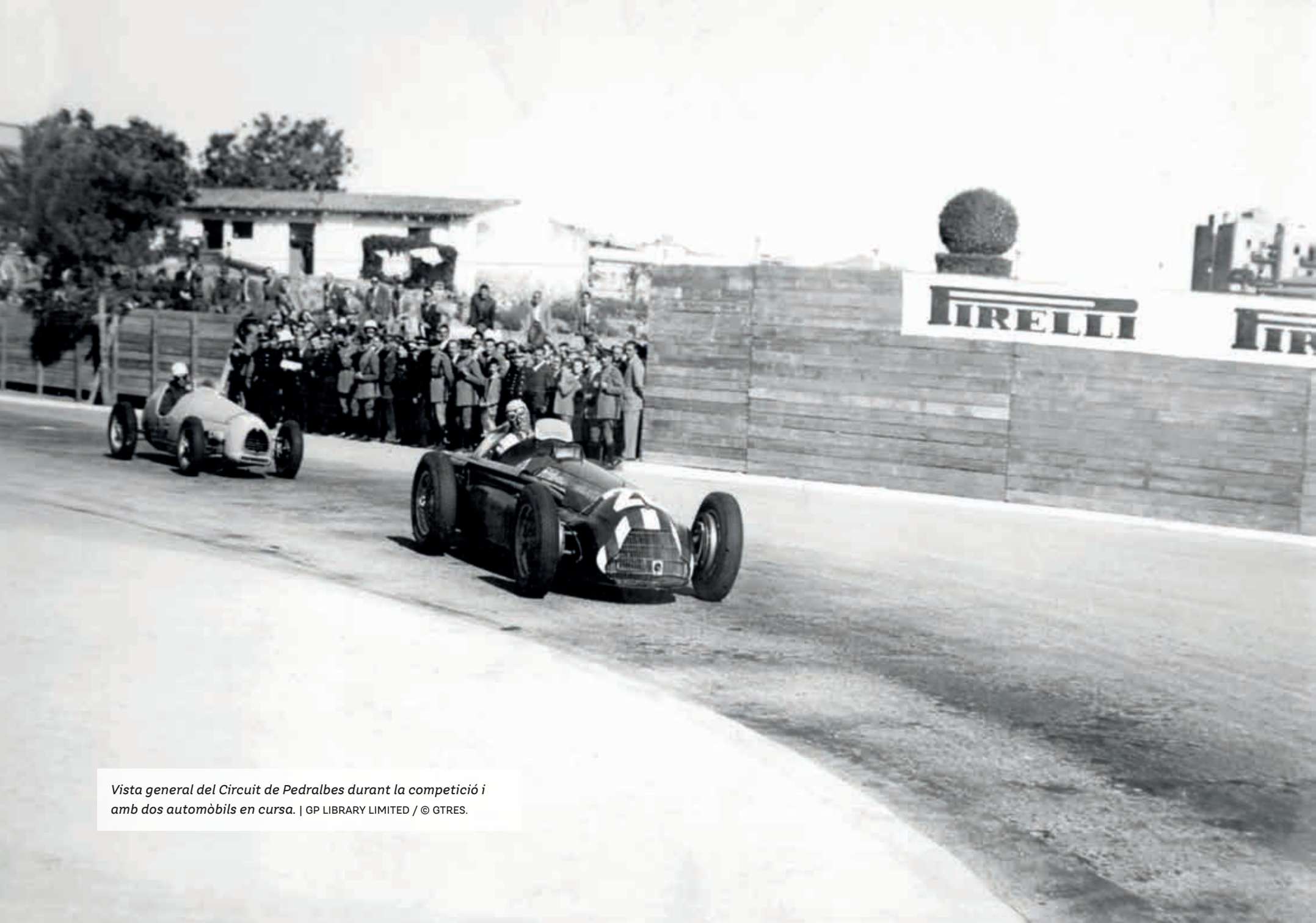
←
Postal commemorativa del Campionat del Món d'hoquei sobre patins organitzat al Pabellón del Deporte de l'1 al 10 de juny del 1951. | AUTOR: PARRIEGO, SANTA CRUZ / © REAL FEDERACIÓN ESPAÑOLA DE PATINAJE.

➤

August Serra, capità de la selecció espanyola, va recollir el trofeu de mans del ministre d'Educació Nacional, José Ibáñez Martín. | AUTOR: PÉREZ DE ROZAS, CARLOS / © ARXIU FOTOGRÀFIC DE BARCELONA.

Sabies que *el primer mata-segells esportiu fet a Espanya va ser amb motiu d'aquest campionat? L'afició de Joan Antoni Samaranch per la filatèlia la va heretar del seu pare, Francisco Samaranch Castro, que segons es podia llegir a la revista Blanco y Negro del 21 de gener del 1967, era el col·leccionista de segells més important que havia existit a l'Estat espanyol. Anys més tard, el 1982, quan ja era president del Comitè Olímpic Internacional, va impulsar la creació de la Federació Internacional de Filatèlia Olímpica. Part de la seva extensa i valuosa col·lecció de segells d'arreu del món dedicada a l'esport es pot admirar al recorregut permanent del Museu Olímpic i de l'Esport Joan Antoni Samaranch.*

Vista general del Circuit de Pedralbes durant la competició i amb dos automòbils en cursa. | GP LIBRARY LIMITED / © GTRES.

CAMPIONAT DEL MÓN D'AUTOMOBILISME / I GRAN PREMI D'ESPANYA D'AUTOMOBILISME

prova puntuable per al Campionat del Món de Fórmula 1

SEU: Circuit de Pedralbes

DATA: 28 d'octubre del 1951

La primera cursa d'automobilisme va ser la I Copa Catalunya, la qual es va celebrar al circuit del Baix Penedès, el 28 de maig del 1908, i la va organitzar l'Automòbil Club de Barcelona, entitat que es convertiria en el Reial Automòbil Club de Catalunya l'any 1910.

El 1921 la Peña Rhin va organitzar el I Campionat d'Espanya, que seria conegut com el Gran Premi Peña Rhin. Com ja hem comentat en l'apartat dedicat al Gran Premi de motociclisme, en el marc de l'Exposició Internacional del 1929, als mesos de setembre i octubre es van organitzar diverses competicions de motor i en el cas concret de l'automobilisme: la Setmana Internacional Automobilista, el Gran Ral·li Internacional de l'Exposició i les Pujades de l'Exposició (Montjuïc) i l'Arrabassada.

L'octubre del 1951 la competició de motor de quatre rodes agafava el relleu a la de dues rodes. Barcelona tornava a respirar benzina i refermava la capitalitat esportiva a l'àmbit europeu del món del motor. Només hi havia una altra ciutat, Monza (Itàlia), que podia presumir de dos grans premis, els quals

es disputaven a l'autòdrom d'aquella ciutat. El Mundial de Fórmula 1 havia arrancat l'any anterior i constava de 7 curses, de les quals 6 es feien a Europa i sense cap espanyol a la graella de sortida. El primer títol de campió del món de pilots de la Federació Internacional d'Automobilisme va anar a parar a mans de l'italià Nino Farina, amb un bòlid Alfa Romeo, i, en segon lloc, va classificar-se l'argentí Juan Manuel Fangio. La temporada 1951 portava dues novetats: el Gran Premi de Suïssa substituïa el Gran Premi de Mònaco i s'hi afegia el Gran Premi d'Espanya, el qual es va celebrar el 28 d'octubre al Circuit de Pedralbes. En aquesta ocasió, l'asfalt de Montjuïc va donar pas a l'asfalt de l'avinguda del Generalísimo Franco —l'actual Diagonal— del barri de Pedralbes. El circuit, que tenia una dimensió de 6.136 metres, comprenia també el

*Entrada general del
Campionat del Món
d'automobilisme
organitzat al Circuit de
Pedralbes el 28 d'octubre
del 1951. | © FUNDACIÓ
BARCELONA OLÍMPICA.*

Cartell oficial del Campionat del Món d'automobilisme organitzat al Circuit de Pedralbes el 28 d'octubre del 1951. | AUTOR: GARCÍA I GUTIÉRREZ, ANTONI / © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

carrer de Numància, el passeig de Manuel Girona, l'avinguda de la Victòria –l'actual avinguda Pedralbes– i l'antiga carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera. No era un circuit nou, ja que s'havia inaugurat el 27 d'octubre del 1946 amb motiu d'una competició internacional de cotxes: el VIII Gran Premi Rhin - V Copa Barcelona. El circuit era ràpid, però encara pocs dies abans de la prova els tècnics municipals estaven treballant en l'asfalt.

La responsabilitat organitzativa de la prova, última del calendari, requeia sobre la Penya Rhin, entitat fundada el 1916 presidida per l'industrial i apassionat de l'automobilisme Joaquim Molins. Com ja va fer el Reial Moto Club, la Penya Rhin va organitzar l'any anterior una prova pilot. El Gran Premi de Barcelona es presentava apassionant i ple d'expectació, sobretot després que a la penúltima prova del calendari, a Monza, guanyés l'italià Alberto Ascari i es retirés Juan Manuel Fangio. Els tres primers classificats del mundial, Fangio, Ascari i l'argentí José Froilán, arribaven a Barcelona amb opcions de guanyar el títol.

El triomf a Barcelona va ser per al pilot argentí Juan Manuel Fangio, al volant d'un Alfa Romeo 159, en segon lloc es va classificar l'argentí José Froilan González amb un Ferrari 375 i, en tercera posició, l'italià Giuseppe Farina, que també pilotava un Alfa Romeo. Alberto Ascari finalitzaria en quarta posició. Amb aquest triomf, el carismàtic Juan Manuel Fangio, que va ser aclamat a l'arribada, s'adjudicava el Campionat del Món d'automobilisme del 1951 i prenia el títol a Giuseppe Farina. Cal destacar la bona cursa del barceloní Francesc Godia, que finalitzaria en desena posició al volant d'un Maserati Milano i que acabaria el mundial classificat en el 24è lloc.

→

Els pilots Juan Manuel Fangio i Francisco Godia. | AUTOR: DESCONEGUT / © FUNDACIÓ GODIA.

La tribuna d'honor acompanyava les primeres autoritats civils i militars: Manuel Falcó, duc de Montellano i president del Reial Automòbil Club d'Espanya; Felipe Acedo Colunga, governador civil; Francesc Quintana, president del Reial Automòbil Club de Catalunya, i Joaquim Molins, president de la Penya Rhin. Tots els mitjans es van desfer en grans elogis amb l'equip organitzador. Malgrat l'èxit esportiu i organitzatiu, Barcelona no acolliria el mundial de Fórmula 1 de l'any 1952. Tot i aquest entrebanc, ningú no podria treure la capitalitat del motor a la ciutat.

El cert és que aquest Gran Premi d'automobilisme, puntuable per al Campionat del Món, no tornaria a fer-se a Pedralbes fins al 1954, i més de vint anys després aniria camí de Montjuïc (1969, 1971, 1971 i 1975, última edició), quan se simultaniejava, com amb les motocicletes, el Gran Premi d'Espanya amb el circuit del Jarama a Madrid, que després seria substituït pel de Jerez i que s'ha consolidat des del 1991 en el Circuit de Catalunya a Montmeló.

➤
Portada del diari Vida Deportiva del 30 d'octubre de 1951 on apareix el campió del món Juan Manuel Fangio. | VIDA DEPORTIVA. 30 D'OCTUBRE DE 1955, PORTADA / FONDS JOAN ANTONI SAMARANCH / © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

Sabies que *Francesc, Paco, Godia*

i Sales (1921-1990) té l'honor de ser el primer pilot espanyol a debutar a la Fórmula 1, entre

el 1951 i el 1958, i que va participar en cinc Campionats del Món? Abans havia assolit un quart lloc a les 24 Hores de Le Mans (1949). Anys després, Godia també va contribuir a la construcció del Circuit de Montmeló. Per mantenir el seu llegat esportiu i la seva col·lecció d'art, es va crear la Fundació Francisco Godia (1999-2015). La seu estava ubicada al carrer de la Diputació, núm. 250; concretament a l'edifici modernista Garriga i Nogués, obra de l'arquitecte Enric Sagnier i que actualment ocupa la Fundació Mapfre.

→

Programa oficial del Campionat del Món d'hoquei sobre patins organitzat al Pabellón del Deporte del 27 de maig al 6 de juny del 1954. I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

CAMPIONAT DEL MÓN D'HOQUEI SOBRE PATINS

SEU: Pabellón del Deporte

DATES: del 27 de maig al 6 de juny del 1954

Com ja va succeir l'any 1951, el Pabellón del Deporte albergava un Mundial i un Europeu d'hoquei sobre patins. El torneig es va celebrar del 27 de maig al 6 de juny i tothom confiava que, jugant a casa, es podia tornar a repetir l'èxit del 1951, sobretot després d'aconseguir que el gran golejadore Tito Mas, retirat, tornés a agafar l'estic i es calcés els patins. El mèrit d'aquest retorn va ser de J.A. Samaranch, màxim responsable de l'organització i amic personal del jugador, que el va convèncer de posar-se a les ordres del seleccionador Francesc Platón.

Un dia abans de l'inici del campionat, Manuel del Arco va entrevistar J.A. Samaranch en la seva secció "Mano a Mano" de *La Vanguardia*. A l'entrevista desvelava alguns secrets. Segons J.A. Samaranch, l'hoquei sobre patins era un esport important, sobretot per tres motius: "(...) primero, porque considero que al jugador español le cuadra estupendamente; segundo, porque la espectacularidad encaja en nuestro público; y tercero, porque era una cosa que acababa de nacer sin rencillas ni rivalidades entre clubs". L'organització d'aquest esdeveniment era una pedra de toc de cara als Jocs Mediterranis que s'havien de celebrar l'estiu del 1955 i no s'oblidava la vella aspiració que l'hoquei sobre patins formés part del programa olímpic.

El campionat va batre rècords de participació amb un total de 15 seleccions de tres continents diferents. Xile i l'Uruguai eren els representants d'Amèrica; Egipte, d'Àfrica; i la resta eren europeus: l'Alemanya Occidental, Bèlgica, Dinamarca, França, Itàlia, Anglaterra, Irlanda, Noruega, Holanda, Suïssa, Portugal i Espanya. La selecció espanyola estava formada per: Josep Soterias i Joan Antoni Zabalía, porters; Joan Orpinell, defensa; August Serra i Francesc Boronat, de mitjos; i Antoni Mas, Jordi Trías, Manel Puigbó, Pere Magriñà i Pere Gallén com a davanters.

El torneig, que es va jugar sota el sistema de tots contra tots, es va amenitzar amb diverses exhibicions de patinatge artístic, que se celebraven entre partit i partit. A la llista de patinadors figurava Lotte Cadenbach, campiona del món. També, com ja havia fet en l'anterior Campionat del Món d'hoquei sobre patins, es va organitzar una Exposició Internacional de Filatèlia Esportiva al Palau de la Virreina. Per a aquesta exposició, que aglutinaria 72 expositors, va instal·lar-se una estafeta de Correus i es va fer un sobre commemoratiu.

El 29 de maig les delegacions van visitar la Diputació de Barcelona, on van ser rebudes pel president de la institució, Joaquim Buxó Dulce d'Abaiagar, marquès

Vista general de l'interior de la Sala Oval del Palau Nacional de Montjuïc durant la presentació d'un partit d'hoquei sobre patins. | © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

de CastellFlorite. El 4 de juny va ser el torn de l'Ajuntament i de l'alcalde de Barcelona, Antonio María Simarro, que va rebre les delegacions estrangeres al Saló de Cent. El president de la Federació Internacional de Patinatge, Fred Renkewitz, va notificar als assistents la creació de la medalla d'or i la primera es va concedir a J.A. Samaranch. En aquesta competició, l'afició va vibrar amb els triomfs de la selecció espanyola, que acabaria imbatuda —va guanyar els catorze partits— i que va derrotar l'etern rival, Portugal, per 3-0.

Cal destacar una curiosa anècdota: a causa de la pluja, les sessions nocturnes de tres partits del 2 de juny i la jornada completa del dia 3 es van haver de traslladar del Pabellón del Deporte —descobert— al Gran Saló o Sala Oval del Palau Nacional de Montjuïc, que es va haver de condicionar. Malgrat la intensa pluja i les mancances de transport públic, els aficionats s'hi van desplaçar per veure el partit decisiu per al títol entre Espanya i Itàlia (2-1). L'últim dia Espanya va haver de jugar dos partits, l'aplaçat amb Irlanda (10-1) i el decisiu davant de Portugal (3-0). L'equip espanyol estava integrat per: Josep Soterias, Joan Antoni Zabalía, Joan Orpinell, August Serra, Francesc Boronat, Antoni Mas, Jordi Trías, Manel Puigbó, Pere Magrinà i Pere Gallén.

➤

Entrada general a peu dret per al Pabellón del Deporte del dia 6 de juny del 1954.

I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

Sabies que *un cop finalitzat el campionat, la Delegación Nacional de Deportes va crear la Federació Espanyola de Patinatge, de la qual formaven part els següents esports: l'hoquei sobre patins, l'hoquei sobre gel, el patinatge artístic i les curses? Fins aquell moment, aquestes modalitats esportives formaven part de la Federació Espanyola d'Hockey i Patinatge.*

Al capdavant de la nova Federació, la Delegación Nacional de Deportes va situar J.A. Samaranch.

➤ Cromo commemoratiu, marca Chocolates Batanga, del Campionat del Món de patinatge artístic i dansa. I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

CAMPIONAT DEL MÓN DE PATINATGE ARTÍSTIC I DANSA

SEU: Palau Municipal d'Esports

DATES: del 21 al 23 d'octubre del 1955

L'any 1955 va estar ple d'esdeveniments esportius internacionals. Mitjançant l'esport, la dictadura franquista es començava a projectar internacionalment. La muntanya de Montjuïc era escenari per primera vegada, els dies 2 i 3 de juliol, de les 24 Hores Motociclistes de Montjuïc; entre el 5 i el 10 de juliol se celebrava el II Campionat d'Europa de beisbol; i finalment, del 16 al 25 de juliol, acollia la competició poliesportiva més gran organitzada al nostre país: els II Jocs del Mediterrani.

La primera notícia relacionada amb el Campionat del Món de patinatge i dansa va aparèixer amb motiu del ple de la Federació de Patinatge que es va celebrar a Barcelona a finals de gener de l'any 1955. Aquella reunió va aportar una altra notícia curiosa: el nomenament de Carlos Pardo, periodista de *Vida Deportiva* i promotor de la idea d'utilitzar una àmfora per portar l'aigua des d'Empúries fins a la cerimònia d'inauguració dels Jocs Mediterranis, com a seleccionador nacional d'hoquei sobre gel. Poc després, a *La Vanguardia* del 9 de febrer, es reconeixia que, com que el patinatge artístic i la dansa no eren les modalitats esportives que millor s'ajusten "al temperamento de los españoles", i per evitar un resultat dolent, es va decidir contractar els serveis del professor alemany Balko Haase. En qualsevol cas, la notícia més rellevant al voltant de la

competició era el desplaçament a Europa per primera vegada dels patinadors dels Estats Units.

En aquesta competició, celebrada del 21 al 23 d'octubre al nou Palau Municipal d'Esports del carrer de Lleida, obra de l'arquitecte Josep Soteras, es va aconseguir un rècord de participació amb 80 patinadors d'11 països: Alemanya, els Països Baixos, Bèlgica, els Estats Units, Itàlia, França, Anglaterra, Suïssa, Espanya, Portugal i Nova Zelanda, que debutava en la competició. Un debut curiós, ja que el tres patinadors de Nova Zelanda, per sufragar les quantioses despeses del seu viatge a Barcelona, havien organitzat un sorteig i una original forma de venda dels bitllets: un autogir —una aeronau d'ales giratòries pilotada per una dona— baixava als terrenys de joc per vendre els bitllets. El preu de les entrades era de 10 pessetes per l'entrada general dempeus i de 15 pessetes per l'entrada en seients. Coincidint amb el Campionat del Món es va celebrar la reunió del Comitè Internacional de Patinatge Artístic a la sala d'actes del Palau.

El Palau Municipal d'Esports es va omplir per veure el campionat, malgrat que la tribuna d'autoritats en la inauguració estava força buida. L'acte va estar presidit per J.A. Samaranch, que era president de la Federació Espanyola

Programa oficial del Campionat del Món de patinatge artístic i dansa organitzat al Palau Municipal d'Esports del 21 al 23 d'octubre del 1955. I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

de Patinatge i, des del juliol, ponent o regidor d'Esports de l'Ajuntament de Barcelona. L'acompanyaven el Sr. Soufflé, president del Comitè Internacional d'Hoquei sobre Patins, i Victoriano Oliveras de la Riva, que era vicepresident de la Federació Espanyola i que, anys més tard (1964-1973), seria el president de la Federació Internacional de Patinatge.

En aquesta ocasió tots els títols van anar a les mans de patinadors alemanys: Franz Ninger, individual masculí; Sigrid Knake i Gunter Kock, en parelles mixtes; Helena Kienzle, individual femení; i en dansa en parelles, Margaret Schafer i K. Beyer. Pel que fa a la participació espanyola, els resultats van ser molt dolents. A la competició individual masculina i en dansa (parelles) no hi va haver representació espanyola. En parelles mixtes s'hi van inscriure dos equips: Marcela Trullols i Jaume Viñas, i Margarita Martí i Antonio Boada, que van finalitzar en penúltim i antepenúltim lloc. En la categoria individual femenina els resultats encara van ser pitjors: Edume Echevarrieta i Marian Navarro van acabar amb una classificació en antepenúltim i últim lloc. Després de l'acte de l'entrega de premis i de la cerimònia de clausura, les figures més destacades de la competició van fer una exhibició. A la nit, la Federació Espanyola va organitzar un sopar de comiat per als participants i representants de les delegacions internacionals.

Entrada del Palau Municipal d'Esports del 23 d'octubre del 1955. I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

Article del diari La Vanguardia Española del 22 d'octubre del 1955 on apareix la notícia de la inauguració del Campionat del Món de patinatge artístic i dansa. I © LA VANGUARDIA, S.L. / LA VANGUARDIA. 22 D'OCTUBRE DE 1955, PÀGINA 25.

Sabies que l'endemà de finalitzar el Campionat del Món es va organitzar una gala d'homenatge als campions? A l'esdeveniment hi van participar la patinadora professional Traute Clausnitzer, que havia estat batejada per la premsa durant el Campionat del Món d'hoquei sobre patins del 1954 com "la reina del Pavelló", i els components de les seleccions de Bèlgica i dels Estats Units, al capdavant de les quals hi havia el subcampioni mundial Bill Ferraro. També s'hi van jugar dos partits d'hoquei sobre patins. En el primer es van enfrontar la selecció espanyola juvenil (Riera, Parella, Escardó, Roca, Marin i Salarich) i el primer equip del FC Barcelona; i en el segon, el plat fort estava reservat per als equips del RCD Espanyol, campió d'Espanya, i el Monza, campió d'Itàlia. El Palau Municipal d'Esports, un pavelló modern i el primer cobert que es construïa a l'Estat espanyol, ja era un símbol de ciutat.

F.I.R.S.

D. N. de E. F. y D.

VI CAMPEONATO DEL
MUNDO DE PATINAJE
ARTISTICO Y DANZA

y

IV CAMPEONATO DEL
MUNDO DE CARRERAS
SOBRE PATINES EN PISTA

PALACIO MUNICIPAL DE DEPORTES
BARCELONA
1956

→

Programa oficial del Campionat del Món de patinatge artístic, dansa i curses organitzat al Palau Municipal d'Esports del 10 al 14 d'octubre del 1956. I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

CAMPIONAT DEL MÓN DE PATINATGE ARTÍSTIC, DANSA I CURSES

SEU: Palau Municipal d'Esports

DATES: del 10 al 14 d'octubre del 1956

A Barcelona, les primeres curses de patins van començar a disputar-se al mateix temps que el patinatge artístic, el gener del 1945, en una pista que hi havia al carrer de Mallorca; i el primer Campionat d'Espanya va tenir com a escenari el parc del Retiro de Madrid el 15 de maig del 1946. Així mateix, i com ja va passar al Campionat d'Espanya de patinatge artístic, tots els campions de velocitat eren catalans. En velocitat (300 metres) el guanyador va ser Àngel Martínez; i en mig fons (1.500 metres) i fons (3.000 metres) el vencedor va ser Bartolomé Ros.

Un any després, del 10 al 14 d'octubre del 1956, el Palau Municipal d'Esports va tornar a ser l'escenari del Campionat del Món de patinatge artístic i dansa. La gran novetat d'aquesta edició era la inclusió de les curses de velocitat i resistència: 500 metres, només en categoria femenina, i 1.000, 5.000, 10.000 i 20.000 metres. Si bé els dominadors en la disciplina de patinatge artístic eren els alemanys, els dominadors en les curses eren els patinadors italians, amb Luciano Cavallini i Lori Loriani en categoria masculina — cadascun d'ells amb dos títols mundials— i Alberta Vianello en categoria femenina. A Barcelona hi van arribar 89 patinadors de nou països europeus diferents: Bèlgica, Alemanya, França, Suïssa, Anglaterra, els Països Baixos, Portugal, Itàlia i Espanya. L'equip espanyol de patinatge artístic estava integrat per Eburne Echevarrieta —set

vegades campiona d'Espanya—, el campió Joan Casanova i la seva parella per a la prova de duo, Margarita Martí, i Antonio Boada. En la modalitat de curses hi havia els campions d'Espanya: Elena Campos i Miguel Aguilar, als quals es van sumar Rafael Pérez Alonso i José Campos.

El pavelló es va omplir totes les tardes i nits per gaudir del Campionat del Món de patinatge. No obstant això, tothom coincideix en el fet que el programa esportiu era massa dens. En patinatge artístic tots els títols van ser per als patinadors alemanys. Franz Ninger va repetir títol en la categoria individual masculina; mentre que en la categoria femenina el títol va ser per a Rita Blumberg. Els altres triomfadors van ser la parella Singrid Knake i Gunter Koch, que es van imposar tant en artístic com en dansa. Precisament, aquesta parella seria entrevistada i sortiria una caricatura seva a la secció "Mano a Mano" de l'11 d'octubre, que escrivia el periodista Del Arco a les pàgines de *La Vanguardia*.

En canvi, a les curses de patins els gran dominadors van ser els italians. En categoria masculina Cavallini va pujar al més alt del pòdium en els 1.000 i els 10.000 metres; el seu compatriota Lori es va imposar a l'esprint en els 5.000 metres; i Rossi va guanyar els 20.000 metres. Tot i així, la gran triomfadora va ser Alberta Vianello amb tres medalles d'or, després de guanyar amb força

←

Portada del diari Marca del 16 d'octubre del 1956, amb la patinadora belga Diana Fret.

I MARCA / FONTS JOAN ANTONI SAMARANCH /

© FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

→

Medalla commemorativa del Campionat del Món de patinatge artístic, dansa i curses.

I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

claredat les tres proves programades: 500, 5.000 i 10.000 metres. L'endemà de la finalització del Campionat del Món es va celebrar una exhibició de patinatge artístic, en la qual van participar els campions mundials, però el plat fort va ser el Gran Premi de les Nacions, una cursa a l'americana de 15.000 metres per equips de dos corredors i en què van participar dos equips d'Itàlia i d'Anglaterra i un equip de Bèlgica, Alemanya i Espanya. Els guanyadors absoluts van ser la parella italiana Cavallini-Lori amb 29 punts, cinc punts més que la parella anglesa formada per Stead i Wright. Els espanyols Campos-Ferrer arribarien en dotze voltes i només sumarien 2 punts. Durant la prova es van disputar un total de vuit esprints, dels quals la parella Cavallini-Lori en va guanyar cinc; Stead-Wright, dos, i els italians Le Buono-Rossi, un. El dia 12 es va celebrar un banquet en honor dels participants del Campionat del Món. L'acte el va presidir Joan Antoni Samaranch, que hi anava com a ponent d'Esports de l'Ajuntament de Barcelona; Victorià Oliveras de la Riva, vicepresident de la Federació Espanyola de Patinatge; René Moyat, president del Comitè de Competició, i Fred Renkewitz, president de la Federació Internacional de Patinatge (FIRS, per les seves sigles en anglès).

Sabies que *abans que s'iniciés el Campionat del Món de patinatge artístic, la ciutat va acollir dos esdeveniments esportius rellevants al Palau Municipal d'Esports? El 5 i 6 d'octubre es van disputar uns partits de tennis entre els Estats Units i Austràlia, que reunien quatre dels millors tennistes professionals: Pancho González, Tony Trabert, Rex Hartwig i Frank Sedgman. Aquesta competició va finalitzar amb el triomf dels americans per 4-1. Els dies següents, el 7 i 9 d'octubre, l'equip de Buchan Baker's, campió amateur dels Estats Units de basquetbol, es va mostrar molt superior en el seus dos partits amistosos davant el FC Barcelona (67-49) i un combinat nacional (77-48). Una demostració més de la creixent vitalitat esportiva de Barcelona.*

→
*Programa oficial del Campionat
del Món de billar a tres bandes
organitzat al Club Billar Barcelona
del 27 al 31 de maig del 1958.*

I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

CAMPIONAT DEL MÓN DE BILLAR A TRES BANDES

SEU: Club Billar Barcelona

DATES: del 27 al 31 de maig del 1958

El XV Campionat del Món de billar a tres bandes es va celebrar a Barcelona del 27 al 31 de maig del 1958. Era la cinquena vegada que es disputava a la nostra ciutat un mundial de billar i la quarta vegada que l'escenari era el Club Billar Barcelona, als baixos del Coliseum, i que en aquella època estava presidit per Raimon Gasol. Precisament uns dies abans, del 5 al 8 d'abril, el mateix club havia organitzat el VII Campionat d'Europa de Billar a partida lliure. Per al mundial, a la sala s'hi van instal·lar dues taules, fabricades per Víctor Monforte, i una graderia i es van estrenar uns marcadors de puntuació amb els noms i els números sobre cristall lluminós. A la competició hi van participar 11 jugadors de deu països diferents: Enrique Navarra (Argentina), Adolfo Suárez (Perú), Bernard Siguret (França), Carlos Monestier (Uruguai), João Pereira (Portugal), René Vingerhoedt (Bèlgica), Bert Teegellard (Països Baixos), August Tiedtke (Alemanya), Johann Scherz (Àustria) i representant Espanya Joaquim Domingo i el campió d'Espanya, Antonio Ventura.

La cerimònia d'inauguració es va dur a terme el 26 d'abril i la va presidir Juan Ruiz Flores, antic jugador que havia estat president de la Federació Espanyola de Billar (1947-1958) i que en aquell moment ocupava el càrrec de president de la Unió Internacional de Billar. També l'acompanyaven Antonio Fernández Bordas, secretari de la Unió Internacional de Billar, el belga George Troffaes, president de

la Federació Europea de Billar, i el president de la Federació Espanyola de Billar, Eduardo Martín.

Eduardo Martín va ser l'encarregat de tallar la cinta que precintava les taules de billar on s'havien de jugar les partides. Inicialment, s'havia previst que durant la cerimònia inaugural es lliuraria al barceloní Joaquim Domingo i Sánchez la medalla del mèrit esportiu, la qual havia estat concedida per la Delegación Nacional de Deportes. L'entrega, però, es va posposar per a uns dies després, ja que Joan Antoni Samaranch es trobava a Brussel·les amb motiu de la final de la Copa d'Europa de futbol que disputaven els equips de l'AC Milan i del Reial Madrid. Joan Antoni Samaranch volia lliurar personalment la distinció a Joaquim Domingo.

En aquells moments, Joaquim Domingo atresorava en el seu palmarès cinc títols de campió d'Europa (tres bandes, artístic i quadre 71/2), s'havia proclamat campió del món de billar artístic l'any anterior i ja havia rebut tres medalles d'or al mèrit esportiu de l'Ajuntament de Barcelona i una medalla de la Diputació de Barcelona.

En finalitzar la sisena ronda de la competició, tres excampions mundials es mantenien invictes: Enrique Navarra, René Vingerhoedt i August Tiedtke. A la final hi van arribar empatats l'argentí Navarra i el belga Vingerhoedt, amb una

XV Campeonato del Mundo a Tres Bandas

	NAVARRA	DOMINGO	PEREIRA	SCHERZ	SIGURET	SUÁREZ	TEEGELAAR	TIEDTKE	VENTURA	VINGERHOEDT	MONESTIER	Puntos	Carambolas	Entradas	Promedio general	Promedio particular	Serie mayor	CLASIFICACIÓN
ENRIQUE NAVARRA (ARGENTINA)	50	56 50	54 50	57 50	54 50	57	50	52 50	57 33	56 43	53 50	476	521	29131351	10	10	10	10
JOAQUIN DOMINGO (ESPAÑA)	36 66	50	58 49	57 50	62 50	50	50	45 19	51 36	50 42	52 50	427	514	2820	1111	7	8	20
JOAO PEREIRA (PORTUGAL)	48 64	50 62	50	52 45	67 50	62	33 76 37	53	53 38	52 21	44	419	607	2670	2822	10	11	11
JOHANN SCHERZ (AUSTRIA)	44	52 50	50	56	74 50	59	39 46	54 41	51 34	57 48	40 38	429	525	2817	1282	13	10	R.
BERNARD SIGURET (FRANCIA)	49	54 50	62 50	67 50	74	50	55 50	51 41	51 50	53 29	34 40	466	589	2791	1-	7	5	5
ADOLFO SUÁREZ (PERÚ)	28	32 42	50 50	62 32	34 42	55	50	52 49	72 50	50 50	36 50	443	515	2860	1328	8	7	2
L. G. J. TEEGELAAR (HOLANDA)	27 50	50 45 50	50 50	54 42	59 28	52	50	53 50	56 41	39 30	62	450	540	2833	0980	7	4	4
AUGUST TIEDTKE (ALEMANIA)	40	57 50	53 50	51 46	50 50	72 44	53	50	45 50	50 50	55	420	521	2921	11012	9	3	3
ANTONIO VENTURA (ESPAÑA)	50	36 50	50 50	63 50	51 49	63 37	50 35	56 22	45	33	40 50	437	532	2821	1388	9	6	6
RENÉ VINGERHOEDT (BÉLGICA)	50	33 50	32 50	58 50	40 50	34 28	36 50	39 45	54 50	48	50	473	434	1089	1515	11	2	20
MONESTIER (URUGUAY)	42 65	55 50	44 50	46 50	75 50	58 50	52 47	52 40	55 50	70 43	54	426	584	2746	1135	6	9	9

derrota cadascun. Dos dies abans, Vingerhoedt havia millorat la marca mundial de mitjana general (1.476). En el desempat, Navarra es va imposar per 50 a 43. És casualitat que, uns dies abans, el 29 de maig, el periodista Del Arco havia fet una caricatura i una entrevista al campió Enrique Navarra a *La Vanguardia*. Com a resum final cal destacar que l'austriac Johann Scherz, que finalitzaria en desena posició, va batre el rècord mundial de caramboles consecutives (13).

Per a l'acte de comiat organitzat a dirigents, àrbitres i participants, el Club Billar Barcelona va reservar la Granja Royal, situada al carrer de Pelai, núm. 58 i inaugurada l'any 1919 per Esteve Sala i Canyadell, un home emprenedor i creatiu que abans havia posat en marxa altres negocis com el Quiosc, el bar Canaletes i l'American Soda. Esteve Sala havia estat president del FC Barcelona la temporada 1934-35. Més tard, la Granja Royal passaria a mans del seu fill Esteve Sala i Soler.

Sabies que *Joaquim Domingo i*

Sánchez (1917-1981) va estar vinculat tota la seva vida al Club Billar Sants? Després d'aquest torneig, guanyaria dos títols mundials més en la modalitat d'artístic (1963 i 1966) i d'Europa (1968 i 1969). Es va casar amb Josefina Monforte, filla de Víctor Monforte, que era el propietari de la fàbrica de billars que el 1840 van fundar Mayol i Poch. Al barri de Sants, a prop de l'estació de Sants, hi ha uns jardins que porten el seu nom. A la ciutat de Barcelona només hi ha tres carrers dedicats a esportistes —a Joaquim Blume, Ricard Zamora i Josep Samitier— i dos jardins dedicats a esportistes —a Joaquim Domingo i al gran ciclista Marià Cañardo.

Taula de resultats. | © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

→
*Banderí del Campionat del Món
de tir al colomí.* | © FUNDACIÓ
BARCELONA OLÍMPICA.

CAMPIONAT DEL MÓN DE TIR AL COLOMÍ

SEU: Camp de tir de Miramar

DATES: del 17 al 20 de maig del 1961

Si bé a través de la premsa hi ha constància que aquest esport es va començar a practicar a Madrid a principis de la dècada del 1880, a Barcelona va arribar una mica més tard. *La Vanguardia* del 31 de març del 1883 feia referència al fet que l'Associació d'Aficionats a la Caça i Pesca de Catalunya "(...) inaugurarà el tiro de palomos, situado al final de la calle Bruch". El mateix diari, el 7 de setembre del 1883 informava de "(...) la inauguración del nuevo tiro de palomos y gallinas de Miramar, para cuyo acto el dueño ha cursado las correspondientes invitaciones". A partir de l'estiu del 1887 i fins a principis del segle XX, l'activitat es va traslladar a l'hipòdrom de Can Tunis, on es va acondicionar un camp de tir.

L'entitat més antiga vinculada a l'esport del tir a la nostra ciutat va ser la Reial Associació de Caçadors de Barcelona, fundada a principis del 1903 i que va realitzar la seva primera competició de tir al colomí el març d'aquell mateix any. Oficialment, la Federació Catalana de Caça no es va crear fins l'any 1940, com a delegació de la Federació Espanyola de Caça, la qual es va crear aquell any amb el nom de Tercera Federació Regional de Caça. A principis del 1910 i segons podem llegir a *La Vanguardia* del 22 de febrer, ja existia una Reial Associació de Caçadors de Catalunya que organitzava competicions de tir al colomí.

El XXV Campionat del Món de Tir al Colomí es va organitzar del 17 al 20 de maig del 1961. No era la primera gran competició internacional que se celebrava a la nostra ciutat. Els anys 1953 i 1960 l'equipament de Miramar havia acollit el Campionat d'Europa de tir al vol i l'any 1956 el Campionat d'Europa de tir al colomí. La Federació Internacional de Tir amb Armes de Caça havia concedit la responsabilitat organitzativa a la Societat de Tir al Colomí, que estava presidida per Rossend Peitx. El camp de tir de Miramar es va haver de millorar amb una segona pista per adequar-se a la reglamentació internacional. Al Campionat del Món hi van participar un total de 320 tiradors de catorze països.

La primera jornada es va haver de suspendre en la volta 6 per manca de visibilitat. Com es descriu a *La Vanguardia* del 18 de maig del 1961: "En esta tirada para el título, los pichones son recobrados por un grupo de 24 perros perdigueros navarros "bracos", que son propiedad de don Ramón Irujo, de Pamplona, (...) y que realizaron con éxito su eficaz tarea para la rápida recogida de pichones abatidos". La segona jornada va estar marcada pel mal temps i només s'arribarien a completar 15 voltes de les 20 previstes. La tercera jornada, i definitiva, veuria el triomf de l'espanyol Francisco Bolinches, nadiu de València i de 29 anys, que va guanyar en el desempat a l'italià Giovanni Bodini. El trofeu a Francisco Bolinches el va entregar el president de la Federació Espanyola de

→

Portada del diari La Vanguardia Española del 18 de maig del 1961 on apareix la notícia de la inauguració del Campionat del Món de tir al colomí organitzat al Camp de Tir Miramar. I © LA VANGUARDIA, S.L. / LA VANGUARDIA. 18 DE MAIG DE 1961, PORTADA.

LA VANGUARDIA

BARCELONA
Jueves 18 de mayo de 1961

ESPAÑOLA

Redacción y Administración: PBLAYO, 51
Teléfono: 21-41-35

Precio de este ejemplar: 150 pts.

FUNDADORES: DON CARLOS Y DON BARTOLOME GODÓ

Año LXXVI - Número 29.532

AYER COMENZO EN MONTJUICH EL XXV CAMPEONATO DEL MUNDO DE TIRO DE PICHON

Uno de los perros adiestrados para recoger las plomadas caídas.

Ayer, a los diez de la mañana, comenzó a disputarse en Montjuich el XXV Campeonato del Mundo de Tiro de Pichon, a la distancia. El día de la inauguración estuvo muy soleado y a las pruebas han concurrido más de cincuenta competidores, pertenecientes a varias naciones. En la foto de arriba se muestran un magnífico aspecto del campo de tiro.

(Foto Pérez de Sotol)

El actual campeón del mundo, el italiano Carlo Bergamini, durante una de sus tiradas.

Una bella escena: el tirador, en su puesto, espera que la caja se abra para intentar acobatar al pichón, mientras el perro se impacienta por cumplir su cometido.

Nuestro competidor, el canadiense Haroldo de Telle, se prepara, con perfecta calma, a efectuar un disparo.

Caça, Manuel Moreno; i la Copa Osborne, destinada al segon classificat, la va entregar Maria del Carmen Osborne de Torrents.

Es va donar la circumstància que Manuel Moreno va concedir protocol·làriament el títol del Campionat del Món de tir al colomí, mitjançant un telegrama, al cap de l'Estat, el general Francisco Franco.

A continuació es va iniciar el *match* de les Nacions i el Campionat del Món femení, però tots dos es van haver de suspendre novament per manca de visibilitat. El títol mundial per equips va anar a parar a l'equip d'Espanya, que estava integrat per Payá Barceló, el comte de Teba i Pérez Barquero, amb 57 colomins abatuts de 60. En segon lloc es va classificar França i en tercer lloc Portugal. A la competició femenina, el títol va ser per a Nelly Ghiron, d'Itàlia; seguida de Leducq, de França i de l'espanyola De la Lastra.

➤

Medalla commemorativa del Campionat del Campionat del Món de tir al colomí.

I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

Sabies que *el president de*

la Societat de Tir al Colomí, Rossend Peitx i

Jordana (1903-1974), era un empresari vinculat

a la indústria de l'automoció que va ser cap de

la secció de beisbol i vicepresident del Reial

Automòbil Club de Catalunya i del FC Barcelona

durant el mandat d'Enric Llaudet? També

va ocupar diversos càrrecs a la Diputació de

Barcelona com a membre de la Comissió d'Esports

i Turisme; va ser diputat i president de la Comissió

d'Obres Públiques i, més tard, vicepresident.

Vista general de l'exterior del Circuit de Pedralbes durant el Campionat del Món de motocròs. | © SEGUÍ LÓPEZ, RAFAEL.

CAMPIONAT DEL MÓN DE MOTOCRÓS / I GRAN PREMI D'ESPANYA DE MOTOCRÓS

prova puntuable per al Campionat del Món

SEU: Circuit de Pedralbes

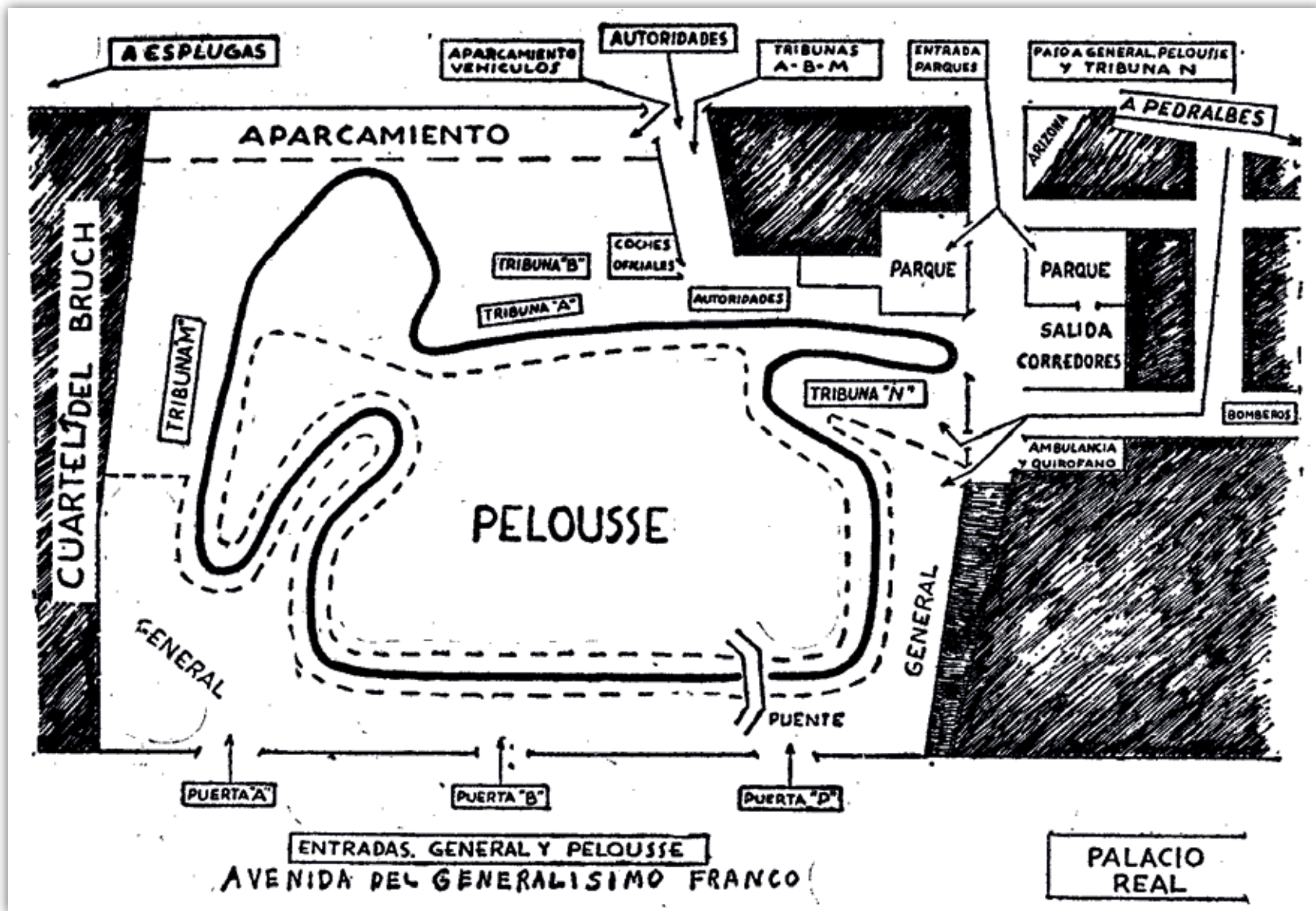
DATA: 25 de febrer del 1962

El motocròs com a modalitat esportiva es va començar a practicar a mitjans dels anys vint del segle XX, però la primera competició oficial no va ser fins el 1952 amb el I Campionat d'Europa. Una prova que patrocinava la Federació Internacional de Motociclisme i limitada a la cilindrada de 500 cc. A partir del 1957, aquesta competició es convertiria en Campionat del Món. A casa nostra apareix com a modalitat a principis de la dècada del 1950 i el 2 de març del 1952 veiem com la Penya Motorista Barcelona organitza la primera prova en un circuit amb sortida i arribada a Vallvidrera i que passava per les Planes, la Floresta i la carretera de l'Arrabassada. El triomf en aquesta primera prova va ser per a Joan Bertrand sobre una màquina Montesa.

Deu anys després, el 25 de febrer del 1962, Barcelona tornava a ser capital del motociclisme. Al Gran Premi d'Espanya de velocitat, que formava part del Campionat del Món, i a les 24 Hores Motociclistes de Montjuïc, que formava part del Campionat d'Europa de resistència, se li va sumar el I Gran Premi d'Espanya de motocròs (III Internacional de Barcelona), que entrava com a prova puntuable per al Campionat del Món de 250 cc.

Els antecedents els trobem al I Motocròs Internacional organitzat el 21 de febrer del 1960 per un club novell que només comptava amb 36 socis: el Moto Club Ruta. Entre els promotors d'aquest club, i com a encarregat de la primera roda de premsa, hi havia Enrique Pérez de Rozas y Sáenz de Tejada, membre de la saga de fotoperiodistes que va iniciar Carlos Pérez de Rozas Masdeu. El president de l'entitat era l'advocat Julián María Valón Cunillera. Una de les curiositats eren els terrenys on es feia la prova: l'antic Golf Club Pedralbes, que estava situat a la urbanització Güell. La prova va ser un èxit organitzatiu, ja que hi van acudir entre 10.000 i 12.000 espectadors.

Els primers guanyadors van ser Oriol Puig Bultó en 125 cc, l'anglès Don Rickman en 250 cc, que pilotava una moto de fabricació catalana (Bultaco), i David G. Curtis en 500 cc. A la tribuna d'autoritats hi havia Joan Antoni Samaranch, regidor d'Esports i delegat nacional d'Esports a Catalunya; Mariano Cugueró, president de la Federació Espanyola de Motociclisme, i altres personalitats.

Article del diari El Mundo Deportivo del 25 de febrer del 1962 on apareix el mapa oficial del circuit de Pedralbes de 1962. | © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

La II edició del Motocròs Internacional, celebrada el 26 de febrer del 1961, també va ser un èxit de públic i d'organització. En aquesta ocasió, els guanyadors de les proves serien Pere Pi en 125 cc i l'anglès David Bickers en la cursa internacional de 250 cc. Com a conseqüència dels excel·lents resultats, la Federació Espanyola de Motociclisme va sol·licitar a la Federació Internacional de Motociclisme que la prova formés part del calendari internacional i ho va acceptar. El I Gran Premi d'Espanya - III Motocròs Internacional de Barcelona seria la primera prova d'un calendari que en la categoria de 250 cc comptava amb un total de 15 curses.

El Gran Premi d'Espanya, prova puntuable per al Campionat del Món, es va disputar el 25 de febrer del 1962 i hi van participar pilots d'onze nacions: Alemanya, Àustria, Anglaterra, Bèlgica, Dinamarca, Finlàndia, França, els Països Baixos, Itàlia, Suècia i Espanya. El pressupost, segons assenyalava Josep Maria Romaña —delegat nacional de Motocròs de la Federació Espanyola de Motociclisme— a *El Mundo Deportivo*, era molt elevat. Finalment, la pluja va provocar que el públic no acudís al circuit i va ocasionar un greu dèficit a l'organització.

En un circuit enfangat i selectiu per la pluja es va imposar l'anglès J.A. Lampkin, malgrat que no va quedar primer en cap de les dues mànegues. A la prova nacional de 125 cc no es va poder fer una classificació general pel fet que cap pilot no va acabar les tres mànegues. Finalment, a la prova per a velomotors (75 cc) es va imposar De la Torre, que també va quedar primer a les dues mànegues disputades. L'entrega de trofeus es va dur a terme a la nit, al local del Moto Club Ruta, i va estar presidida pel president de la Federació Espanyola de Motociclisme, Mariano Cugueró; pel president de la Federació Catalana de Motociclisme, Miquel Elizalde, i per un representant de la Federació Internacional de Motociclisme.

→

Medalla commemorativa del Campionat del Món de motocròs organitzat al Circuit de Pedralbes el 25 de febrer del 1962. | © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

Sabies que *Barcelona, i el Circuit de Pedralbes, només acollirien una edició més del Campionat del Món de motocròs? Aquell espai estava reservat a la futura zona universitària, que havia iniciat la seva construcció el 1958.*

El guanyador de la prova internacional de motocròs de l'any 1963 va ser David Bickers, que repetia triomf. A partir del 1964 i fins al 1967, el Campionat del Món de motocròs es desplaçaria al Circuit de Santa Rosa, a la localitat veïna de Santa Coloma de Gramenet, i després li prendria el relleu el Circuit del Vallès fins al 1983.

→
*Programa oficial del Campionat del
Món d'hoquei sobre patins organitzat
al Palau Municipal d'Esports del 23
al 31 de maig del 1964. I © FUNDACIÓ
BARCELONA OLÍMPICA.*

CAMPIONAT DEL MÓN D'HOQUEI SOBRE PATINS

SEU: Palau Municipal d'Esports

DATES: del 23 al 31 de maig del 1964

Després dels Campionats del Món organitzats els anys 1951 i 1954, la Ciutat Comtal tornava a esdevenir capital de l'hoquei sobre patins en albergar el Campionat del Món del 1964. Cal recordar que l'altra edició disputada a Espanya es va celebrar a Madrid l'any 1960. En aquella ocasió, Portugal va conquerir el títol i Espanya va quedar classificada en segon lloc.

A les darreres quatre edicions —l'última a Santiago de Xile el 1962—, Portugal havia pujat al més alt del pòdium. Tothom esperava que la ciutat talismà, com havia passat als Campionats del Món del 1951 i el 1954, ajudés la selecció a conquerir el títol. Espanya arribava preparada després d'haver guanyat la Copa Llatina i el prestigiós torneig de Montreux.

El Campionat del Món es va disputar al Palau Municipal d'Esports, del 23 al 31 de maig del 1964, i va comptar amb la participació de l'Alemanya Federal, l'Argentina, Anglaterra, els Països Baixos, Itàlia, el Japó, Portugal, Suïssa, Uruguai i Espanya. Per primera vegada des que es van iniciar els Campionats del Món el 1936, hi participava una selecció asiàtica, el Japó. Per ajudar, recolzar i coordinar la preparació de la selecció nipona que participaria al Campionat del Món, l'entrenador August Serra i excapità de la selecció espanyola es va desplaçar fins aquell país i hi va restar dos mesos.

La selecció espanyola, al capdavant de la qual hi havia el seleccionador Francesc Boronat, estava formada per: Largo (CP Vilanova) i Vilella (Cerdanyola CH) com a porters; Barguñó i Villalonga II (FC Barcelona) com a defenses; Parella (CP Voltregà) al mig camp; i com a avanters, Puigbó (CE Laietà), Carbonell (CP Vilanova), Roca (RCE Espanyol), i Ferrer II i Salarich (CP Voltregà). La concentració prèvia al Campionat del Món es va realitzar a Vallvidrera. El pressupost rondava els dos milions i mig de pessetes i tant l'Ajuntament de Barcelona, presidit per Josep Maria Porcioles i amb el Dr. Albert Assalit al capdavant de la Regidoria d'Esports, com la Diputació Provincial, presidida pel marquès de Castellflorida i amb Joan Antoni Samaranch com a diputat, hi donaven el seu suport total. No obstant això, per garantir l'èxit de públic l'entrada era gratuïta a les sessions de matí i tarda per als menors de 14 anys i els col·legis, i es feia un preu reduït als federats d'hoquei sobre patins. El Campionat del Món formava part dels III Jocs Esportius que patrocinava l'Ajuntament de Barcelona i en la seva programació incloïa diverses competicions esportives internacionals, per a les quals hi havia un trofeu específic dissenyat per l'Escola Massana.

En aquells anys, el president de la Federació Espanyola de Patinatge era Francesc Platón i Verdaguer, un bon amic de Joan Antoni Samaranch. Platón

CRONICA DE LA ACTUALIDAD DEPORTIVA

XVI Campeonato Mundial de Hockey sobre patines, en el Palacio Municipal de Deportes

Esta noche, ceremonia de apertura y primeros partidos de la extraordinaria competición

PORTUGAL-HOLANDA, INGLATERRA-URUGUAY Y ESPAÑA-JAPON

COMIENZA LA EMOCION

Hay un frenético alboroto sobre el XVI campeonato del mundo de hockey sobre patines que se abre esta noche en el Palacio Municipal de Deportes. El momento más emocionante de la competición para los aficionados catalanes será la ceremonia de apertura y los primeros partidos de la extraordinaria competición. En el momento más emocionante de la competición para los aficionados catalanes será la ceremonia de apertura y los primeros partidos de la extraordinaria competición.

Al asalto de la supremacía mundial

No parece que sea cosa nueva para la tremenda rivalidad que enfrenta a portugueses y españoles desde que nuestros jugadores alcanzaron la supremacía mundial en este deporte, después de la última guerra mundial.

Hay que recordar, sin embargo, que durante los últimos años, Portugal ha recuperado de manera casi total su liderazgo en hockey sobre patines, a pesar del esfuerzo que nuestra selección viene realizando la temporada española. Y de que los campeones actuales están dispuestos a seguir situados en el primer escalón de la competición.

RADIO NACIONAL Y T.V.E. OFRECERAN...

Radio Nacional de España en Barcelona retransmitirá los más importantes acontecimientos deportivos acontecidos desde que se celebró en las primeras horas de la mañana la inauguración de esta extraordinaria competición. La Sección Española de Hockey sobre patines, que el Campeonato del Mundo se celebrará en el Palacio de Deportes, 23 de mayo, será emitida en directo en los días 23, 24 y 25 de la noche, y días 26, 27 y 28 de la mañana de la noche. Los comentarios serán realizados por los señores Juan Vela, Miguel Ángel Rodríguez, José María Vela y los señores de la Sección Española de Hockey sobre patines, que el Campeonato del Mundo se celebrará en el Palacio de Deportes, 23 de mayo, será emitida en directo en los días 23, 24 y 25 de la noche, y días 26, 27 y 28 de la mañana de la noche.

Los componentes de la selección nacional de hockey sobre patines durante una de sus entrenamientos antes del campeonato del mundo que comienza hoy. Faltan los jugadores jugadores Caballero, Ferrer, Vilas, Bergasa, Borrás, Boix, Paredis, Vilalonga y Salschitz. (Foto Pérez de Rozas)

Tenis: XXXVII Concurso Internacional XII Trofeo Conde de Godó

Fechas de cierre de inscripción en las diferentes pruebas

La competición más importante del calendario español de tenis es el tradicional Trofeo Conde de Godó, que este año se disputará en los días 23, 24 y 25 de mayo en el Club de Tenis de Barcelona. La inscripción para las pruebas de tenis se cerrará el día 22 de mayo.

El torneo de tenis se disputará en los días 23, 24 y 25 de mayo en el Club de Tenis de Barcelona. La inscripción para las pruebas de tenis se cerrará el día 22 de mayo.

El torneo de tenis se disputará en los días 23, 24 y 25 de mayo en el Club de Tenis de Barcelona. La inscripción para las pruebas de tenis se cerrará el día 22 de mayo.

El torneo de tenis se disputará en los días 23, 24 y 25 de mayo en el Club de Tenis de Barcelona. La inscripción para las pruebas de tenis se cerrará el día 22 de mayo.

El torneo de tenis se disputará en los días 23, 24 y 25 de mayo en el Club de Tenis de Barcelona. La inscripción para las pruebas de tenis se cerrará el día 22 de mayo.

El torneo de tenis se disputará en los días 23, 24 y 25 de mayo en el Club de Tenis de Barcelona. La inscripción para las pruebas de tenis se cerrará el día 22 de mayo.

Las tres primeras jornadas

Después de haberse celebrado el primer día de competición, hoy se disputarán los tres primeros partidos de la extraordinaria competición. Los partidos de hoy serán: Portugal-Holanda, Inglaterra-Uruguay y España-Japón.

Vinculación emocional que puede ser fructífera

No obstante, sería una pena no vincular a los jugadores de hoy con los jugadores de ayer. La vinculación emocional que puede ser fructífera para los jugadores de hoy con los jugadores de ayer.

Selección de Japón

Por vez primera en el historial del Campeonato del Mundo, va a participar un equipo japonés. El equipo japonés va a participar en el Campeonato del Mundo.

Equipo de Alemania

La baja del equipo de la R.A.G. (Reichsverband der Deutschen Eislaufenvereine) va a ser compensada por el equipo de Alemania. El equipo de Alemania va a participar en el Campeonato del Mundo.

Diari La Vanguardia Española del 23 de maig del 1964 on apareix la notícia de la inauguració del Campionat del Món d'hoquei sobre patins al Palau Municipal d'Esports. I © LA VANGUARDIA, S.L. / LA VANGUARDIA. 23 DE MAIG DE 1964, PÀGINA 32.

Sobre i Medalla commemorativa del Campionat del Món d'hoquei sobre patins. I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

GINASIA

Campeonato de Cataluña de 1ª y 2ª categorías

En el Campeonato de Cataluña de 1ª y 2ª categorías se disputará el día 23 de mayo en el Club de Gimnasia de Barcelona. La inscripción para las pruebas de gimnasia se cerrará el día 22 de mayo.

En el Campeonato de Cataluña de 1ª y 2ª categorías se disputará el día 23 de mayo en el Club de Gimnasia de Barcelona. La inscripción para las pruebas de gimnasia se cerrará el día 22 de mayo.

En el Campeonato de Cataluña de 1ª y 2ª categorías se disputará el día 23 de mayo en el Club de Gimnasia de Barcelona. La inscripción para las pruebas de gimnasia se cerrará el día 22 de mayo.

En el Campeonato de Cataluña de 1ª y 2ª categorías se disputará el día 23 de mayo en el Club de Gimnasia de Barcelona. La inscripción para las pruebas de gimnasia se cerrará el día 22 de mayo.

En el Campeonato de Cataluña de 1ª y 2ª categorías se disputará el día 23 de mayo en el Club de Gimnasia de Barcelona. La inscripción para las pruebas de gimnasia se cerrará el día 22 de mayo.

En el Campeonato de Cataluña de 1ª y 2ª categorías se disputará el día 23 de mayo en el Club de Gimnasia de Barcelona. La inscripción para las pruebas de gimnasia se cerrará el día 22 de mayo.

PALACIO MUNICIPAL DE DEPORTES

Campeonato del Mundo de Hockey sobre patines

El Campeonato del Mundo de Hockey sobre patines se disputará en el Palacio Municipal de Deportes de Barcelona. La inscripción para las pruebas de hockey se cerrará el día 22 de mayo.

El Campeonato del Mundo de Hockey sobre patines se disputará en el Palacio Municipal de Deportes de Barcelona. La inscripción para las pruebas de hockey se cerrará el día 22 de mayo.

El Campeonato del Mundo de Hockey sobre patines se disputará en el Palacio Municipal de Deportes de Barcelona. La inscripción para las pruebas de hockey se cerrará el día 22 de mayo.

El Campeonato del Mundo de Hockey sobre patines se disputará en el Palacio Municipal de Deportes de Barcelona. La inscripción para las pruebas de hockey se cerrará el día 22 de mayo.

El Campeonato del Mundo de Hockey sobre patines se disputará en el Palacio Municipal de Deportes de Barcelona. La inscripción para las pruebas de hockey se cerrará el día 22 de mayo.

El Campeonato del Mundo de Hockey sobre patines se disputará en el Palacio Municipal de Deportes de Barcelona. La inscripción para las pruebas de hockey se cerrará el día 22 de mayo.

va estar al capdavant de la Federació Espanyola de Patinatge des de l'any 1961 fins al 1967, any que deixaria la presidència per assumir la representació de la Delegación Nacional de Educación Física y Deportes a Catalunya. Platón assumiria més tard altres càrrecs, entre ells el de regidor de l'Ajuntament de Barcelona, el de delegat provincial d'Esports i el de vicepresident de la Diputació de Barcelona.

Una de les curiositats relacionades amb aquest esdeveniment era que la premsa es preguntava si els campionats regionals es quedaven petits, si els pavellons s'omplien i quan es posaria en marxa una lliga nacional d'hoquei sobre patins. Malgrat la gran afició que tenia l'hoquei sobre patins a Catalunya, la Lliga Nacional, que s'anomenaria seguint el llenguatge d'altres esports, i la Divisió d'Honor no començarien fins la temporada 1969/70.

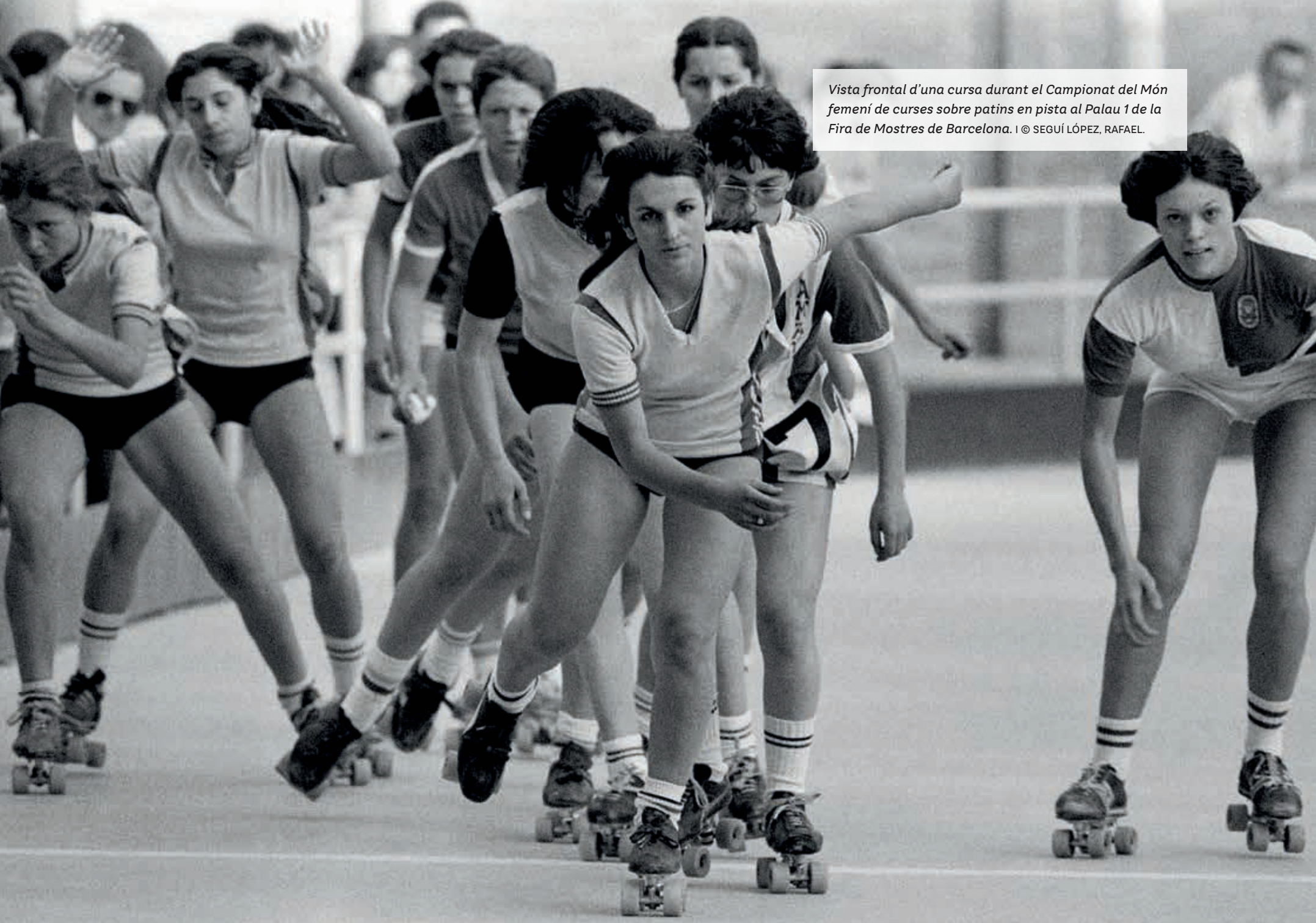
Durant el Campionat del Món, concretament el 29 de maig del 1964, es va celebrar el Congrés de la Federació Internacional de Patinatge. En l'ordre del dia figurava l'elecció d'un nou president que finalitzaria el mandat del portuguès Gaudencio Costa. El seu lloc el va ocupar el català Victorià Oliveras de la Riva, fundador del Club Patí Voltregà, president del Reial Club Deportiu Espanyol (1960-1962) i que fins aquell moment havia ocupat la vicepresidència de la Federació Internacional de Patinatge.

La selecció espanyola va arribar a la jornada final havent guanyat tots els partits: Argentina i Suïssa (4-0), Itàlia (2-1), l'Alemanya Federal (7-2), Anglaterra (7-0), l'Uruguai (2-1), els Països Baixos (4-0) i el Japó (34-0). Portugal, també imbatuda, havia cedit un empat inesperat a 2 amb Holanda. Per tant, el Campionat del Món es va decidir a l'última jornada.

Al partit decisiu que enfrontava les seleccions de Portugal i Espanya, amb un Palau d'Esports ple de gom a gom, la selecció espanyola va imposar-se per 1-0, amb un gol de Carbonell, a la selecció portuguesa.

La selecció espanyola tornava a ser campiona del món i finalitzava el torneig sent la selecció més golejadora i menys golejada. La ciutat de Barcelona, una vegada més, deixava constància de la seva capitalitat esportiva i ciutat talismà dels èxits de l'hoquei sobre patins, però mai més no tornaria a organitzar un Campionat del Món d'aquest esport.

Sabies que *el debut del Japó, primer representant asiàtic que participava en un Campionat del Món, va estar marcat per les golejades encaixades per la selecció japonesa? Durant els nou partits disputats, va encaixar 162 gols i només en va marcar 3. Les dues golejades més espectaculars van ser les patides davant les seleccions de Portugal (28-0) i Espanya (34-0). En aquest partit, Enric Roca va ser el màxim golejador del campionat: va marcar 12 gols. Probablement, un dels moments més emotius de l'acte de lliurament dels trofeus va ser precisament l'entrega, per part del fill del desaparegut i carismàtic Antoni, Tito, Mas (1926-1963), del trofeu de màxim golejador a Enric Roca.*

Vista frontal d'una cursa durant el Campionat del Món femení de curses sobre patins en pista al Palau 1 de la Fira de Mostres de Barcelona. | © SEGUÍ LÓPEZ, RAFAEL.

CAMPIONAT DEL MÓN DE CURSES SOBRE PATINS

SEU: Palau 1 de la Fira de Mostres de Barcelona

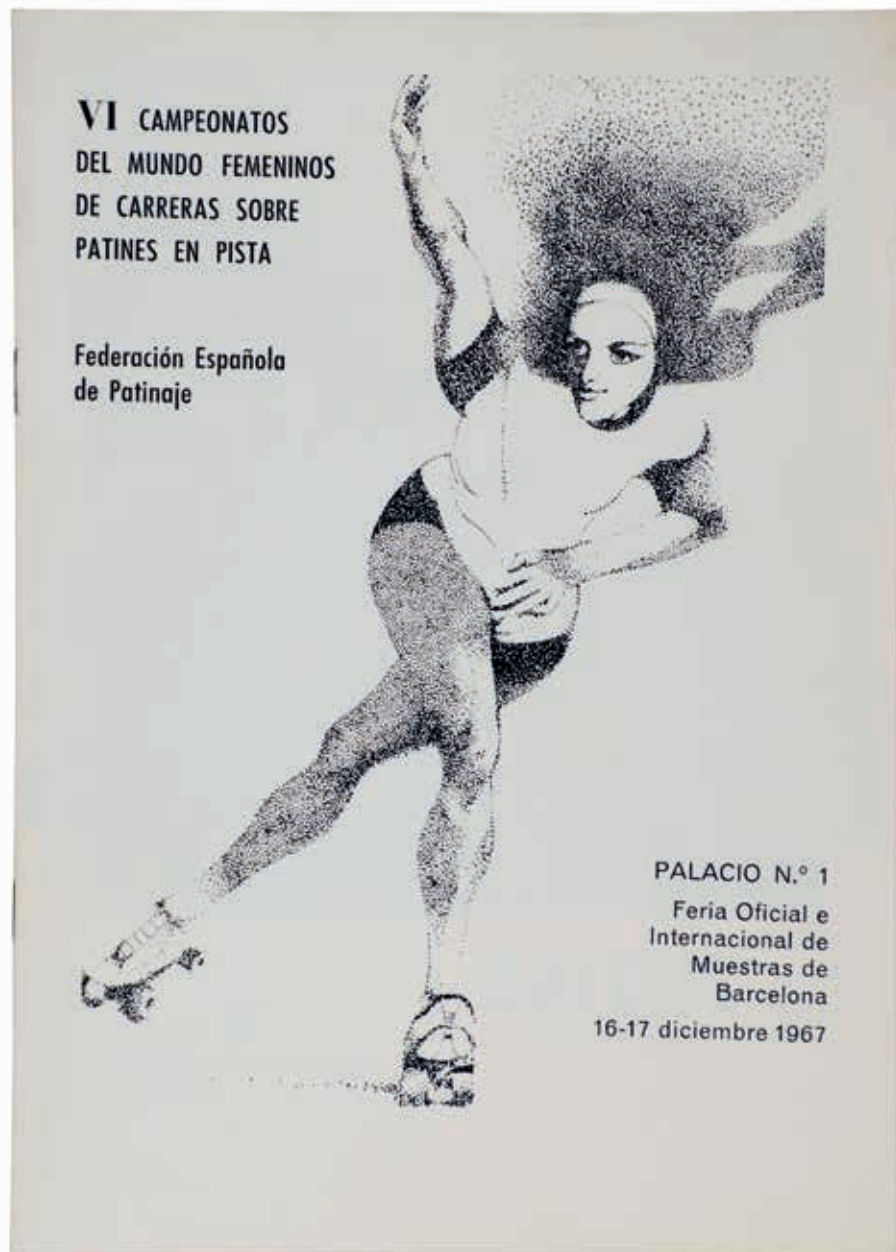
DATES: del 16 al 17 de desembre del 1967

Al programa oficial de les Festes de la Mercè del 1966 va aparèixer publicat a la premsa que la “Ciutat de Fires i Congressos” tenia previst acollir, el 29 i 30 d’octubre del 1966, el Campionat del Món de curses de patins femení, però al final es va posposar per a l’any següent. Els Campionats del Món d’aquesta modalitat esportiva eren organitzats cada any per la Federació Internacional de Patinatge, però el programa anava canviant: unes vegades es disputava en carretera i d’altres en pista i no sempre coincidien alhora homes i dones. L’any 1966 només es van organitzar curses masculines i, per primera vegada, el Campionat del Món s’organitzava fora d’Europa, a Buenos Aires (Argentina).

El Campionat del Món de curses de patins femení es va organitzar al palau número 1 de la Fira de Mostres de Barcelona durant els dies 16 i 17 de desembre del 1967. Era la quarta vegada que un Campionat del Món de patinatge, a excepció del d’hoquei sobre patins, s’organitzava al nostre país. L’any 1956, el Campionat del Món s’havia organitzat a Barcelona; posteriorment, l’any 1961 Voltregà va acollir els Campionats del Món en pista, masculins i femenins. Els Campionats del Món de les modalitats de ruta es van organitzar a Gujan e Mestràs (França) i el 1964 li va tocar el torn, en aquesta ocasió en carretera, a la ciutat de Madrid. Espanya no tornaria a organitzar un Campionat del Món de patinatge fins al cap de més de trenta anys: Pamplona (1998) i Gijón (2008).

Als Campionats del Món de Barcelona hi van acudir cinc països: Alemanya, la Gran Bretanya, Bèlgica, Itàlia i Espanya. El programa de la competició constava de la prova de velocitat, 500 metres, mig fons, 3.000 metres i fons, sobre una distància de 5.000 metres. La roda de premsa oficial es va fer a la Fira de Mostres per presentar la pista als mitjans de comunicació. L’acte el va presidir el president de la Federació Espanyola de Patinatge, Joan Piera i Seris; el president de la Federació Internacional de Patinatge (FIRS), Victorià Oliveras de la Riva, i el president de la Federació Catalana de Patinatge, Carles Becerra.

Joan Piera havia accedit a la presidència de la Federació Espanyola de Patinatge el febrer d’aquell mateix any i s’hi mantindria fins el novembre del 1968. Piera, que havia estat jugador i que havia ocupat diversos càrrecs directius, com ara vicepresident de la Federació Catalana d’Hoquei, directiu del FC Barcelona i, més tard, president de la Federació Barcelonesa d’Handbol i vicepresident de la Federació Espanyola de Patinatge, va succeir en el càrrec a Francesc Platón i Verdaguer, el qual el febrer d’aquell mateix any havien nomenat representant de la Delegación Nacional de Educación Física y Deportes a Catalunya. A la roda de premsa, el president de la Federació Internacional de Patinatge (FIRS), Victorià Oliveras de la Riva, va anunciar que la Federació Espanyola de Patinatge organitzaria els propers sis anys els Campionats d’Europa d’hoquei sobre patins júnior.

←

Programa oficial del Campionat del Món femení de curses sobre patins en pista organitzat al Palau 1 de la Fira de Mostres de Barcelona el 16 i 17 de desembre del 1967. I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

↗

Medalla commemorativa del Campionat del Món femení de curses sobre patins en pista I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

El Campionat del Món també serviria per organitzar el Crítèrium Internacional júnior amb les seleccions de Bèlgica, Itàlia i Espanya, així com els Campionats d'Espanya de gran fons amb la presència de corredors de València, Navarra i Catalunya. El pes de l'organització va recaure, sobretot, en Carles Becerra, president de la Federació Catalana de Patinatge, i en Francesc Gordó, president del Comitè de Curses de la Federació Catalana. El pressupost total de la competició ascendia a 300.000 pessetes, la meitat de les quals venia de la Delegación Nacional de Educación Física y Deportes.

Amb el precedent del Subcampionat del Món que assolí l'any 1955, a Siracusa (Itàlia), la gran triomfadora del campionat del món fou Pepita Cuevas, qui amb 26 anys va guanyar els tres títols mundials, contra patinadores tan reconegudes com Annie Lambrechts de Bèlgica, que entre el 1964 i el 1981 va guanyar 17 títols mundials —tots en carretera—, i la italiana Marisa Danesi, la gran dominadora de les curses sobre patins en aquells moments. En el seu palmarès figuren 12 títols mundials, i uns mesos abans, concretament al mes d'octubre, havia batut tots els rècords mundials. El primer dia de competició, Pepita Cuevas es va imposar en la prova dels 5.000 metres per davant d'Annie Lambrechts i de la britànica Patricia Barnett. A la segona jornada, la patinadora barcelonina va pujar al més alt del pòdium amb les britàniques Barnett i Harris, classificades en segona i tercera posició, i en la prova del 3.000 metres acompanyada de les germanes Lambrechts, Annie i Josette. La classificació general per països va estar liderada per Bèlgica, amb 64 punts, seguida d'Espanya, amb 63 punts, i la Gran Bretanya, amb 62 punts.

A les ovacions que li van fer a la pista de la Fira de Mostres, s'hi han d'afegir les dels aficionats que van assistir al Camp Nou un diumenge a la tarda quan va sortir al terreny de joc en el descans del partit FC Barcelona - Màlaga acompanyada de la resta de companyes de l'equip.

Sabies que *Josefa Cuevas i Masip*

(1942-2014) té l'honor d'haver estat la primera esportista catalana i espanyola a assolir un títol mundial femení? Pertanyia al Club Picadero de Barcelona i es va iniciar en aquest esport als 17 anys. Sempre la va entrenar qui més tard seria el seu marit, Enrique Martínez. L'any 1961 va ser el seu debut internacional en què es va proclamar subcampiona d'Europa. Durant la dècada dels seixanta, en successives participacions als Campionats del Món, Pepita Cuevas va assolir quatre títols, quatre medalles d'argent i quatre medalles de bronze. També va aconseguir dos Subcampionats d'Europa, 31 Campionats d'Espanya i fins a 48 Campionats de Catalunya. Pepita Cuevas va ser nomenada com a millor esportista a la Gala de l'Esport organitzada per El Mundo Deportivo els anys 1965 i 1967. Després de retirar-se, Pepita Cuevas va exercir com a seleccionadora nacional de patinatge i com a monitora d'educació física a diverses escoles i instituts.

→
*Banderí commemoratiu del
Campionat del Món de patinatge
artístic i dansa organitzat al
Palau Municipal d'Esports del 6 al
9 d'octubre del 1971. | © FUNDACIÓ
BARCELONA OLÍMPICA.*

CAMPIONAT DEL MÓN DE PATINATGE ARTÍSTIC I DANSA

SEU: Palau Municipal d'Esports

DATES: del 6 al 9 d'octubre del 1971

L'any 1971 van coincidir tres competicions de gran rellevància a Catalunya. Barcelona tornava a acollir el Campionat del Món de patinatge artístic i dansa, del 6 al 9 d'octubre, i al mateix mes la ciutat també organitzava la Copa del Món d'hoquei. L'altre esdeveniment internacional havia tingut com a escenari l'estany de Banyoles, que havia acollit el Campionat del Món d'esquí nàutic, del 14 al 19 de setembre.

Al capdavant de la Federació Espanyola de Patinatge es trobava Lluís Azemar i Puig, que havia ocupat diversos càrrecs a la Federació Espanyola de Patinatge juntament amb Joan Antoni Samaranch. El Comitè Organitzador estava presidit per un altre històric: Francesc Boronat, vicepresident de la Federació Espanyola de Patinatge, el qual havia estat campió del món d'hoquei sobre patins per partida doble, com a jugador (1951) i com a entrenador de la selecció nacional (1964 i 1966).

Un total de dotze països van acudir a la cita a Barcelona: Suïssa, els Països Baixos, Bèlgica, els Estats Units, el Japó, Àustria, França, Portugal, Itàlia, el Canadà, Alemanya i Espanya. Tothom confiava en les possibilitats de medalla de la cantabre Ascensión Villagrà, *Cionín*, que havia debutat el 1968 amb només 12 anys al Campionat del Món de Vigo. El 1970 Cionín acabava en cinquena posició el Campionat del Món de Lincoln (Estats Units) i, un any després i dies abans del

Campionat del Món, es proclamava campiona d'Europa a Brussel·les. En categoria femenina l'acompanyaven María Milagros Penagos i la barcelonina Rosa Maria Laguna, que va guanyar el bronze al Campionat d'Europa. Per aquest motiu se li va concedir el trofeu Àngel de Plata: un trofeu (1965-1977) per iniciativa dels magatzems Jorba Preciados que premiava l'esportista o l'equip més destacat, tant pels resultats com pel seu comportament exemplar. En categoria masculina els representants eren els barcelonins Frederic Gil i Lluís Bellés.

El dimecres 6 d'octubre del 1971 es va celebrar la cerimònia inaugural, que va estar presidida per una persona molt vinculada a l'hoquei sobre patins: Francesc Platón, que era el representant a Catalunya de la Delegación Nacional de Educación Física y Deportes.

En la modalitat de parelles mixtes, les medalles d'or van ser per als germans Gaile i Ronald Rovobitsky dels Estats Units, que van revalidar el títol de l'any anterior sobre el parquet del Palau Municipal d'Esports i al compàs dels acords d'una de les peces del musical *Wide Side Story* de Leonard Bernstein. Aquesta obra es va estrenar a Broadway l'any 1957 i fins i tot en van fer una pel·lícula l'any 1961. Les medalles d'or les va lliurar Victorià Oliveras de la Riva, president de la Federació Internacional de Patinatge.

XVI CAMPEONATO MUNDIAL DE PATINAJE ARTISTICO

←

Logotip oficial utilitzat al Campionat del Món de patinatge artístic i dansa de 1971.

I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

→

Medalla commemorativa del Campionat del Món de patinatge artístic i dansa. I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

L'endemà, qui revalidaria el títol en la categoria masculina seria l'alemany Michael Obrecht, que es va imposar amb autoritat a Willy Boyd dels Estats Units. Frederic Gil i Lluís Bellés, molt nerviosos segons les cròniques, es classificarien en onzena i catorzena posició (últim), respectivament. L'èxit per a l'esport espanyol arribaria a la penúltima jornada amb la medalla de bronze d'Ascensión Villagrà, *Cionín*. Anys més tard, aquesta patinadora arribaria a aconseguir dues medalles de plata —la Corunya 1974 i Brisbane 1975— i es retiraria de la competició l'any 1976 amb només 20 anys. En la categoria femenina, el triomf absolut va ser per a l'alemanya Petra Hausler, que substituïa en el palmarès la també alemanya Christine Krestfeld, que s'havia fet professional.

A l'últim dia de competició, i sense representació espanyola, es va celebrar la competició de dansa lliure. Els americans Jane Pankey i Richard Horne van revalidar el títol per davant de la també parella americana formada per Bonnie Lambert i Thomas Syraker.

Sabies que *només dotze dies després que finalitzés el Campionat del Món de patinatge artístic i dansa, el 21 d'octubre del 1971, Barcelona tornava a ser punt de referència de l'esport mundial en ser l'escenari de la inauguració de la I edició de la Copa del Món d'Hockey? S'iniciava així una etapa en la qual, en el termini de dotze anys, fins el 1982, la Ciutat Comtal seria l'escenari de fins a nou Campionats del Món diferents: el més emblemàtic va ser la Copa del Món de futbol, que va tenir el Camp Nou com a escenari del partit inaugural. Barcelona continuava acumulant mèrits de cara a una futura nova candidatura olímpica.*

*D'esquerra a dreta: els jugadors de la selecció
espanyola Ramon Quintana, Paco Segura, Antoni
Nogués i Luis Towse. | © PI, AVELINO / FONS JOAN ANTONI
SAMARANCH / FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.*

COPA DEL MÓN D'HOCKEY

SEUS: Instal·lacions del Reial Club de Polo de Barcelona i de l'Atlètic Terrassa Hockey Club

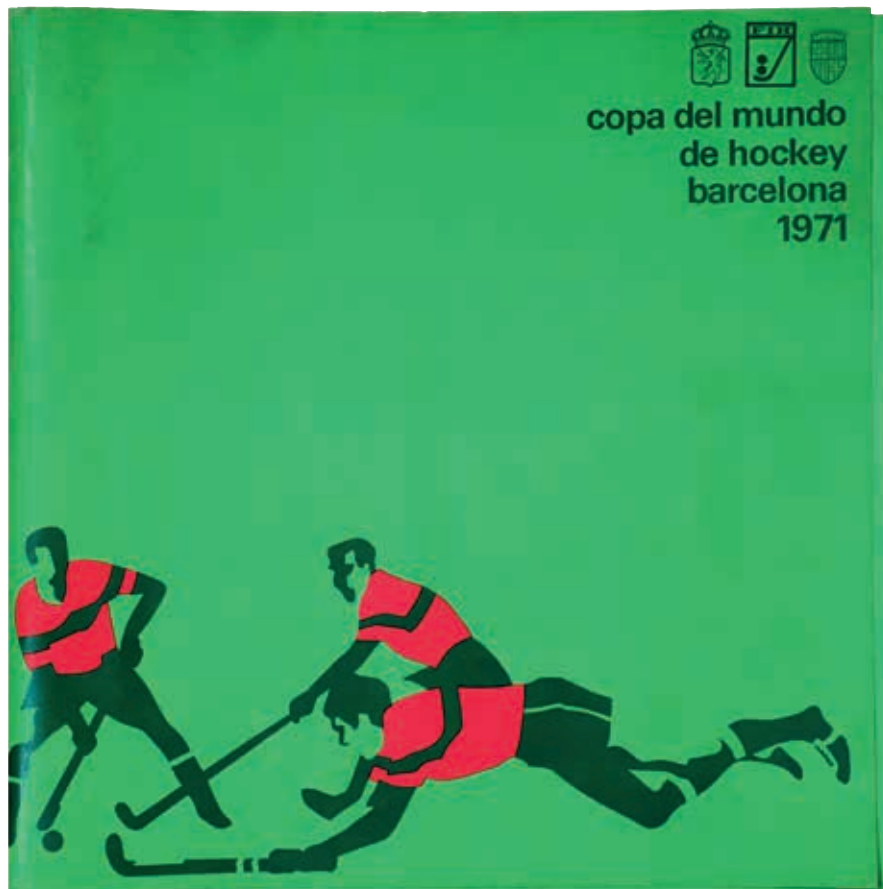
DATES: del 15 al 24 d'octubre del 1971

La pràctica d'aquest esport a Barcelona va començar a principis del segle XX, segons ens detalla José María Alonso al seu llibre *Hockey*, de Biblioteca Los Sports. El 1917 es deixa constància que, el 1902, alumnes del Gimnasio Santanach van ser els primers a practicar-lo i, cinc anys després, *La Vanguardia* del 26 de gener del 1907 informava de la creació del primer club, el Barcelona Hockey Club, que utilitzava per als seus partits d'entrenament el terreny de joc del RCD Espanyol, que es trobava a prop de l'Hospital Clínic. La Federació Catalana d'Hockey neix el 1923 amb Santiago Güell i Lopez, baró de Güell, com a primer president. El mateix any es funda la Federació Espanyola d'Hockey. Precisament el baró de Güell, dos anys abans, havia estat escollit membre del Comitè Olímpic Internacional.

Respecte als primers partits internacionals, tenim constància que les instal·lacions del Reial Club de Polo de Barcelona a Can Ràbia, situat al barri de Sarrià, van acollir tres partits amb un equip alemany l'any 1922. El primer partit internacional de la selecció espanyola també va tenir com a escenari les instal·lacions del Reial Club de Polo de Barcelona, concretament el 7 de gener del 1923, on la selecció espanyola va derrotar la selecció francesa (5-0).

La idea d'organitzar una Copa del Món d'hockey s'atribueix al mariscal de l'Exèrcit de l'Aire pakistanès, Nur Khan, que ho va proposar a Patrick Rowley, editor de la revista *World Hockey*, qui va presentar la proposta a la Federació Internacional d'Hockey. La proposta va ser aprovada pel Comitè Executiu d'aquest organisme a la reunió celebrada a Brussel·les el 12 d'abril del 1970 i es va decidir que la primera edició s'organitzaria a Lahore (Pakistan) del 10 al 24 de febrer del 1971. La configuració dels grups va quedar definida a principis de gener. Al grup A hi havia França, Alemanya, l'Argentina, Kenya i l'Índia, cap de sèrie per la seva condició de finalista als Jocs Asiàtics (1970) i bronze als Jocs Olímpics de Mèxic (1968). Al grup B figuraven els Països Baixos, Espanya, Austràlia, el Japó i el Pakistan, el gran dominador de l'hockey herba en aquells anys i campió olímpic a Mèxic (1968) i als Jocs Asiàtics (1970).

El conflicte que arrossegaven el Pakistan i l'Índia, com a conseqüència de la Guerra de l'Alliberació de la regió pakistanesa de Bangladesh, provocaria la suspensió de la competició. Davant d'aquesta situació, els dirigents espanyols, a instàncies de Pau Negre, que era regidor d'Esports de l'Ajuntament de Barcelona i que ocupava la vicepresidència de la Federació Internacional d'Hockey, van presentar la candidatura d'Espanya per organitzar l'esdeveniment. L'acord es va prendre en un ple extraordinari de la Federació Espanyola d'Hockey celebrada

Programa oficial del Campionat del Món d' hockey de 1971.

l © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

a Madrid el 23 de febrer del 1971. La Federació Internacional d'Hockey va decidir la seu a Brussel·les el 28 de març del 1971. Inicialment, la Federació Pakistanesa d'Hockey va demanar ajornar la competició fins que milloressin les condicions de seguretat al país, però la proposta no va ser acceptada. Finalment, els altres països candidats, Egipte i l'Índia, van decidir retirar-se'n i Barcelona va ser proclamada seu per 26 vots a favor i 3 en contra.

El juny del 1971, el president de la Federació Internacional d'Hockey, el belga René Frank —acompanyat del francès Etienne Glichitch; del suís Albert Demaurex, de Pau Negre, president de la Federació Europea d'Hockey; de Domènec Vernis i del president de la Federació Catalana d'Hockey, Joaquim Vancells Biosca— va visitar les instal·lacions de Barcelona i Terrassa. El Comitè Organitzador estava presidit per Domènec Vernis i com a secretari actuava Juan Ángel Calzado, integrant de la selecció espanyola d'hockey que va guanyar el bronze als Jocs Olímpics de Roma (1960), quart lloc als Jocs Olímpics de Tòquio (1964) i president de la Federació Internacional d'Hockey del 1996 al 2001, amb Climent Vidal, Leandre Jover, Joaquim Vancells i Rafael García Esmatges com a vocals.

L'agost del 1971, la Federació Espanyola d'Hockey va convocar un concurs de pintura i escultura que es feia amb el patrocini de la Delegación Nacional de Educación Física y Deportes i que estava dotat de 260.000 pessetes en premis. L'exposició es va celebrar al Reial Cercle Artístic de Barcelona del 9 al 24 d'octubre i els guanyadors van ser l'escultor de Vic Josep Ricart i Rial i el pintor barceloní Pascual Bueno i Ferrer. Amb motiu de la competició també es van emetre un segell de 5 pessetes i un mata-segells.

La I Copa del Món d'hockey es va celebrar a les instal·lacions del Reial Club de Polo de Barcelona i a les de l'Atlètic Terrassa Hockey Club del 15 al 24 d'octubre. El torneig es va retransmetre per TVE i el comentarista va ser Eduard Dualde, 82 vegades internacional i capità de la selecció espanyola que va aconseguir la medalla de bronze als Jocs Olímpics de Roma (1960) i el quart lloc als Jocs Olímpics de Tòquio del 1964.

Espanya va sortir seleccionada al Grup B i va acabar segona darrere del Pakistan. La selecció espanyola va aconseguir dues victòries, sobre el Japó (2-0) i el Pakistan (3-2); un empat amb Holanda (0-0), i una derrota per la mínima davant d' Austràlia (0-1). A les semifinals, Espanya es va imposar a Kenya (1-0) i tomaria a enfrontar-se al Pakistan. Prop de 10.000 espectadors van presenciar la final —més emocionat que de bon joc— en què els pakistanesos van fer valdre la seva condició de campions olímpics i van acabar imposant-se per un ajustat 0-1.

La selecció espanyola estava formada per 13 catalans i 3 bascos: L. Towse, A. Arnau, Joan Amat, A. Nogués, J. Sallés, F. Fàbregas, V. Llorach, A. Masana, F. Segura, F. Amat, R. Quintana, J. Fàbregas, J. Solaun, J. Zubiaga, J. Borrell i J. Alustiza.

↖ ↗

Sobres i segells commemoratius del Campionat del Món d'hockey organitzat a les instal·lacions del Reial Club de Polo de Barcelona i de l'Atlètic Terrassa, del 15 al 24 d'octubre del 1971. | © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

Sabies que *la Copa del Món d'hockey va coincidir amb la visita a la Ciutat Comtal d'Avery Brundage, president del Comitè Olímpic Internacional? Brundage va venir a Barcelona per visitar-se amb el prestigiós oftalmòleg Joaquim Barraquer. Abans de la seva visita a Barcelona, va estar-se a Esmirna (Turquia), ciutat que va organitzar els VI Jocs Mediterranis, del dia 6 al 17 d'octubre del 1971. Durant la seva estada a Barcelona*

va estar acompanyat per Joan Antoni Samaranch, amb el qual va acudir a les instal·lacions del FC Barcelona on el seu president, Agustí Montal, li va fer entrega de la insígnia de Brillants del Club. A la inauguració de la Copa del Món d'hockey, a les instal·lacions del Reial Club de Polo de Barcelona, Avery Brundage va afirmar en una entrevista que "la Ciutat Comtal significava molt en l'esport mundial" i que la ciutat estava preparada per acollir uns Jocs Olímpics.

→
*Programa oficial del Campionat
del Món de ciclisme en ruta
de 1973, amb la imatge del
ciclista Luis Ocaña. | © FUNDACIÓ
BARCELONA OLÍMPICA.*

CAMPIONAT DEL MÓN DE CICLISME EN RUTA

SEU: Circuit de Montjuïc

DATES: del 29 d'agost al 3 de setembre del 1973

El ciclisme ha estat un esport de llarga tradició a la nostra ciutat, que té l'honor d'acollir la quarta cursa per etapes més antiga del calendari internacional: la Volta a Catalunya, que va celebrar la seva primera edició l'any 1911. També figuren altres curses prestigioses, com la Setmana Catalana de Ciclisme (1963–2005) o l'Escalada Ciclista a Montjuïc (1964–2007).

La candidatura de Barcelona per organitzar el Campionat del Món de ciclisme del 1971 es va concretar al Congrés de la Unió Internacional de Ciclisme, celebrat amb motiu dels Mundials de ciclisme en pista a la localitat italiana de Varese. El regidor d'Esports de l'Ajuntament de Barcelona, Pau Negre, deixava clar als mitjans de comunicació que s'havia passat pàgina de la fracassada candidatura olímpica del 1972 i que, per acollir les proves de ciclisme en pista, s'havia pensat construir el velòdrom que tant reclamava l'afició ciclista.

A mesura que passava el temps i que no es concretava la construcció d'un velòdrom a l'Estadi de Montjuïc, la Federació Espanyola de Ciclisme pensava en la possibilitat de canviar de seu i d'establir el Campionat del Món de ciclisme a San Sebastià, una ciutat que ja disposava d'un velòdrom homologat per la Unió Ciclista Internacional i que havia organitzat el Campionat del Món de pista l'any 1965.

El maig del 1972 i després de la visita del president de la Comissió Tècnica de la Unió Ciclista Internacional, Luigi Perfetta —que va estar acompanyat del president de la Federació Espanyola de Ciclisme, Lluís Puig, i del de la Federació Catalana de Ciclisme, l'exciclista Marià Cañardo—, era evident que a Barcelona només es farien el Campionat del Món de ciclisme en ruta al Circuit de Montjuïc i la prova de contrarellotge per equips 4x100 quilòmetres. Al principi es van pensar diferents opcions per a la prova dels 4x100 quilòmetres, però gràcies al suggeriment de Marià Cañardo, finalment es va aprovar un circuit de 25 quilòmetres que anava des de Granollers fins a Sant Celoni, en el qual els ciclistes havien de fer 4 voltes.

Al mes de juny es feia oficial que les proves de pista es celebrarien, per manca de finançament, al velòdrom donostiarra d'Anoeta, però sota la responsabilitat de la Federació Catalana de Ciclisme.

La presentació oficial del Campionat del Món es va fer el 6 de març del 1973 al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona, amb l'assistència de l'alcalde Porcioles; de l'alcalde de San Sebastià, Felipe Ugarte; del representant a Catalunya de la Delegación Nacional de Educación Física y Deportes, Francesc

→

Banderí i medalla del Campionat del Món de ciclisme en ruta organitzat al Circuit de Montjuïc, al Circuit del Vallès Oriental i al Circuit de Sant Sebastià del 29 d'agost al 3 de setembre del 1973. | © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

Platón, i dels presidents de la Federació Espanyola i Catalana de Ciclisme, Lluís Puig i Marià Cañardo. Posteriorment, el Comitè Organitzador del Campionat del Món va oferir un dinar a la premsa al restaurant La Pèrgola, ubicat al Circuit de Montjuïc. El gran absent va ser el regidor d'Esports de l'Ajuntament de Barcelona, Pau Negre, que havia traspassat el 18 de setembre del 1972. Per substituir-lo es va nomenar Gonzalo de Quesada i Hernández.

A les competicions de pista organitzades al velòdrom d'Anoeta s'hi van inscriure 28 països i prop de 300 corredors. La selecció espanyola, al capdavant de la qual hi havia el mític corredor Guillermo Timoner, hexacampió mundial de mig fons, estava composta per Abad, Sansimenea, Espinós, Sagrera, Bordoy i Caldentey. La participació es reduïa a les proves de velocitat i de persecució individual, amb dos i mig fons, i els resultats van ser molt discrets.

La prova de contrarellotge dels 4x100 quilòmetres d'amateurs es va disputar el 29 d'agost del 1973 i va aglutinar milers de persones als carrers de Granollers. La medalla d'or va anar a parar en mans de Polònia, amb l'URSS i Suècia completant el pòdium. L'equip espanyol, format per José Nazábal, Julián Andiano, Joan Pujol i Enrique Martínez, va acabar en dotzena posició.

L'1 de setembre del 1973 al matí es va disputar la prova de ciclisme en ruta per a dones al Circuit de Montjuïc. En aquesta prova, sense participació espanyola, es va imposar a l'esprint la belga Van den Broeck, per davant de l'holandesa Van Oosten-Hage i la russa Prebrovskaia. A la tarda es va disputar la cursa d'amateurs, que va veure el triomf de Ryszard Szurkowski, de Polònia, seguit del seu compatriota Szozda i del francès Bourreau en tercer lloc. La selecció espanyola estava integrada per Plaza, Esparza, Martínez Heredia, Mazaba, Pujol i Vallori. El primer espanyol va ser Martínez Heredia, que es va classificar en el 34è lloc.

La prova professional va reunir 89 participants, els quals havien de realitzar 17 voltes a un circuit exigent, que a poc a poc va anar fent la selecció. El moment clau va ser la dotzena volta, quan va atacar Eddy Merckx i només van respondre a l'atac el seu company d'equip Freddy Maertens; els espanyols Domingo Perurena i Luis Ocaña, que acabava de guanyar el Tour de França; els italians Giovanni Battaglin i Felice Gimondi, i l'holandès Joop Zoetemelk.

Al final de la dotzena volta, els nous atacs d'Eddy Merckx només van aconseguir reduir quatre ciclistes del grup capdavanter. A les voltes següents, Merckx, Ocaña, Gimondi i Maertens mantindrien un duel interessant en què cap d'ells

va aconseguir destacar. Per aquest motiu, la victòria es va disputar a l'esprint i va acabar imposant-se Felice Gimondi, per davant de Maertens, Ocaña, que va finalitzar en tercer lloc, i Merckx, que va obtenir el quart lloc penalitzat per un desgast excessiu.

La cursa va ser extraordinària i es calcula que van ser prop de cent mil els aficionats que es van citar a la muntanya. El Campionat del Món va ser un èxit de públic, però el somni de tenir un velòdrom encara duraria una dècada més.

Sabies que a més de la medalla

d'or, els campions del món de ciclisme de totes les modalitats reben un mallot amb el colors de l'arc de Sant Martí que es va lliurar per primera vegada al Campionat del Món de ciclisme en pista del 1922? El mallot és de color blanc amb cinc franges horitzontals al pit i les mànigues amb els colors blau, vermell, negre, groc i verd, que són els colors oficials de la Unió Ciclista Internacional. Representen els cinc continents i són els mateixos colors que les anelles olímpiques. El ciclista que guanya el Campionat del Món té el dret de lluir aquest mallot durant tota la temporada i fins el següent Campionat del Món. Actualment, al centre del mallot hi ha un logotip que identifica la modalitat esportiva.

➤

*Medalla commemorativa
del Campionat del Món de
salvament i socorrisme de 1974.*

! © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

CAMPIONAT DEL MÓN DE TETRATLÓ I SALVAMENT AQUÀTIC

SEUS: Piscines Municipals Bernat Picornell
i Port de Barcelona

DATES: del 7 al 8 de setembre del 1974

El primer Campionat del Món de salvament i socorrisme disputat al nostre país es va celebrar els dies 7 i 8 de setembre del 1974. El salvament i socorrisme com a esport era poc conegut, però com s'assenyala al llibre *Les Federacions Esportives Catalanes i els seus presidents* (2013), del qual és autor el periodista Carles Gallén, "Les primeres competicions les va organitzar, a principis del segle XX, el Club Natació Barcelona amb la col·laboració de la Sociedad Española de Salvamento de Náufragos, que el 1881 havia creat la seva delegació a Barcelona". La Federació Catalana de Salvament i Socorrisme va néixer, com a delegació territorial, de la Federació Espanyola de Salvament i Socorrisme l'any 1962 i al seu capdavant s'hi trobava Francisco José de Lacambra Estany, segon comte de Lacambra, que ocuparia el càrrec fins al 1980.

Les esperances d'obtenir bons resultats en aquesta competició eren ben fundades. El 1968 a Trier (Alemanya), Hortensia Graupera va pujar al més alt del pòdium en la modalitat d'embarcació. Un any més tard, a Roma, tornaria a guanyar l'or; en aquest cas en la categoria absoluta i un altre per equips, com la seva companya Teresa Paredes Fargas. No es tornaria a disputar un Campionat

del Món fins l'any 1972 a Vittel (França), on Teresa Paredes es penjaria dues medalles d'or i una de plata i contribuiria a aconseguir el títol mundial per nacions. A partir de Vittel, la periodicitat dels campionats seria de quatre anys. Cal destacar que, des del 1969, al capdavant de la Federació Internacional de Salvament i Socorrisme hi havia el general espanyol José Antonio Pascual i López de Quesada. L'any 1959 ja havia estat president de la Federació Internacional de Salvament i Socorrisme qui va ser el fundador de la Federació Espanyola de Salvament i Socorrisme, Ignacio Martel Viniestra, el marquès de San Fernando.

Del 28 d'agost al 3 de setembre del 1973, la Federació Internacional de Salvament i Socorrisme es va reunir a Las Palmas de Gran Canaria i va acordar celebrar el Campionat del Món del 1974 a Barcelona. La presentació oficial es va celebrar al Reial Club Nàutic de Barcelona el 9 de gener del 1974. Van presidir l'acte el delegat nacional de la Delegación Nacional de Educación Física y Deportes a Catalunya, Francesc Platón; el president de la Federació Internacional de Salvament i Socorrisme, López Quesada, i els presidents de les

➤

Sobre i segell commemoratiu del Campionat del Món de salvament i socorrisme de 1974. I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

←

Cartell oficial del Campionat del Món de salvament i socorrisme organitzat a les Piscines Municipals Bernat Picornell i al Port de Barcelona el 7 i 8 de setembre del 1974. I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

Federacions Espanyola i Catalana de Salvament i Socorrisme, el també general Carlos García Riveras i el comte de Lacambra.

Abans del Campionat del Món i també durant el mes de setembre, es van disputar els Campionats d'Espanya a les piscines del Grup Excursionista i Esportiu Gironí (GEiEG) i a l'estany de Banyoles, on van acudir altres equips estrangers per preparar-s'hi. El periodista Santiago García va dedicar a *La Vanguardia* del 6 de setembre del 1974 un article emotiu a aquest esport: "El salvamento y socorrismo es un deporte que puede salvar una vida, haciendo patente realidad la meta humana que debe acompañar a todo auténtico deporte si a éste se le debe considerar como uno de los aspectos fundamentales de la formación total del hombre. Un propósito con tanta frecuencia propalado como olvidado entre los oropeles del gran espectáculo del deporte profesional". Com ja havia succeït en altres competicions mundials organitzades al nostre país, es va emetre un segell de correus de dues pessetes amb una tirada de deu milions d'unitats.

Els dos dies previs al Campionat del Món, el 5 i 6 de setembre del 1974, es va celebrar l'Assemblea de la Federació Internacional de Salvament i Socorrisme al Palau de Congressos de Montjuïc. El punt més destacat va ser la unificació internacional dels carnets de socorristes aquàtics. Els països participants van ser, en categoria femenina i masculina: Algèria, la República Federal d'Alemanya, Espanya, França, Irlanda, Itàlia i els Països Baixos. Exclusivament en categoria masculina hi van participar: l'Argentina, Àustria i la Gran Bretanya. Les competicions es van disputar al port de Barcelona, a prop del port de la Pau i de les piscines Bernat Picornell, que havien estat inaugurades l'any 1970 amb motiu del Campionat d'Europa de natació.

La competició de tetratló constava de les proves a la piscina de llançament de salvavides, de 200 metres obstacles i d'arrossegament d'un maniquí de 65 quilos; a més de la prova d'embarcació, que es feia al port. La selecció espanyola es va imposar tant en categoria masculina —amb una medalla d'or (Eufeniano Fuentes) i tres de bronze (dues per al barceloní Javier Fernández i una per al gironí Miquel Vilanova)— com en categoria femenina —amb quatre medalles d'or (tres per a Teresa Paredes i una per a la barcelonina Elsa Alberti), tres de plata (dues per a Teresa Paredes) i una de bronze.

Sabies que *la Federació Catalana de Salvament i Socorrisme té l'honor de ser la primera federació a tenir a una dona com a presidenta? Va ser Mercè Oliveró Capellades (1980-1991) i és l'única Federació Catalana que fins ara ha tingut paritat de gènere en la relació de presidents: tres homes i tres dones. Cal destacar-ne la figura d'Hortènsia Graupera Monar, que va ser esportista —atresora dos títols mundials i un per equips—, membre del Comitè Organitzador del Campionat del Món, presidenta del Comitè Tècnic de la Federació Espanyola de Salvament i Socorrisme (1987-1991) i presidenta de la Federació Catalana de Salvament i Socorrisme (1992-2008). També ha estat secretària del Comitè Tècnic de la Lliga Europea de natació (LEN), àrbitra i jutgessa de natació sincronitzada en dues edicions del Campionat del Món i en tres Jocs Olímpics (Sydney, Atenes i Beijing).*

*Moment del combat entre Perico Fernández i
João Henrique.* | AUTOR: GONZÁLEZ ALBIACH, NICOLÁS
/ © ARXIU NACIONAL DE CATALUNYA.

CAMPIONAT DEL MÓN DE BOXA / COMBAT ENTRE PERICO FERNÁNDEZ I JOÃO HENRIQUE

SEU: Palau Municipal d'Esports

DATA: 19 d'abril del 1975

Per tercera vegada a la història, la ciutat de Barcelona acollia un Campionat del Món de boxa, després dels combats entre Víctor Ferrand i Frankie Genaro del 1931 i entre Josep Gironès i Freddie Miller del 1935. Els aficionats del ring podien veure el carismàtic campió del món, l'espanyol Perico Fernández, contra l'aspirant brasiler, João Henrique. Havien transcorregut quaranta anys des que es disputés l'últim Campionat del Món a Barcelona i es començava a apreciar el declivi progressiu de la boxa a la ciutat. A *La Vanguardia* del 26 de març del 1975, es podia llegir: "(...) hace apenas diez años un campeonato de España llenaba todavía un local de medio aforo. Hace quince años Galiana o Folledo atiboraban una plaza de toros. Hoy un título nacional no parece interesar a nadie".

El boxejador aragonès Perico Fernández s'havia proclamat campió del món del pes superlleuger, versió del Consell Mundial de Boxa (CMB), al Palazzetto dello Sport de Roma el setembre del 1974, en derrotar per punts el japonès Tetsuo, *Lion*, Furuyama. Cal recordar, però, que l'any 1975 Perico Fernández no l'havia iniciat amb bon peu. El 10 de gener, al Palau Municipal d'Esports de Barcelona, Perico Fernández feia nul amb el nigerià resident a Barcelona Jonathan Dele; i el 22 de febrer era derrotat per punts al Palau d'Esports de Madrid davant l'italià Romano Fanali.

El combat per al títol del Campionat del Món entre Perico Fernández i João Henrique —era la quarta vegada que João Henrique intentava conquerir el títol mundial— es va celebrar al Palau d'Esports el dissabte 19 d'abril del 1975. Era la primera vegada que s'organitzava un Campionat del Món de boxa al Palau d'Esports; si bé abans ja s'havia instal·lat un quadrilàter al centre de la pista com a escenari dels Campionats d'Europa i on els espectadors van veure com es van proclamar campions, o retenien el títol del Campionat del Món, boxejadors com Mimoun Ben Ali, Pedro Carrasco, José Hernández, Miguel Velázquez i Antonio Ortiz. Després de l'any 1975, encara s'organitzarien quatre Campionats d'Europa.

Els combats previs de Perico Fernández no ajudaven els aficionats ni la premsa especialitzada a llançar les campanes al vol. D'altra banda, les estadístiques tampoc no hi jugaven a favor: en els dos combats anteriors per al títol del Campionat del Món organitzats a Barcelona, els anys 1931 i 1935, els púgils locals no havien estat capaços de sortir triomfadors del ring.

Al Palau d'Esports hi van acudir 8.000 espectadors per veure una vetllada en què estaven previstos cinc combats. Els plats forts de la vetllada eren: la presentació de José Ramón Gómez Fouz com a campió d'Europa del pes superlleuger; el campionat d'Espanya del pes mig que enfrontava José Hernández i José Maria

Madrazo, i el combat per al títol mundial entre Perico Fernández i João Henrique, fixat a quinze repeses, supervisat per l'àrbitre francès Tayllerach. Fins a la sisena repesa, el combat va estar controlat per l'aspirant que, amb ofici i constància, anava sumant punts, mentre que Perico, com sempre, confiava en la seva dreta demolidora. Albert Armengol, a la crònica del combat publicada al diari *El Mundo Deportivo* del 20 d'abril del 1975, qüestionava aquesta tàctica tan arriscada: “¿Pero no hay nadie capaz de meterle en la cabeza a este muchacho que los golpes puntúan por el hecho de hacer diana? ¿Acaso no sabe que la potencia no tiene nada que ver con la puntuación?”. A partir de la setena repesa el campió va agafar la iniciativa.

La resolució final del combat arribaria a la novena repesa. Perico va arraconar Henrique a les cordes i, com escrivia el periodista José Canalis a *El Mundo Deportivo* l'endemà del combat, “(...) lo remató con un derechazo antológico, que le tumbó de espaldas en el tapiz por más de la cuenta (...)” després d'una sèrie de cops.

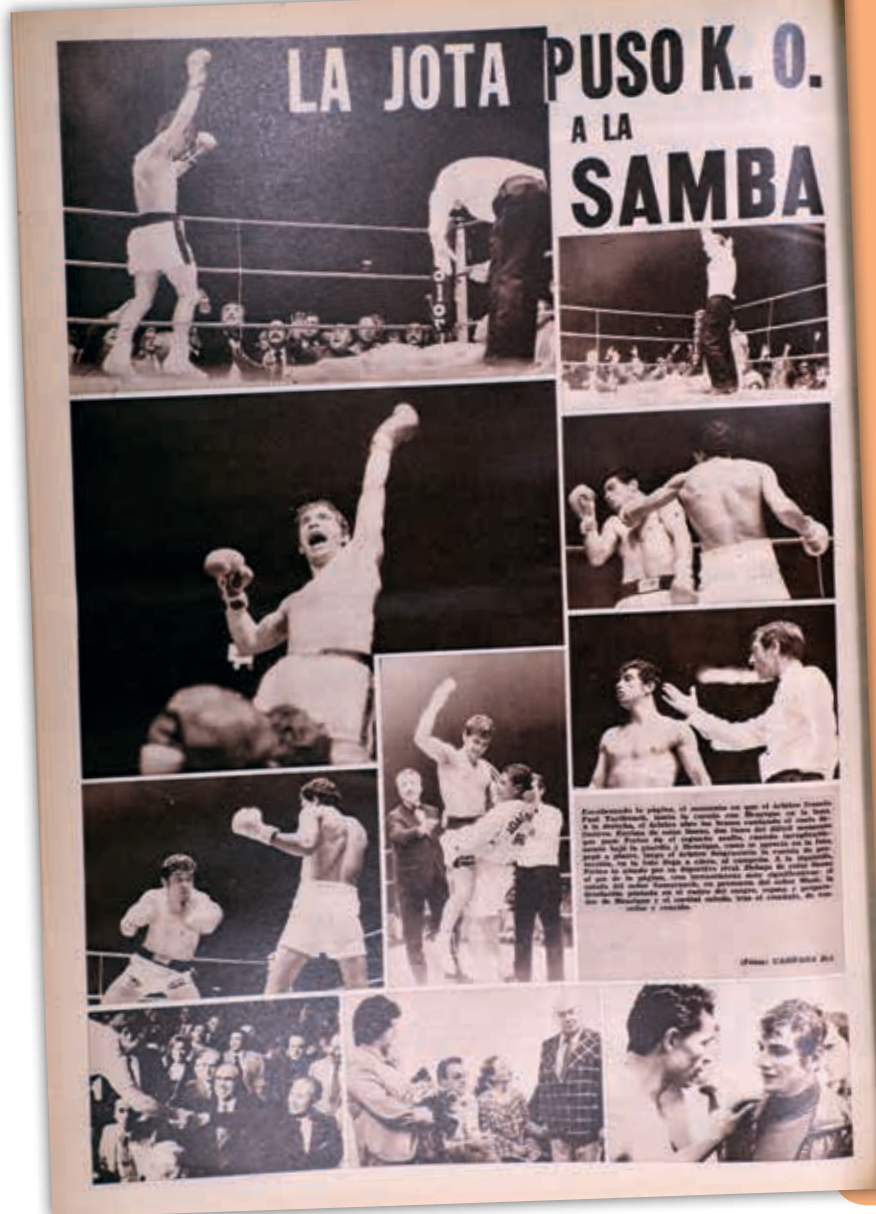
←

El boxejador Perico Fernández, proclamat campió del món, el 19 d'abril del 1975 al Palau Municipal d'Esports.

I AUTOR: GONZÁLEZ ALBIACH, NICOLÁS / © ARXIU NACIONAL DE CATALUNYA.

→

Article del diari Dicen del 21 d'abril del 1975 on apareixen un conjunt d'imatges del combat entre Perico Fernández i Joao Henrique. I DICEN / FONTS DICEN / © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

Sabies que *el Price va ser el primer gran espai multiús de la ciutat de Barcelona on l'esport va tenir cabuda? Es va inaugurar l'any 1935 com a sala de ball i aquell mateix any ja va acollir competicions de bàsquet femení, de lluita grecoromana, d'esgrima, de gimnàstica i de boxa. Destaca la I Setmana de l'Esport organitzada per la Unió Catalana de Federacions Esportives. Després de la Guerra Civil, pel seu quadrilàter hi van passar grans boxejadors, com Fred Galiana, Mimoun Ben Alí i Luis Romero. A partir del 1940, un altre esport espectacular va deixar la seva empremta al ring del Price: la lluita lliure americana. El Price tancaria les seves portes el 1972 i seria enderrocat un any més tard.*

CONSEJO SUPERIOR DE DEPORTES • FEDERACION ESPAÑOLA DE BALONMANO

BALONMANO

CAMPEONATO DEL MUNDO

ESPAÑA

22 Febrero • 3 Marzo • 1979

BCN/HAN Cam

CALZADO DEPORTIVO

→

Programa oficial del Campionat del Món B d'handbol organitzat al Palau Blaugrana del FC Barcelona i a altres seus, del 22 de febrer al 3 de març del 1979. I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

CAMPIONAT DEL MÓN B D'HANDBOL

SEUS: Palau Blaugrana i altres seus

DATES: del 22 de febrer al 3 de març del 1979

La idea d'organitzar el Campionat del Món d'handbol B al nostre país, com va confessar Robert Tendero, president de la Federació Catalana d'Handbol entre els anys 1972 i 1981, en una entrevista al diari *El Mundo Deportivo* del 21 de febrer del 1979, va sorgir "(...) durante el banquete de clausura del Campeonato del Mundo de Dinamarca, a fines de enero de 1978; allí, tanteando a los demás equipos, vimos que era factible que prosperara nuestra petición, caso de hacerla". La confirmació definitiva que es feia a Espanya es va prendre en el decurs de la reunió que la Federació Internacional d'Handbol va celebrar a Basilea (Suïssa) a principis d'abril del 1978. Aquest Campionat del Món tenia premi per partida doble. Els quatre primers classificats tenien un bitllet assegurat per al Campionat del Món absolut i els dos primers classificats tenien plaça directa als Jocs Olímpics de Moscou del 1980. El campionat també va estar marcat per la guerra freda que mantenien la Federació Espanyola i la Federació Provincial Madrilenya d'Handbol, ja que aquesta última havia demanat organitzar alguns partits de la fase final i la Federació Espanyola s'hi havia negat per motius tècnics i esportius.

El sorteig del Campionat del Món es va celebrar el 21 de novembre del 1978 i la selecció espanyola va quedar enquadrada al grup C. Els partits es disputaven a la ciutat de Saragossa, amb les seleccions d'Holanda i Àustria. En principi, estava

previst que el grup A jugués els seus partits a Madrid, però els problemes interns esmentats al paràgraf anterior van provocar que els partits es disputessin a la localitat madrilenya de Leganés. Els partits del grup B es disputaven a Múrcia i a Alacant i els partits del grup D a Sevilla i a Màlaga.

El calendari inicial preveia que la fase final s'organitzés a les ciutats de Barcelona i Madrid. Hi havien dos grups: un per al títol entre els primers de cada grup i l'altre per a la classificació del cinquè al vuitè lloc. El desembre del 1978, el president de la Federació Espanyola d'Handbol, Félix Sánchez-Laulhé, renunciava temporalment al càrrec per motius de salut i el seu lloc l'ocuparia, provisionalment, Robert Tendero, que també presidia el Comitè Organitzador del Campionat del Món.

A principis de gener del 1979 es va signar l'acord de col·laboració entre la Federació Espanyola d'Handbol i el FC Barcelona per utilitzar el Palau Blaugrana. Les condicions pactades amb la Federació Espanyola d'Handbol eren repartir el 50 % del taquillatge, però el FC Barcelona es veia obligat a condicionar la pista, ja que no reunia les condicions exigides per la Federació Internacional d'Handbol. Altres seus també van tenir problemes: la utilització del pavelló de Ciudad Jardín de Múrcia es va descartar per filtracions i es va substituir pel poliesportiu de la

→

Acreditació de premsa del periodista Joan Manel Surroca de Radio Juventud. | FONTS JOAN MANEL SURROCA / © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

↗

Clauer commemoratiu del Campionat del Món B d'handbol de 1979. | © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

carretera de Cartagena, que tenia menys aforament. La seu de Múrcia també estava en perill, atès el cànon previst per l'organització (300.000 pessetes) i l'obligació de substituir el ciment de la pista per parquet.

La presentació oficial d'aquest Campionat del Món, així com del Campionat del Món d'hoquei sobre gel en la categoria C, que també se celebrava en una instal·lació del FC Barcelona —concretament al Palau de Gel entre els dies 10 i 19 de març del 1979—, es va fer el 15 de febrer del 1979 a l'Ajuntament de Barcelona. L'acte el van presidir l'alcalde en funcions Manel Font i Altaba i l'Honorable Josep Tarradellas. El periodista Andreu Mercé Varela, en un article publicat l'endemà a *La Vanguardia*, deixava clar per què Barcelona era la millor seu per a aquests esdeveniments: “La tradición deportiva de la Ciudad Condal, su vitalidad agonística, la densidad de sus competiciones y el sentido deportivo de su público, permiten una polivalencia Deportiva que si hace lustros se demostró ya en otros deportes que no tienen nivel olímpico, como el hockey sobre patines, elevándolos a un nivel técnico y popular como antes de su paso por Barcelona no se conocía. Esta vez, dentro de pocas semanas, el balonmano y el hockey sobre hielo, acudirán a nuestra Ciudad para disputar aquellos títulos mundiales (...). Una vez más, Barcelona será la capital española del deporte mundial”.

El Campionat del Món d'handbol es va disputar del 22 de febrer al 3 de març del 1979. Va coincidir amb les Eleccions Generals (1 de març del 1979) i poc abans de les primeres Eleccions Municipals (3 d'abril del 1979). El 22 de febrer es va disputar el primer partit oficial de la selecció espanyola, que va guanyar sense dificultats a Àustria per 23 a 11 a Saragossa. El partit va coincidir amb l'aparició d'un mata-segells del Campionat del Món especial per a col·leccionistes. Al segon partit Espanya es va imposar a Holanda per 19-14 i es va classificar per a la fase següent.

La segona fase es va iniciar a Barcelona amb el triomf sobre Islàndia per 19-15. Amb aquest resultat, la selecció espanyola assolí l'ascens al Mundial A. Després de guanyar a la República Txeca per 23-20, la selecció espanyola es va classificar per a la final i va aconseguir el passaport per als Jocs Olímpics de Moscou del 1980. En una final espectacular i competitiva, i amb un Palau Blaugrana enfervorit i ple de gom a gom, la selecció espanyola es va proclamar campiona del món B superant una lluitadora Suïssa que només va cedir al marcador als últims vuit minuts, en què es va passar d'un ajustat 18-17 al 24-18 final.

La final del Campionat del Món va coincidir amb un fet històric en l'àmbit esportiu: la primera vaga del futbol espanyol. També cal destacar que Televisión Española (TVE) no va a estar a l'altura de les circumstàncies i no va retransmetre la final, ja que pretenia oferir les imatges només a Suïssa. Davant d'aquest fet, el Comitè Organitzador va decidir que no n'autoritzava la retransmissió.

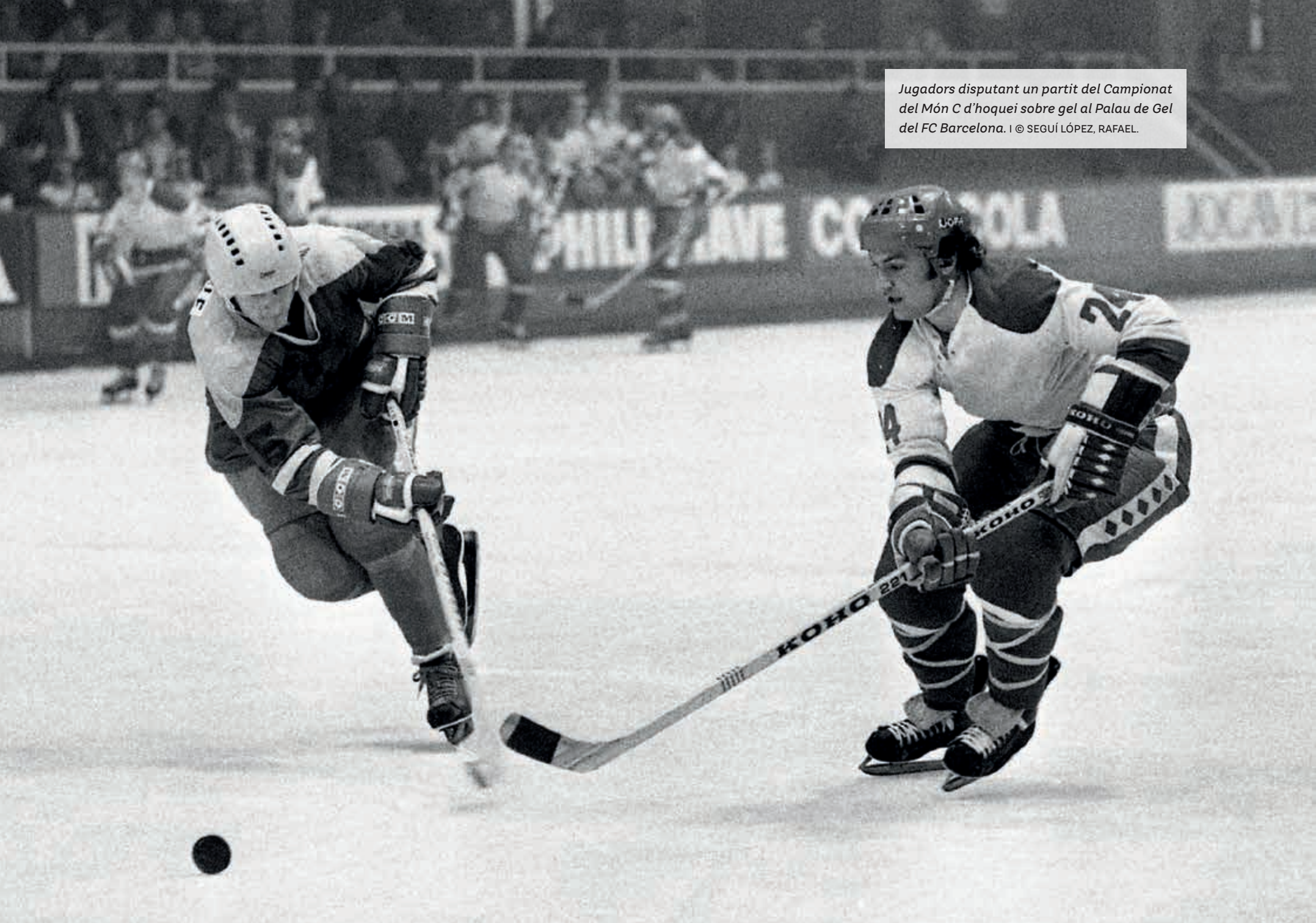
La selecció espanyola, dirigida per Domingo Bárcenas, estava formada per Patxi Pagoaga, Juan Pedro de Miguel, José J. Novoa, Goyo López, Cecilio Alonso, Fernando de Andrés, Quico López Balcells, Vicente Calabuig, Juan José Uría, José María Rosell, Agustín Milián, Juan Antonio de la Puente, Eugeni Serrano, José María Albizu, Eugenio Castellví i José Luis Sagarrabay.

➤
Sobre i segell commemoratiu del Campionat del Món B d'handbol de 1979. | © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

Sabies que *les instal·lacions del FC Barcelona han acollit diversos campionats d'àmbit mundial? Al Palau Blaugrana, inaugurat l'any 1971 i obra dels arquitectes Francesc Caballer i Josep Soterias, s'hi van celebrar, a més del Campionat del Món B d'handbol, els Campionats del Món d'esgrima (1985) i judo (1991). Al Palau de Gel, obra dels mateixos arquitectes, es realitzaria el Campionat del Món d'hoquei sobre gel C (1979). Al Camp Nou, inaugurat l'any 1957, obra dels arquitectes Francesc Mitjans, Josep Soterias i Lorenzo García-Barbón, s'hi van celebrar la cerimònia d'inauguració, el primer partit i una semifinal del Campionat del Món de futbol del 1982. També cal recordar que, l'any 1992, el Palau Blaugrana va formar part de les instal·lacions olímpiques que van acollir les competicions de judo i de dos esports de demostració com el taekwondo i l'hoquei sobre patins; i al Camp Nou es va celebrar la final olímpica de futbol entre les seleccions d'Espanya i Polònia.*

Jugadors disputant un partit del Campionat del Món C d'hoquei sobre gel al Palau de Gel del FC Barcelona. | © SEGUÍ LÓPEZ, RAFAEL.

CAMPIONAT DEL MÓN C D'HOQUEI SOBRE GEL

SEUS: Palau de Gel del FC Barcelona i altres seus

DATES: del 16 al 25 de març del 1979

A la pàgina web de la Federació Espanyola d'Esports de Gel es fa referència al fet que l'hoquei sobre gel es va començar a practicar a Espanya a inicis de la dècada del 1920, coincidint amb la construcció d'una pista de gel artificial a Madrid i amb la posterior participació en una competició internacional l'any 1923. A Catalunya es començaria a practicar a mitjans de la dècada del 1940 a la vall de Núria. Tanmateix, podem considerar com a punt d'arrencada la inclusió d'aquest esport quan s'emmarca dins de la Federació Espanyola d'Hockey i Patinatge, creada l'any 1943 i amb Juan Manuel Sainz de los Terreros com a president.

Seria el Club Alpí de Núria qui organitzaria el primer Torneig Internacional d'hoquei sobre gel l'any 1948 i el primer Campionat d'Espanya l'any 1952, amb Joan Antoni Samaranch al capdavant de la presidència del Comitè Organitzador. Al Comitè Organitzador hi havia dos personatges amb qui Joan Antoni Samaranch mantindria una col·laboració estreta en el futur: Pau Negre, que també formava part de la junta directiva de la Federació Espanyola d'Hoquei i Patinatge, i el periodista Andreu Mercé Varela.

L'any 1954 es constitueix la Federació Espanyola de Patinatge, en què l'hoquei sobre gel entra a formar part i es va acordar nomenar Andreu Mercé Varela com a representant espanyol a la Lliga Internacional d'hoquei sobre gel.

A partir de l'any 1977, la modalitat esportiva de l'hoquei sobre gel estaria gestionada per la Federació Espanyola d'Esports d'Hivern, que presidia Alfonso de Borbón, duc de Cadis. El primer Campionat del Món d'hoquei sobre gel de la categoria C celebrat a Espanya es va disputar a Las Palmas de Gran Canaria entre els dies 10 i 19 de març del 1978. En aquesta competició hi van participar vuit seleccions i va proclamar-se campiona la selecció dels Països Baixos. Espanya, penúltima, quedava exclosa del Campionat del Món fins l'any 1980. Com a curiositat, destaquem que unes setmanes abans que s'iniciés el Campionat del Món s'havia estrenat a les pantalles cinematogràfiques *Slap Shot (El Castañazo)*, una pel·lícula dirigida per George Roy Hill i interpretada per Paul Newman. Una sàtira atrevida i divertida de l'esport d'alta competició amb l'hoquei sobre gel com a eix central de l'argument.

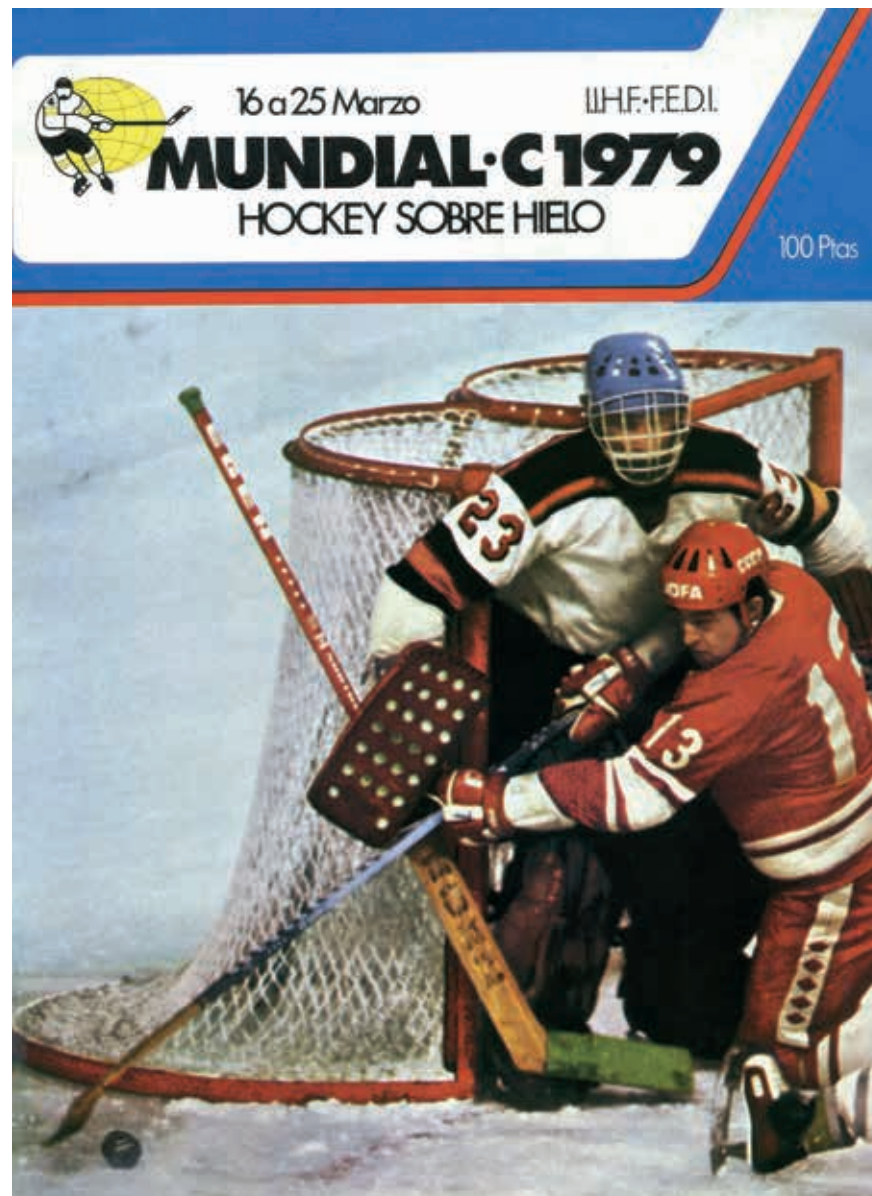
Al Congrés de la Federació Internacional d'Hoquei sobre Gel (IIHF per les seves sigles en anglès) que es va celebrar a Viena l'octubre del 1978, Xina renunciava a organitzar el Campionat del Món del 1979 i es va aprovar que Barcelona acolliria

la competició del 16 al 25 de març del 1979. Entre els actes oficials del Campionat del Món va destacar la visita del Comitè Organitzador a Josep Tarradellas i Joan, president de la Generalitat de Catalunya, que havia tornat de l'exili l'octubre del 1977. El Campionat del Món també coincidiria amb una visita de Benito Castejón Paz, president del Consejo Superior de Deportes, per concretar els traspassos dels serveis esportius a la Generalitat de Catalunya.

A Barcelona hi van participar un total de vuit seleccions: Austràlia, Bulgària, Corea del Sud, Espanya, França, la Gran Bretanya, Itàlia i Iugoslàvia. El torneig es va realitzar íntegrament al Palau de Gel del FC Barcelona. La selecció espanyola finalitzaria en sisena posició, amb només dos triomfs, sobre les seleccions de Corea del Sud (7-1) i Austràlia (6-2). La selecció campiona del Campionat del Món va ser Iugoslàvia, que va guanyar els set partits i marcar 83 gols, per davant d'Itàlia, que es va imposar a França al partit que decidia el segon i el tercer lloc. La cerimònia de clausura va ser presidida pels reis d'Espanya, Joan Carles de Borbó i Sofia de Grècia, que van estar acompanyats a la tribuna d'honor pel president de la Federació Espanyola d'Esports d'Hivern, Alfonso de Borbón; pel president de la Generalitat de Catalunya, Josep Tarradellas; pel president del FC Barcelona, Josep Lluís Nuñez; pel capità general i pel governador civil.

→

Programa oficial del Campionat del Món C d'hoquei sobre gel organitzat al Palau de Gel del FC Barcelona del 16 al 25 de març del 1979. I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

➤ Selecció espanyola participant en el Campionat del Món C d'hoquei sobre gel de 1979, amb la presència del rei Joan Carles, Alfons de Borbó, president de la Federació Espanyola d'Esports d'Hivern, i Josep Lluís Nuñez, president del FC Barcelona. | ARXIU / © REAL FEDERACIÓN ESPAÑOLA DE DEPORTES DE INVIERNO.

Sabies que Joan Antoni Samaranch sempre va mostrar interès per l'hoquei sobre gel? En una entrevista de la revista Destino del 21 de gener del 1948, va parlar de les dificultats per promocionar aquest esport i feia el suggeriment a l'Ajuntament de Barcelona de comprar unes màquines especials que es fabricaven a Suïssa “que permeten en invierno helar las piscinas”. Continuava dient que, a l'estiu, les màquines podien servir per fabricar barres de gel destinades a la indústria i així amortitzar-les millor; i a l'hivern, la piscina de Montjuïc podria convertir-se en una pista de patinatge sobre gel. L'any 1955, Joan Antoni Samaranch va ser elegit regidor d'Esports de l'Ajuntament de Barcelona. Uns mesos després de la seva elecció (Dicen, 14 de gener del 1956) va assegurar que una de les seves prioritats era construir una pista de gel al Palau Municipal d'Esports. Tots dos projectes es van quedar a la nevera.

Vista general de la sortida de les 24 Hores
motociclistes de Montjuïc. | © SEGUÍ LÓPEZ, RAFAEL.

CAMPIONAT DEL MÓN DE RESISTÈNCIA / 24 HORES MOTOCICLISTES DE MONTJUÏC

SEU: Circuit de Montjuïc

DATES: del 5 al 6 de juliol del 1980

La Peña Motorista Barcelona es va fundar l'any 1947. El seu primer president va ser Tristán Desvall, que precisament va ser l'impulsor de la primera edició de les 24 Hores Motociclistes de Montjuïc, organitzades els dies 2 i 3 de juliol de 1955 amb un èxit notable de públic. Els triomfadors d'aquella edició, en la qual només van participar pilots nacionals, van ser la parella formada per Joan Soler i Bultó i Josep Maria Llobet, *Turuta*, els quals pilotaven una Montesa —una motocicleta de producció nacional creada l'any 1944 per Pere Permanyer i Francesc Xavier Bultó.

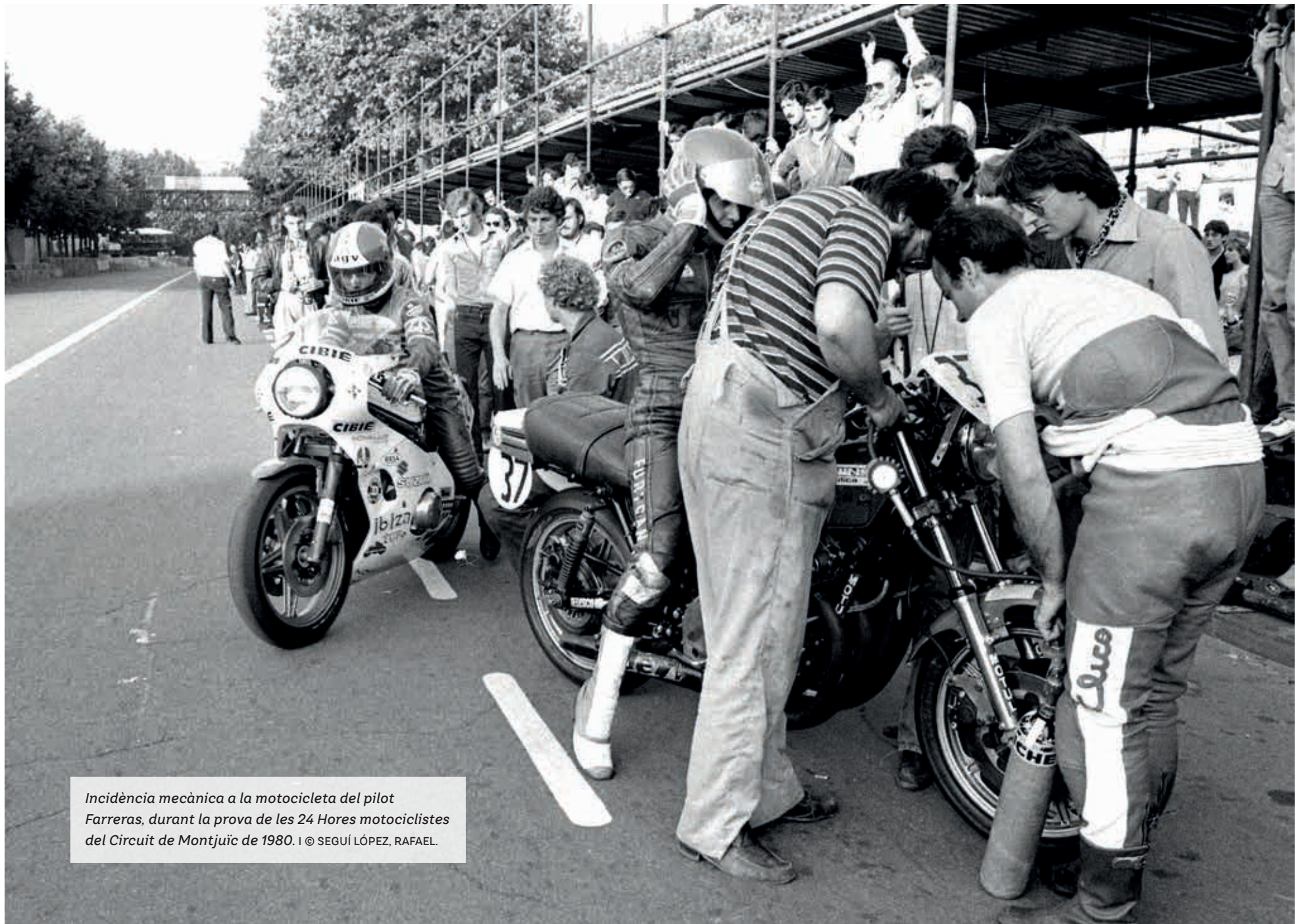
A la III edició de les 24 Hores Motociclistes de Montjuïc, disputada els dies 6 i 7 de juliol del 1957, la prova ja adquiriria categoria internacional i hi van participar pilots i màquines de sis nacions. En aquesta ocasió els triomfadors, que pilotaven una Ducati Sport 125, van ser els italians Alberto Gandossi i Bruno Spaggiari.

Un fet de gran transcendència esportiva per al món del motor va ser la celebració a Barcelona, a finals d'octubre del 1959, de l'Assemblea de la Federació Internacional de Motociclisme. Hi van assistir un total de 60 representants de 31 països. A *La Vanguardia* del 27 d'octubre de 1959 es podia llegir: "El éxito de nuestras XXIV Horas Motociclistas de Montjuic ha repercutido en el ámbito internacional y aceptando la propuesta de España ha sido

instituido el Campeonato Internacional de Resistencia, acordándose que el campeonato se dispute por primera vez en 1960 bajo el título de Copa de Europa de Resistencia, considerándose como pruebas puntuables las XXIV Horas de Montjuic (España), el Bol d'Or (Francia), las 24 Horas de Varssage (Bélgica) y las 500 millas de Thruxton (Inglaterra)". La prova es va celebrar de l'1 al 2 de juliol del 1961 i era la segona prova del circuit de la Copa d'Europa, que havia nascut l'any 1960. Els guanyadors, que pilotaven una BMW de 600 cc, van ser els britànics Norman Price i Peter Darvill.

L'any 1979, coincidint amb les Noces de Plata, es va disputar l'última edició puntuable per al Campionat d'Europa de resistència. Els guanyadors d'aquesta edició, que pilotaven una Honda 998, van ser els francesos Christian Léon i Jean-Claude Chemarin.

A partir de l'any 1980, la prova motociclista va passar a formar part del Campionat del Món de resistència. El Circuit de Montjuïc va albergar la quarta prova del Campionat del Món i l'únic traçat urbà de tot el calendari. Com assenyalava *El Mundo Deportivo* el 2 de juliol del 1980, "(...) con ello estarán por vez primera vez ausentes del circuito barcelonés las tradicionales Ossa, Bultaco o Montesa, que tantos días de gloria habían conocido en esta prueba", ja que

Incidència mecànica a la motocicleta del pilot Farreras, durant la prova de les 24 Hores motociclistes del Circuit de Montjuïc de 1980. I © SEGUÍ LÓPEZ, RAFAEL.

el campionat només estava obert a motocicletes de la categoria "F-1 - TT". En aquesta edició, disputada entre els dies 5 i 6 de juliol del 1980, hi van participar 15 equips nacionals i un mixt (pilot italià i espanyol). Precisament en aquesta edició el triomf seria espanyol, en mans de Josep Maria Mallol i d'Alejandro Tejedo, que pilotaven una Ducati 900. Els favorits, els equips de Suzuki, Honda i Kawasaki, van patir nombroses averies.

Cal comentar que el circuit va estar qüestionat per alguns participants, fonamentalment pels pilots francesos, que van exigir una sèrie de millores en el traçat fins als box, en la direcció de la cursa i en els serveis de la recta de l'Estadi. Les reivindicacions insistien a millorar i asfaltar el circuit, una xicana a la corba de la plaça Sant Jordi i treure algunes faroles i alguns arbres. L'any 1982, malgrat aquestes exigències, al congrés celebrat a Iugoslàvia la Federació Internacional de Motociclisme va excloure definitivament el circuit de Montjuïc de les proves puntuables per al Campionat del Món.

Les 24 Hores Motociclistes de Montjuïc van deixar de disputar-se al Circuit de Montjuïc a partir de l'any 1987, després de la tràgica mort del pilot del barri de Sants, Mingo Parés, en la denominada corba de la Pèrgola. Malgrat aquesta tràgica estadística, les 24 Hores Motociclistes de Montjuïc i l'entitat organitzadora, la Peña Motorista Barcelona, formen part del patrimoni esportiu de Barcelona.

→

Cartell oficial de les 24 Hores motociclistes de Montjuïc, prova puntuable per al Campionat del Món de resistència, organitzat al Circuit de Montjuïc el 5 i 6 de juliol del 1980. I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

Sabies que *al llarg dels trenta anys de competició, el Circuit de Montjuïc va arrossegar altres accidents mortals, com els de Conrad Cadirat*

(1959), Pere Bernaus (1966), l'anglès Gerald Bunting, l'alemany Peter Strauss (1970), Francesc Cufí (1973), el comissari de pista Joan Ferrándiz (1981), l'alemany Nikolaus Ruck (1985) i, l'últim, Mingo Parés (1987)? El restabliment d'aquesta prova emblemàtica no arribaria fins el 1995, quan va canviar de nom i d'organitzador. A partir d'aquesta data, passava a anomenar-se 24 Hores de Catalunya de Motociclisme, s'organitzava al Circuit de Montmeló i l'organitzador seria el Circuit de Catalunya. Els guanyadors de la primera prova van ser Joaquim Escoda, Marc Grau i Xavi Riba, que pilotaven una Honda.

ESPAÑA 82

XII CAMPEONATO MUNDIAL DE FUTBOL

COPA DEL MÓN DE FUTBOL

SEUS: Camp Nou (FC Barcelona), Estadi de Sarrià (RCD Espanyol) i altres seus

DATES: del 13 de juny a l'11 de juliol del 1982

El Congrés de la FIFA, celebrat el 18 de maig del 1929 al saló Maria Cristina de l'Ajuntament de Barcelona, ha passat a la història perquè en el seu decurs es va aprovar la celebració de la I edició de la Copa del Món de futbol prevista per a l'any 1930. En aquella ocasió, hi van presentar la seva candidatura països com Itàlia, Hongria, Suïssa, els Països Baixos, Espanya i l'Uruguai. Finalment, la FIFA va triar la candidatura del país sud-americà (l'Uruguai), que era el campió olímpic vigent.

Als anys seixanta del segle passat, la dictadura franquista buscava rentar la seva imatge internacional a través de l'esport. L'organització d'una competició a nivell mundial com la Copa del Món de futbol era la més desitjable.

Al 32è Congrés de la FIFA, organitzat l'agost de 1960 a Roma, la Gran Bretanya, Alemanya i Espanya van presentar la seva candidatura per organitzar el Campionat Mundial del 1966. La proposta espanyola, però, va ser retirada abans de la votació, que va ser favorable a la candidatura de la Gran Bretanya. Quatre anys després, en vigílies dels Jocs Olímpics de Tòquio del 1964, la FIFA va decidir les seus de les següents edicions de la Copa del Món. Així va ser com, en retirar-se la candidatura de l'Argentina, la candidatura de Mèxic va ser l'escollida per organitzar la Copa del Món del 1970 aprofitant l'embranchada dels Jocs Olímpics

que se celebrarien a la capital asteca l'any 1968.

La retirada estratègica de l'Argentina tenia com a contrapartida organitzar la Copa del Món del 1978, mentre que Espanya quedava posicionada com a candidata per organitzar la Copa del Món del 1974 i era la seu preferent per acollir l'edició de la Copa del Món del 1982.

Com es pot observar, la FIFA va deixar pendent per al seu congrés, que estava previst organitzar-lo a Londres l'any 1966, la decisió de quin seria la seu de la Copa del Món del 1974. Les candidatures d'Alemanya i d'Espanya eren les més favorables per ser triades com a seu. Tanmateix, un nou pacte amb la retirada de la candidatura espanyola va atorgar als alemanys l'organització de la Copa del Món del 1974 i pràcticament s'assegurava l'elecció de la candidatura espanyola per organitzar la Copa del Món del 1982. Aquest fet es confirmaria l'any 1978 a la ciutat de Buenos Aires, on també es va decidir un nou format competitiu per a la primera edició de la Copa del Món, en la qual participarien 24 seleccions, en lloc de les 16 habituals.

Moment de la inauguració del Campionat del Món de futbol organitzada al Camp Nou el 13 de juny del 1982 amb l'escenografia del colom de la pau. | © SEGUÍ LÓPEZ, RAFAEL.

La Copa del Món del 1982 es va adjudicar a una Espanya immersa en la complexitat de la seva transició de la dictadura a la democràcia. En un moment tan delicat com aquell, la principal preocupació va ser garantir-ne el finançament a través de quatre eixos: la venda d'entrades, la publicitat i comercialització d'un ampli ventall de productes —el que ara entenem com a *merchandising*—, els ingressos per drets televisius i, finalment, la participació de l'Estat, que va concentrar les inversions en les millores de les infraestructures, del transport, en la modernització tecnològica i de les telecomunicacions i en la remodelació dels 17 estadis que serien els escenaris de la competició.

L'any 1978, Raimundo Saporta es va posar al capdavant del Real Comitè Organitzador del Mundial-82 (RCOM) amb l'objectiu de garantir el correcte desenvolupament del procés organitzatiu que, malgrat els entrebancs i les dificultats, va arribar a bon port. Un dels aspectes que es va cuidar molt va ser el de potenciar la marca "Espanya" a través de les imatges. En aquest context s'inclourien els cartells anunciadors, encapçalats per l'impactant cartell oficial titulat *La fiesta*, obra del pintor Joan Miró. També es van dissenyar cartells específics per a cada seu, obres d'artistes prestigiosos com Antoni Tàpies (Barcelona), Eduardo Arroyo (Madrid), Antonio Saura (Sevilla) o Eduardo Chillida (Bilbao). Va ser el mundial de la pilota Tango i de la mascota Naranjito, de la qual fins i tot es va fer una exitosa sèrie de dibuixos animats. La cerimònia inaugural es va dur a terme al Camp Nou. Com a memòria històrica quedarà la imatge del colom de la pau de Pablo Picasso, que centenars d'escolars barcelonins van escenificar a la gespa, i del colom que va emergir de l'interior d'una pilota que portava a les mans el nen Víctor Puente vestit de futbolista. Aquella va ser la primera vegada que en un acte de transcendència mundial es van pronunciar unes paraules en català. Pau Porta, president de la Federació Espanyola de Futbol i vicepresident de la FIFA, va donar la benvinguda en català a tots els assistents.

Amb el nou format de competició es van disputar un total de 52 partits. Es van superar els dos milions d'espectadors, cosa que va suposar una assistència

Sobre i segells commemoratius del Campionat del Món de futbol de 1982. I AUTOR: DESCONEGUT / © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

mitjana de 40.000 persones per partit; un gran èxit de públic. Els escenaris van ser 17 estadis diferents de catorze ciutats.

La fase preliminar es va disputar als estadis de Riazor (La Corunya), Balaídos (Vigo), Carlos Tartiere (Oviedo), El Molinón (Gijón), José Rico Pérez (Alacant), Nuevo Estadio (Elx), San Mamés (Bilbao), Nuevo José Zorrilla (Valladolid), La Romareda (Saragossa), Ramón Sánchez Pizjuán i Benito Villamarín (Sevilla), La Rosaleda (Màlaga) i Luís Casanovas (València), seu dels partits de la selecció espanyola. La segona fase va tenir com a escenaris el Camp Nou i Sarrià, a

Barcelona, i el Santiago Bernabéu i el Vicente Calderón a Madrid. Les semifinals es van jugar al Camp Nou i al Ramón Sánchez Pizjuán, el partit per al tercer lloc al José Rico Pérez i la final al Santiago Bernabéu.

A nivell esportiu, la selecció espanyola, dirigida per José Emilio Santamaría, no va respondre a les expectatives i, amb una actuació deficient, va fregar l'eliminació a la fase preliminar. A l'inesperat empat a 1 amb Hondures, va seguir una victòria apurada sobre Iugoslàvia per 2-1, que resultaria especialment clau després de la greu derrota 0-1 davant d'Irlanda del Nord. El fet d'acabar segon de grup, va enviar l'equip espanyol a disputar-se la classificació a les semifinals contra les seleccions d'Anglaterra i de l'Alemanya Federal. Malgrat l'empat sense gols entre el seus dos rivals, la derrota davant de l'Alemanya Federal (2-1) va ser determinant i un insuficient empat a 0 contra els anglesos va posar punt i final a la participació de la selecció espanyola.

Curiosament, la selecció italiana va empatar els tres primers partits —només va marcar dos gols— i va classificar-se per la mitjana de gols (*goal-average*), ja que havia marcat un gol més que la selecció camerunesa. Itàlia acabaria sent la brillant guanyadora de la Copa del Món del 1982.

Al desaparegut Estadi de Sarrià, que durant anys va ser lloc de peregrinació dels *tiffosi* italians, la selecció italiana va obtenir dues victòries llegendàries sobre el Brasil (3-2) i l'Argentina (2-1) que la van classificar per a les semifinals, en què es va desfer de Polònia (2-0) al Camp Nou. Per arrodonir un campionat històric,

➤

Entrada d'una de les semifinals del Campionat del Món de futbol disputada al Camp Nou entre les seleccions de Polònia i Itàlia (0-2), el 8 de juliol del 1982. | © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

la selecció italiana va derrotar l'Alemanya Federal (3-1) a la final de la Copa del Món del 1982. Encara recordem els salts de l'ancià Sandro Pertini, president de la República Italiana, a la llotja del Santiago Bernabéu de Madrid.

La derrota dels alemanys va ser un càstig just al vergonyós pacte de no-agressió que es va produir a la fase preliminar, en què l'Alemanya Federal va derrotar per la mínima Àustria i va deixar fora Algèria, que havia jugat el seu darrer partit el dia abans. Aquest fet va motivar que a partir d'aquell moment la FIFA decidís que tots els partits de la darrera jornada de la fase prèvia es juguessin a la mateixa hora.

La Copa del Món del 1982 va deixar un llegat important, com van ser la millora substancial de les infraestructures i dels transports, el progrés tecnològic, la potenciació del sector serveis —especialment en el camp turístic— i la remodelació dels estadis —encara que aquest últim punt a la llarga va pesar com una llosa en l'economia dels clubs propietaris.

La bona imatge donada va demostrar que el país estava capacitat per organitzar l'esdeveniment més important i popular de l'esport internacional, juntament amb els Jocs Olímpics. Barcelona, a més de ser l'escenari de la cerimònia i del partit inaugural, va ser la seu on es van jugar més partits. La Ciutat Comtal no va desapropiar l'ocasió per tornar a demostrar la seva solvència organitzativa i va aprofitar per donar a conèixer a la premsa esportiva internacional l'aspiració de la ciutat d'acollir uns Jocs Olímpics. Precisament, el 27 d'abril del 1982 s'havia presentat el llibre *Barcelona pretén els Jocs Olímpics de 1992*, el primer llibre sobre el projecte de la candidatura olímpica de Barcelona.

Sabies que *Josep Lluís Vilaseca, en el seu llibre *Que consti en acta*, explica com va gestar-se que Pau Porta pronunciés unes frases en català en el seu discurs de benvinguda durant la inauguració de la Copa del Món de futbol del 1982? Va ser una petició del president de la Generalitat Jordi Pujol que Pau Porta va acceptar amb el compromís que ningú més no ho havia de saber. Amb l'habilitat que el caracteritzava, Pau Porta va buscar un aval incontestable per a la iniciativa i, aprofitant una trobada amb el rei Joan Carles, li va comentar que li agradaria realitzar part del discurs en català. El rei li va contestar “por mí ya lo puedes hacer” i així es va fer. Després d'iniciar la seva benvinguda en castellà, Pau Porta va acabar la seva intervenció amb aquestes paraules: “Desitgem el millor a tots aquells que participaran en aquest Campionat i esperem que quan tornin als seus països se sentin satisfets de comprovar que el futbol, una vegada més, ha rendit un servei a l'amistat i a la pau entre tots els pobles. Barcelonins, catalans i espanyols, tots: gràcies, moltes gràcies per la acollida als nostres visitants”.*

Ciclistes durant la prova del Campionat del Món de ciclisme en ruta de 1984, amb la ciutat de Barcelona de fons. | © SEGUÍ LÓPEZ, RAFAEL.

CAMPIONAT DEL MÓN DE CICLISME EN RUTA I CAMPIONAT DEL MÓN DE CICLISME EN PISTA

SEUS: Circuit de Montjuïc i Velòdrom d'Horta

DATES: del 27 d'agost al 2 de setembre del 1984

El 25 d'agost del 1981 a Praga, durant el Congrés de la Unió Ciclista Internacional (UCI), van produir-se dues circumstàncies importants per al ciclisme espanyol. D'una banda, Lluís Puig va ser elegit president de la UCI i, de l'altra, es van decidir les seus de les tres pròximes edicions del Campionat del Món de ciclisme i a Espanya li va correspondre l'organització de l'edició del 1984.

Per a la ciutat de Barcelona, ser la seu d'aquest Campionat del Món tenia un doble valor, ja que a més de difondre la seva imatge i demostrar la seva capacitat organitzativa, era l'empenta definitiva per fer realitat el que durant dècades havia estat una reivindicació: la construcció d'un velòdrom permanent, que era imprescindible si es volia aconseguir l'organització dels Jocs Olímpics.

El futur velòdrom va ser dissenyat pels arquitectes Esteve Bonell i Francesc Rius, amb l'assessorament de l'especialista en velòdroms Herbert Schürmann, i es va construir a l'àrea de la Vall d'Hebron. Amb un aforament per a 3.800 espectadors i amb una visibilitat excel·lent, el Velòdrom d'Horta va ser el primer velòdrom construït d'acord amb la nova normativa internacional, la qual deia que la corda de la pista passava a ser de 250 metres, en lloc dels 333 metres, i que la seva superfície seria de fusta. Onze anys més tard, el Campionat del Món de ciclisme

tornava a Barcelona, però en aquesta ocasió i a diferència del de l'any 1973, va incloure les proves de ruta i també les proves de pista que, com ja s'ha explicat, en aquella ocasió es van organitzar al velòdrom de Sant Sebastià per la manca d'un velòdrom a Barcelona.

Cal recordar que en aquell moment la UCI, per recomanació del Comitè Olímpic Internacional, coordinava dues federacions: les que aglutinaven els corredors professionals (Federació Internacional de Ciclisme Professional - FICP) i els corredors amateurs (Federació Internacional Amateur de Ciclisme - FIAC). Com que el Campionat del Món es disputava tres setmanes després que acabessin els Jocs Olímpics de Los Angeles del 1984, el programa del Campionat del Món va ser més reduït. En ser any olímpic, la FIAC va atribuir als campions olímpics, de ruta i pista, la condició de campió del món. Per aquest motiu, solament va disputar-se la prova en línia per a professionals, que com l'organitzada l'any 1973 va disputar-se en un circuit formidable i exigent a la muntanya de Montjuïc. Pel que fa al programa de pista, a banda de les cinc modalitats professionals, només es van incloure les dues proves masculines amateurs no olímpiques, tàndem i mig fons, i les dues proves corresponents a la categoria femenina, ja que no va ser fins als Jocs Olímpics de Seül del 1988 que el ciclisme en pista femení es va incorporar al programa olímpic.

7

Programa oficial del Campionat del Món de ciclisme en ruta i en pista organitzat al Circuit de Montjuïc i al Velòdrom d'Horta respectivament, del 27 d'agost al 2 de setembre del 1984. I ARXIU / © FEDERACIÓ CATALANA DE CLICLISME.

El 27 d'agost del 1984, el flamant velòdrom barceloní no va tenir l'estrena desitjada: el que hauria d'haver estat l'acte inaugural i l'inici del Campionat del Món, amb la disputa de les primeres proves, no es va poder realitzar. Una forta tempesta va forçar la suspensió de la cerimònia inaugural, l'ajornament de les proves previstes i l'acte inaugural va quedar reduït a uns parlaments breus sota una pluja intensa acompanyada de trons. A nivell esportiu, el Campionat del Món va ser d'alt nivell i es van complir les expectatives dels grans favorits amb les victòries dels suïssos Urs Freuler (prova de cursa per punts) i Robert Dill-Bundi (prova de cursa keirin), del japonès Koichi Nakano (prova de velocitat individual), del danès Hans-Henrik Ørsted (prova de persecució individual), i de les nord-americanes Rebecca Twigg (prova de persecució individual) i Connie Paraskevin (prova de velocitat individual), que va superar a la francesa Jeannie Longo i a la soviètica Erika Salumiae, futura doble campiona olímpica als Jocs Olímpics de Seül del 1988 i de Barcelona del 1992.

Tot i que va ser un fet testimonial, la participació al Campionat del Món del veterà ciclista mallorquí Guillem Timoner, que tenia 58 anys i en portava 15 retirat, a la prova de la modalitat de "mig fons darrere motocicleta" no va ser exitosa. La seva participació va finalitzar de manera decebedora i Timoner va acabar demanant disculpes al públic pels mals resultats obtinguts.

A la prova de ruta hi van competir un total de 119 ciclistes professionals de 21 països, que havien de donar 19 voltes a un circuit exigent de 9 quilòmetres per completar un total de 83 quilòmetres. La multitudinària assistència de públic va donar un color i un ambient especial a la cursa, especialment en els punts estratègics del recorregut. Malgrat els marcatges entre les seleccions més potents, a mesura que les voltes s'anaven succeint es feia palesa la duresa del circuit i es feia la selecció d'aspirants a la victòria. La cursa va entrar a la fase decisiva a dues voltes del final, en què es va formar un grup capdavanter compost per deu corredors i en el qual es trobaven l'espanyol Àngel Arroyo i el belga Claude Criquelion. En iniciar-se la darrera volta, Claude Criquelion va llençar un dur atac i els altres no van poder respondre. El belga va creuar la meta com a guanyador en solitari amb un avantatge de 14 segons respecte de l'italià Claudio Corti, que va intentar atrapar-lo sense aconseguir-ho. El canadenc Steve Bauer va ser el tercer classificat i es va fer amb el bronze. Bauer va encapçalar el grup de perseguidors que van arribar a més d'un minut a la meta. Solament van finalitzar la cursa 37 ciclistes dels 119 ciclistes que en van sortir, fet que demostra la duresa de la prova.

El pressupost del Campionat del Món va ser d'uns 500.000 € (80 milions de pessetes). Entre els diferents apartats del pressupost figurava el dedicat a premis, ja que hi participaven ciclistes professionals. La quantitat prevista era de 30.000 € (5 milions de pessetes), dels quals 24.000 € corresponien a les competicions de pista i 6.000 € a la de ruta. Una part del pressupost es finançava amb els ingressos publicitaris, fet que va donar lloc a una polèmica entre els responsables de l'Ajuntament de Barcelona i els de l'empresa publicitària, que n'explotava els drets. La polèmica es va centrar en la conveniència i el possible deteriorament que podia patir la costosa pista de fusta del velòdrom si es posava publicitat. Finalment va prevaldre el criteri de l'empresa publicitària Unipublic i es va demostrar que el material publicitari col·locat no havia provocat cap tipus d'efecte negatiu a la fusta.

↗

Vista general de l'interior del Velòdrom d'Horta. | © SEGUÍ LÓPEZ, RAFAEL.

Sabies que *quan es va inaugurar el Velòdrom d'Horta, el president de la Federació Catalana de Ciclisme era Francesc Perera i Vidal que, com a vocal en les directives dels seus predecessors, Miquel Poblet i Alfred Esmatges, havia participat en el llarg procés de fer realitat la construcció del velòdrom? Vint anys després de la seva inauguració, el gener del 2004 i sota la presidència d'Alfons Molist, la Federació Catalana de Ciclisme va instal·lar la seva nova seu a les dependències del Velòdrom d'Horta, entre les quals figura un centre de tecnificació per a la modalitat de pista. Des del 2015, el velòdrom porta el nom del gran ciclista Miquel Poblet i Orriols. A l'exterior del velòdrom, hi trobem un altre espai dedicat a l'històric ciclista Marià Cañardo i Lacasta, quatre vegades campió d'Espanya i guanyador en set edicions de la Volta a Catalunya.*

Vista general de l'interior del Palau Blaugrana del FC Barcelona.
I © SEGÚÍ LÓPEZ, RAFAEL.

CAMPIONAT DEL MÓN D'ESGRIMA

SEUS: Palau Blaugrana i Palau de Gel del FC Barcelona

DATES: de l'11 al 21 de juliol del 1985

Barcelona també és una ciutat de gran tradició en aquest esport. L'any 1913, amb la iniciativa del Círculo Ecuestre, es va fundar l'Associació d'Esgrima Barcelonina per tal d'aplegar totes aquelles persones que practicaven l'esgrima en diferents sales d'armes i entitats de la ciutat. Aquesta iniciativa va ser el precedent de la creació posterior, el maig del 1922, del primer òrgan federatiu d'aquest esport a l'Estat espanyol: la Federació d'Esgrima de Catalunya que, presidida per Artemi Bordas Vidal, va néixer amb el triple objectiu de difondre aquest esport, organitzar-ne les competicions i vetllar per la seva pràctica correcta.

El 1981, Barcelona va apostar per una nova postulació olímpica amb l'horitzó dels Jocs Olímpics del 1992 i un dels objectius va ser aconseguir l'organització del major nombre possible d'esdeveniments esportius internacionals de primer nivell. El juny del 1983, la Federació Espanyola d'Esgrima va anunciar la candidatura per organitzar la 48a edició del Campionat del Món, la qual fou ratificada un any després per la Federació Internacional d'Esgrima en el decurs del seu congrés celebrat a Milà.

El Campionat del Món es va presentar oficialment el 15 de febrer del 1985 al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona, en un acte al qual no va faltar una

exhibició entre dos esgrimidors. El Palau Blaugrana del FC Barcelona va ser l'escenari principal on van competir prop de 400 esgrimidors, que representaven 44 països. El Palau de Gel del FC Barcelona va servir per realitzar les disputes de les sèries eliminatòries; mentre que com a sala d'entrenament es va habilitar el Palau Blaugrana 2, antiga pista del Picadero Jockey Club. El preu de les entrades es va fixar en 160 pessetes (1 €) per a les sessions eliminatòries; 500 pessetes (3 €) per a les finals, i un abonament de 2.600 pessetes (15 €) permetia presenciar tota la competició.

El dia 11 de juliol es va dedicar a les darreres sessions d'entrenaments i a les reunions de les diferents comissions de la Federació Internacional d'Esgrima i del Comitè Organitzador, i el dia 12 de juliol la competició va començar amb les eliminatòries del floret masculí. L'endemà va ser quan, entre les sessions eliminatòries del floret masculí i femení, va tenir lloc la cerimònia inaugural amb la presència de tots els participants. En categoria masculina es van disputar les tres armes —floret, espasa i sabre— i les proves individuals i per equips, mentre que en categoria femenina la competició es va centrar en una sola arma —el floret— i en proves individuals i per equips.

➤

Cartell oficial del Campionat del Món d'esgrima organitzat a les instal·lacions del Palau de Gel i al Palau Blaugrana del FC Barcelona de l'11 al 21 de juliol del 1985.

I AUTOR: DESCONEGUT / © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

Un dels aspectes destacats a nivell esportiu d'aquest Campionat del Món va ser el retrobament de les principals potències un any després dels Jocs Olímpics de Los Angeles del 1984. A causa del boicot liderat per l'URSS, a la fita olímpica hi ha haver una absència dels països socialistes i, en especial, de dues grans potències d'aquest esport com eren Hongria i el mateixos soviètics. Pel que fa als resultats, la selecció italiana va estar molt a prop d'aconseguir una fita històrica, la d'assolir una triple victòria en la modalitat de floret masculí. Finalment, els esgrimidors italians van aconseguir les medalles d'or i d'argent i el quart lloc, a més d'adjudicar-se la victòria per equips en floret. Els campions olímpics de floret, l'italià Mauro Numa, d'espasa, el francès Philippe Boisse, i de sabre, l'hongarès György Nébald, van fer bons els pronòstics i es proclamarien guanyadors del Campionat del Món. Les seleccions de la República Federal d'Alemanya i de la Unió Soviètica van ser les guanyadores de la medalla d'or en les modalitats d'espasa i sabre per equips, respectivament.

➤

Sobre i segell commemoratiu del Campionat del Món d'Esgrima.

I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

En la disciplina de floret femení —l'única arma programada en la categoria femenina— hi va haver una final alemanya amb la victòria de Cornelia Hanisch, que també va liderar la selecció de la República Federal d'Alemanya a la prova per equips davant la seva compatriota Sabine Bischoff.

Amb sis medalles —tres d'or, dues d'argent i una de bronze—, la selecció alemanya va ser la gran dominadora del Campionat del Món per davant d'Itàlia —amb dues d'or i una d'argent— i d'Hongria, que va aconseguir una medalla de cada metall. L'actuació de la selecció espanyola va estar d'acord amb el seu nivell i cap dels seus representants van superar la tercera ronda. Per tant, no hi va haver cap representat espanyol a les rondes finals dels 16 millors de cada arma.

El Campionat del Món va viure un moment dramàtic que, afortunadament, va tenir un final feliç. Durant les eliminatòries de la competició de floret, concretament en el combat entre el polonès Bogusław Zych i el francès Philippe Conscience, en una de les accions es va trencar la fulla del floret del polonès

amb la desgràcia que es va introduir vint centímetres a l'abdomen del francès. Malgrat la gravetat de la ferida, la ràpida actuació dels serveis mèdics va resultar decisiva per tal que Philippe Conscience se'n pogués sortir i es recuperés totalment després d'una intervenció quirúrgica d'urgència.

Aquest fet va posar en evidència la lentitud de la Federació Internacional d'Esgrima en adoptar unes mesures de seguretat més eficients, especialment pel que fa a la selecció del material més aconsellable per a la pràctica d'aquest esport. Unes mesures que ja s'havien reivindicat després de l'accident mortal que es va produir al Campionat del Món de Roma del 1982 que, com a conseqüència d'un accident semblant al que va ocórrer al Campionat del Món de Barcelona, va costar la vida del campió olímpic de Moscou del 1980, el soviètic Vladímir Smirnov.

A la recta final del Campionat del Món nombrosos esgrimidors van signar una carta oberta en la qual lamentaven alguns dèficits de l'organització. En concret, les queixes se centraven en la manca de climatització de les sales, ja que, segons el grau de calor acumulat no es garantia la igualtat de condicions a l'hora de competir. Els participants també es van mostrar crítics amb algunes de les condicions higièniques de les sales: reivindicaven millores en les dependències mèdiques i reclamaven a la Federació Internacional d'Esgrima que, en el futur, abans d'atorgar l'organització d'un Campionat del Món s'exigís als candidats que es comprometessin a complir una sèrie de condicions.

➤ Fotografia d'un combat de sabre. | © SEGUÍ LÓPEZ, RAFAEL.

Sabies que *la carta oberta en la qual els participants del Campionat del Món criticaven les deficiències de l'organització va ser un toc d'atenció seriós i que la candidatura olímpica barcelonina, en un exercici d'autocrítica, va saber interpretar les seves errades i va proposar un nou escenari per a l'esgrima de cara als Jocs Olímpics de 1992: el Palau de la Metal·lúrgia, construït amb motiu de l'Exposició Universal del 1929 i ubicat estratègicament al Parc de Montjuïc? Es va donar la circumstància que, coincidint amb la celebració del Campionat del Món d'esgrima, Josep Miquel Abad va ser nomenat conseller delegat de l'Oficina Olímpica, que era la responsable de l'elaboració del projecte de la candidatura olímpica barcelonina.*

Vista general d'una prova del Campionat del Món d'esquí nàutic amb les xemeneies de la Central Tèrmica de Sant Adrià de Besòs de fons. | © SEGUÍ LÓPEZ, RAFAEL.

CAMPIONAT DEL MÓN D'ESQUÍ NÀUTIC

SEUS: Front del Port de Barcelona i altres seus

DATES: del 15 al 21 de setembre del 1985

L'any 1951, les aigües d'Arenys de Mar van acollir la primera competició d'esquí nàutic a Catalunya. Sis anys després, a l'estany de Banyoles es va celebrar el primer Campionat de Catalunya i d'Espanya d'esquí nàutic coincidint amb el Campionat d'Espanya de rem. Aquell mateix any, Arenys de Mar també seria escenari del Campionat d'Europa d'esquí nàutic. El primer Campionat d'Espanya de curses d'esquí nàutic es va celebrar l'any 1970 i es tractava d'un circuit de 13 milles entre les localitats d'Arenys de Mar i Mataró i, un any després, l'estany de Banyoles va albergar el Campionat del Món d'esquí nàutic del 1971 en les modalitats d'eslàlom, figures i salts.

Del 15 al 21 de setembre del 1985 es va disputar, a les aigües de la costa catalana, el IV Campionat del Món de curses d'esquí nàutic. Aquesta modalitat consisteix en una prova a mar obert, en un circuit preferentment triangular marcat per tres boies, on els participants es desplacen per l'aigua damunt d'una taula d'esquí i agafats al trapezi d'una corda de 21,9 metres de llargada anomenada *palonier*, que és arrossegada per llanxes potents amb doble motor capacitades per superar els 100 km/h. Cal molta tècnica, força física a les cames i una compenetració total entre l'esquiador, el pilot de la llanxa motora i l'observador que l'acompanya. La modalitat de curses de l'esquí nàutic havia celebrat el seu primer Campionat del Món l'any 1979 a Londres, i amb caràcter

biennal havia organitzat dues edicions més a Austràlia (1981) i a Milà (1983).

La primera cursa va tenir com a escenari les aigües de Blanes; la segona, en ple Maresme, es va disputar entre el port Balís de Sant Andreu de Llavaneres i Mataró; i la tercera i última cursa es va disputar a les aigües del front del port de Barcelona. Hi van participar dotze països, amb un màxim de tres esquiadors masculins i dos femenins: els Estats Units, Austràlia, Nova Zelanda, Hong Kong, la Gran Bretanya, Itàlia, Alemanya, Àustria, Bèlgica, els Països Baixos i Espanya. En total van formar part de la prova 29 participants en categoria masculina i 15 en categoria femenina. La selecció espanyola la formaven els catalans Peter Tarrida (CN Vilanova), Josep M. Serra (CN Segur de Calafell) i Montserrat Aluja (CN El Balís); i els canaris Pedro Padrón i Carmen Dolores Marrero (CN La Galera), tots dos de Tenerife. Com a director tècnic figurava Fernando Avances, que havia participat en les dues primeres edicions del Campionat del Món. Amb motiu dels problemes econòmics que patia la Federació Espanyola d'Esquí Nàutic, l'organització de la competició va tenir dificultats per cobrir el pressupost, que pujava a uns 10 milions de pessetes, i va haver de retallar i reduir una sèrie de despeses. Algunes d'aquestes retallades afectaven directament la preparació de la selecció espanyola, que finalment la va patrocinar el diari *La Vanguardia*.

➤

Programa oficial del Campionat del Món d'esquí nàutic organitzat al Front del Port de Barcelona i a altres seus, del 15 al 21 de setembre del 1985. I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

La primera cursa organitzada a la costa de Blanes es va caracteritzar per unes condicions de la mar poc propícies que van obligar les llanxes motores a reduir la velocitat a només 60 km/h. La prova, seguida des de la costa per uns 5.000 espectadors, va servir per fer una primera selecció entre els favorits. En categoria masculina, el nord-americà Kurt Shoen va ser el guanyador i es va adjudicar els 800 punts reservats al vencedor. El segon i el tercer lloc van ser per als australians Handaker (600 punts) i Pickerin (450 punts), seguit del nord-americà Mike Avila (332 punts) i de l'italià Alberto Todeschini (253 punts). Per la banda de la delegació espanyola, Peter Tarrida es va classificar en quinzè lloc, Josep M. Serra va haver d'abandonar la cursa en produir-se una avaria en el moment de la sortida i Pedro Padrón va ser el darrer.

En categoria femenina, l'arribada va estar molt disputada i l'australiana Eva Ryan es va imposar ajustadament a la nord-americana Debbie Norbland, mentre que la també nord-americana Marsha Mier va quedar en la tercera posició. Pel que fa a la delegació espanyola, Carmen Dolores Marrero es va classificar en vuitena posició i Montserrat Aluja va haver d'abandonar-la per una caiguda a la part final de la cursa.

El dia 18 de setembre del 1985 va tenir lloc la segona cursa mitjançant un circuit entre el port Balís de Sant Andreu de Llavaneres i Mataró, que es va disputar amb la mar arissada i vent de llevant. Tot i així, les condicions meteorològiques van permetre una velocitat mitjana de 85 km/h i en algunes zones es va arribar fins als 100 km/h. A la categoria masculina, els nord-americans i els australians van lluitar per la victòria amb un convidat inesperat: l'italià Alberto Todeschini, que va sorprendre tothom aconseguint una victòria inesperada per davant del britànic Steven Morth i del nord-americà Avila, que durant força temps havia estat el líder de la cursa. La selecció espanyola va tenir una actuació mediocre: Josep M. Serra va ocupar el tretzè lloc i Peter Tarrida el quinzè. Després de dues proves disputades, tot quedava obert a falta de la tercera i última cursa que deixava un empat al capdavant de la classificació entre Alberto Todeschini i Kurt Shoen, seguits d'Avila i Pickerin. Respecte de la categoria femenina, la nova victòria d'Eva Ryan va consolidar el primer lloc per davant de Norbland, que va tornar a ser segona i les espanyoles Carmen Dolores Marrero i Montserrat Aluja van quedar en vuitena i tretzena posició respectivament.

La darrera cursa, i la definitiva, disputada el dia 21 de setembre del 1985 a la tarda davant l'escullera del port de Barcelona, va aplegar més de 4.000 persones. Aquesta última prova va donar lloc a un tomb espectacular de la classificació

general en ambdues categories. En la categoria masculina, l'australià Peter Pickerin va ser el guanyador de la cursa. Fins aquell moment dos participants havien liderat la prova: el nord-americà Kurt Schoen, que només va poder finalitzar-la quart, i l'italià Alberto Todeschini, que va acabar-la novè. Com a conseqüència de la regularitat, l'australià Pickerin, tercer i quart lloc en les dues primeres curses i campió a la definitiva, va obtenir la victòria general amb 1.588 punts, per davant de Kurt Schoen (1.392 punts) i d'Alberto Todeschini (1.174 punts). La classificació final de la delegació espanyola va estar liderada per Peter Tarrida (15è) seguit per Josep M. Serra (17è) i Pedro Padrón (24è).

En la categoria femenina també es va donar un tomb espectacular en la classificació general, ja que la nord-americana Debbie Norbland va guanyar la tercera cursa i la definitiva, fet que li va permetre guanyar el títol mundial per només 62 punts. Eva Ryan només va poder ser quarta i per darrere de Carmen Dolores Marrero, que va obtenir una brillant tercera posició. Per tant, l'esquiadora espanyola va classificar-se finalment en un excel·lent sisè lloc a la classificació final.

Pel que fa a la classificació final per equips, els Estats Units van aconseguir una victòria clara davant de les seleccions de la Gran Bretanya i Austràlia, mentre que la delegació espanyola va finalitzar en sisena posició. Cal destacar que tant la segona com la tercera cursa es van retransmetre en directe per TVE.

Sabies que *la primera demostració d'esquí nàutic a Catalunya va tenir lloc a finals de la dècada dels quaranta del segle XX en el decurs d'una competició de rem a l'estany de Banyoles? El seu protagonista va ser el remer olímpic Juan Omedes Calonge, que havia practicat aquest esport durant una estada als Estats Units. Com ja havia succeït en un gran nombre d'esports, Catalunya va ser la introductora a Espanya de l'esquí nàutic i entre els seus primers impulsors, van destacar Lluís Llibre, Fèlix Escalas i Andreu Mercè Varela, que va arribar a ser secretari general de la Unió Mundial d'Esquí Nàutic. L'any 1965 es va crear la Federació Espanyola d'Esquí Nàutic, que va establir una sèrie de delegacions territorials fins que l'any 1976 la delegació territorial de Catalunya va ser elevada al rang de federació. El delegat de l'anterior delegació territorial de Catalunya, Jordi Avancés Brunet, va ser elegit primer president de la Federació Catalana d'Esquí Nàutic.*

Equip de basquetbol del FC Barcelona guanyador de la Copa Mundial de Clubs de basquetbol de 1985. | © SEGUÍ LÓPEZ, RAFAEL.

COPA MUNDIAL DE CLUBS DE BASQUETBOL

SEUS: Palau Blaugrana del FC Barcelona i Complex Esportiu del Palau Sacosta de Girona

DATES: del 23 al 29 de juny del 1985

A mitjans de la dècada dels anys seixanta del segle passat, la Federació Internacional de Basquetbol (FIBA) va crear una competició que tenia com a objectiu reunir els millors equips de les confederacions continentals. Inicialment, hi participaven els campions d'Europa, d'Amèrica i un representant de la National Collegiate Athletic Association (NCAA) —l'associació nord-americana no professional de basquetbol. Aquesta competició exclouia els equips professionals de la National Basketball Association (NBA). El guanyador d'aquest esdeveniment esportiu es convertiria, de forma oficial, en el campió del món.

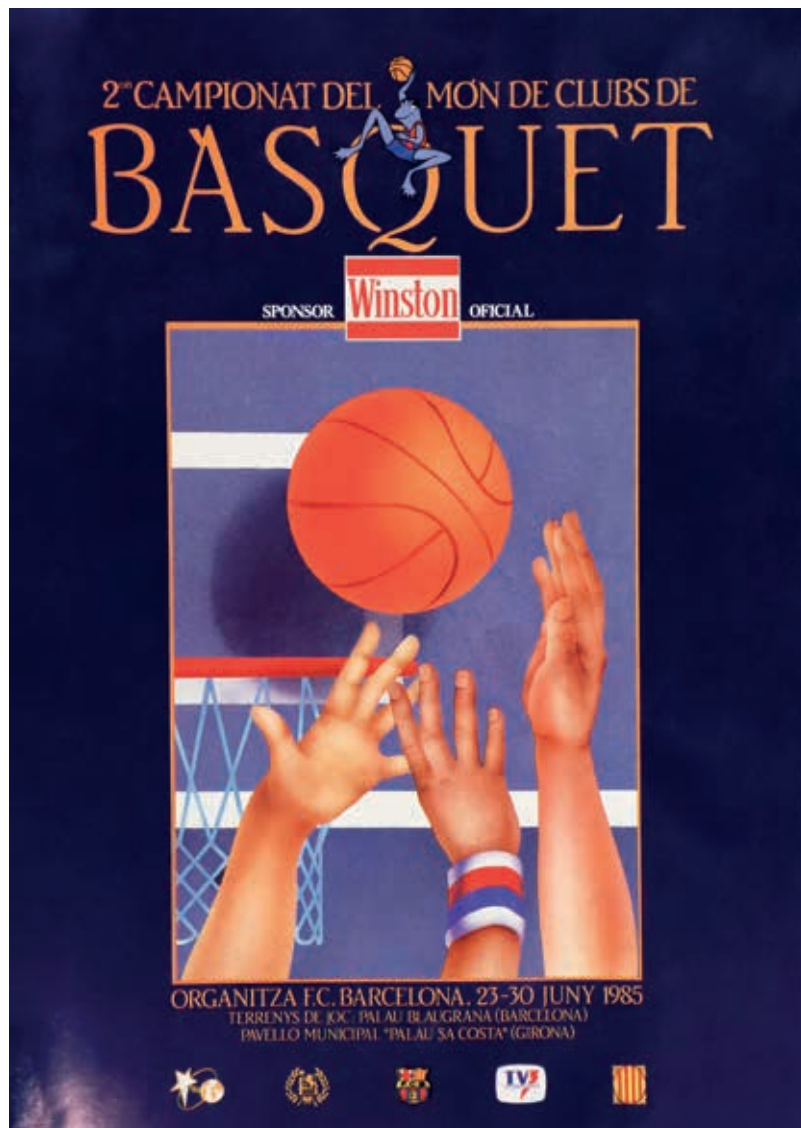
El gran inspirador d'aquest torneig va ser Raimundo Saporta, home fort del basquetbol espanyol i vicepresident de la FIBA i del Reial Madrid. Per aquest motiu, l'any 1966 es va organitzar a Madrid la primera edició de la Copa Mundial de Clubs FIBA, que va comptar amb la presència de l'equip italià de l'Ignis de Varese, com a campió d'Europa; de l'SC Corinthians del Brasil, com a campió d'Amèrica; del Reial Madrid, com a equip amfitrió, i del Chicago Jamaco Saints com a representat de l'NCAA. Després d'uns inicis inestables —no es va celebrar l'edició de la temporada 1971/72—, el torneig es va consolidar a partir de l'any 1973 amb la denominació de la Copa Intercontinental Trofeu William Jones en honor a un dels fundadors de la FIBA i secretari general de la federació durant més de quatre dècades (1932-1976).

Amb motiu del seu cinquantenari, la FIBA va decidir que cada quatre anys la Copa Intercontinental de Clubs FIBA tindria un nivell de Campionat del Món de Clubs. També va ampliar a deu el nombre d'equips que participaven a l'esdeveniment, incloent-hi els clubs campions dels cinc continents. La primera edició de la renovada competició esportiva es va celebrar la temporada 1981/82 a São Paulo (Brasil) i el guanyador va ser el Reial Madrid, que va derrotar l'equip brasiler de l'EC Sírio a la final i va acabar el torneig imbatut. Entre una edició i l'altra, la Copa Intercontinental de Clubs FIBA va continuar disputant-se cada any amb la participació de dos equips europeus, dos d'americans i el representant de l'NCAA.

L'any 1985 la ciutat de Barcelona es va encarregar d'organitzar la II edició del Campionat del Món de Clubs FIBA, que va comptar amb la participació de la Cibona de Zagreb i de la Virtus de Roma, com a representats europeus; del CA Monte Líbano del Brasil i del CD San Andrés d'Argentina, representant el continent americà com a campió

➤ *Adhesiu commemoratiu del Campionat del Món de Clubs de basquetbol de 1985, amb la mascota oficial.* I ARXIU / © FUNDACIÓ DEL BÀSQUET CATALÀ.

Programa oficial del Campionat del Món de Clubs de basquetbol, també conegut com a Copa Mundial de Clubs de basquetbol, organitzat al Palau Blaugrana del FC Barcelona i a altres seus, del 23 al 29 de juny del 1985. | ARXIU / © FUNDACIÓ DEL BÀSQUET CATALÀ.

i subcampionat respectivament; del CD Maxaneque de Moçambic, campió africà; del Consolidated Cement de Manila (Filipines), campió asiàtic, i del Marquette Golden Eagles, com a representant de l'NCAA, que disposava d'una plantilla de jugadors universitaris que estaven en procés de selecció per participar als Jocs Olímpics de Seül del 1988. El cartell es va completar amb els equips convidats: el CB Guantánamo de Cuba, el CSP Limoges de França i el FC Barcelona, que participava com a amfitrió i vigent campió de la Recopa d'Europa. El gran absent en aquest torneig va ser el Reial Madrid, que li corresponia una plaça fixa per la seva condició de subcampionat d'Europa i per ser el guanyador de la primera edició. Un mes abans del començament del torneig, el Reial Madrid va tirar enrere la seva participació informant que tenia jugadors lesionats i problemes contractuals per disposar dels seus jugadors estrangers. La seva baixa es va cobrir convidant al seu lloc el CSP Limoges, flamant campió francès que tenia un equip molt competitiu amb nombrosos internacionals.

Els deu clubs participants van disputar la fase preliminar en forma de lligueta, repartits en dos grups, a les instal·lacions del Palau Blaugrana del FC Barcelona i al Complex Esportiu del Palau Sacosta de Girona. La primera jornada va començar amb les sorpreses de les derrotes del FC Barcelona davant del CD San Andrés (106-111), i de la Virtus de Roma davant de l'equip universitari dels Marquette Golden Eagles de l'NCAA (87-76). Tot i això, la fase preliminar va finalitzar tal com estava prevista amb els quatre equips favorits classificats per a les semifinals. Els encreuaments entre el primer i el segon de cada grup va donar com a resultat, d'una banda, el partit entre el CA Monte Líbano i el CD San Andrés, els dos equips americans; i de l'altra banda, el partit entre el FC Barcelona i la Cibona de Zagreb, partit que abans del torneig era el desitjat pels espectadors per a una hipotètica final. Els dos equips acabaven de guanyar, poques setmanes abans, les dues principals competicions europees de clubs. Els iugoslaus, actualment Croàcia, liderats pels germans Dražen i Aleksandar Petrović i amb els internacionals iugoslaus Andro Knego, Mihovil Nakić i Zoran Čutura, havien guanyat la Copa d'Europa al Reial Madrid (87-78) i els blaugranes havien guanyat la Recopa d'Europa en imposar-se al Zalgiris Kaunas de Lituània (77-73).

El partit entre els blaugranes i els iugoslaus va tenir un començament molt igualat, però uns minuts d'inspiració en els quals van aconseguir un parcial de 20-5 van permetre als blaugranes arribar al descans amb un avantatge còmode al marcador de 14 punts (35-21). Malgrat l'esperada reacció a la segona part de la Cibona de Zagreb, els blaugranes van saber administrar el seu avantatge fins al final del partit (74-68).

El FC Barcelona va haver d'esperar fins el darrer segon de l'altra semifinal, entre els equips del CA Monte Líbano i del CD San Andrés, per saber quin dels dos equips seria el seu rival a la final. A deu minuts del final, el partit semblava decidit a favor dels brasilers (80-61). Una reacció extraordinària dels argentins els va portar a empatar el partit a menys d'un minut per al final. Una cistella del jugador Marcel Ponikwar de Souza en el darrer sospir va certificar la victòria del CA Monte Líbano i la seva classificació per a la final.

La final no va poder ser més emocionant. Al primer temps, els brasilers es van mostrar més encertats i van arribar al descans amb una petita diferència al seu favor en el marcador (47-51). A la segona part del partit, el FC Barcelona va sortir a la pista molt concentrat i en uns cinc minuts brillants va capgirar el marcador i es va situar a cinc punts d'avantatge (57-52). Tot i que ja no es va perdre l'avantatge, els blaugranes van haver de treballar la victòria, ja que en dues ocasions el CA Monte Líbano es va situar a només un punt i va mantenir les seves opcions de guanyar el partit fins els últims minuts.

El duel entre els jugadors Marcel Ponikwar de Souza del CA Monte Líbano, autor de 38 punts, i Juan Antonio San Epifanio, *Epi*, del FC Barcelona, autor de 39 punts, va ser antològic; sense desmerèixer els 27 punts del blaugrana Cándido Antonio Sibilio, *Chicho*. Una final memorable i molt disputada que es va resoldre per un ajustat 93-89 a favor dels blaugranes. El tercer lloc va ser per a la Cibona de Zagreb, amb un partit brillant de Dražen Petrović, autor de 30 punts. Els iugoslaues van imposar als argentins del CD San Andrés per un contundent 109-82 en un partit que no va tenir massa història, ja que la Cibona de Zagreb va posar la directa i al descans ja tenia el partit pràcticament decidit amb un resolutiu 60-43.

Encara se celebraria una tercera edició del Mundial de Clubs FIBA l'any 1987, però la imminent incorporació dels jugadors professionals de l'NBA als Jocs Olímpics —que es va formalitzar als Jocs Olímpics de Barcelona del 1992— va impulsar la creació de l'anomenat Open McDonald's, en què cada temporada un equip de l'NBA s'enfrontaria amb els dos millors equips europeus en diferents ciutats. Barcelona va organitzar l'edició de l'any 1990 i l'escenari triat va ser el Palau Sant Jordi i va comptar amb la presència de l'equip italià de l'Scavolini di Pesaro, de l'equip croat Pop 84 Split, del FC Barcelona com a equip amfitrió i dels llegendaris New York Knicks de l'NBA, equip guanyador de la competició. A partir del 1991, una vegada consolidat el torneig, l'Open McDonald's va substituir la Copa Intercontinental FIBA i el Mundial de Clubs FIBA i es va celebrar amb caràcter bianual fins l'any 1999, en què va tenir lloc la seva darrera edició.

Sabies que *la raó per la qual el Reial Madrid no va participar a la Copa Mundial de Clubs de basquetbol de l'any 1985 va ser la relació tensa que mantenia amb el FC Barcelona degut a l'accidentat play-off final de l'anterior Lliga ACB? El play-off no va acabar de disputar-se, ja que els blaugranes no van acudir al tercer partit —i definitiu— en protesta per les desproporcionades sancions imposades a Fernando Martín (Reial Madrid) i Mike Davis (FC Barcelona) arran de la seva baralla i dels incidents en el decurs del segon partit. Amb l'excusa que els seus jugadors Juan Antonio Corbalán i Fernando Martín estaven lesionats i que els seus dos jugadors estrangers, Brian Jackson i Wayne Robinson, ja havien acabat el seu contracte, el Reial Madrid va adreçar-se directament a la FIBA per comunicar-li la seva decisió de no participar en el torneig.*

Fotografia del partit entre les seleccions d'Espanya i l'URSS (83-88) on apareix el jugador Juan Antonio San Epifanio, Epi, conduint la pilota davant els jugadors soviètics. I © SEGUÍ LÓPEZ, RAFAEL.

CAMPIONAT DEL MÓN DE BASQUETBOL

SEUS: Palau Municipal d'Esports i altres seus

DATES: del 5 al 19 de juliol del 1986

El basquetbol va arribar a Catalunya gràcies a diferents educadors. El mestre i pedagog Eladi Homs i Oller, considerat l'introduïdor del bàsquet en territori català, va conèixer el basquetbol en un viatge que va realitzar als Estats Units. L'any 1911, Eladi Homs va fer els primers passos introductoris dins de l'àmbit educatiu i, pocs anys després, va arrelar la pràctica esportiva a Catalunya amb el suport, el coneixement i la difusió del sacerdot Eusebi Millán.

El 8 de desembre del 1922, el Club Esportiu Laietà i el Club Esportiu Europa van disputar el primer partit de basquetbol del qual es té referència. En territori català és on va començar a expandir-se la pràctica de l'anomenat *basquetbol* fins que l'any 1923 es va crear la Federació Espanyola de Basquetbol. Un any després es va fundar la Federació Catalana de Basquetbol, presidida per Santiago Ferrer Combeller, que era el responsable del Club Esportiu Laietà.

A la dècada dels anys vuitanta del segle passat, el basquetbol espanyol vivia uns moments molt dolços. La Lliga ACB era tot un èxit i la selecció espanyola, formada per una generació de jugadors excepcionals com Juan Antonio San Epifanio, *Epi*; Sibilio, *Chicho*; Andrés Jiménez; Juan Antonio Corbalán; Nacho Solozábal; Fernando Martín; López Iturriaga i Josep Maria Margall, i sota la direcció de l'entrenador Antonio Díaz-Miguel, s'havia situat a l'elit del basquetbol mundial. Així ho certificaven el quart lloc

al Campionat del Món de Colòmbia del 1982, el subcampionat al Campionat d'Europa de França un any després i la medalla d'argent als Jocs Olímpics de Los Angeles del 1984. En aquest context, la Federació Espanyola de Basquetbol, amb l'aval de Raimundo Saporta, home clau en l'organització del Campionat del Món de futbol del 1982 i vicepresident de la FIBA, va pensar que havia arribat el moment de presentar una candidatura per organitzar el Campionat del Món de basquetbol de l'any 1986.

La candidatura es va fer pública el febrer de l'any 1982 durant la recta final organitzativa de la Copa del Món de futbol en què, com a principal novetat, es proposava l'ampliació del nombre de seleccions participants. Es volia ampliar de 16 seleccions a 24. Aquest fet va ser molt ben vist per la FIBA, que ràpidament li va atorgar confiança a través de la seva comissió jurídica. De fet, els comitès organitzadors italians i nord-americans, que s'havien plantejat presentar una candidatura per organitzar aquest esdeveniment, van deixar via lliure a la potent proposta espanyola. A la recta final de la IX edició del Campionat del Món de basquetbol, organitzada a Cali (Colòmbia), es va presentar la candidatura espanyola en un acte celebrat tot just abans de la reunió de la Comissió Executiva de la FIBA, la qual va oficialitzar la concessió a la Federació Espanyola de Basquetbol de l'organització del X Campionat del Món de basquetbol que es disputaria del 5 al 19 de juliol del 1986.

L'ampliació del nombre de seleccions participants al Campionat del Món suposava un repte seriós que començava pel format de competició i pel nombre de seus necessàries per organitzar l'esdeveniment esportiu. Fins a catorze ciutats espanyoles es van presentar per acollir la competició. Finalment, el Comitè Organitzador va avaluar els criteris de les infraestructures, les instal·lacions i l'oferta econòmica per determinar l'elecció de Saragossa, Màlaga, el Ferrol i Tenerife com a seus dels quatre grups de la fase preliminar.

Les discrepàncies es van produir amb l'elecció de les seus que organitzarien els partits de les semifinals i de la final, ja que, malgrat uns contactes confusos per tal que la fase semifinal es disputés a Madrid i la final a Barcelona, finalment el Comitè Organitzador va fer prevaldre els criteris econòmics. Es pensava que si la fase final del Campionat del Món de basquetbol del 1986 s'organitzava a Barcelona, es reforçaria la imatge de la ciutat tres mesos abans que el Comitè Olímpic Internacional decidís la seu que organitzaria els Jocs Olímpics del 1992. Tanmateix, el 5 de desembre del 1984, després d'una llarga reunió es va decidir per tres vots a favor, dos en contra i dues abstencions que Madrid, que oferia 30 milions de pessetes, organitzaria la fase final i que Barcelona seria la seu d'una de les dues semifinals i responsable de l'organització dels partits de la selecció espanyola. D'altra banda, la ciutat d'Oviedo seria l'escenari que organitzaria l'altra semifinal.

La decisió que Madrid organitzés la final del Campionat del Món de basquetbol del 1986 va sorprendre l'Ajuntament de Barcelona, que no s'havia plantejat l'organització de la final com una subhasta, ja que si no hauria intentat millorat la seva oferta econòmica de 12 milions de pessetes.

El Comitè Organitzador del Campionat del Món de basquetbol va ser actiu i eficient. Va estar encapçalat per Pere Sust i Sagau, president de la Federació Espanyola de Basquetbol a la qual havia accedit l'any 1984 després de ser president durant 5 anys de la Federació Catalana de Basquetbol. Va estar recolzat per la Federació Catalana de Basquetbol, presidida per Enric Piquet i Miquel, amb la col·laboració de Josep Maria Alberich com a gerent.

El format del Campionat del Món va distribuir les 24 seleccions participants en quatre grups de sis seleccions. Les tres primeres seleccions de cada grup accedien a la segona fase, que també estava conformada en una lligueta i que arrossegava els resultats que s'havien produït entre ells.

A la primera fase, i avalada pels seus importants resultats, la selecció espanyola va guanyar amb contundència a Corea del Sud (120-73) i Panamà (125-70), i també va guanyar, però amb més dificultat, a França (84-80) i Grècia (87-86). Era clau accedir a la segona fase amb quatre punts i per això calia guanyar a la selecció del Brasil, però els carioques no hi van donar opció (74-86). Aquesta derrota va pesar com una llosa i va ser determinant a la segona fase organitzada a Barcelona, en què la selecció espanyola estava al grup amb les dues seleccions classificades del seu grup —el Brasil i Grècia— i les tres seleccions classificades del grup B —l'URSS, Cuba i Israel. D'altra banda, els Estats Units, Itàlia i la Xina, les tres seleccions classificades del grup C, i Iugoslàvia, el Canadà i l'Argentina, les tres seleccions classificades del grup D, es disputaven l'altra semifinal a Oviedo.

Del 13 al 16 de juliol del 1986, el Palau Municipal d'Esports de Barcelona va ser l'escenari dels nou partits de la fase semifinal del Campionat del Món de basquetbol amb la presència de la selecció espanyola. El seu aforament es va quedar petit, ja que el dia abans ja s'havien exhaurit els abonaments més cars que costaven 15.000 i 12.000 pessetes, era difícil trobar els abonaments de 10.000 i 8.000 pessetes i quedaven poques entrades al preu de 3.000 i 4.000 pessetes.

Les úniques opcions que tenia la selecció espanyola per classificar-se per a les semifinals del Campionat del Món passaven per una derrota del Brasil o per una victòria heroica sobre l'URSS. Des de la primera jornada d'aquesta segona fase i malgrat imposar-se contundentment a Israel (94-65), la victòria de Brasil sobre Cuba (99-83) va determinar que només quedava com a possibilitat la victòria davant la selecció soviètica. Durant alguns minuts el Palau Municipal d'Esports de Barcelona va creure en aquesta victòria salvadora, però no va ser possible.

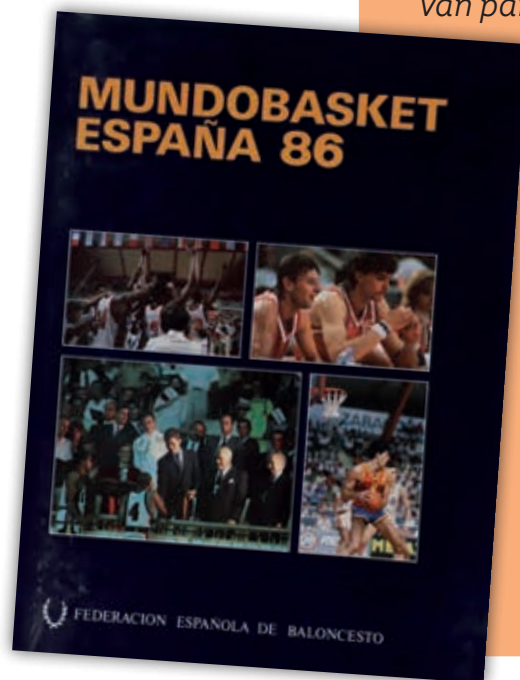
La selecció espanyola, amb una gran actuació col·lectiva i un Epi imperial (27 punts), va portar el partit al límit. Durant uns minuts es va recordar aquell triomf màgic sobre l'URSS al Campionat d'Europa del 1973 (80-76), però els soviètics van acabar imposant-se (83-88) en un partit en el qual no va faltar la polèmica arbitral. A la darrera jornada, una victòria mínima sobre Cuba (78-77) assegurava la lluita per al cinquè lloc que obtindria després d'imposar-se al Canadà (100-80) i a Itàlia (87-69). A les semifinals, els Estats Units no van tenir problemes en derrotar el Brasil (96-80) i l'URSS eliminava la selecció de Iugoslàvia (91-90) amb una pròrroga inclosa. Un dels moments més recordats del campionat va ser la remuntada dels soviètics davant dels iugoslaus, anotant tres triples en els darrers quaranta segons i forçant la pròrroga en la qual assolirien la victòria.

A la final, disputada entre les seleccions dels Estats Units i l'URSS, tampoc hi va faltar l'emoció. Es va resoldre amb una agònica victòria dels Estats Units (87-85) en un trepidant minut final on els soviètics van estar a punt de forçar la pròrroga. Una situació inimaginable quan a vuit minuts del final del partit els nord-americans dominaven el marcador per setze punts.

←
Cartell oficial del Campionat del Món de basquetbol organitzat al Palau Municipal d'Esports i a altres seus, del 5 al 19 de juliol del 1986. I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

→
Portada del llibre *MundoBasket España 86*, editat per la Federació Espanyola de Basquetbol. I AUTOR: CASO, BERNAT / © FEDERACIÓN ESPAÑOLA DE BALONCESTO.

Sabies que *el cinc ideal del Campionat del Món va ser el compostat per cinc jugadors llegendaris i mites del basquetbol: Dražen Petrović (Iugoslàvia), Oscar Becerra Schmitd (Brasil), Valeri Tikhonenko (URSS), Arvydas Sabonis (URSS) i David Robinson (Estats Units)? El màxim anotador del campionat va ser el jugador de la selecció grega Nikos Galis. També cal recordar que al Campionat del Món hi van participar altres jugadors llegendaris com*

Tyrone "Musgy" Bogues (Estats Units); Antonello Riva (Itàlia); Valdis Valters i Valdemaras Homicius (URSS); Dražen Dalipagić (Iugoslàvia) i els jugadors de la selecció espanyola Fernando Martín i Epi. La mascota del Campionat del Món va ser una girafa anomenada Pivot, una adaptació amb un toc de modernitat de la utilitzada al Campionat d'Europa del 1973 organitzat a la ciutat de Barcelona.

→
*Coral Bistuer durant un
combat del Campionat del
Món de taekwondo. | AUTOR:
DESCONEGUT / © CORAL BISTUER.*

CAMPIONAT DEL MÓN DE TAEKWONDO

SEU: Palau Municipal d'Esports

DATES: del 7 a l'11 d'octubre del 1987

Als seus inicis, el taekwondo no disposava d'una federació pròpia, sinó que era considerat una de les disciplines associades a la Federació Espanyola de Judo. De fet, el seu principal responsable era un dels vicepresidents de la Federació Espanyola de Judo.

L'acceptació d'aquest esport, la seva ràpida expansió, el progressiu augment de les llicències i el context de la candidatura olímpica de Barcelona van ser determinants perquè la Federació Espanyola de Judo presentés la candidatura per organitzar la VIII edició del Campionat del Món prevista per a l'any 1987.

El 6 de setembre del 1985, durant l'Assemblea de la Federació Internacional de Judo organitzada a Seül amb motiu del VII Campionat del Món, la candidatura de Barcelona va rebre un fort aval, amb un total de 85 vots favorables i set vots que van donar suport a la candidatura finlandesa. En aquell congrés, Manuel Marco Saila, un dels principals promotors del taekwondo espanyol i secretari general de la Unió Europea de Taekwondo, va ser elegit membre del Comitè Tècnic de la Federació Internacional de Taekwondo. La concessió del Campionat del Món va accelerar la creació de la Federació Espanyola de Taekwondo, que va quedar constituïda a principis d'octubre del 1986. El primer president de la Federació Espanyola de Taekwondo va ser Manuel Marco

Saila, juntament amb un col·lectiu sòlid format per més de 600 clubs i prop de 200.000 llicències. La posada en marxa de l'entitat federativa que gestionaria el taekwondo va coincidir amb la nominació de Barcelona com a seu dels Jocs Olímpics del 1992, que es va produir el dia 17 d'octubre del 1986 a Lausana.

A inicis del 1987, la Federació Catalana de Taekwondo va quedar constituïda i inscrita al registre de la Direcció General de l'Esport. Tot seguit, l'entitat va començar la seva activitat amb el gran repte que suposava participar activament en l'organització del Campionat del Món. El seu primer president va ser l'advocat Vicenç Cantos Guerrero, que havia encapçalat la comissió gestora que havia promogut la seva creació.

El Campionat del Món de taekwondo va ser el primer esdeveniment esportiu internacional organitzat a Barcelona després que la ciutat fos escollida seu olímpica. L'escenari utilitzat per organitzar el Campionat del Món va ser el Palau Municipal d'Esports durant els dies 7 i 11 d'octubre del 1987. El pressupost estimat se situava al voltant d'uns 40 milions de pessetes i la competició va reunir 434 participants (142 dones i 292 homes), que representaven 62 països. La competició es va disputar en vuit pesos diferents i en les categories femenina i masculina.

➤

Sobre i segell commemoratiu del Campionat del Món de taekwondo.

! © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

←

Banderí commemoratiu del Campionat del Món de taekwondo organitzat al Palau Municipal d'Esports del 7 a l'11 d'octubre del 1987. ! © CORAL BISTUER.

El medaller el va dominar la selecció de Corea del Sud, que va sumar 12 medalles i en concret nou d'or; seguida de la de la Xina-Taipei amb vuit medalles, dues d'elles d'or, i d'Espanya, amb un total de deu medalles, encara que només una d'or, guanyada per Coral Bistuer en la categoria de -65 kg. Les cinc medalles d'argent les van aconseguir Josefina López (-51 kg), Luis Torner (-64 kg), Jesús Tortosa (-70 kg), John Wright Díaz (-76 kg) i Francisco Díaz (-83 kg). Per finalitzar, la selecció espanyola va guanyar quatre medalles de bronze amb els taekwondistes María Rosa Moreno (-43 kg), Antonia Cayetano (-47 kg), Elena Navaz (-60 kg) i Carmelo Medina (+83 kg).

La selecció espanyola va estar dirigida per Antonio Toledo, que més tard seria elegit president de la Federació Catalana de Taekwondo, i va comptar amb la col·laboració de l'excampió mundial Ireño Fargas, un dels referents d'aquest esport a nivell internacional, tant com a esportista com a preparador. El Campionat del Món va assolir un èxit notable pel que fa a l'assistència de públic i a l'organització. Un dels principals problemes que va tenir l'organització va ser la protesta de les seleccions asiàtiques, que es queixaven perquè la documentació només es facilitava en llengua anglesa. També es van generar controvèrsies com a resultat de la hipotètica ajuda per part dels àrbitres a la selecció coreana, que en alguns casos va motivar moments de tensió i protestes sonores.

Sabies que *Barcelona té un vincle molt especial amb el taekwondo, no només per ser el principal difusor de la seva introducció a Espanya, sinó també per haver estat escenari de moments importants en la història d'aquest esport? En són bons exemples la creació de la Unió Europea de Taekwondo, el 22 de maig del 1976, i el fet que hagi estat la seu de diferents esdeveniments esportius d'aquest esport, com el primer Campionat Europeu; la vuitena edició del Campionat Mundial (1987) o la segona i definitiva experiència del taekwondo com a esport de demostració durant els Jocs Olímpics de Barcelona '92, amb Palau Blaugrana del FC Barcelona com a escenari. Aquests van ser els últims passos abans que el taekwondo entrés a formar part, per mèrits propis, del programa olímpic als Jocs Olímpics de Sydney de l'any 2000.*

Vista general de l'interior del Palau Blaugrana durant la cerimònia d'obertura del Campionat del Món de judo. | FONTS COOB'92 © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

CAMPIONAT DEL MÓN DE JUDO

SEUS: Palau Blaugrana i Palau de Gel del FC Barcelona

DATES: del 25 al 28 de juliol del 1991

L'introductor del judo a Catalunya va ser el mestre francès i d'origen polonès Henry Birbaum, que es va establir a la ciutat de Barcelona a inicis del 1951 i que va obrir una acadèmia de judo i jujutsu. Temps després, aquesta acadèmia es coneixeria com a l'actual Club Judo Barcelona.

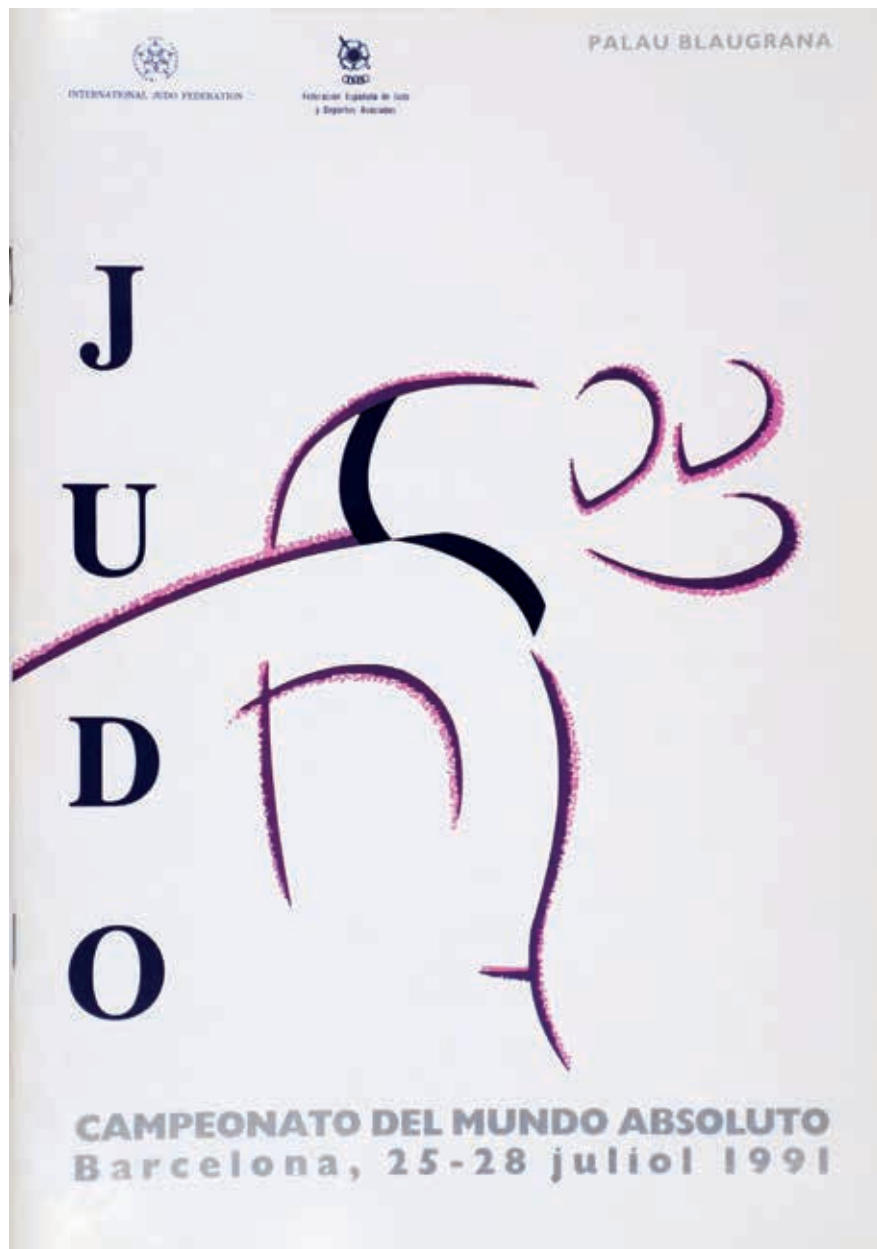
L'any 1952 es va crear la delegació catalana de judo que, presidida per Enric Padrós Mayol, es va constituir com una entitat dins de la Federació Espanyola de Lluita. El 1965 es va constituir la Federació Catalana de Judo i disciplines Associades, que incloïa altres disciplines com el karate o el taekwondo —arts marcial que posteriorment crearien els seus propis òrgans federatius. El seu primer president també va ser Enric Padrós Mayol, principal impulsor del judo en territori català a inicis dels anys cinquanta del segle passat.

El 25 de juliol del 1991, el mateix dia que, a Lausana, el president del Comitè Olímpic Internacional, Joan Antoni Samaranch, va convidar els 167 comitès olímpics nacionals (CON) a competir un any després als Jocs Olímpics de la XXV Olimpíada, i que l'alcalde de Barcelona, Pasqual Maragall, va presentar en societat el cartell oficial dels Jocs Olímpics, al Palau Blaugrana del FC Barcelona se celebrava la jornada inaugural del Campionat del Món de judo. Des del seu debut als Jocs Olímpics de Tòquio del 1964, el judo s'havia convertit en un esport

de gran tradició olímpica que, per primera vegada, inclouria la participació femenina als Jocs Olímpics de Barcelona'92. El març del 1991 s'havia signat el conveni pel qual el FC Barcelona cedia al Comitè Organitzador de les Olimpíades de Barcelona'92 (COOB'92) l'ús de les instal·lacions del Palau Blaugrana i del Palau de Gel per als Jocs Olímpics de Barcelona'92. La tasca més urgent era instal·lar-hi el sistema de refrigeració que havia quedat pendent arran de la celebració del Campionat del Món d'esgrima dos anys abans.

El dia abans del començament del XVII Campionat del Món de judo, el president de la Federació Espanyola de Judo, Luis Báguena, va ser escollit president de la Federació Internacional de Judo en obtenir 96 vots a favor i derrotar el candidat neozelandès Larry Hargrave, que en va obtenir 37.

La competició va reunir un total de 487 judokes que representaven 52 països i que van competir en vuit pesos diferents tant en categoria masculina com en categoria femenina. Els grans dominadors del Campionat del Món van ser els judokes japonesos, amb onze medalles: quatre d'or, dues d'argent i cinc de bronze. També van destacar les set medalles de França, amb dues d'or, i les cinc medalles d'Alemanya i de Corea del Sud, tres de les quals eren d'or. En categoria masculina, es va donar la curiositat que, dels set campions mundials

➤
Segell commemoratiu del Campionat del Món de judo que s'havia d'haver organitzat a Barcelona l'any 1977. I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

←
Programa oficial del Campionat del Món de judo organitzat al Palau de Gel i Palau Blaugrana del FC Barcelona del 25 al 28 de juliol del 1991. I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

masculins proclamats en aquest mundial, només un, el japonès Toshihiko Koga, aconseguiria repetir victòria al mateix escenari un any després durant els Jocs Olímpics de Barcelona'92. En canvi, en el debut olímpic de les dones a la disciplina del judo, cinc de les set campiones mundials repetirien medalla d'or, entre elles l'espanyola Míriam Blasco. Un fet premonitori, ja que la judoka alacantina estava cridada a convertir-se en la primera campiona olímpica de la història de l'esport espanyol.

El resultat final va ser un gran èxit de públic, ja que pràcticament hi va haver ple a totes les sessions. Un èxit que es va completar tant en el pla organitzatiu com a nivell esportiu atès que, a més de la medalla d'or de Míriam Blasco, la delegació espanyola va assolir una segona medalla, de plata, que va aconseguir Joaquín Ruiz. Els participants van quedar molt satisfets de l'ambient formidable del Palau Blaugrana, especialment per la sensació de proximitat entre les graderies i els tatamis. També cal recordar que no tot van ser felicitacions i fets positius per a l'organització. Durant el Campionat del Món es va fer palès que, per tal d'estar al nivell exigible d'un escenari olímpic, calia fer importants millores a les instal·lacions del Palau Blaugrana i del Palau de Gel, que es van adequar abans que s'iniciessin els Jocs Olímpics de Barcelona'92.

Sabies que *aquest Campionat del Món de judo va ser una de les dotze competicions que formaven part del programa "Competicions 91" que, un any abans dels Jocs Olímpics de Barcelona'92, es va celebrar entre el 24 de juny i el 4 d'agost com un assaig general exigent de la capacitat organitzativa del COOB'92? Aquest programa de competicions corresponia a les proves test contemplades a la Carta Olímpica per tal que el comitè organitzador d'uns Jocs Olímpics posés a prova la capacitat del seu aparell organitzatiu així com el rotatge de les futures instal·lacions olímpiques. A més del Campionat del Món de judo, les proves que es van realitzar van ser: la Copa d'Europa B d'atletisme (a l'Estadi de Montjuïc); la Copa Intercontinental de beisbol (camps de beisbol de l'Hospitalet i de Viladecans); el Campionat d'Espanya de natació i la Copa del Món de waterpolo (a les piscines Picornell); el Memorial Blume de gimnàstica (al Palau Sant Jordi); els Campionats del Món junior de lluita (a l'INEFC) i de rem (a Banyoles); la Setmana Internacional de Vela de Barcelona; el Trofeu Internacional d'eslàlom (a la Seu d'Urgell); el Torneig Internacional d'handbol (a Granollers) i el Concurs Complet d'hípica (al Muntanyà).*

Vista general de l'interior del Palau Sant Jordi durant l'organització del Trial Indoor Solo Moto. I © RPM RACING.

CAMPIONAT DEL MÓN DE TRIAL INDOOR / TRIAL INDOOR DE BARCELONA

prova puntuable per al Campionat del Món

SEU: Palau Sant Jordi

DATA: 5 de febrer del 1993

El 24 de gener del 1978 es va disputar per primera vegada un trial en pista coberta a la ciutat de Barcelona. L'escenari triat per organitzar l'esdeveniment esportiu va ser el Palau Municipal d'Esports del carrer de Lleida. La iniciativa la va promoure la revista quinzenal *Solo Moto*, apareguda el 14 de març del 1975 i fundada pels germans Jaume i Josep Maria Alguersuari. Inicialment, el Trial Indoor va ser concebut com una eina de promoció de la publicació en què els col·laboradors i les persones fidels tenien l'accés gratuït a l'espectacle del motor. Només mostrant un exemplar de la revista podien donar la seva opinió per triar els millors pilots nacionals i internacionals. No obstant això, amb el pas dels anys, el Trial Indoor de Barcelona s'ha consolidat com la prova per excel·lència del circuit i puntuable per al Campionat del Món.

El vell Palau d'Esports es va omplir de gom a gom i els espectadors van poder compartir el soroll i l'olor de benzina amb figures del motociclisme, com el pilot britànic Barry Sheene, bicampió del món de 500 cc; el pilot belga Roger de Coster, guanyador de cinc Campionats del Món de motocròs en la categoria de 500 cc, o el pilot finlandès Yrjö Vesterinen, campió del món de trial de manera

consecutiva del 1976 al 1978. Els tres pilots van recollir els premis atorgats per la revista *Solo Moto*.

Un fet destacable va ser que, a la primera edició del Trial Indoor, l'equip organitzatiu es va plantejar que les zones del circuit estiguessin dissenyades amb elements naturals com sorra, fusta o herba. Durant més d'una dècada, la responsabilitat del disseny del circuit va anar a càrrec de Joan Bordas i Pere Pi, ben ajudats per Josep Isern. En aquell moment, Pere Pi era directiu de Montesa i tenia l'honor d'haver estat l'únic pilot a lluir en el seu palmarès els títols de campió d'Espanya de motocròs, velocitat i trial.

A la I edició del Trial Indoor va saltar la sorpresa, ja que el campió del món, Yrjö Vesterinen, va haver de conformar-se amb el segon lloc. El triomf va anar a parar a mans de Jaume Subirà, que pilotava una Montesa, tot i que el van penalitzar amb un punt menys que el finlandès Yrjö Vesterinen.

El 14 de febrer del 1992, el Trial Indoor va canviar l'escenari del Palau Municipal

Cartell oficial del Trial Indoor Solo Moto organitzat al Palau Sant Jordi el 5 de febrer del 1993. I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

d'Esports pel Palau Sant Jordi, que havia estat inaugurat el 21 de setembre del 1990 i que el va acollir unes quantes setmanes després de l'Open McDonald's de bàsquet, amb la presència dels New York Knicks de l'NBA. En aquesta XV edició, el triomfador del Trial Indoor *Solo Moto* va ser Jordi Tarrés, que atresorava quatre títols mundials (1987, 1989, 1990 i 1991) pilotant una Beta.

Un any després, la Federació Internacional de Motociclisme va organitzar per primera vegada el Campionat del Món de trial en pista coberta, el FIM Indoor Grand Prix, i la prova barcelonina passava a formar part del recorregut internacional fins a l'actualitat. El calendari, iniciat el novembre del 1992, constava de 14 proves puntuables per al Campionat del Món.

El 5 de febrer del 1993 va disputar-se el Trial Indoor de Barcelona. El pilot finlandès Tommi Ahvala arribava a la prova liderant el mundial, seguit de l'italià Diego Bosis i dels catalans Marc Colomer i Jordi Tarrés. L'organització va anar a càrrec de la revista *Solo Moto* i de l'empresa RPM Exclusives. El circuit del Palau Sant Jordi, on van acudir més de 10.000 espectadors, estava format per vuit zones de dificultat: dues de potència (salt de llargada i d'alçada) i dues de competència (velocitat pura i habilitat). El vencedor del Trial Indoor de Barcelona va ser Jordi Tarrés, que pilotava una Gas Gas, seguit de Marc Colomer, que pilotava una Beta. Malgrat aquests bons resultats dels pilots catalans, Tommi Ahvala es proclamaria aquell any campió del món de trial.

Des de la temporada 2011, el Campionat del Món es coneix amb el nom de FIM X-Trial World Championship o senzillament X-Trial.

← →

Pilots de trial durant la seva participació al Trial Indoor Solo Moto de 1993. I © RPM RACING.

Sabies que de les 27 edicions del Campionat del Món de trial en pista coberta disputades des de l'any 1993, vint-i-una les han guanyades pilots catalans: Marc Colomer (1994, 1995 i 1996), Albert Cabestany (2002), Adam Raga (2003, 2004, 2005 i 2006) i les tretze últimes, consecutivament, Toni Bou (des de l'any 2007 fins al 2019)? És a dir, des de l'any 2002, sempre s'ha proclamat guanyador un pilot català. A nivell del trial a l'aire lliure, amb 47 edicions disputades, els pilots catalans també sumen un extens palmarès: als set títols de Jordi Tarrés, entre el 1987 i el 1996, cal afegir-n'hi un de Marc Colomer (1996), dos d'Adam Raga (2005 i 2006) i les tretze últimes edicions de Toni Bou (des de l'any 2007 fins al 2019). En total, 44 títols entre els Campionats del Món en pista coberta i a l'aire lliure.

Vista general de l'interior del Palau Sant Jordi durant la disputa de proves del Campionat del Món d'atletisme. | © CARMONA, SERGI.

CAMPIONAT DEL MÓN D'ATLETISME EN PISTA COBERTA

SEU: Palau Sant Jordi

DATES: del 10 al 12 de març del 1995

Dos anys i mig després del gran èxit organitzatiu dels Jocs Olímpics i Paralímpics del 1992, la ciutat de Barcelona tornava a ser amfitriona d'una competició a nivell mundial. Interessada a mantenir-se com una de les capitals de l'esport internacional i avalada per l'èxit incontestable dels Jocs Olímpics, Barcelona es va presentar com a seu candidata per organitzar el Campionat del Món d'atletisme en pista coberta de l'any 1995. Tot i el precedent de Sevilla, que havia organitzat la tercera edició del Campionat del Món d'atletisme en pista coberta l'any 1991, la candidatura barcelonina, que presentava com a principal escenari el recinte formidable del Palau Sant Jordi, va rebre el suport majoritari de l'Associació Internacional de Federacions d'Atletisme (IAAF per les seves sigles en anglès).

El 14 de novembre del 1993, la IAAF, durant la jornada inaugural del seu congrés anual a la Ciutat de Mèxic, va atorgar l'organització de la cinquena edició del Campionat Mundial d'atletisme en pista coberta a Barcelona. La ciutat britànica de Birmingham també aspirava organitzar aquest esdeveniment esportiu. Cal recordar que, deu anys després, Birmingham organitzaria la novena edició d'aquest Campionat del Món.

Pocs dies abans del començament del Campionat del Món, el president de

la IAAF, Primo Nebiolo, va obrir la porta a la decisió que després dels Jocs Olímpics d'Atlanta del 1996 es poguessin fixar premis econòmics a les principals competicions atlètiques organitzades per la IAAF, exceptuant els Jocs Olímpics. Unes compensacions econòmiques que feia temps que reivindicaven els atletes i que van provocar les absències d'algunes figures internacionals com Noureddine Morceli, Michael Johnson, Gwen Torrence o —la més polèmica— la del velocista britànic i campió olímpic a Barcelona, Linford Christie.

Tot i això, el Campionat del Món va reunir una participació d'alta qualitat amb la presència de nombrosos medallistes dels Jocs Olímpics de Barcelona'92: 7 campions olímpics, 9 campions mundials a l'aire lliure i 17 atletes amb la millor marca mundial d'aquella temporada en les seves respectives proves.

Al Campionat del Món d'atletisme en pista coberta del 1995 van destacar diferents atletes, com l'especialista en curses de velocitat canadenc Bruny Surin, l'especialista ucraïnès en salt de perxa Sergei Bubka i els saltadors cubans Iván Pedroso (llargada) i Javier Sotomayor (alçada), els quals van intentar, sense èxit, millorar el rècord mundial. En la categoria femenina, van destacar especialment la gran velocista jamaicana Merlene Ottey, la poderosa atleta russa Irina Privalova, la cubana Aliuska López, la migfondista moçambiquesa Maria Mutola

←

Cartell oficial del Campionat del Món d'atletisme en pista coberta organitzat al Palau Sant Jordi del 10 al 12 de març del 1995. I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

→

Medalles oficials del Campionat del Món d'atletisme. I ARXIU / © FEDERACIÓ CATALANA D'ATLETISME.

o la russa Yolanda Chen, que amb un salt de 15,03 m a la disciplina de triple salt va aconseguir un nou rècord mundial a pista coberta. També convé fer ressaltar que Irina Privalova es va convertir en la primera atleta capaç d'aconseguir el títol mundial a pista coberta en les tres distàncies: 60 m, 200 m i 400 m, prova que va guanyar en aquests Mundials.

El 10 de març del 1995, una cerimònia inaugural senzilla presidida per Joan Antoni Samaranch, president del Comitè Olímpic Internacional; Primo Nebiolo, president de la IAAF, i Pasqual Maragall, alcalde de Barcelona, va precedir l'inici de la competició. Hi van participar 602 atletes que representaven 131 països. Una de les novetats del Campionat del Món va ser la instal·lació de dos semàfors al final de les corbes de l'anella exterior de la pista d'atletisme per tal d'assenyalar als atletes quan podien agafar el carrer lliure a les proves dels 400 m, dels 800 m i dels relleus de 4x400 m.

A nivell de resultats es va batre un rècord mundial. El medaller va estar encapçalat per la delegació russa, amb un total de deu medalles, de les quals cinc eren d'or. La seguia la selecció dels Estats Units que, malgrat guanyar 15 medalles, només quatre van ser d'or. Cuba —amb tres medalles—, i Alemanya i Jamaica —amb dues medalles— van ser, juntament amb les delegacions russes i nord-americanes, els únics països que van assolir més d'una victòria en les 27 proves disputades.

Amb dues medalles d'argent i una de bronze, la selecció espanyola va completar una actuació per sota de les previsions, si tenim en compte les quatre medalles

obtingudes als Jocs Olímpics de Barcelona'92, les cinc medalles al Campionat del Món de Stuttgart del 1993 i les nou medalles al Campionat d'Europa del 1994. Per la seva condició de campió olímpic dels 1.500 m als Jocs Olímpics de Barcelona'92, Fermín Cacho era la principal opció de medalla de la delegació espanyola, però va haver de conformar-se amb el sisè lloc. Un desencís que va ser compensat amb la medalla d'argent de Mateu Cañellas a la prova dels 1.500 m. Les altres medalles van ser per a Anacleto Jiménez a la prova dels 3.000 m (argent) i per a la migfondista Maite Zúñiga als 1.500 m (bronze).

Tot i això, la delegació espanyola va aconseguir un notable cinquè lloc a la classificació per punts, ja que, a més de les tres medalles, va tenir altres set finalistes: el quart lloc de Manolo Martínez en llançament de pes; el cinquè lloc de José Manuel Arco al salt de perxa; els sisens llocs d'Antonio Peñalver a l'heptatló i de Marta Domínguez als 3.000 m; el sisè lloc de Fermín Cacho als 1.500 m; el setè lloc de Javier García Chico al salt de perxa i, finalment, el vuitè lloc d'Isaac Vicioso als 3.000 m.

Al final del Campionat del Món, el Comitè Organitzador va xifrar en 39.200 el nombre d'espectadors que hi van assistir durant les tres jornades, el que suposava més del 80 % de l'aforament del Palau Sant Jordi. L'organització del Campionat del Món va superar amb nota la seva tasca gràcies a l'esforç i la professionalitat d'un equip humà important que va comptar amb l'aportació valuosa d'uns 500 voluntaris. El pressupost va pujar a 133.108.800 pessetes i la innovadora pista sintètica d'atletisme, fabricada per l'empresa Mondo, va quedar com a propietat de la Federació Catalana d'Atletisme i copropietat de les institucions que l'havien finançat: l'Ajuntament de Barcelona, la Generalitat de Catalunya i el Consejo Superior de Deportes.

→
*Moment de la prova de 1.500 m.
En primer pla: Fermín Cacho,
amb el dorsal 118 i Mateo
Cañellas, amb el dorsal 119.*

I © CARMONA, SERGI.

Sabies que *el Campionat del Món*

va tenir una cobertura mediàtica important, ja que s'hi van acreditar més de 300 periodistes, 100 fotògrafs i 40 cadenes de televisió? 137 canals de televisió en van difondre les imatges, fet que segons fons de la IAAF va situar el Campionat del Món com el sisè esdeveniment esportiu més projectat a nivell internacional. Donada la gran demanda comunicativa, Televisió Espanyola, com a responsable de generar-ne les imatges, va fer un gran desplegament operatiu, format per 135 persones, per generar una cobertura informativa

sense precedents en una competició esportiva. Televisió Espanyola va disposar d'un total de 32 càmeres i 8 editors de vídeo.

Vista general de l'interior del Palau Sant Jordi durant la presentació del partit de la final del Campionat del Món de futbol sala disputat entre les seleccions d'Espanya i Brasil (6-4).

I © BARCELONA SERVEIS MUNICIPALS.

CAMPIONAT DEL MÓN DE FUTBOL SALA

SEUS: Palau Sant Jordi i altres seus

DATES: del 18 de novembre al 3 de desembre del 1996

A inicis de la dècada dels anys setanta del segle XX, el futbol sala va fer els seus primers passos en territori espanyol. No va ser un començament senzill i els primers anys van estar plens de dificultats, però la constància i el compromís d'aquells que hi van creure van permetre la seva progressió fins a la seva definitiva consolidació, i es va acabar arrelant especialment en ciutats mitjanes la majoria de les quals no tenien una entitat esportiva de referència que els donés visibilitat en algunes de les principals lligues estatals.

L'any 1996, Espanya va organitzar els dos principals esdeveniments de futbol sala a nivell internacional. Durant el mes de gener es va celebrar el I Campionat d'Europa de futbol sala a Còrdova, que va finalitzar amb la victòria de la selecció espanyola davant de la selecció russa a la final (5-3). Uns mesos després, aprofitant la bona acollida i els èxits del futbol sala en territori espanyol, es va organitzar el III Campionat del Món de futbol sala.

Estructurat en tres fases diferents, els 16 països participants van disputar la competició preliminar del 26 al 30 de novembre a les ciutats de Múrcia i Segòvia, els quarts de final a Castelló i la fase final a Barcelona. L'elecció de les seus coincidia amb el fet que el futbol sala era un esport amb força projecció a totes les ciutats seleccionades, que tenien un equip potent que competia al màxim

nivell a la Lliga Nacional de futbol sala. Bons exemples n'eren el Pozo Murcia, el Caja Segovia, el Playas de Castellón o el Marfil Santa Coloma.

Del 26 al 30 de novembre, els partits preliminars dels grups A i B es van disputar al Palau d'Esports de Múrcia, amb una capacitat per a 7.500 espectadors, que es va omplir per veure els partits de la selecció espanyola. Durant els mateixos dies, les seleccions que figuraven als grups C i D van disputar els seus partits al pavelló Pedro Delgado de Segòvia, amb una capacitat que rondava els 3.000 espectadors.

Les vuit millors seleccions —els dos primers de cada grup— van accedir a la fase de quarts de final disputada entre el 2 i el 4 de desembre al pavelló Ciutat de Castelló, amb una capacitat per a 5.000 espectadors. Dirigida per Javier Lozano i amb un equip format per Jesús, Juanjo, Lorente, Pato, Vicentín, Santi, Ferreira, Fran, Julio, Javi Sánchez, Joan Linares i Javi Rodríguez, la selecció espanyola va demostrar el seu potencial a la primera fase, golejant Egipte (7-2) i Austràlia (7-0), i aconseguint una victòria solent sobre Ucraïna (4-1). A la segona fase, un gol al primer minut va obrir el camí a una victòria treballada sobre Rússia (2-0), seguida d'una altra victòria sobre Bèlgica (2-1) que va situar la selecció espanyola molt a prop de les semifinals, ja que fins i tot podia perdre amb Itàlia

per un gol de diferència. Per acabar primera de grup, havia de sumar com a mínim un empat a l'últim partit. En tot cas, la victòria contundent sobre els transalpins (4-1) no només va ratificar la seva classificació, sinó que la selecció espanyola va finalitzar com a primera de grup i va evitar haver de trobar-se amb la potent selecció brasilera a les semifinals.

A la fase preliminar del Campionat del Món no va haver-hi gaires sorpreses. Les més significatives van ser les eliminacions del vigent subcampionat mundial, els Estats Units, i de la selecció argentina. A quarts de final hi van accedir les seleccions de Bèlgica, del Brasil, d'Espanya, dels Països Baixos, d'Itàlia, de Rússia, d'Ucraïna i de l'Uruguai sense sorpreses; les favorites —les seleccions del Brasil, d'Espanya, de Rússia i d'Ucraïna— van fer bo el pronòstic i van classificar-se per a les semifinals.

Els dies 6 i 8 de desembre l'anomenada "Joia de Montjuïc", el majestuós Palau Sant Jordi, va ser l'espectacular escenari de la fase decisiva del Campionat del Món, amb una assistència de 26.000 espectadors. A les semifinals, la selecció espanyola, vigent campiona del Campionat d'Europa, va imposar-se a Ucraïna (4-1) i la selecció bicampiona del món, Brasil, va golejar Rússia (6-2) i va fer realitat la desitjada i esperada final entre les seleccions d'Espanya i Brasil.

La final del Campionat del Món la van presenciar uns 15.000 espectadors, amb l'assistència del president del Comitè Olímpic Internacional, Joan Antoni Samaranch, i del president de la FIFA, João Havelange, encapçalant una llotja plena de personalitats. Una final que va ser espectacular, pel joc i pels deu gols que s'hi van veure. A l'inici del partit, la selecció del Brasil va marcar les diferències i va avançar-se amb dos gols. Un avantatge que va mantenir malgrat l'empenta de la selecció espanyola que, tot i el seu bon joc, en cap moment no va poder capgirar el marcador. El marcador al final del partit donava el resultat de 4 a 6 a favor dels brasilers.

A la final del Campionat del Món no hi va mancar la polèmica, ja que el seleccionador espanyol, Javier Lozano, es va queixar del perjudici d'algunes decisions arbitrals. El tècnic brasiler, Takão, va intentar calmar una mica els ànims i va reconèixer que els col·legiats —el belga Gautier i el xinès Zhouzhang Li— no havien tingut el seu millor dia. Malgrat quedar-se a les portes del títol mundial, el futbol sala espanyol millorava el tercer lloc de l'edició anterior i presentava uns arguments sòlids de cara a les edicions següents. Com es demostraria amb el seu doblet en proclamar-se campió als Campionats del Món del 2000 i del 2004.

↖

Entrada vàlida per als dos partits de semifinals del Campionat del Món de futbol sala. I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

→

Cartell oficial del Campionat del Món de futbol sala organitzat al Palau Sant Jordi i a altres seus del 18 de novembre al 3 de desembre del 1996. I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

España '96

III MUNDIAL FIFA FUTBOL SALA

BARCELONA

Fase Final del 6 al 8 de Diciembre

PRESENTADO POR
ASUTEN

Sabies que el 1986 es va constituir la Federació Espanyola de Futbol Sala amb el reconeixement del Consejo Superior de Deportes i del Comitè Olímpic Espanyol, tot i estar vinculada a la FIFUSA i no a la FIFA? Aquesta circumstància va originar un conflicte d'interessos amb la Federació Espanyola de Futbol, fins al punt que es van iniciar competicions paral·leles. Davant d'aquesta situació que no beneficava ningú, l'any 1994 el Consejo Superior de Deportes va forçar la seva unificació amb la creació del Comitè Nacional de Futbol Sala (CNFS), depenent de la Federació Espanyola de Futbol. Un cop solucionat el conflicte, es van donar les circumstàncies per tal que a partir de la temporada 1995-1996 la Lliga Nacional de futbol sala adoptés el seu format de competició actual.

Vista general de l'interior del Palau Sant Jordi durant la final de la Copa Davis de l'any 2000. | © CARMONA, SERGI.

FINAL DE LA COPA DAVIS DE TENNIS

SEU: Palau Sant Jordi

DATES: del 8 al 10 de desembre del 2000

Creat l'any 1900, inicialment com un duel entre tennistes nord-americans i britànics, l'International Lawn Tennis Challenge Trophy no va trigar gaires anys a ampliar progressivament el nombre de països participants fins a esdevenir un autèntic Campionat del Món per equips. Amb el pas del temps, el Campionat del Món va utilitzar el nom del seu creador, Dwight Davis.

El tennis espanyol va començar a participar-hi a partir de la dècada dels anys vint del segle passat, però no va ser fins l'any 1965 quan per primera vegada a la seva història va aconseguir de manera brillant arribar a la final. L'equip formidable, capitanejat per Jaume Bartrolí i format per Manolo Santana, Joan Gisbert, Josep Lluís Arilla i Juan Manuel Couder, va disputar la preuada Copa Davis a la poderosa selecció australiana, que competint com a local i en pista d'herba va ser la guanyadora (1-4).

Haurien de passar trenta-tres anys perquè la selecció espanyola tornés a ser finalista de la Copa Davis. Aquest fet es va aconseguir l'any 2000 després que la selecció espanyola eliminés successivament Itàlia (4-1), la Rússia (4-1) de Marat Safin i Ievgueni Kàfelnikov i els Estats Units (5-0). El destí va voler que el rival tornés a ser Austràlia però, a diferència de les finals del 1965 i del

1967, en aquesta ocasió i per primera vegada Espanya disputaria la final com a selecció local.

Des del mateix moment que es va certificar la classificació per a la final de la selecció espanyola, la ciutat de Barcelona va oferir el Palau Sant Jordi a la Federació Espanyola de Tennis, ja que, com a escenari, reunia totes les condicions exigides per la Federació Internacional de Tennis. Per decidir-ne la seu, tant els tècnics com els jugadors espanyols apostaven per tres aspectes fonamentals: jugar a terra batuda, a l'aire lliure i a un lloc a nivell del mar. Malgrat les gestions fetes en aquest sentit davant la Federació Internacional de Tennis, aquesta entitat es va mantenir ferma en els criteris fixats: un recinte cobert amb un aforament important i situat en una ciutat rellevant. Un cop descartades les opcions de València i Sevilla, la Federació Espanyola de Tennis va presentar a la Federació Internacional de Tennis tres possibles seus: dues a Madrid —a la plaça de toros de Vista Alegre o al recinte firal d'IFEMA— i una a Barcelona —al Palau Sant Jordi. El 31 de juliol es va confirmar Barcelona i el seu Palau Sant Jordi com a seu de la final de la Copa Davis, la qual es disputaria del 8 al 10 desembre. La instal·lació de la pista de joc i d'una segona pista d'entrenament i l'adequació del Palau Sant Jordi al més mínim detall van necessitar un mes llarg de preparatius. La Joia de Montjuïc va ser un escenari imponent.

El 8 de desembre la final es va iniciar amb el duel entre Albert Costa i Lleyton Hewitt, que es va resoldre a favor del jugador australià —en aquell moment número 1 del món— després de cinc sets (3-6, 6-1, 2-6, 6-4 i 6-4) en un partit que va superar les quatre hores. La jornada conclouria amb un empat, després que Juan Carlos Ferrero s'imposés sobre Patrick Rafter (6-7, 7-6, 6-2 i 3-1), que va abandonar el partit per problemes musculars quan Ferrero anava camí de guanyar el partit i el dominava per 2 sets a 1, amb un clar avantatge en el quart set.

L'equilibri de forces donava encara més valor al sempre punt decisiu del partit de dobles que, a priori, semblava més favorable a l'equip de dobles australià, format per dos especialistes com Mark Woodforde i Sandon Stolle i números 1 i 3 del rànquing de dobles de l'ATP. Les possibilitats de victòria de l'equip de dobles espanyol eren poques, però un partit formidable de Joan Balcells i Àlex Corretja va provocar la derrota de la parella australiana (6-4, 6-4 i 6-4) i va fer aixecar tots els espectadors que es trobaven a les graderies del Palau Sant Jordi. El somni d'alçar la Copa Davis començava a prendre forma.

⌞

Presentació de les seleccions d'Espanya i Austràlia al Palau Sant Jordi. | © CARMONA, SERGI.

La selecció australiana confiava a forçar el cinquè partit amb la victòria de Lleyton Hewitt davant de Juan Carlos Ferrero, però el tennista valencià, malgrat la resistència tenaç del número 1 australià, no li va donar opció i va finalitzar el partit imposant-se a Hewitt en quatre sets (6-2, 7-6, 4-6 i 6-4), fent esclatar d'alegria un Palau Sant Jordi ple de gom a gom.

←

Revista commemorativa de la selecció espanyola que fou campiona de la Copa Davis de l'any 2000. A la portada, d'esquerra a dreta: Albert Costa, Joan Balcells, Juan Carlos Ferrero i Àlex Corretja.
| ARXIU / © HERNÁNDEZ, PEDRO.

Una victòria històrica dedicada als tennistes espanyols que, quatre dècades abans, havien competit amb orgull, malgrat no guanyar la Copa Davis dels anys 1965 i 1967, i que amb les seves gestes van col·locar uns fonaments sòlids per a la gran progressió del tennis espanyol fins a convertir-se en la primera potència mundial.

Un cop decidida la final, ja no va ser necessari el cinquè partit i al Palau Sant Jordi es va fer una gran festa que celebrava una de les copes més desitjades per l'esport espanyol. Cal destacar la capitania compartida de la selecció espanyola de la Copa Davis, anomenada G-4, que estava formada pels tècnics Juan Bautista Avendaño; Javier Duarte, *Dudu*; Jordi Vilaró i Josep Perlas, els quals van jugar un paper important en aquest èxit històric, en encertar de ple tant l'estratègia com l'elecció dels jugadors.

El dia de l'acte de lliurament de la preuada i desitjada Copa Davis, el banderer de la selecció espanyola va ser una jove promesa del tennis espanyol de catorze anys anomenat Rafael Nadal, que va ser testimoni d'excepció de com Albert Costa, Juan Carlos Ferrero, Joan Balcells i Àlex Corretja alçaven eufòrics i triomfants la Copa Davis. Segurament, Rafael Nadal ja somiava que algun dia també podria viure aquesta imatge. Doncs bé, tan sols quatre anys després, i amb només divuit anys, Rafael Nadal va ser el número 2 de l'equip espanyol que va guanyar la seva segona Copa Davis després d'imposar-se a la selecció dels Estats Units a Sevilla i nou anys després repetiria l'experiència al mateix Palau Sant Jordi.

→ Programa oficial de la final de la Copa Davis organitzada al Palau Sant Jordi del 8 al 10 de desembre del 2000.

I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

Sabies que del 16 al 18 de maig del 1926, el Reial Club de Tennis Barcelona (RCTB) va ser l'escenari de la primera eliminatòria de la Copa Davis que es va jugar a l'Estat espanyol i que va enfrontar les seleccions d'Argentina i d'Hongria? L'explicació la trobem en el fet que, per evitar les seleccions dels Estats Units i del Canadà, i com van fer les seleccions de Sud-àfrica o l'Índia, els argentins es van inscriure a la zona d'Europa i van considerar que la ciutat de Barcelona era el millor escenari. Tot i haver debutat l'any 1921, en les seves primeres participacions la selecció espanyola sempre havia jugat com a equip visitant. L'any 1926, després d'eliminar la selecció d'Irlanda a Dublín, la selecció espanyola va disputar la següent eliminatòria com a selecció local. El rival va ser l'Argentina, que dies abans havia superat Hongria. Aquella eliminatòria es va resoldre favorablement per als espanyols (4-1) gràcies a l'excel·lent joc d'Eduard Flaquer i de Francesc Sindreu. Aquesta competició va ser la primera de les moltes que es van organitzar a la pista central del RCTB, que des de la dècada del 1960 va ser considerada la pista talismà del tennis espanyol. També cal esmentar que, al llarg de la història, altres pistes de la ciutat de Barcelona han estat escenari de diferents eliminatòries de la Copa Davis. Bons exemples en són les instal·lacions del Reial Club de Tennis del Turó, del Bonasport Club i, més recentment, del Centre Municipal de Tennis de la Vall d'Hebron.

7

Programa oficial del Campionat del Món de natació i esports aquàtics organitzat al Palau Sant Jordi, i altres seus, del 12 al 27 de juliol del 2003.

| FONTS ISIDRE RIGAU / © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

CAMPIONAT DEL MÓN DE NATACIÓ I ESPORTS AQUÀTICS

SEUS: Palau Sant Jordi, Piscines Municipals Bernat Picornell, Piscines Municipals de Montjuïc i altres seus

DATES: del 12 al 27 de juliol del 2003

Des de principis del segle XX, la natació va començar a arrelar a la ciutat de Barcelona. Un dels seus forjadors més fermes va ser Bernat Picornell, fundador del Club Natació Barcelona (CNB), l'any 1907. Aviat es van organitzar les primeres competicions i es van posar en marxa diversos clubs fins que l'any 1920, per tal de poder participar als Jocs Olímpics d'Anvers i per exigències de la Federació Internacional de Natació (FINA), es va crear la Federació Espanyola de Natació. Un dels seus principals impulsors i primer president va ser el polifacètic esportista del CNB i prestigiós arquitecte Jaume Mestres. Mesos més tard i seguint la inèrcia creada per la primera participació olímpica, es va crear la Federació Catalana de Natació també amb Jaume Mestres com a primer president.

La ciutat de Barcelona disposa de piscines emblemàtiques, com la històrica del CNB, la primera piscina coberta a Espanya, la piscina municipal de Montjuïc, la piscina de Sant Jordi o les piscines municipals Bernat Picornell. Aquestes últimes van ser l'escenari de nombroses competicions internacionals de natació i waterpolo. Hi destaquen el Campionat d'Europa de natació del 1970 i els Jocs Olímpics de Barcelona'92.

El 30 de març del 1999, la FINA es va reunir a Hong Kong i va aprovar per majoria absoluta la concessió de l'organització del Campionat del Món de natació, salts i waterpolo del 2003 a Barcelona. D'aquesta manera, el màxim organisme de

la natació mundial va retornar el deute que tenia pendent amb Barcelona. Cal recordar que el gener del 1998 a Perth (Austràlia), malgrat que tècnicament la candidatura barcelonina era la millor per organitzar el Campionat del Món del 2001, la FINA va descartar aquesta candidatura a favor de la ciutat japonesa de Fukuoka, la qual havia fet una oferta econòmica inigualable.

La gran aposta de Barcelona va ser la instal·lació, amb la tecnologia més moderna i innovadora, d'una piscina espectacular a dins del recinte del Palau Sant Jordi sense necessitat de fer-hi cap reforma o modificació. Això garantia un aforament d'uns 12.500 espectadors. Dissenyada per l'empresa catalana Astrapool, la piscina del Palau Sant Jordi va ser en aquell moment la piscina flotant més gran mai instal·lada arreu del món. Tot i que inicialment també es projectava la construcció d'una piscina a la zona del Fòrum de les Cultures, on s'ubicaven les competicions de natació sincronitzada, la idea no va acabar materialitzant-se i l'escenari definitiu va ser el de les piscines municipals Bernat Picornell. Les competicions de salts, com va ocórrer als Jocs Olímpics de Barcelona'92, es van dur a terme a la piscina municipal de Montjuïc, que tornava a oferir una imatge panoràmica formidable de la ciutat. D'altra banda, el waterpolo es va ubicar a les instal·lacions renovades del Club Natació Barcelona i a les aigües obertes del Moll de la Fusta del port de Barcelona.

El Campionat del Món es va disputar del 12 al 27 de juliol i va reunir un total de 2.015 participants, que representaven 181 països. Es va utilitzar un pressupost d'uns 20 milions d'euros i es va disposar d'un eficient cos de voluntaris que van superar el miler.

La cerimònia inaugural va ser innovadora, amb un espectacle dels Comediants a l'entorn de l'aigua com a font de vida i de cultures. El Comitè Organitzador va voler rememorar els Jocs del Mediterrani del 1955 amb un acte simbòlic en el qual s'abocava a la piscina l'aigua que procedia de cadascun dels països participants. Amb una clara referència a la inauguració dels Jocs Olímpics de Barcelona'92, l'endemà el diari *La Vanguardia* titulava: "Ceremonia con etiqueta olímpica. La competición fue inaugurada en un acto que mezcló brillantez y sobriedad".

Esportivament, el Campionat del Món va tenir uns grans resultats, ja que es van batre catorze rècords mundials i sis europeus, a més d'innombrables millors marques nacionals. L'aforament del Palau Sant Jordi va permetre un gran rècord de públic, gràcies als més de 200.000 espectadors que van presenciar les diferents competicions.

La gran figura del Campionat del Món va ser el jove nedador nord-americà Michael Phelps que, amb 18 anys, va guanyar cinc medalles —tres d'or i dues d'argent— i va establir nous rècords mundials per als 100 m i els 200 m papallona, i per al de 200 m estils. Michael Phelps va agafar el relleu d'un altre mite de la natació, el rus Alexandre Popov, que als seus 32 anys encara va ser capaç de realitzar un triplet de victòries a les proves de velocitat de 50 m, de 100 m i de 4x100 m lliures.

Un altre fet destacat va ser la triple victòria de l'alemanya Hannah Stockbauer als 400 m, als 800 m i als 1.500 m lliures, un fet sense precedents a la història del Campionat del Món. Altres noms propis de l'esdeveniment esportiu van ser la nord-americana Jenny Thompson, la nedadora que va obtenir més pòdiums al Campionat del Món (5); l'holandesa Inge de Bruijn; el japonès Kosuke Kitajima, que va obtenir el rècord mundial tant als 100 m com als 200 m en la disciplina de braça, i els australians Ian Thorpe i Grant Hackett, que van guanyar cinc medalles cadascun i, en concret, tres d'elles d'or a les diferents proves de natació lliure.

A les proves d'aigües obertes la gran dominadora va ser la italiana Viola Valli, que va imposar-se a les dues proves de 5 km i 10 km. A la competició de salts,

← ↘

La mascota oficial I-Plash i la medalla d'or del Campionat del Món de natació i esports aquàtics. | © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

←

Dècim de Loteria Nacional, del 10 de maig del 2003, commemoratiu del Campionat del Món de natació i esports aquàtics. | © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

➤

Presentació de la selecció xinesa de natació sincronitzada a les Piscines Municipals Bernat Picornell durant el Campionat del Món de natació i esports aquàtics.

| AUTOR: COMAS, ANDREA / © REUTERS / G-TRES.

disputada a les piscines municipals de Montjuïc, va brillar amb llum pròpia la xinesa Guo Jingjing, que a més de guanyar la prova de trampolí de 3 m va sumar una segona medalla d'or a la prova dels salts sincronitzats. Pel que fa a la natació sincronitzada, va destacar l'actuació insuperable de la francesa Virginie Dedieu, que va ser la guanyadora de la prova individual. El seu exercici artístic i tècnic va ser qualificat pel jurat amb vuits deus i amb una nota final de 99,251 punts. L'altra gran protagonista de les proves de natació sincronitzada va ser la russa Anastasia Ermakova que, a més de liderar la victòria incontestable de Rússia a la prova per equips, va sumar una segona medalla d'or a la modalitat de duo i una tercera medalla d'argent a la prova individual.

La selecció espanyola va aconseguir els seus millors resultats en un Campionat del Món amb sis medalles i un nombre important de finalistes. Les més destacades van ser les tres medalles a la prova de natació sincronitzada: medalla de plata a la prova de combinació lliure i el protagonisme d'una emergent Gemma Mengual que es va penjar dues medalles de bronze en les modalitats d'individual i duo, amb Paola Tirados. A la prova de natació, l'única medalla la va aconseguir Nina Jivanèvskaia, guanyadora de la medalla d'or als 50 m esquena, que va compensar la decepció que va suposar el seu quart lloc als 100 m esquena. D'altra banda, a la prova d'aigües obertes es va produir un valuós doblet del nedador David Meca, medalla de bronze als 10 km i d'argent a la prova de fons de 25 km. Finalment, en la categoria masculina de la competició de waterpolo la victòria va ser per a la selecció hongaresa, que va imposar-se a la selecció italiana a la final. La selecció espanyola va caure derrotada a quarts de final per Sèrbia i va acabar cinquena en la classificació final després d'imposar-se als Estats Units (9-8). En categoria femenina, els Estats Units van guanyar Itàlia a la final. La selecció espanyola va fer una actuació fluixa: va ser superada a quarts de final per la del Canadà i va finalitzar vuitena després de caure derrotada davant d' Austràlia (3-7). La selecció espanyola de waterpolo va jugar a la nova piscina del Club Natació Barcelona, exceptuant els últims partits disputats al Palau Sant Jordi.

←

Panoràmica de la ciutat de Barcelona durant la prova de salts (duo) realitzada a les Piscines Municipals de Montjuïc, amb la Sagrada Família de fons. | AUTOR: KIENZLE, THOMAS / © ASSOCIATED PRESS / G-TRES.

Sabies que *el Campionat del Món de natació del 2003 a Barcelona va ser un esdeveniment esportiu de rècord? Es van batre fins a catorze rècords del món i es va convertir en la competició internacional de natació en què s'havien aconseguit més rècords mundials, superant els dotze rècords vigents dels Jocs Olímpics de Sydney del 2000. Pel que fa a l'assistència, més de 200.000 espectadors van presenciar les diferents competicions, duplicant el nombre d'espectadors respecte l'anterior Campionat del Món del 2001 a Fukuoka. Cal recordar que més de la meitat d'aquests espectadors (114.000) van assistir a les proves de natació al Palau Sant Jordi. També cal destacar que prop de 45.000 espectadors van presenciar la competició de waterpolo, 35.000 espectadors les competicions de salts i 15.000 espectadors les proves de natació sincronitzada. A més d'aquests nombres, cal afegir els milers de persones que van aplegar-se al Moll de la Fusta per veure en directe les proves d'aigües obertes. Un altre rècord es va produir amb els mitjans de comunicació: van seguir la competició esportiva uns 1.737 periodistes acreditats i hi va haver una important cobertura televisiva que va generar una audiència propera als 650 milions de telespectadors.*

→
*Instants de diferents proves del
Campionat del Món de policies i
bombers organitzat a l'Estadi de
Montjuïc i a altres seus, del 27 de
juliol al 3 d'agost del 2003. | AUTOR:
GEA, ALBERT / © REUTERS / G-TRES.*

JOCS MUNDIALS DE POLICIES I BOMBERS

SEUS: Estadi de Montjuïc i altres seus

DATES: del 27 de juliol al 3 d'agost del 2003

El 27 de juliol del 2003, quan encara no s'havia oblidat el ressò que va tenir el Campionat del Món de natació, la vitalitat de Barcelona es feia palesa amb l'acte inaugural dels Jocs Mundials de policies i bombers, que van reunir prop de 43.000 espectadors a l'Estadi de Montjuïc. Una cerimònia inaugural que va començar amb un respectuós minut de silenci en memòria de tots els membres dels cossos de seguretat i de prevenció morts en actes de servei des de la darrera edició dels Jocs Mundials de policies i bombers organitzada a Indianapolis l'any 2001.

Una cerimònia inaugural plena de llum i color en què va destacar la desfilada de les delegacions dels cossos de seguretat dels diferents països. Les delegacions lluïen els seus uniformes de gala. En van ser bons exemples la Royal Canadian Mounted Police del Canadà o els *bobbies* britànics. Dimonis, correfocs, xanquers, timbalers i gaiters hi van donar un color especial, però també hi va haver moments emotius, com el respectuós homenatge realitzat als policies i bombers morts a l'atac terrorista de les Torres Bessones de Nova York l'11 de setembre del 2001. Per aquest motiu el bomber novaiorquès Rob Carlo, acompanyat d'un representant de cadascun dels diferents cossos espanyols de seguretat i d'emergència, i un altre bomber del New York Fire Departament van ser les persones seleccionades per hissar la bandera del Campionat del Món i introduir

la flama a l'Estadi de Montjuïc. Tot seguit es va lliurar la flama a un bomber de la Generalitat de Catalunya, que havia baixat des d'un helicòpter i que la va apropar al peveter per encendre'l.

Sota el lema "Se la juguen per tu", els Jocs Mundials de policies i bombers van ser tot un rècord, amb 10.542 participants que representaven 59 països. Destacava la nombrosa delegació dels diferents cossos policials i de bombers de l'Estat espanyol, que suposaven quasi un quaranta per cent dels participants. La competició comptava amb 65 modalitats esportives diferents, moltes de les quals corresponien a esports olímpics com l'atletisme, la natació, el ciclisme, la boxa, el tennis, el triatló o l'halterofília. Així mateix, va incloure altres competicions més específiques com, per exemple, les diferents arts marcial, les curses d'orientació, el motociclisme, la pujada d'escales o les proves relacionades amb la seguretat i la prevenció pròpies de policies i bombers.

A l'extens programa de competicions tampoc no hi faltaven els escacs i els jocs de precisió, com els dards, el billar o les bitlles. També hi formaven part algunes modalitats de tradició anglosaxona com el llançament de ferradures, l'estirament de corda, el torcebraç o la prova de l'home més fort, també anomenada *múster*, en què s'havia d'arrossegar un carro per equips. Una de

les particularitats d'aquests Jocs Mundials de policies i bombers va ser que s'hi havien establert fins a sis categories diferents que, en funció de l'edat i del gènere, permetien que en poguessin ser protagonistes persones d'alt nivell esportiu o altres participants que practicaven l'esport com a amateurs.

Per celebrar les competicions es van necessitar fins a 61 instal·lacions esportives. Es va buscar la millor optimització possible a l'hora d'ubicar-les en diverses àrees esportives de Barcelona —Montjuïc, el Moll de la Fusta, el Port Olímpic, les Corts, la Vall d'Hebron, etc.— i de la seva àrea metropolitana —Castelldefels, Molins de Rei, Mollet del Vallès, Montmeló, Rubí, Sabadell, Sant Cugat del Vallès o Sant Boi de Llobregat.

Els Jocs Mundials de policies i bombers van tenir un pressupost aproximat de 8 milions d'euros, una bona part fruit de vint-i-tres convenis diferents de col·laboració. Una menció especial mereixen els 2.700 voluntaris que van ajudar i contribuir decisivament a l'èxit organitzatiu de l'esdeveniment.

←
Cartell oficial del Campionat del Món de policies i bombers organitzat a l'Estadi de Montjuïc i a altres seus, del 27 de juliol al 3 d'agost del 2003.
 I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

→
Banderí commemoratiu, amb el logotip de la Guàrdia Urbana de Barcelona, utilitzat al Campionat del Món de policies i bombers de 2003. I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

Es calcula que van ser uns 40.000 els acompanyants, generalment familiars, que van desplaçar-se fins a Barcelona per a aquest esdeveniment i que van generar un impacte econòmic d'uns 60 milions d'euros. És a dir, pràcticament el triple del generat pel Campionat del Món de natació que la ciutat de Barcelona havia organitzat els dies previs.

El 3 d'agost, el foc també va ser el protagonista de la cloenda dels Jocs Mundials de policies i bombers a la Font Màgica de Montjuïc. Un espectacle de llum, color i so que va concloure amb la crema d'una falla de dotze metres d'alçària acompanyada d'una demostració pirotècnica espectacular. Els interessats a conèixer més detalls d'aquests Jocs Mundials de policies i bombers poden llegir el llibre *Se la juguen per tu*, que forma part del fons documental del Centre d'Estudis Olímpics i de l'Esport Joan Antoni Samaranch de la Fundació Barcelona Olímpica.

Paral·lelament als Jocs Mundials de policies i bombers es va organitzar a Barcelona el I Congrés Mundial de Seguretat i Prevenció, amb una assistència de 377 especialistes.

➤

Pin commemoratiu del Campionat del Món de policies i bombers. | © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

Sabies que *el principal inspirador dels Jocs Mundials de policies i bombers va ser Veon Nyhus, Duke, capità de la policia de San Diego (Califòrnia), que amb la voluntat d'augmentar les capacitats professionals dels cossos de seguretat va promoure l'activitat física com a eina per millorar la condició física i reduir l'estrès dels policies? Així va ser com l'any 1967 es van celebrar els primers Jocs de Polícies a Califòrnia, on es van reunir 504 participants i 16 modalitats esportives. La fórmula va ser un gran èxit i es va decidir incloure-hi els cossos de bombers, fet que va permetre la seva ràpida difusió als Estats Units. L'any 1970 es va crear la California Police Athletic Federation, que va convertir-se en l'entitat organitzadora. L'èxit progressiu dels Jocs de Califòrnia va propiciar que l'any 1983 es posés en marxa la creació dels primers Jocs Mundials de policies i bombers. Els primers campionats es van organitzar a San José (Califòrnia) l'any 1985. L'objectiu dels Jocs Mundials de policies i bombers és seguir la línia dels antics Jocs de Califòrnia i oferir la mateixa varietat d'esports i l'esperit d'intercanvi d'experiències entre els membres dels diferents cossos de seguretat i de prevenció d'arreu del món. Els Jocs Mundials de policies i bombers s'organitzen amb caràcter biennal i reuneixen milers de participants.*

Vista general de l'interior del Palau Sant Jordi durant la celebració de la selecció espanyola com a campions de la Copa Davis.
I AUTOR: BERTRAL, XABIER / © LAGENCIA GROSBY.

FINAL DE LA COPA DAVIS DE TENNIS

SEU: Palau Sant Jordi

DATES: del 4 al 6 de desembre del 2009

La primera dècada del segle XXI ha estat prodigiosa per al tennis espanyol, especialment pel que fa a la Copa Davis; el torneig més important a nivell internacional.

Des de l'any 2000 fins al 2009, l'equip espanyol va conquerir en quatre ocasions la preuada Copa Davis i també en va ser finalista en dues ocasions. Un èxit col·lectiu realitzat per un gran nombre d'entrenadors excel·lents i tennistes formidables encapçalats per l'indiscutible lideratge del que ja es pot considerar un dels millors jugadors de la història: Rafael Nadal. Una dècada que va iniciar-se i acabar-se al mateix escenari: el Palau Sant Jordi de Barcelona, on Rafael Nadal, aquell jove i prometedor tennista de 14 anys que l'any 2000 havia portat la bandera de l'equip espanyol a la cerimònia de presentació, tornaria al mateix escenari com a número 1 del món per alçar la quarta Copa Davis nou anys més tard.

Després que l'any 2008, contra tot pronòstic i amb Rafael Nadal lesionat, la selecció espanyola guanyés la seva tercera Copa Davis al Mar del Plata (Argentina), es va iniciar el repte d'intentar defensar el títol a l'edició de l'any 2009. L'equip espanyol estava capitanejat per Albert Costa, un dels components que l'any 2000 havia guanyat la primera Copa Davis.

La defensa del títol internacional va començar superant amb solvència una eliminatòria exigent davant d'una Sèrbia liderada per Novak Djokovic i Janko Tipsarević (4-1). Posteriorment, a quarts de final i amb Rafael Nadal i David Ferrer lesionats, l'equip espanyol es va imposar a l'equip alemany (3-2), el qual estava format per Andreas Beck, Philipp Kohlschreiber, Nicolas Kiefer i Mischa Zverev. Arribats a les semifinals, el rival va ser una sorprenent Israel que, gràcies a Dudi Sela i Harel Levy acabava d'eliminar les potents seleccions de Suècia i Rússia. Malgrat tot, els israelians no van ser un obstacle per David Ferrer, Juan Carlos Ferrero, Feliciano López i Tommy Robredo, que van conduir Espanya cap a la seva vuitena final (4-1) de la Copa Davis. En aquesta ocasió el rival va ser la República Txeca que, liderada per un emergent Tomáš Berdych i per l'experiència de Radek Štěpánek, s'havia classificat per a la final després de superar a vuitens de final la selecció francesa (3-2) de Wilfried Tsonga i Gilles Simon, a quarts de final a l'Argentina (3-2) de Juan Martín del Potro i Juan Mónaco i, per últim, la selecció croata (4-1) de Marin Čilić i Ivo Karlović.

El resultat del sorteig i l'aplicació de la normativa, que establí quin equip li corresponia jugar com a local o visitant, va determinar que Espanya jugués totes les eliminatòries com a local en aquella edició. Múrcia, Benidorm i Marbella havien estat els escenaris de les fases classificatòries, però de cara a la final i

↗
Programa oficial de la final de la Copa Davis organitzada al Palau Sant Jordi del 4 al 6 de desembre del 2009.

! © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

→
Vista general de l'interior del Palau Sant Jordi durant la final de la Copa Davis.

! © CARMONA, SERGI.

→
Membres de la selecció espanyola guanyadors de la Copa Davis de 2009. D'esquerra a dreta: Feliciano López, Albert Ferrer, Rafael Nadal, Albert Costa i Fernando Verdasco. ! © CARMONA, SERGI.

d'acord amb els criteris de la Federació Internacional de Tennis es plantejaven quatre opcions possibles: la Caja Mágica de Madrid, el Palau Velòdrom Lluís Puig a València, el Martín Carpena de Màlaga o el Palau Sant Jordi de Barcelona. Donat que els jugadors i tècnics eren partidaris de jugar a pista de terra i a nivell del mar, quedava clar que les opcions només eren les ciutats de València i Barcelona. Cal recordar que hi va haver una certa polèmica, ja que es van alçar veus a favor de la candidatura de Madrid. Finalment, el 10 d'octubre la Junta Directiva de la Federació Internacional de Tennis va mostrar la seva decisió i va triar Barcelona, amb 13 vots a favor. Per tant, la celebració de la Copa Davis tornava al Palau Sant Jordi.

La final de la Copa Davis es va jugar del 4 al 6 de desembre en un Palau Sant Jordi que va tornar a presentar el seu millor aspecte, amb més de 15.000 espectadors, els quals van assistir a una primera jornada vibrant i emocionant en què l'equip espanyol es va quedar a un pas de conquerir la quarta Copa Davis.

La victòria de Rafael Nadal sobre Tomáš Berdych (7-5, 6-0 i 6-2) —el txec només va oferir resistència al primer set— va fer sumar el primer punt per a l'equip espanyol. El segon punt va arribar després d'una victòria èpica de David Ferrer sobre Radek Štěpánek (1-6, 2-6, 6-4, 6-4 i 8-6), que va remuntar dos sets en contra. Aquest partit va durar quatre hores i disset minuts i va estar marcat per

una exigent càrrega emocional, en què David Ferrer va tenir la força mental de remuntar un partit que semblava perdut. El 2-0 favorable a l'equip espanyol va donar molts ànims als tennistes espanyols que havien de jugar el partit de dobles.

La parella formada per Feliciano López i Fernando Verdasco no va donar opció a la parella txeca, formada per Tomáš Berdych i Radek Štěpánek, i va guanyar el partit (7-6,7-5 i 6-2), donant el punt decisiu, celebrat de manera entusiasta a la mateixa pista i a les graderies del Palau Sant Jordi. La tercera jornada va ser un tràmit en el qual els darrers dos partits individuals es van jugar al millor de tres sets. El resultat de 5-0 final es va consumir amb les respectives victòries de Rafael Nadal i David Ferrer sobre Jan Hájek i Lukáš Dlouhý que, per decisió del capità txec Jaroslav Navrátil, van substituir Tomáš Berdych i Radek Štěpánek.

Sabies que *el banderer de l'equip espanyol va ser el jove Roberto Carballés, que amb 16 anys va ser campió d'Espanya i tercer al Campionat d'Europa de la categoria cadet? Inicialment, Roberto Carballés no havia de ser el banderer, però va substituir Áxel Álvarez, campió d'Europa de la categoria cadet pocs dies abans de la cerimònia perquè havia estat intervingut d'una lesió al maluc. Inevitablement, es va recordar el precedent del banderer espanyol de la Copa Davis de l'any 2000, Rafael Nadal. Parlant una mica del futur del canari, Roberto Carballés, resident a Granada des de ben petit, deia que el seu somni era arribar a situar-se entre els 50 primers del món i jugar algun partit de la Copa Davis. Forjat al CAR de Sant Cugat, Roberto Carballés va proclamar-se campió d'Europa sots 18 dos anys després. Fent parella amb Andrés Artuñedo, va conquerir el torneig junior de dobles de Roland Garros. Gràcies als bons resultats als tornejos de Futures i Challenger va progressar fins a entrar al circuit professional. El febrer del 2018, a Quito, va guanyar el seu primer torneig ATP i es va situar entre els 100 primers del rànquing.*

Fotografia d'un salt realitzat al Campionat del Món de snowboard de 2011 al Palau Sant Jordi. | AUTOR: FERNÁNDEZ, MANU / © ASSOCIATED PRESS / G-TRES.

CAMPIONAT DEL MÓN D'SNOWBOARD FIS LA MOLINA

SEUS: Palau Sant Jordi i La Molina

DATES: del 15 al 23 de gener del 2011

Des del 2008, l'estació del Pirineu català de la Molina ha estat un escenari regular de proves internacionals i de la Copa del Món d'*snowboard* organitzades per la Federació Internacional d'Esquí, destacant especialment el Campionat del Món del 2011. L'organització d'aquest esdeveniment esportiu es va atorgar el maig del 2006 i va ser el punt de trobada a través del qual, el 13 de gener del 2010, i prenent com a referència el model de Torí del 2006, l'alcalde de Barcelona, Jordi Hereu, va llençar la proposta d'una candidatura conjunta Barcelona-Pirineus per organitzar els Jocs Olímpics d'Hivern del 2022, en els quals els esports de gel s'organitzarien a la ciutat de Barcelona i les competicions d'esquí i *snowboard* a les estacions pirinenques.

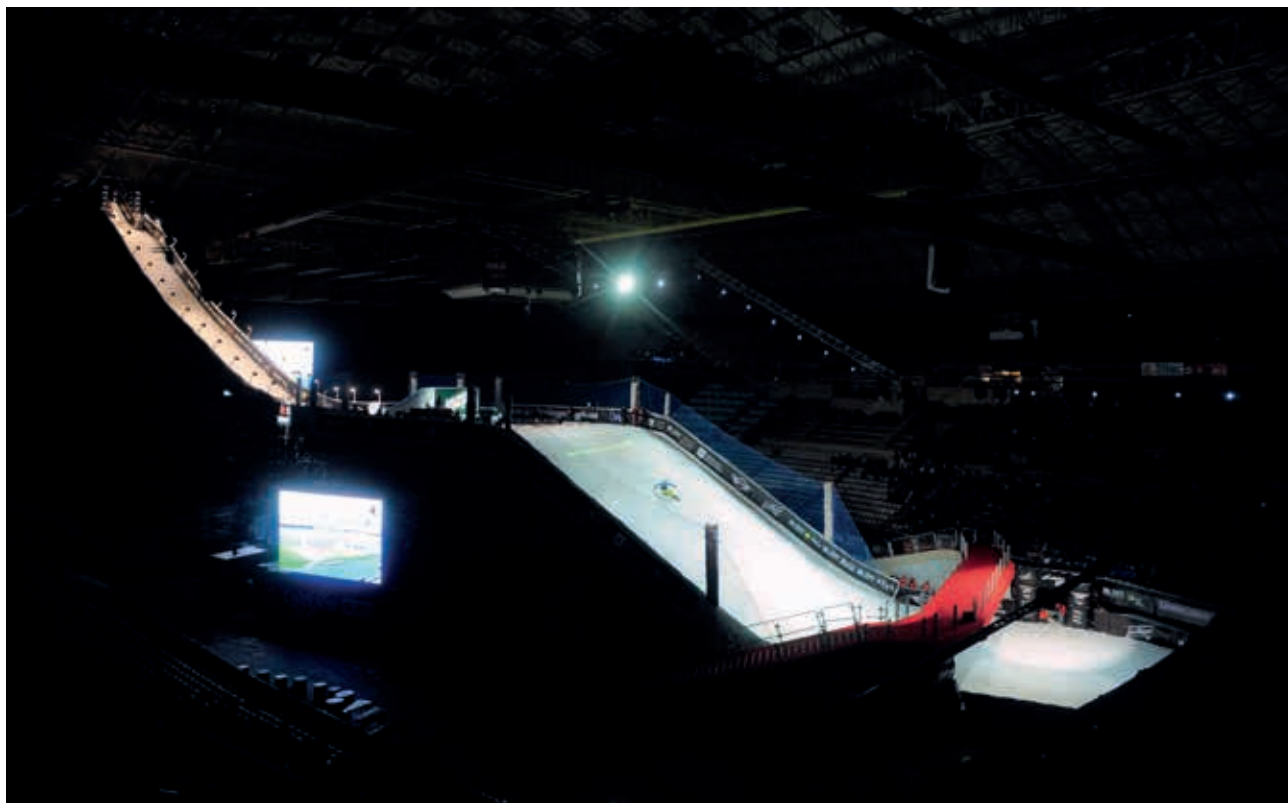
Dins d'aquest context es va considerar com un bon aparador que la cerimònia inaugural del Campionat del Món d'*snowboard* del 2011 s'organitzés a Barcelona i anés acompanyada de l'única modalitat competitiva que sí que es podia practicar a la ciutat: els salts. A més, la ciutat de Barcelona tenia el precedent del Barcelona Snow Show, que s'havia organitzat amb un èxit notable a l'Estadi Lluís Companys durant el mes de novembre del 2009.

Per a l'acte inaugural del Campionat del Món del 2011 es va triar el Palau Sant Jordi, la instal·lació que s'ajustava més a poder organitzar, en el menys temps

possible, el desenvolupament de la cerimònia i la posterior competició de salts. El Palau Sant Jordi es va convertir en una petita estació d'esquí. S'hi va instal·lar una estructura innovadora —pesava 200 tones i el muntatge es va realitzar en sis dies— que sostenia una rampa de 31 m d'alçària, 20 m d'amplada, 92 m de llargada i també incloïa una zona de desacceleració.

A primera hora de la tarda van tenir lloc els entrenaments i, a continuació, va començar una vistosa cerimònia inaugural de dues hores de durada. Una anella integrada a la pista va oferir un escenari ampli on es va desenvolupar l'acte principal. A la part baixa de la pista s'hi van projectar imatges de Barcelona i la Molina. Tot seguit, van desfil·lar els banderers dels 44 països participants i es van pronunciar els discursos de benvinguda. La inauguració va seguir amb un espectacle de llum, color i percussió, *Snow drums*, amb els tambors i la música del DJ Wanaty Mondays. Un cop va finalitzar la cerimònia inaugural es va iniciar la competició esportiva.

Un total de 45 *riders*, procedents de 17 països, van participar a les sèries classificatòries. Els *riders* tenien l'oportunitat de fer dos salts i només es tenia en compte el millor salt puntuat per accedir a la final, la qual estava reservada als dotze *riders* amb millor puntuació. Malauradament, els quatre *riders* catalans no

←

Vista general de l'interior del Palau Sant Jordi durant una prova del Campionat del Món de snowboard celebrada el 15 de gener del 2011. | AUTOR: FERNÁNDEZ, MANU / © ASSOCIATED PRESS / G-TRES.

➤

Logotip oficial del Campionat del Món de snowboard organitzat a Barcelona i a altres seus, del 15 al 23 de gener del 2011. | FONDS ISIDRE RIGAU / © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

van classificar-se per a la final. Carles Manich va obtenir la millor posició de tots (23è), seguit de Carles Torner (24è), Josep Castellet (42è) i Isaac Vergés (45è), que també va participar en les competicions de *halfpipe* i *slopestyle*.

Els finalistes van ser l'austríac Clemens Schattschneider, l'eslovè Marko Grilc, el belga Seppe Smits, el suís Gian-Luca Cagivelli, l'holandès Rocco van Straten, el canadenc Zachary Stone, el francès Mathieu Crepel i els cinc finlandesos: Ville Paumola, Aleksii Partanen, Roope Tonteri, Petja Piironen i el campió del món del 2009 i defensor del títol, Markku Koski.

Els *riders* van fer tres rondes de salts i la classificació es va establir amb la suma dels punts aconseguits amb els dos millors salts. Després de la segona ronda,

Mathieu Crepel ocupava el primer lloc, molt a prop del jove finlandès de 19 anys Petja Piironen. Al tercer i últim salt que donava la puntuació per poder accedir a la final, Mathieu Crepel va fer un salt amb massa riscs i un mal aterratge el va desplaçar fins al sisè lloc a la classificació.

Amb un Petja Piironen incontestable a la primera posició, la segona plaça estava empatada entre els *riders* Seppe Smits i Zachary Stone, i la quarta posició l'ocupava Rocco van Straten. La posterior desqualificació de Zachary Stone, per donar positiu al control antidopatge per consum de cànnabis, va suposar-li una sanció d'un any i la retirada de la medalla d'argent. La classificació final del Campionat del Món va quedar composta per: Petja Piironen (or), Peppe Smits (argent) i Rocco van Straten (bronze).

➤

Dècim de l'ONCE del 13 de gener del 2011, commemoratiu del Campionat del Món de snowboard. | © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

A més de la prova de salts, reservada exclusivament a la categoria masculina, les instal·lacions de la Molina van ser l'escenari de les proves de les modalitats de halfpipe, slopestyle, snowboarder cross i els paral·lels de gegant i eslòlom, tant en categoria masculina com femenina.

En acabar el Campionat del Món, fins a 14 països havien aconseguit alguna medalla. Austràlia, amb tres medalles d'or, va encapçalar la classificació del medaller i Àustria va ser la delegació que més medalles va guanyar: cinc, 2 d'or, 1 d'argent i 2 de bronze. D'altra banda, Finlàndia va sorprendre en sumar quatre medalles, 2 d'or i 2 de bronze.

Sabies que el 7 i 8 de novembre del 2009, a Barcelona, va tenir lloc una prova de la Copa del Món d'snowboard en la modalitat de salts de Big Air? L'Estadi Olímpic Lluís Companys va experimentar una notable metamorfosi, ja que s'hi va haver d'instal·lar una rampa complexa de salts de 35 m d'alçària, la més alta d'Europa i que equivalia a un edifici de dotze pisos. Els treballs per instal·lar la rampa van durar sis dies. Per a la preparació de la neu, es van necessitar 180 m³ d'aigua. La neu es va obtenir mitjançant el procés de combinar a gran pressió nitrogen líquid, aire comprimit i aigua. L'Estadi Olímpic Lluís Companys es va convertir en un escenari espectacular per a aquesta prova, a poc més de dos mesos de l'inici dels Jocs Olímpics d'Hivern de Vancouver del 2010. L'assistència, de gairebé 20.000 espectadors, va ser tot un èxit. Aquest esdeveniment esportiu va ser l'inici de les primeres iniciatives que es van portar a terme per tal de dotar de diferents activitats l'Estadi de Montjuïc després que el seu usuari dels últims anys, el RCD Espanyol, es traslladés al nou estadi que havia construït a Cornellà de Llobregat el maig del 2009.

*Vista general de l'interior del Palau Sant Jordi
durant un partit del Campionat del Món de pàdel.*
I AUTOR: DESCONEGUT / © LA VANGUARDIA, S.L.

CAMPIONAT DEL MÓN DE PÀDEL PER PARELLES / PADEL PRO TOUR

SEUS: Club Bonasport i Palau Sant Jordi

DATES: del 26 de març a l'1 d'abril del 2012

El pàdel té els seus orígens a inicis de la dècada dels anys seixanta del segle passat mitjançant una iniciativa privada sorgida, en part, de la casualitat. A la seva finca de Las Brisas (Acapulco, Mèxic), l'empresari mexicà Enrique Corcuera, un entusiasta de la pilota, hi havia construït un frontó on li agradava fer partits amb els convidats que visitaven casa seva. Va resultar que en nombroses ocasions la pilota anava a parar als terrenys del seu veí. Per aquest motiu, Enrique Corcuera va decidir aixecar unes parets de 3 metres per evitar que la pilota sortís dels seus terrenys. Quan va observar que la pilota rebotava van tenir l'ocurrència de posar una xarxa al mig i afegir-hi una tanca lateral per jugar una mena de tennis amb rebots a les parets. Així va ser com es va originar el pàdel, ja que aquesta tècnica es va arrelar ràpidament per tot Amèrica del Sud, especialment a l'Argentina.

A Espanya, el pàdel va arribar a la dècada dels anys setanta del segle XX gràcies a l'aristòcrata Alfonso de Hohenlohe-Langenburg, que havia visitat la casa del seu amic Enrique Corcuera i que havia practicat l'esport que havia inventat. Alfonso de Hohenlohe-Langenburg va construir les primeres pistes de pàdel al complex hotelier Marbella Club, el qual no trigaria a ser escenari de diferents competicions i tornejos d'aquest esport.

En territori català es va començar a practicar el pàdel a inicis dels anys vuitanta del segle passat. El Reial Club de Golf El Prat i el Club Bonasport van ser les primeres entitats que van instal·lar pistes de pàdel, les quals van assolir una ràpida popularitat i van produir que nombroses entitats esportives, especialment aquelles dedicades al tennis, també construïssin pistes de pàdel a les seves instal·lacions. Degut a l'elevada popularitat, l'any 1990 es va constituir l'Associació Catalana de Pàdel i l'any 1991, a Madrid, va néixer la Federació Internacional de Pàdel.

El Campionat del Món de pàdel es va disputar per primera vegada a la història a Sevilla (1992), en categoria femenina i masculina, concretament al recinte de l'Exposició Universal. El seu palmarès el van dominar l'Argentina i Espanya, que es poden considerar com les dues potències principals.

L'any 2011, fruit de l'acord entre la Federació Internacional de Pàdel i el Padel Pro Tour, organisme que gestiona el circuit professional de pàdel, es va acordar que el Padel Pro Tour s'encarregaria d'organitzar les quatre següents edicions del Campionat del Món per parelles, que es disputava amb caràcter biennal.

➤

Dossier de premsa oficial del Campionat del Món de pàdel organitzat al Palau Sant Jordi i a altres seus, del 26 de març a l'1 d'abril del 2012.

! © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

L'acord entre la Federació Internacional de Pàdel i el Padel Pro Tour va posar fi a les diferències entre les dues organitzacions, la qual cosa va ser determinant per a la tria de la ciutat de Barcelona, l'octubre del 2011, per organitzar el Campionat del Món d'aquests esport. Inicialment, el Campionat del Món de pàdel havia de celebrar-se del 24 de novembre al 4 de desembre del 2011 però, en coincidir amb les dates de la final de la Copa Davis de tennis, que disputaven Espanya i l'Argentina a Sevilla, es va ajornar fins a finals de març. Aquest fet va permetre millorar les instal·lacions de les pistes.

Emmarcat dins dels actes del vintè aniversari dels Jocs Olímpics de Barcelona'92, el Campionat del Món de pàdel va celebrar-se del 26 de març a l'1 d'abril en dos escenaris: el Club Bonasport, seu de la fase preliminar, i el Palau Sant Jordi, seu de la fase final. Coincidint amb la competició, es va dur a terme una campanya de promoció del pàdel amb diferents *master class* als principals clubs de tennis de la ciutat.

El dies 26 i 27 de març a les instal·lacions del Club Bonasport, 16 parelles femenines i 24 parelles masculines van competir per a les quatre places que donaven accés al quadre final del Campionat del Món que va disputar-se al Palau Sant Jordi.

Al Palau Sant Jordi va instal·lar-se una pista amb una tanca transparent pels quatre costats que permetia una visió perfecta als 3.700 espectadors. Un total de 30.000 aficionats van assistir a les diferents jornades i partits del Campionat del Món.

En categoria femenina, la parella formada per l'espanyola Carolina Navarro i l'argentina Cecilia Reiter, parella número 1 del món, es va imposar a la parella formada per les espanyoles Patricia Llaguno i Elisabet Amatriain (7-6 i 6-3).

En categoria masculina, hi va haver sorpreses, ja que els grans favorits, els argentins Fernando Belasteguín i Juan Martín Díaz, van quedar fora de la final. Cal recordar que Juan Martín Díaz patia una febre alta al partit de les semifinals. La també parella argentina formada per Fernando Poggi i Cristian Gutiérrez va ser la que va passar a la final i van guanyar a la parella formada pel brasiler Pablo Lima i l'argentí Juan Mieres (6-2, 6-7 i 6-3).

Sabies que *l'any 1990, una vegada constituïda l'Associació Catalana de Pàdel (ACP), es van concedir les primeres llicències i es va disputar el primer Campionat de Catalunya? Al llarg de la dècada dels anys noranta del segle XX, es va multiplicar el nombre de practicants de pàdel, la qual cosa va produir que l'Associació Catalana de Pàdel es constituís en la Unió Esportiva de Clubs de Pàdel de Catalunya que, com a pas previ, va encarregar-se de redactar els estatuts de la futura Federació Catalana de Pàdel que va esdevenir realitat l'any 2004, amb Ivan Corretja, germà del tennista Àlex Corretja, com al seu primer president. Actualment, el pàdel català és un dels esports capdavaners, amb una base sòlida amb més de 12 mil llicències i més de 200 clubs.*

A photograph of two female sailors on a white racing boat during a regatta. The boat is a 470 class, with the brand name 'Gill' and the number '7' visible on its hull. The sailors are wearing dark, waterproof sailing gear. The background shows a cityscape with buildings under an overcast sky. The boat is moving through the water, creating a white wake.

Instant d'una regata del Campionat del Món de vela, classe 470, organitzada al Port de Barcelona.
I AUTOR: GARCIA, ALEJANDRO / EFE / © LAGENCIA GROSBY.

CAMPIONAT DEL MÓN DE VELA DE LA CLASSE 470

SEU: Port del Fòrum

DATES: del 12 al 19 de maig del 2012

La vela ha estat un esport molt lligat a la ciutat de Barcelona i també ha estat present en nombrosos esdeveniments històrics i esportius. Els primers clubs van aparèixer a finals del segle XIX. Bons exemples en són el Yacht Club, fundat l'any 1879, o el Club de Regates, fundat dos anys més tard. Aquestes dues entitats es van fusionar per crear el Reial Club de Barcelona (1902), d'on sortiria el Reial Club Marítim (1913). També cal recordar que el Club Català de Regates (1879) es transformaria en el Club Nàutic Barcelona (1887), al qual un any després de la seva fundació es concediria el títol de Reial (Reial Club Nàutic de Barcelona).

D'altra banda, també tenim documentada la presència de la vela en esdeveniments internacionals. L'any 1871 ja apareix al programa de la I Festa de la Mercè; més tard al programa de l'Exposició Universal del 1888, el responsable de l'organització de la qual va ser el Club de Regates, i a l'Exposició Internacional del 1929, en què la ciutat va acollir unes regates internacionals organitzades pel Reial Club Marítim de Barcelona.

Si bé l'esport de la vela va continuar mantenint el seu reconeixement al sistema esportiu català i barceloní, no va ser fins a la designació de Barcelona com a ciutat olímpica quan va començar a gaudir d'un port esportiu. El disseny del port

va anar a càrrec dels arquitectes Oriol Bohigas, Josep Martorell, David Mackay i Albert Puigdomènech, sota la direcció de l'enginyer Joan Ramón de Clascà. Després dels Jocs Olímpics de Barcelona'92, el nou port esportiu també va acollir la nova seu de la Federació Catalana de Vela, fundada l'any 1946, i hi va començar a funcionar el Centre Municipal de Vela de Barcelona.

La vela compta amb un bon nombre de disciplines: la vela lleugera, el surf de vela o *windsurf*, el surf d'estel o *kitesurf*, el creuer, el patí de vela o la vela per ràdio control. A més, dins de la vela lleugera hi ha més d'una trentena de classes en funció de les característiques de l'embarcació. N'és un exemple la classe 470, que és també una de les deu disciplines olímpiques.

En concret, la classe 470 va ser dissenyada pel francès André Cornu l'any 1963. La celebració del primer Campionat del Món de vela de la classe 470 es va dur a terme a la ciutat francesa de La Canau l'any 1970.

La vela com a disciplina olímpica apareix per primera vegada als Jocs Olímpics de París del 1900. D'altra banda, la classe 470 va formar part per primera vegada del programa olímpic a Montreal el 1976 en categoria masculina, i al dels Jocs Olímpics de Seül del 1998 en categoria femenina.

A Espanya no era la primera vegada que s'organitzava un Campionat del Món de la classe 470. Abans que Barcelona, altres ciutats havien acollit aquest esdeveniment esportiu, com per exemple Salou (1986), Cadis (1992 i 2003) i el Club Nàutic Arenal del municipi mallorquí de Lluçmajor (1998).

L'organització del Campionat del Món de vela de la classe 470 va ser atorgat a Barcelona durant l'Assemblea General de Vela que es va celebrar a Rungsted (Dinamarca) l'any 2009. El Campionat del Món es va celebrar a Barcelona del 13 al 19 de maig del 2012 i la seva organització va recaure en la Federació Catalana de Vela, juntament amb el Reial Club Nàutic de Barcelona i el Reial Club Marítim de Barcelona.

El dia 11 de maig es va fer la cerimònia d'inauguració del Campionat del Món i l'obertura del Centre Internacional de Vela de Catalunya al parc del Fòrum. Un dia abans de la competició oficial, el Port Vell va ser l'escenari d'una regata d'exhibició que va ser seguida per un públic nombrós des del Portal de la Pau, des del World Trade Center i des del Maremàgnum.

Al Campionat del Món hi van participar 250 regatistes de 43 països diferents, amb dotze tripulacions espanyoles (3 femenines i 9 masculines). Un dels principals al·licients de la competició va ser que donava una sèrie de places per accedir als Jocs Olímpics de Londres del 2012. Les tripulacions espanyoles, tant de categoria femenina com de masculina, ja estaven classificades per a la cita olímpica.

En categoria masculina, el triomf va ser per a la tripulació australiana, composta per Mathew Belcher i Malcolm Page, que, amb vuit victòries en les 13 regates, va aconseguir de manera indiscutible el seu tercer títol mundial consecutiu com a prelude de l'or olímpic que va aconseguir als Jocs Olímpics de Londres del 2012. Els francesos Pierre Leboucher i Vincent Garos van ocupar el segon lloc i la tercera plaça va ser per als croats Igor Marenic i Šime Fantela. La tripulació espanyola formada per Onán Barreiros i Aarón Sarmiento va finalitzar a la setena posició.

←

Instant d'una regata del Campionat del Món de vela, classe 470, organitzada al Port de Barcelona, amb la Torre Mapfre i l'Hotel Arts de fons. | AUTOR: GARCIA, ALEJANDRO / EFE / © LAGENCIA GROSBY.

En la categoria femenina tot es va decidir en una emocionat Medal Race, a la qual van accedir quatre tripulacions amb opcions de victòria. Finalment, les britàniques Hannah Mills i Saskia Clark van superar les seves rivals directes. Aquell mateix any, les britàniques van aconseguir la medalla de plata als Jocs Olímpics de Londres del 2012 i, posteriorment, van guanyar la medalla d'or als Jocs Olímpics de Rio de Janeiro del 2016. El segon lloc va ser per a les franceses Camille Lecointre i Mathilde Geron i la tercera posició la va aconseguir la parella holandesa formada per Lisa Westerhof i Lobke Berkhout.

Les representants espanyoles de vela de classe 470 als Jocs Olímpics de Londres del 2012, Tara Pacheco i Berta Betanzos, les quals s'havien proclamat campiones del món l'any anterior a Perth (Austràlia), van finalitzar en una discreta 17a posició.

El Campionat del Món de vela de la classe 470 va ser un èxit organitzatiu. Una bona prova d'aquest fet van ser les paraules de Stanislav Kassarov, president de la classe 470 de vela, el dia de la seva cloenda: "Ha sido un verdadero privilegio presenciar los éxitos del Campeonato del Mundo de 470 y de los equipos que han logrado la clasificación olímpica. El nivel de organización ha sido fantástico, y el área de competición excepcional. Barcelona y su Centro Internacional de Vela, es un verdadero lugar de vela olímpica".

→ **Cartell oficial del Campionat del Món de vela, classe 470, organitzada al Port de Barcelona del 12 al 19 de maig del 2012.** | AUTOR: DESCONEGUT
/ © AGENCIA LA GUERRILLA.

Sabies que com acredita el palmarès del Campionat del Món de vela de la classe 470, la vela espanyola ha obtingut uns resultats destacables, com ho demostren els set títols mundials? En categoria masculina es comptabilitzen tres Campionats del Món: Toño Gorostegui i Manuel Alabart (1974), i Jordi Calafat i Quico Sánchez (dos Campionats consecutius els anys 1992 i 1993). En categoria femenina, la vela espanyola disposa de quatre Campionats del Món, tres de Theresa Zabell amb diferents companyes de tripulació: un títol amb Patricia Guerra (1992) i dos títols amb Begoña Vía-Dufresne (1995 i 1996); a més del darrer Campionat del Món aconseguit per Tara Pacheco i Berta Betanzos (2011). En total, en la classe 470, els regatistes espanyols han aconseguit 20 medalles: 7 d'or, 6 d'argent i 7 de bronze. Les tres últimes medalles es van aconseguir al Campionat del Món celebrat el 2018 a la ciutat danesa d'Aarhus, on Silvia Mas i Patricia Cantero van quedar subcampiones i Jordi Xammar i Nicolás Rodríguez van aconseguir el bronze; un pòdium que van millorar en l'edició del 2019 on van assolir la medalla d'argent a Enoshima (Japó). Les dues parelles de regatistes van obtenir la classificació per als Jocs Olímpics de Tòquio 2020, els quals foren aplaçats, inicialment per l'any 2021.

Vista general de l'interior del Palau Sant Jordi durant la celebració del triomf de la selecció espanyola. | AUTOR: DJURICA, MARKO / © REUTERS / G-TRES.

CAMPIONAT DEL MÓN D'HANDBOL

SEUS: Palau Sant Jordi i altres seus

DATES: de l'11 al 27 de gener del 2013

L'handbol es va començar a practicar a Catalunya a inicis de la dècada dels anys quaranta del segle XX. Al començament, l'handbol es jugava en camps de futbol d'onze jugadors, perquè l'handbol de set jugadors, tal com es coneix actualment, no es va introduir fins l'any 1950. A partir de l'any 1960, totes les competicions d'handbol van passar a disputar-se en la modalitat de set jugadors i en pistes poliesportives, mentre que la modalitat d'onze jugadors va desaparèixer.

La Federació Catalana d'Handbol va ser creada l'any 1941 com a Federació Regional de Catalunya i es va subdividir en les diferents federacions provincials. La federació barcelonina va ser la de major pes específic i l'any 1983 es va reunificar amb el gironí Francesc Caselles com a primer president.

Amb la lliçó ben apresada, després dels nombrosos errors estratègics que van fer fracassar la candidatura per organitzar el Campionat del Món d'handbol de l'any 2011, que finalment es va atorgar a Suècia, la Federació Espanyola d'Handbol va recolzar la renovada candidatura per organitzar el Campionat del Món del 2013. En aquesta ocasió, l'oferta era tan potent, que altres federacions aspirants com la danesa, la coreana i la noruega van cancel·lar les respectives candidatures. Per aquest motiu, el 2 d'octubre del 2010, a la ciutat alemanya de Herzogenaurach, la Federació Internacional d'Handbol va triar per majoria que Espanya organitzés el

XXIII Campionat del Món d'handbol que tindria lloc entre els dies 11 i 27 de gener del 2013. Aquest esdeveniment esportiu disposava d'un pressupost de 12 milions d'euros, un 50 % del qual estava finançat amb recursos propis, que incloïen ingressos per entrades i màrqueting; i l'altre 50 % es finançava amb aportacions a parts iguals de capital públic i privat.

Una gran quantitat de ciutats es van interessar per organitzar els partits del Campionat del Món d'handbol. Finalment, a causa d'una sèrie de criteris del Comitè Organitzador es van triar les ciutats de Sevilla, Madrid, Saragossa i Barcelona, ja que tenien facilitats d'accessibilitat, capacitat d'allotjament i uns pavellons amb un aforament ampli: una capacitat per a més de deu mil espectadors. També eren ciutats connectades per l'AVE, el tren d'alta velocitat, que assegurava un trasllat ràpid i còmode.

En el cas de Barcelona, el Pavelló Olímpic de Granollers va acollir un grup de la fase classificatòria, mentre que el Palau Sant Jordi va ser, juntament amb la ciutat de Saragossa, l'escenari de la fase final.

El sistema de competició també es va modificar respecte de les edicions anteriors. La fase preliminar es va dividir en quatre grups de sis seleccions. Els

quatre millor classificats accedien als encreuaments de vuitens de final, mentre que el cinquè i el sisè passaven a disputar el partit de consolació, també conegut com la Copa Presidente, que es va celebrar al Palacio Multiusos de Guadalajara amb una capacitat per a 5.000 espectadors. La lligueta de la segona fase, a la qual accedien les seleccions classificades arrossegant els resultats, es va substituir per unes eliminatòries directes a partir dels vuitens de final.

Els partits del grup A, format per les seleccions de Montenegro, l'Argentina, Tunísia, el Brasil, França i Alemanya, es van fer al Pavelló Olímpic de Granollers i al Palau Sant Jordi de Barcelona. A Granollers, població que durant el Campionat del Món es va convertir en una petita França, va tenir lloc una de les anècdotes del campionat quan, en els prolegòmens del partit davant l'Argentina i a causa d'un problema tècnic de la megafonia amb els himnes, els milers de seguidors francesos van reaccionar de manera espontània cantant *a cappella* "La Marsellesa". La selecció d'Alemanya va acabar primera d'aquest grup malgrat haver perdut sorprenentment amb Tunísia. També es van classificar per a vuitens de final les seleccions de França, del Brasil i de Tunísia.

El pavelló San Pablo de Sevilla va ser la seu del grup B, dominat per la selecció de Dinamarca, una de les grans favorites que va finalitzar aquesta fase invicta i per davant de Rússia, Islàndia i Macedònia.

El Grup C va tenir com a escenari el pavelló Príncipe Felipe de Saragossa. Aquest grup va ser dominat per Eslovènia, que va guanyar els cinc partits i que va obtenir una classificació avantatjosa per als encreuaments dels vuitens de final. També s'hi van classificar les seleccions de Polònia, Sèrbia i Bielorrússia.

Finalment, l'escenari del grup D va ser la Caja Mágica de Madrid, que tenia l'al·licient de veure els partits de la selecció espanyola. Els resultats de la primera fase d'Espanya van ser quatre victòries davant d'Algèria (27-14), d'Egipte (29-24), d'Austràlia (51-11) i d'Hongria (28-22). Espanya finalitzaria segona de grup per la seva derrota davant la invicta Croàcia (25-27). També es classificarien per als vuitens de final Hongria i Egipte.

Malgrat acabar segona de grup, la selecció espanyola va eludir la part del quadre on es trobaven França, la vigent campiona del món, i les seleccions potents de Dinamarca i Croàcia. Amb la novetat d'una segona fase d'eliminació directa, cada partit era una final.

➤

Programa oficial de la selecció espanyola del Campionat del Món d'handbol organitzat al Palau Sant Jordi i a altres seus, de l'11 al 27 de gener del 2013. I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

➔

Sobre i segell commemoratiu del Campionat del Món d'handbol. I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

Els partits dels vuitens i dels quarts de final es van repartir entre el Palau Sant Jordi i el pavelló Príncepe Felipe de Saragossa, l'escenari on la selecció espanyola anava guanyant consistència i positivisme com es va poder veure després de les seves victòries a vuitens de final davant de Sèrbia (31-20) i a quarts de final davant d'Alemanya (28-24). Al Palau Sant Jordi, la selecció d'Eslovènia continuava guanyant, va eliminar Egipte (31-26) i Rússia (28-27) i es va classificar per a les semifinals del Campionat del Món. Precisament, la selecció eslovena va ser el darrer obstacle de la selecció espanyola per arribar a la final. El resultat final a favor dels espanyols donava el pas a la tan desitjada final del Campionat del Món.

A l'altra banda del quadre classificatori, la selecció danesa, subcampiona mundial, feia bons els pronòstics i va arribar a la final del Campionat del Món després de derrotar Tunísia (30-23), Hongria (28-26) i Croàcia (30-24), que acabava de derrotar França (30-23) als quarts de final.

El 27 de gener del 2013, un Palau Sant Jordi ple de gom a gom —prop de 14.000 espectadors— va ser l'escenari d'una final inoblidable. La selecció espanyola, dirigida per Valero Rivera, no va donar opció a la selecció danesa. Un inici de partit impressionant va sorprendre els danesos que van trigar cinc minuts a fer el primer gol, quan ja n'havien encaixat quatre. En cap moment els danesos no van ser capaços d'entrar al partit degut a l'allau del joc i a la gran defensa dels espanyols. El partit va trencar-se definitivament als darrers deu minuts de la primera part.

Al descans tot estava dat i beneït a favor de la selecció espanyola (18-10). A la segona part, Espanya va mantenir la intensitat del seu joc i va arribar a dominar el partit per 18 gols de diferència (33-15). Finalment, la diferència quan va acabar el partit va ser de 16 gols (35-19) a favor de la selecció espanyola.

El partit de la final del Campionat del Món va deixar dades per a la història. La retransmissió d'aquest partit per part de TVE va donar un 21 % de quota de pantalla i es va aproximar als 3.500.000 espectadors, tota un fita per a un esport com l'handbol. Els protagonistes d'aquella final històrica van ser: Arpad Šterbik, José Manuel Sierra, Albert Rocas, Jorge Maqueda, Julen Aguinagalde, Joan Cañellas, Alberto García, Valero Rivera, Alberto Entrerriós, Víctor Tomàs, Daniel Sarmiento, Ángel Montoro, Viran Morros, Aitor Ariño, Carlos Ruesga i Gedeón Guardiola.

Sabies que *el resultat de la final del Campionat del Món entre les seleccions d'Espanya i Dinamarca (35-19) ha passat a la història dels Campionats del Món d'handbol per ser la final en què es va produir una diferència de gols més gran? A les vint-i-dues edicions disputades mai no s'havia resolt una final amb tanta diferència de gols. Revisant l'història dels Campionats del Món, podem comprovar que tradicionalment les finals s'han resolt per un estret marge de gols, generalment entre un i tres, i que, com a molt, en alguna ocasió puntual la diferència ha arribat a un màxim de cinc. De fet, caldria retrocedir molt en el temps, fins a l'any 1958, per trobar una final del Campionat del Món amb una diferència de gols més gran, deu gols, entre les seleccions de Suècia i la República Txeca (22-12). Altres finals amb una diferència notable de gols en el marcador van ser la victòria de Rússia davant de França (28-19) l'any 1993 i la de Dinamarca davant de Noruega (31-22) al Campionat del Món del 2018. El que és encara més curiós és que Espanya és també la selecció que ha marcat més gols en una final (40) al partit de la final davant de Croàcia (40-37) del Campionat del Món celebrat a Tunísia el 2005. Aquest partit també va ser la final amb més gols de la història dels Campionats del Món (77).*

Partit de waterpolo organitzat
a les Piscines Municipals Bernat
Picornell. | AUTOR: NACARINO, GUSTAU /
© REUTERS / G-TRES.

CAMPIONAT DEL MÓN DE NATACIÓ I ESPORTS AQUÀTICS

SEUS: Palau Sant Jordi, Piscines Municipals Bernat Picornell, Piscines Municipals de Montjuïc i Port Vell

DATES: del 19 de juliol al 4 d'agost del 2013

El mes de maig del 2010, Dubai va comunicar la seva renúncia a organitzar el Campionat del Món de natació del 2013, la qual cosa obligava la Federació Internacional de Natació (FINA) a trobar una alternativa amb relativa urgència. Per tant, es va activar un procediment ràpid per designar una nova seu. Barcelona va ser una de les ciutats que s'hi van mostrar interessades i va ser una de les cinc candidates seleccionades per la FINA, juntament amb Hamburg, Moscou, Sydney i Seül.

El 26 de setembre del 2010, durant el congrés de la FINA celebrat a Punta del Este (Uruguai), la ciutat de Barcelona va ser triada per organitzar el Campionat del Món de natació del 2013. La candidatura barcelonina va quedar avalada per una proposta que millorava l'èxitós Campionat del Món que ja s'havia organitzat a la ciutat l'any 2003.

Jordi Hereu, alcalde de Barcelona, Julio César Maglione, president de la Federació Internacional de Natació, i Fernando Carpena, president de la Federació Espanyola de Natació, van signar els contractes per a l'organització del Campionat del Món de Natació del 2013 a Barcelona. Com va comentar Julio César Maglione al diari *El Mundo Deportivo*: "Viví los Juegos del 92, que transformaron la Ciudad y el Mundial de 2003, que aprovechó muchas de las instalaciones olímpicas. Las cosas

se están haciendo muy bien y estoy convencido que este Mundial será el mejor de la historia". A més, Maglione va incidir en el fet que la concessió del Campionat del Món era una bona manera de retre homenatge a la figura de Joan Antoni Samaranch, que havia mort pocs mesos abans.

L'organització de quatre Campionats del Món en un sol esdeveniment esportiu va aplegar 2.293 esportistes, que representaven 181 països, repartits en: 1.114 (natació), 416 (waterpolo), 308 (natació sincronitzada), 173 (aigües obertes), 231 (salts) i 21 (salts de gran alçada). El Campionat del Món va tenir una àmplia projecció mediàtica, ja que s'hi van acreditar 2.300 periodistes i 60 cadenes de televisió.

La concentració de les seues competitives a l'Anella Olímpica de Montjuïc va facilitar molt les coses als organitzadors, mitjans de comunicació i espectadors. Com a l'edició del 2003, per a les proves de natació es va instal·lar una piscina al Palau Sant Jordi, però com a novetat aquesta piscina també va acollir les proves de natació sincronitzada, cosa que va ser un gran encert, com ho van demostrar els 32.000 assistents que no haurien pogut tenir cabuda en cap altra instal·lació. Aquest fet va permetre a les piscines municipals Bernat Picornell ser la seu del waterpolo i a les piscines municipals de Montjuïc organitzar les

L'actuació espanyola va ser una de les millors de la història, amb un total de dotze medalles. Mereix una menció especial l'equip de natació sincronitzada, que va obtenir set medalles —tres d'argent i quatre de bronze—, fent ressaltar que a totes hi va participar Ona Carbonell. A la competició de natació cal destacar l'actuació formidable de Mireia Belmonte, que va disputar fins a sis finals i que va aconseguir tres medalles: dues medalles d'argent (200 m papallona i 400 m estils) i una medalla de bronze (200 m estils). També cal destacar la valuosa medalla d'argent de Melani Costa (400 m lliures).

Sense cap mena de dubte, l'èxit més important de la delegació espanyola en aquests Campionats del Món el van protagonitzar les noies del waterpolo, que van guanyar la medalla d'or. A la fase preliminar Espanya va perdre davant de Rússia (6-7), però a partir dels vuitens de final van ser insuperables. La selecció va derrotar successivament Nova Zelanda (18-6), els Estats Units (9-6), Hongria (13-12) i, a la final, Austràlia (8-6). Aquest èxit sense precedents va suposar el primer títol mundial en esports d'equip femení espanyol i la primera vegada que la selecció amfitriona de la prova de waterpolo femení guanyava la medalla d'or.

La selecció espanyola de waterpolo masculí, després d'una primera fase irregular, va classificar-se per als vuitens de finals després de guanyar a Nova Zelanda (18-3) i perdre davant de Montenegro (5-7) i de Grècia (7-8). Espanya va derrotar els Estats Units (10-6) a vuitens de final, però va caure eliminada a les semifinals davant d'Itàlia (3-4). Espanya va obtenir el cinquè lloc en la classificació final del waterpolo masculí després de derrotar les seleccions de Sèrbia (14-13 als llançaments de penals) i Grècia (10-8).

A nivell de públic, el Campionat del Món va ser un veritable èxit. Amb una assistència total de 267.000 espectadors es van superar totes les expectatives, especialment pel que fa a la venda d'entrades (225.000), un terç més del previst que va permetre donar un bon ambient a tots els partits. El Palau Sant Jordi, durant les proves finals de natació i natació sincronitzada, es va envoltar d'un ambient màgic i difícil d'explicar si no s'experimenta en primera persona.

Sabies que *la Federació Internacional de Natació va repartir 2,4 milions d'euros en premis entre els guanyadors de les medalles i els finalistes? A les competicions de natació, la medalla d'or de cada prova es va premiar amb 11.500 €, la medalla d'argent amb 7.800 € i la medalla de bronze amb 3.900 €. Els finalistes classificats en els llocs quart, cinquè i sisè també van percebre un benefici econòmic de 3.000 €, 2.300 € i 1.550 € respectivament. A més, cada rècord mundial es va premiar amb 19.500 €, la qual cosa volia dir que guanyar la medalla d'or i fer el rècord del món suposava un premi total de 31.000 €. A les proves combinades i per equips, els premis van ser de 23.300 € per al primer, de 19.500 € per al segon i de 15.600€ per al tercer. Els classificats del quart al sisè van rebre, respectivament, 11.700 €, 7.800 € i 3.900 €. En waterpolo, els components de la selecció guanyadora es van repartir 47.000 €, a la medalla d'argent li van correspondre 31.000 € i a la medalla de bronze 15.500 €. Les seleccions de waterpolo classificades del quart al sisè lloc es repartien 11.700 €, 7.800 € i 3.900€, respectivament. Finalment, a la prova dels salts el campió de cada modalitat va ser premiat amb 7.800 €, una quantitat que van rebre de manera decreixent (800 € per posició classificatòria) els deu primers classificats.*

Fotografia del partit de quarts de finals del Campionat del Món de basquetbol de 2014, organitzat al Palau Sant Jordi entre les seleccions de Lituània i Turquia (73-61). Hi apareixen els lituans Jonas Valančiūnas i Donatas Motiejūnas, i els turcs Ömer Asik i Kerem Gönlüm.

I AUTOR: FERNÁNDEZ, MANU / © AP
PHOTO / G-TRES.

CAMPIONAT DEL MÓN DE BASQUETBOL

SEUS: Palau Sant Jordi i altres seus

DATES: del 30 d'agost al 14 de setembre del 2014

Aprofitant la dinàmica generada per la victòria de la selecció espanyola de basquetbol al Campionat del Món del 2006, celebrat a la ciutat japonesa de Saitama, la Federació Espanyola de Basquetbol va comunicar a la Federació Internacional de Basquetbol (FIBA), a primers de gener del 2008, el seu interès a organitzar la XVII edició del Campionat del Món del 2014. Un gran nombre de països es van presentar com a candidats per organitzar aquest Campionat del Món, però la FIBA va nominar tres seus finals: Espanya, Itàlia i la Xina, les quals van lliurar la seva proposta a finals d'abril del 2009.

La candidatura espanyola presentava un projecte sòlid, el qual estava avalat per una contrastada capacitat hotelera, bones comunicacions i serveis i uns pavellons amb aforaments per entre deu i quinze mil espectadors. El 23 de maig, la Comissió Executiva de la FIBA es va reunir a Ginebra per escollir-ne la seu. A la primera votació, cap de les tres candidates va aconseguir la majoria necessària i la Xina va quedar descartada per ser la proposta amb menys vots. La decisió final va arribar a la segona votació, en què la candidatura espanyola va obtenir 11 vots i la candidatura italiana només 8.

Un any després de la decisió de donar a Espanya l'organització del Campionat del Món del 2014, es va signar el conveni entre la Federació Espanyola de Basquetbol

i l'Ajuntament de Barcelona, a finals de maig del 2010, en què es va formalitzar que el Palau Sant Jordi seria l'escenari de set partits: quatre corresponents a les eliminatòries de vuitens, dos partits de quarts de final i un partit de les semifinals.

Un cop acabat el procés de classificació, el 3 de febrer del 2014 es va organitzar el sorteig dels diferents grups preliminars del Campionat del Món al Palau de la Música Catalana de Barcelona. La selecció espanyola va ser inclosa al grup A, amb seu a Granada, les seleccions de Croàcia i Grècia, que encapçalaven el grup B, jugaven els seus partits al pavelló San Pablo de Sevilla; el grup C, liderat per la selecció dels Estats Units, es va ubicar al pavelló del Bizkaia Arena i, finalment, el grup D, en el qual es trobava la selecció de Lituània, va jugar els seus partits al pavelló del Gran Canaria Arena de Las Palmas.

El sorteig va ser dirigit per tal de garantir l'equilibri continental en cadascun dels grups i alhora donar prioritat al rànquing mundial. D'aquesta manera es garantia que les dues primeres seleccions del rànquing mundial, els Estats Units i Espanya, només es podrien enfrontar en cas d'arribar a una hipotètica final. Aquest criteri també va permetre garantir els interessos de les dues seus de la fase final. A partir dels vuitens de final, la selecció espanyola jugaria el seus

partits a Madrid i la ciutat de Barcelona es garantia la presència dels partits del Dream Team al Palau Sant Jordi.

A nivell competitiu, a la primera fase no hi va haver gaires sorpreses. Al grup A, Espanya va guanyar amb autoritat tots els partits i va accedir a la fase final acompanyada de les seleccions del Brasil, França i Sèrbia. Aquestes seleccions s'enfrontarien, depenent de l'ordre de classificació, a les eliminatòries dels vuitens de final amb les quatre seleccions classificades del grup B, que eren les seleccions de Grècia, també invicta, Croàcia, l'Argentina i el Senegal. Al pavelló del Bizkaia Arena, on disputaven els seus partits les seleccions del grup C, els Estats Units no van tenir rival i es van classificar amb les seleccions de Turquia, la República Dominicana i Nova Zelanda. Aquestes seleccions es van disputar els partits de classificació amb les seleccions del grup D, del qual es van classificar les seleccions de Lituània, Eslovènia, Austràlia i Mèxic. Cal destacar l'èxit d'aquesta primera fase preliminar, ja que els aforaments dels diferents pavellons van registrar una assistència mitjana del 79%.

Entenent la singular importància de l'esdeveniment que organitzava, la ciutat de Barcelona va donar-li el protagonisme que es mereixia. Per aquest motiu, el 5 de setembre es va fer un acte de recepció a la comunitat internacional del basquetbol al Museu Nacional d'Art de Catalunya, un acte que va estar acompanyat d'un espectacle sonor i visual a les Fonts Màgiques de Montjuïc. L'endemà es va obrir el Basket Square, una zona reservada als aficionats del basquetbol, amb una pista per a diferents activitats esportives i d'oci, una zona comercial i una pantalla gegant al Moll de la Marina on es podien veure els partits. Així mateix, a l'esplanada entre el Palau Sant Jordi i l'Estadi Olímpic de Montjuïc s'hi va instal·lar una zona comercial del Basketball World Cup 2014 organitzat per la FIBA.

Els set partits disputats al Palau Sant Jordi van despertar força expectació, sobretot els jugats pel Dream Team. El 6 de setembre, al Palau Sant Jordi es van disputar els primers partits del Campionat del Món, els vuitens de final, en territori barceloní. Els espectadors van veure la clara victòria dels Estats Units davant de Mèxic (85-63) i la victòria d'Eslovènia davant de la República Dominicana (71-61). L'endemà, el Palau Sant Jordi va gaudir d'una jornada amb

←

Cartell oficial del Campionat del Món de basquetbol organitzat al Palau Sant Jordi i a altres seus, del 30 d'agost al 14 de setembre del 2014. I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

fortes emocions ja que, al darrer minut i amb dos triples finals, Turquia va superar Austràlia (65-64) i Lituània va haver de lluitar per superar Nova Zelanda (76-71).

A quarts de final, el Palau Sant Jordi va vibrar amb l'extraordinària segona part dels Estats Units que va anotar 70 punts. En aquest partit el Dream Team va derrotar contundentment Eslovènia (119-76) davant de 14.000 espectadors. A l'altre partit de quarts de final disputat a Barcelona, la selecció lituana, més encertada i amb una millor banqueta, va superar Turquia (73-61).

A l'últim partit del Campionat del Món celebrat al Palau Sant Jordi, els Estats Units van classificar-se per a la final, amb una nova i espectacular exhibició, en derrotar Lituània (96-68). A Madrid, la selecció espanyola va guanyar el Senegal (89-56) als vuitens de final i va trobar-se amb França, la qual havia derrotat a Croàcia (69-64). Tot i que a la primera fase Espanya s'havia mostrat superior als francesos, la selecció espanyola es va veure clarament superada i va caure derrotada (52-65) en un partit per oblidar. El somni de l'esperada final amb els Estats Units es va esvair. Eliminada la selecció espanyola, la final del Campionat del Món va enfrontar la selecció de Sèrbia, la qual s'havia desfet de Grècia (90-72), del Brasil (84-56) i de França (90-85), amb els Estats Units.

La final no va tenir gaire història, ja que els nord-americans van deixar el partit sentenciat al descans (67-41) i el partit va finalitzar amb una clara victòria del Dream Team (129-92). Va ser la segona victòria més àmplia de la història d'una final del Campionat del Món. La selecció francesa, al seu torn, va guanyar la medalla de bronze després de superar Lituània (95-93).

El Campionat del Món va tenir un cost organitzatiu d'uns 45 milions d'euros, un terç més del previst inicialment, però el seu impacte econòmic va estar valorat en més de 300 milions d'euros.

→
**Medalla oficial del
Campionat del Món de
basquetbol.** | © FUNDACIÓ
BARCELONA OLÍMPICA.

Sabies que *al conveni pel qual Barcelona es convertia en una de les seus del Campionat del Món de basquetbol, hi figurava que la selecció espanyola disputaria al Palau Sant Jordi el dos darrers partits de preparació abans de viatjar a Granada, seu del grup A, i que li corresponia a Espanya en la fase preliminar? Malgrat aquesta circumstància, l'Ajuntament de Barcelona va renunciar a que es disputessin aquests partits i va arribar a un acord amb l'Ajuntament de Badalona. Del 20 al 23 d'agost del 2014, el Pavelló Olímpic de Badalona va ser l'escenari d'un torneig quadrangular en què la selecció espanyola hi va participar, juntament amb les seleccions de Croàcia, Ucraïna i Mèxic.*

D'aquesta manera, la ciutat de Badalona, bressol del basquetbol a Catalunya, va poder sumar-se a la festa i als actes que promovien el Campionat del Món de basquetbol.

*Cotxe en competició durant el
Campionat del Món RallyRACC
Catalunya - Costa Daurada de 2014.*

I © LAGENCIA GROSBY.

CAMPIONAT DEL MÓN DE RAL·LIS / RALLYRACC CATALUNYA - COSTA DAURADA

SEUS: Circuit de Montjuïc i altres seus

DATES: del 23 al 26 d'octubre del 2014

El Ral·li Catalunya va néixer l'any 1957, però els seus orígens cal cercar-los a la Volta a Catalunya per a automòbils; el primer ral·li que va organitzar el Reial Automòbil Club de Catalunya (RACC), entitat fundada l'any 1906, entre els dies 23 i 25 de juliol del 1916. El circuit de regularitat va transcórrer en tres etapes entre les poblacions d'Olot, Puigcerdà, Artesa de Segre, Lleida i Tarragona, amb sortida i arribada a la ciutat de Barcelona.

La primera edició del Ral·li Catalunya, també conegut com la VIII Volta a Catalunya per a automòbils, es va organitzar del 28 al 30 de juny del 1957 i va estar gestionada pel RACC, presidit per Salvador Fàbregas. La prova es va dissenyar a l'estil del Ral·li de Montecarlo, amb sortides des de les ciutats de Madrid, València, Sant Sebastià, Andorra o Barcelona. En total hi van participar 88 cotxes i només 78 van aconseguir arribar al control situat al costat de l'Estadi de Montjuïc. En aquest indret es va disputar un eslàlom d'habilitats, d'acceleració i de frenada sense cap repercussió per a la classificació general. El guanyador de la prova va ser Sebastià Salvadó, que conduïa un Alfa Romeo 1900 Super, amb Guillem Bas, també conegut com a Milano, de copilot.

Durant els anys 1965 i 1972 no es va disputar aquesta competició. L'any següent i fins el 1983, la competició es va anomenar Ral·li Catalunya – Ral·li de les Caves.

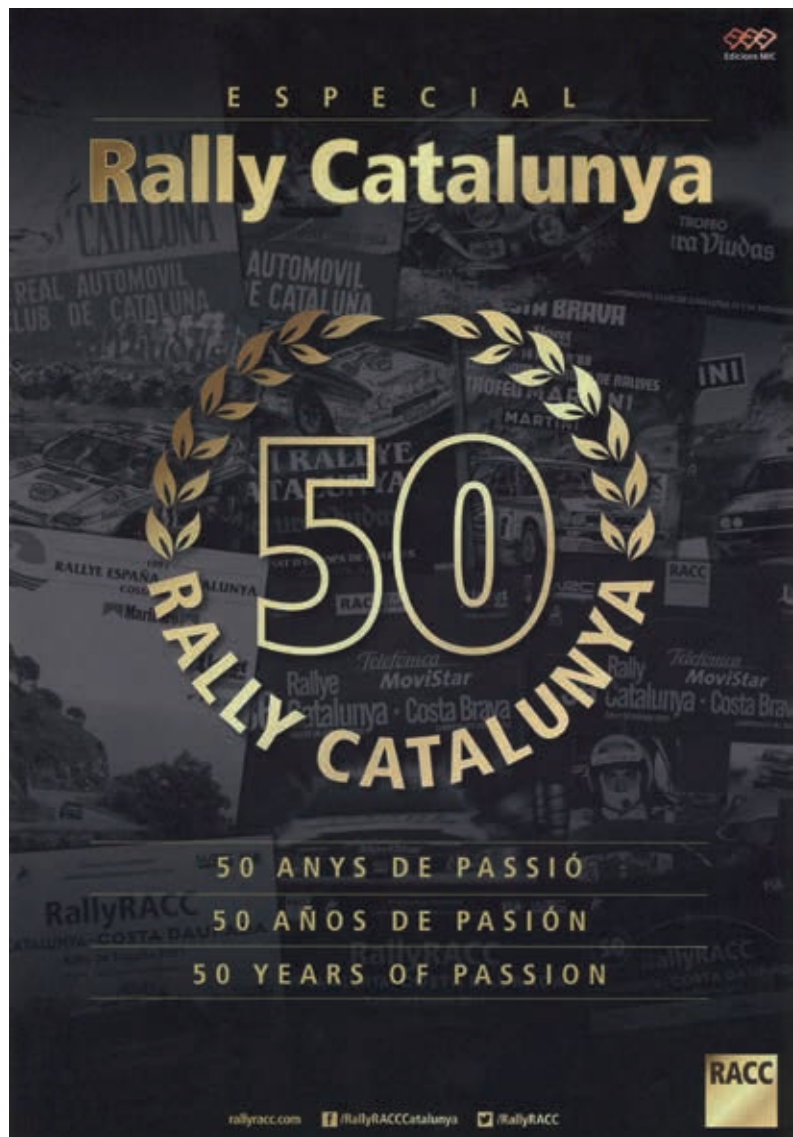
Precisament en aquesta edició es va tornar a situar la sortida i l'arribada al recinte firal de Montjuïc.

L'any 1988 el Ral·li Catalunya es va fusionar amb el Ral·li Costa Brava, organitzat per la Penya Motorista 10 x hora des de l'any 1953 i que tenia l'objectiu de poder formar part del Campionat del Món de ral·lis.

El 9 d'Octubre del 1990, el Consell Mundial de la Federació Internacional d'Automobilisme aprovava que el Ral·li Catalunya entrés a formar part del circuit de les 12 proves del Campionat del Món de ral·lis.

D'altra banda, el 29 de gener del 1991 es va presentar oficialment a la premsa internacional, reunida a Montecarlo, el Ral·li Catalunya – Costa Brava, que també es va denominar Ral·li d'Espanya. Aquesta prova es va disputar en quatre jornades, del 9 al 13 de novembre, i tenia com a ubicació principal de la celebració Lloret de Mar. El guanyador de la competició va ser l'alemany Armin Schwartz, que conduïa un Toyota Celica GT-Four, i amb Hertz de copilot.

A partir del 2005 es va tornar a modificar el nom i l'escenari. La Costa Brava deixava pas a les terres del Montsant, la serra de Prades i la Terra Alta, amb

Portada de la revista commemorativa dels 50 anys del Campionat del Món RallyRACC Catalunya - Costa Daurada. I © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

Fotografia durant la prova al circuit urbà de Barcelona del Campionat del Món RallyRACC Catalunya - Costa Daurada celebrada el 23 d'octubre del 2014, amb el Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC) de fons. I © AIROB, DAVID.

Cartell oficial del Campionat del Món RallyRACC Catalunya - Costa Daurada organitzat del 23 al 26 d'octubre del 2014. I ARXIU / © REIAL AUTOMÒBIL CLUB DE CATALUNYA.

epicentre a Salou i Port Aventura. A partir d'aquesta edició, el campionat va passar a denominar-se RallyRACC Catalunya - Costa Daurada.

Com a curiositat, cal destacar que és l'únic ral·li mixt del Campionat del Món, ja que combina trams de terra i asfalt. L'any 2012 es va tornar a fer la sortida protocol·lària des de Barcelona. En aquesta ocasió el lloc de sortida va ser la plaça de la Catedral.

Del 23 al 26 d'octubre del 2014 es va celebrar la 50a edició del RallyRACC Catalunya - Costa Daurada. El RACC va aprofitar aquesta efemèride per organitzar per primera vegada un tram urbà a Montjuïc de 3,2 km —amb dues voltes a un circuit d'1,6 km— i incloure tres trams nocturns en la primera etapa. Cal recordar que, malgrat la seva llarga trajectòria, mai no s'havia fet una prova cronometrada a la ciutat de Barcelona.

L'altra novetat va ser la realització d'una exposició retrospectiva al Centre Comercial Les Arenes de Barcelona, que incloïa maquetes en miniatura dels cotxes guanyadors del ral·li. Durant la celebració del RallyRACC Catalunya - Costa Daurada, aquesta exposició es va traslladar a la Sala de Premsa del Centre de Convencions de Port Aventura.

El 23 d'octubre del 2014, més de 20.000 espectadors es van aglutinar al tram urbà de Barcelona, amb sortida i arribada a l'avinguda Maria Cristina, i que transcorria per l'avinguda de Rius i Taulet i les places de Carles Buïgas i de Josep Puig i Cadafalch.

74 equips es van inscriure al RallyRACC Catalunya - Costa Daurada. Malgrat l'espectacularitat del circuit, els pilots van ser prudents. El guanyador d'aquesta etapa va ser el noruec Andreas Mikkelsen, que conduïa un Volkswagen Polo R WRC, amb el seu compatriota Ola Fløene de copilot. El vencedor de la classificació final del RallyRACC Catalunya - Costa Daurada va ser el francès Sébastien Ogier, que també hi participava amb un Volkswagen Polo R WRC, amb Julien Ingrassia de copilot. Es va donar la circumstància que, amb aquest triomf, Sébastien Ogier es proclamava campió del món a falta d'una prova del Campionat del Món i renovava el títol mundial.

Sabies que *el primer guanyador del Ral·li Catalunya, Sebastià Salvador, va ser també un destacat dirigent del Reial Automòbil Club de Catalunya (RACC)? Va ser president del RACC durant tres dècades (1985-2015). Sebastià Salvador (1932-2019) va ser, des d'inicis de la dècada del 1980, any en què es va incorporar a la junta del RACC, un dels promotors del Circuit de Catalunya, que es va inaugurar el 29 de setembre del 1991. Aquell mateix any el circuit acollia, després de 16 anys, un Gran Premi de Fórmula 1. Sota la seva presidència, el RACC té l'honor d'haver organitzat tres proves puntuables per a tres Campionats del Món diferents: Fórmula 1, Moto GP i Ral·li. També va gestionar la creació d'una escola de pilots d'on han sortit grans figures del motor, com Marc Márquez, Jorge Lorenzo, Pol Espargaró, Dani Pedrosa o Laia Sanz.*

Instant de la prova del Campionat del Món de vela del 2015, modalitat creuer ORC. I AUTOR: OESTERLE, MATTHIAS / ALAMY STOCK PHOTO / © LAGENCIA GROSBY.

CAMPIONAT DEL MÓN ORC DE VELA DE CREUER

SEU: Camp de regates del front litoral marítim de Barcelona

DATES: del 27 de juny al 4 de juliol del 2015

El juliol del 2014, l'Offshore Racing Congress (ORC) va atorgar al Reial Club Nàutic de Barcelona l'organització del Campionat del Món del 2015. El president de l'ORC, Bruno Finzi, va ser explícit a l'hora d'explicar les raons d'aquesta concessió: "La clase ORC está más que satisfecha con la designación de Barcelona como sede del Campeonato del Mundo ORC 2015. La ciudad cuenta con un increíble historial en cuanto a la organización de regatas a nivel mundial y no tenemos duda que el Campeonato del Mundo ORC 2015 encaja a la perfección en ella". El sistema ORC és un sistema internacional basat en la mesura de totes les parts d'una embarcació a vela que permet que puguin competir entre ells vaixells de diferents característiques pel que fa a l'eslora, els aparells, l'apèndix, les veles, la mànega, l'estabilitat, el desplaçament i el calat. És a dir, es tracta d'una fórmula que contrasta totes aquestes característiques i que donen un coeficient particular a cada vaixell. Aquest coeficient s'aplica en segons per milla mitjançant una fórmula física demostrativa.

El Campionat del Món ORC de vela de creuers es va presentar l'agost del 2014 al Reial Club Nàutic de Palma de Mallorca, aprofitant l'elevada participació internacional en la tradicional Copa del Rei de vela.

Aquest esdeveniment esportiu el va organitzar el centenari Reial Club Nàutic de

Barcelona i va tenir lloc del 27 de juny al 4 de juliol del 2015. Hi van participar un total de 96 embarcacions de 22 països diferents i més d'un miler de regatistes. El director de la competició va ser el vicecomodor de l'entitat, Joaquim Barenys.

La competició, programada en nou regates, i descartant el pitjor resultat, va reunir els regatistes més destacats de la vela internacional, competidors habituals de la Copa Amèrica i de les regates oceàniques i de creuers més importants. Els participants es van distribuir en tres categories, en funció de les eslores i de les prestacions dels creuers inscrits. Així, 23 embarcacions es van incloure al grup ORC A (17-11,6 m); és a dir, les embarcacions de més eslora i velocitat, com les TP 52 i les GP 42, dissenyades per a regates que competien amb creuers de sèrie, com els Swan 45 i el Gran Soleil 50. A la categoria ORC B (11.60-9.70 m) hi van participar 38 embarcacions de competició, com les Farr 40 o la SINERGIA 40, i de sèrie, com les Grand Soleil o les X Yacht. Per finalitzar, a l'ORC C (de 9.70 a 8.50 m), 35 embarcacions van iniciar les competicions.

Les dues primeres jornades es van disputar en condicions de vent poc favorables: es van alternar irregularment vents dèbils i canviants. La tercera jornada es va caracteritzar per una regata costera exigent, de 100 milles, que estava previst que es realitzés des de Barcelona fins a Palamós, anada i tornada.

<

Instant de la prova del Campionat del Món de vela de 2015, modalitat creuer ORC, amb la Torre Mapfre, l'Hotel Arts i la Torre de les Glòries de fons. I AUTOR: OESTERLE, MATTHIAS / ALAMY STOCK PHOTO / © LAGENCIA GROSBY.

>

Instant de la prova del Campionat del Món de vela de 2015, modalitat creuer ORC, amb les xemeneies de la central tèrmica de Sant Adrià de Besòs de fons. I AUTOR: OESTERLE, MATTHIAS / ALAMY STOCK PHOTO / © LAGENCIA GROSBY.

Aquesta competició puntuava com a dues regates i es controlava el temps tant a l'anada com a la tornada. Després de moltes hores d'espera, la falta de vent va obligar que s'ajornés, un fet molt poc habitual en aquest tipus de regates. L'endemà, i havent-ne retallat el recorregut, es va poder disputar la regata des de Barcelona fins a Blanes, anada i tornada, amb una distància de 64 milles.

Els creuers de l'ORC A van entrar al port de Barcelona cap al vespre, mentre que les embarcacions de l'ORC C, les més petites, no van arribar a Barcelona fins a les primeres llums de l'endemà. Sense massa temps per descansar, el mateix dia a la tarda van haver de tornar a competir.

La bona gestió del director de la regata, Pere Sarquella, va permetre que es poguessin disputar vuit de les nou regates programades. A la categoria ORC A va haver-hi un duel emocionant entre els dos TP 52 italians, que es va resoldre ajustadament per un sol punt a favor de l'*Enfant Terrible* de Mauro Rossi, del Club Nàutic d'Ancona. La segona posició va ser per a l'embarcació *Xio*, de Marco Serafini del Club de Vela Portocivitanova, i la tercera posició la va ocupar el *Rats*

on Fire, de Rafael Carbonell del Club Nàutic d'Arenys, amb Manuel Doreste com a patró. En aquesta categoria es va produir el fet curiós que, malgrat no guanyar en cap de les regates, el vencedor va aconseguir el triomf final per la seva regularitat amb cinc segons llocs.

A la categoria ORC B, el vencedor va ser el *Movistar* de Pedro Campos, que va fer valer la seva condició de gran favorit. El patró gallec sumava, així, el seu quinzè títol en la categoria. El *Movistar* va fer-se amb el lideratge a la regata costera i el va mantenir sense dificultats per davant del *Pez de Abril* de José María Meseguer, del Club Nàutic Vila de San Pedro, que va ser la revelació amb Carlos Martínez com a patró. En tercer lloc es va classificar el *Sideracordis* de l'italià Pier Vettor Grimani.

Finalment, a la categoria ORC C, la victòria va ser per a l'embarcació italiana *Low Noise II*, de Giuseppe Giuffrè, que obtenia el seu quart títol mundial ORC amb la valuosa aportació de Duccio Colombi com a patró. El segon lloc va ser per al *Hansen* del danès Michael Mollman i el tercer lloc per a la *Fjord*, una embarcació

patronejada per l'espanyol José Luis Navarro, del Marina Burriananova, i pel campió mundial de la classe Vaurien, Javier Serrano.

També es va disputar el Trofeu Corinthian, una competició reservada a les embarcacions amb tripulacions no professionals. A la divisió ORC A, el guanyador va ser el vaixell italià *Swan 45 Random Research Ulika*. A l'ORC B, el X41 *Phonemovil* de José Ignacio Vicent del Reial Club Nàutic de València i, en el grup ORC C, el X37 *Solventis* del gallec Alberto Moro del Monte Real Club de Yates de Baiona.

En definitiva, les regates van ser un èxit organitzatiu que va refermar la ciutat de Barcelona com un dels referents de la nàutica al Mediterrani. Es calcula en tres milions d'euros l'impacte econòmic que van generar tant els participants com el seus acompanyants. Cal destacar que la Fundació del Reial Club Nàutic de Barcelona va destinar una part de la recaptació obtinguda al Campionat del Món per al programa social de Càritas "Clubs amb cor".

Sabies que *el Reial Club Nàutic de Barcelona és un dels clubs nàutics més antics d'Espanya? L'entitat es va fundar l'any 1881. El Reial Club Nàutic de Barcelona és soci fundador del Comitè Internacional del Mediterrani, de l'Associació Espanyola de Clubs Nàutics i de l'Sport Cultura Barcelona. A les seves instal·lacions, al port de Barcelona, disposa de 200 places d'amarradors per a embarcacions de fins a 40 metres d'eslora. El club té una llarga tradició en l'organització de regates de velers i cada any organitza competicions importants,*

entre les quals destaca especialment el tradicional Trofeu de vela Compte de Godó, prova degana del calendari espanyol pel que fa a regates de creuers. Altres proves importants que gestiona l'entitat són: la regata Puig Vela Clàssica Barcelona, el Trofeu Zegna de vela, la Vela Clàssica Menorca i la Regata Menorca Sant Joan - Trofeu Alfons XIII.

Vista general de l'interior del Frontó del CEM Olímpics de la Vall d'Hebron durant la disputa d'un partit del Campionat del Món de pilota. | ARXIU / © FEDERACIÓN INTERNACIONAL DE PELOTA VASCA.

CAMPIONAT DEL MÓN DE PILOTA

SEUS: Frontons Municipals de la Vall d'Hebron
i Bac de Roda

DATES: del 14 al 20 d'octubre del 2018

Diverses fonts assenyalen que l'any 1697 es va inaugurar el primer espai on es va jugar a la pilota, localitzat al barri de la Ribera. També afegeixen que hi ha constància de diversos frontons i trinquets a principis del segle XIX. D'altra banda, tothom coincideix que la data que cal tenir en compte és el 31 de maig del 1888, any de l'Exposició Universal i de la inauguració d'un frontó a la cantonada del carrer de València amb el carrer de la Universitat, un emplaçament que actualment porta el nom del compositor Enric Granados. Poc després el van seguir dos frontons emblemàtics: el Frontó Barcelonès (1893), obra de l'insigne arquitecte Enric Sagnier; i el Frontó Condal (1896-1924), situat a la cruïlla dels carrers de Balma i de Rosselló, obra de l'arquitecte Francesc Rogent i lloc on tenia la seu la Real Sociedad de Sport Vasco, fundada l'any 1893.

La Federació Catalana de Pilota es va fundar l'any 1924 i el seu primer president va ser Manel Balet Crous, que anys després presidiria la Federació Internacional de Pilota (1946-1954).

L'any 2018, la ciutat de Barcelona va organitzar per primera vegada un Campionat del Món de pilota. Cal recordar que, en territori espanyol, seria la sisena vegada que es produïa aquest esdeveniment esportiu després dels Campionats del Món de Sant Sebastià (1952 i 1970), Vitòria (1986) i Pamplona (1962 i 2002).

L'acte de presentació oficial es va celebrar el 13 de setembre del 2018 a l'emblemàtic pavelló Mies van der Rohe, una de les joies arquitectòniques de l'Exposició Universal del 1929. L'acte va comptar amb la presència de Julián García i d'Agustí Brugués, presidents de la Federació Espanyola i Catalana de Pilota respectivament, així com de Gerard Figueras, secretari general de l'Esport de la Generalitat de Catalunya; Maite Fandos, diputada d'Esports de la Diputació de Barcelona, i Marta Carranza, comissionada d'Esports de l'Ajuntament de Barcelona.

El Campionat del Món es va celebrar del 14 al 20 d'octubre als frontons del Centre Esportiu Municipal Olímpics de la Vall d'Hebron, seu principal, i als frontons municipals de Bac de Roda es van disputar alguns partits de la fase preliminar. Totes dues instal·lacions s'havien inaugurat l'any 1991. Als frontons s'hi van fer remodelacions importants, especialment als de la Vall d'Hebron en els quals es va sanear la pintura, modificar l'alçària de les xapes o canviar l'enreixat exterior. Tot i així, l'obra més destacada va ser la instal·lació d'una paret mòbil de rebot d'última generació, que en tan sols quinze minuts permetia adequar el frontó de 36 m al format de 30 m.

➤
Programa oficial del Campionat del Món de pilota organitzat al Frontó del CEM Olímpics de la Vall d'Hebron i al Frontó Municipal de Bac de Roda del 14 al 20 d'octubre del 2018 | © FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA.

➔
Jugadors competint durant el Campionat del Món de pilota de 2018, modalitat de cеста punta en parelles, organitzat al Frontó CEM Olímpics de la Vall d'Hebron. | ARXIU / © FEDERACIÓ INTERNACIONAL DE PELOTA VASCA.

Jugadors competint durant el Campionat del Món de pilota de 2018, modalitat de mà en parelles. I ARXIU / © FEDERACIÓN INTERNACIONAL DE PELOTA VASCA.

Amb un pressupost d'1,5 milions d'euros, el Campionat del Món va comptar amb una gran participació. S'hi van reunir més de 300 pilotaris de 14 països diferents: 11 d'Amèrica (Estats Units, Cuba, Mèxic, Guatemala, El Salvador, Perú, Bolívia, Xile, Brasil, Argentina i Uruguai), i 3 d'Europa (França, Itàlia i Espanya).

Per primera vegada a la història d'aquesta competició hi van poder participar els jugadors professionals. El programa esportiu va constar de 14 competicions en un total de quatre modalitats diferents: mà, cеста punta, paleta i frontennis. Es van disputar un total de 164 partits.

França va ser la guanyadora en aconseguir 15 medalles, cinc d'elles d'or, seguida d'Espanya, també amb 5 medalles d'or, però amb un total d'onze medalles. La selecció mexicana va finalitzar en tercer lloc amb 9 medalles.

Els cinc títols mundials aconseguits pels pelotaris espanyols van ser per a Miguel Fernández de Lascoiti (trinquet), Iñigo Ansó (paleta de cuir), Javier Zabala (al frontó de 36 m a mà individual), Xavier Sancho i Aitor Gorrotxategi (mà per parelles), Erik Zubiri i Javier Labiano (paleta cuir) i Aritz Erkiaga i Jonatan Hernández (cesta punta).

Aquest Campionat del Món ha estat considerat pels experts com el millor de la història d'aquest esport tant pel nivell competitiu com per l'excel·lent organització. A l'èxit esportiu i organitzatiu cal afegir-hi la gran assistència de públic, un total de 30.000 espectadors, fins al punt que les dues jornades finals van estar plenes de gom a gom i fins i tot alguns espectadors no van poder accedir-hi.

↖

Jugadores competint durant el Campionat del Món de pilota de 2018, modalitat de frontennis. | ARXIU / © FEDERACIÓ INTERNACIONAL DE PELOTA VASCA.

←

Jugadors competint durant el Campionat del Món de pilota de 2018, modalitat de paleta de goma. | ARXIU / © FEDERACIÓ INTERNACIONAL DE PELOTA VASCA.

Els partits es van retransmetre per reproducció en continu (*streaming*) a la web de LaLiga4Sports i també van ser nombroses les retransmissions pels canals esportius de les televisions públiques com Esport 3 de TV3 i Teledporte de TVE, que van assolir unes quotes d'audiència millors de les esperades.

Com a anècdota, cal recordar que entre els participants de la selecció dels Estats Units, en la modalitat de paleta de cuir, hi figurava Agustí Brugués Widner, fill d'Agustí Brugués —president de la Federació Catalana de Pilota i del Comitè Organitzador del Campionat del Món—, ja que té de la doble nacionalitat degut al fet que la seva mare és nord-americana.

↳

Jugadors competint durant el Campionat del Món de pilota de 2018, modalitat de paleta de cuir. | ARXIU / © FEDERACIÓN INTERNACIONAL DE PELOTA VASCA.

Sabies que *els Jocs Olímpics de Barcelona'92 van ser els darrers a incloure com a esport de demostració la pilota, juntament amb el taekwondo i l'hoquei sobre patins? Per tercera vegada a la història dels Jocs Olímpics, la pilota va ser un dels esports de demostració, com ja ho havia estat abans als Jocs Olímpics de París (1900 i 1924) i de Mèxic (1968). A Barcelona es van disputar cinc especialitats: pilota a mà, cеста punta, paleta cuir, frontennis i paleta goma a les instal·lacions del Centre Esportiu Municipal Olímpic de la Vall d'Hebron i al Frontó Colom a Les Rambles. Cal recordar que el Centre Municipal de Pilota, que va ser l'escenari d'aquest Campionat del Món, forma part del Complex Municipal Olímpic de la Vall d'Hebron, que es va construir especialment per als Jocs Olímpics de Barcelona'92. En aquella ocasió hi van participar representants d'Espanya, l'Argentina, Mèxic, Cuba i França i la delegació espanyola va ser la triomfadora amb 10 medalles: cinc d'or, tres d'argent i dues de bronze.*

BARCELONA 2019 WORLD ROLLER GAMES

Patinadora durant la prova de patinatge en línia, modalitat inline freestyle, dels World Roller Games, organitzada al Sant Jordi Club. | © OLANO, NACHO.

CAMPIONAT DEL MÓN DE PATINATGE I ESPORTS DE RODA PETITA / WORLD ROLLER GAMES

SEUS: Palau Sant Jordi, Sant Jordi Club, esplanada Anella Olímpica, parc de Montjuïc – passeig del Migdia, Palau Blaugrana, Front Marítim, avinguda Diagonal – passeig de Gràcia, CEM Mar Bella, CEM Horta, Pavelló Municipal d'Esports Riera Seca, CEM Isaac Gàlvez, ZEM Rambla del Celler i Poliesportiu Municipal de La Maurina

DATES: del 4 al 14 de juliol del 2019

L'any 2014, la Federació Internacional de Patinatge (Fédération Internationale de Roller Sport – FIRS) va presentar una proposta per aplegar en un sol escenari els campionats del món de les diferents modalitats esportives que formen part de la seva organització. L'objectiu de posar en marxa els World Roller Games era doble: d'una banda, aconseguir més interès del públic, i de l'altra, globalitzar el coneixement de les diferents modalitats, ja que, mentre que algunes tenen molta acceptació en determinats països, altres són quasi desconegudes.

Prevista la seva primera edició per a l'any 2017, les ciutats de Barcelona i Lima van presentar les seves candidatures a organitzar els World Roller Games. L'any 2015, la FIRS va concedir a Barcelona l'organització del Campionat del Món. Mesos després, amb motiu del canvi en el govern municipal, Barcelona va

plantejar ajornar la seva celebració. Finalment, la FIRS va concedir l'organització de la primera edició a la ciutat xinesa de Nanjing, i a Barcelona l'organització de la segona edició, que es disputaria a l'estiu del 2019.

Del 29 de juny al 14 de juliol, 4.120 esportistes de 81 països van acudir a la Ciutat Comtal per competir en les onze disciplines que componien el programa esportiu dels World Roller Games: alpí *inline*, patinatge artístic, descens, velocitat, hoquei patins, hoquei línia, *roller derby*, *skateboard*, *inline freestyle*, *scooter* i *roller freestyle*.

Els World Roller Games es van disputar en un total de tretze instal·lacions i escenaris de Barcelona i d'altres quatre ciutats: Vilanova i la Geltrú, Mollet del

Vallès, Sant Cugat del Vallès i Terrassa. A Barcelona, el Palau Sant Jordi, el seu pavelló annex (Sant Jordi Club), l'Anella Olímpica i el parc del Migdia de Montjuïc, passeig de Gràcia, avinguda Diagonal, CEM La Mar Bella i CEM Horta. A Mollet, el Pavelló Municipal d'Esports Riera Seca; a Vilanova i la Geltrú, el CEM Isaac Gálvez; a Sant Cugat del Vallès, la zona Esportiva Municipal Rambla del Celler i a Terrassa, el Poliesportiu Municipal de La Maurina.

En síntesi, durant dies, Barcelona va ser la capital mundial dels esports de roda petita i va deixar una molt bona impressió, tant per l'organització (cal destacar l'excel·lent imatge d'identitat amb la qual es van guarnir les instal·lacions), com per la difusió d'especialitats esportives tan espectaculars com poc conegudes pels barcelonins.

↗
Patinadora competint a la prova d'Alpí Inline durant els World Roller Games. Aquesta prova es va disputar al passeig del Migdia, parc de Montjuïc. I © OLANO, NACHO.

→
Grup de patinadores de la prova de patinatge de velocitat dels World Roller Games organitzada al Front Marítim de Barcelona, amb la Torre Mapfre de fons. I © OLANO, NACHO.

Vista general d'un partit d'hoquei línia als World Roller Games. | © OLANO, NACHO.

Vista general de l'exterior de la zona de Montjuïc durant els World Roller Games, amb l'Estadi Olímpic Lluís Companys de fons. I © OLANO, NACHO.

7

Cartells oficials dels World Roller Games organitzats al Palau Sant Jordi i a altres seus del 4 al 14 de juliol del 2019. | © WORLD ROLLER GAMES.

ALPÍ INLINE

Aquesta modalitat, reconeguda per la FIRS des del 2010, és una variant de les tècniques de l'esquí i el patinatge en línia. Va sorgir com a alternativa per a l'entrenament dels esquiadors durant els mesos d'estiu, substituint els esquís i la neu pels patins i l'asfalt. Com si es tractés d'una prova d'esquí, en aquesta espectacular disciplina els patinadors descendeixen a gran velocitat per un recorregut senyalitzat amb pals. L'alpí *inline* va comptar amb nou proves: la combinada, l'eslàlom, l'eslàlom gegant i l'eslàlom paral·lel, en categoria femenina i masculina, i una prova d'eslàlom per equips.

El Comitè Internacional de Roller Alpine (CIRA), que forma part de la Federació Internacional de Roller Skating, és l'encarregat d'organitzar les diferents competicions entre les quals destaca la disputa d'una Copa del Món, composta per l'eslàlom i l'eslàlom gegant, que s'organitza en cinc proves, una d'elles a la localitat lleonesa de Villablino.

El 2015 es va celebrar el primer Campionat del Món. Les proves es disputaren en un traçat d'entre 150 i 250 metres amb sortida des d'una rampa amb una inclinació d'entre 0,60 i 2 metres. El desnivell del recorregut estava determinat des d'un mínim del 6% fins a un màxim del 15%, els pals estaven situats a una distància d'entre 3 i 8 metres, i oscil·laven entre els 30 i els 60 segons la distància del recorregut.

Als World Roller Games de Barcelona del 2019, les competicions d'alpí *inline* es van disputar al passeig del Migdia, al parc de Montjuïc, des d'on es podia observar una vista panoràmica de la ciutat. La competició fou dominada de forma aclaparadora per la delegació alemanya, que va sumar fins a 22 de les 28 medalles (8 d'or, 6 d'argent i 8 de bronze) i va aconseguir la victòria en totes les especialitats, excepte en la prova d'eslàlom gegant, que va guanyar el representant de Letònia, Miks Zvejnieks, que també aconseguí dues medalles d'argent. A la categoria femenina, les patinadores alemanyes es van mostrar molt superiors i van guanyar les dotze medalles en joc.

Els guanyadors de la disciplina d'alpí eslàlom paral·lel, una de les proves més emocionats dels World Roller Games, on dos participants s'enfronten cara a cara en un traçat exactament igual, van ser els alemanys Manuela Schmöhl en categoria femenina, i Manuel Zoerlein en categoria masculina. A la prova de combinada, disputada al parc de Montjuïc, els vencedors van ser els alemanys Mona Sing en categoria femenina, i Moritz Doms en categoria masculina.

A la prova d'eslàlom gegant, els campions del món foren l'alemanya Manuela Schmöhl en categoria femenina, i el letó Miks Zvejnieks en categoria masculina, que va trencar l'hegemonia alemanya. Per altra banda, a la prova d'eslàlom van tornar a guanyar els alemanys Elea Boersig, en categoria femenina, i Joerg Bertsch, en categoria masculina.

A més, l'equip alemany, compost pels patinadors Sven Ortel, Joerg Bertsch, Claudia Wittman i Ann-Krystina Wanzke, va aconseguir la victòria a la prova d'eslàlom per equips, per davant dels equips espanyol i eslovac.

La representació espanyola va tenir una actuació notable, tot i que no va aconseguir medalles individuals. En categoria femenina en formaven part Olatz Suárez, Núria Requejo, Anna Borràs, Claudia Arias, Irene García, Marta-Soledad Suárez, Aura Coronado i Ainhoa Mellado; en categoria masculina, Sergio Menéndez, Sergio Méndez, Gabriel Arias, David Aláiz, Hugo Macías, Marc Morera, Manuel Amigo i Lluís Sistac.

A la prova d'eslàlom per equips, la delegació espanyola va obtenir la medalla d'argent gràcies a les bones classificacions dels patinadors Sergio Méndez (4t), Marc Morera (7è), Lluís Sistac (9è), Hugo Macías (10è) i Gabriel Arias (11è). Quant a la categoria femenina, la millor classificació va ser la d'Ainhoa Mellado, novena a l'eslàlom i desena a la combinada.

PATINATGE ARTÍSTIC

El patinatge artístic és una de les modalitats més tradicionals que componen l'actual World Skate, denominació que des del 2017 va adoptar la fins llavors anomenada Federació Internacional de Roller Skating (FIRS). El primer Campionat del Món de patinatge artístic va tenir lloc l'any 1947 a Washington. Amb el pas dels anys, el seu programa es va anar ampliant progressivament amb l'aparició de noves modalitats com el patinatge en línia, la precisió o els grups de show.

El patinatge artístic dels World Roller Games va desenvolupar les seves competicions a les instal·lacions del Sant Jordi Club, sala annexa del Palau Sant Jordi, i en les darreres jornades, al Palau Sant Jordi, que va registrar una entrada excel·lent.

L'extens programa competitiu ofería dos vessants: les modalitats individuals o de parelles (figures, estil lliure, parelles, línia, dansa individual i per parelles), i les competicions anomenades *show*, reservades a clubs (quartets, grups petits, grups grans i precisió).

Com ja es preveia, la delegació italiana va ser-ne la gran dominadora i va assolir la victòria en nou de les deu modalitats. Solament el representant de la Xina Taipei, Yi-Fan Chen, va trencar l'hegemonia italiana en guanyar la prova de patinatge en línia (*inline*).

Cal destacar la doble medalla d'or dels patinadors italians Luca Lucaroni i Rebecca Tarlazzi, grans dominadors de les proves individuals i parelles d'estil lliure, tant del programa curt com del programa llarg. Lucaroni i Tarlazzi van aconseguir el seu cinquè títol mundial.

Un altre protagonista del patinatge artístic fou Daniel Morandin, guanyador de

dues medalles d'or a les disciplines de dansa individual i dansa per parelles (*style dance*), en què va realitzar l'exercici amb Anna Remondini.

La delegació espanyola va assolir tres medalles, totes en la modalitat de lliure, entre les quals destaca especialment el segon lloc i medalla d'argent de Pere Marsinyach, el tercer lloc de Sergio Canales i la medalla de bronze de Carla Escrich.

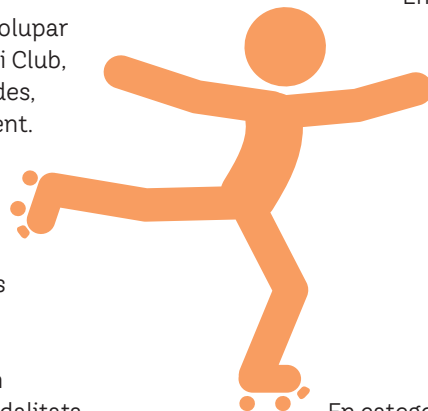
A les proves de grups de *show* per clubs es va refermar el domini dels representants espanyols. La final de grups grans va ser espectacular per l'ambient que hi havia a un Palau Sant Jordi ple, i també per l'extraordinari nivell i qualitat de les coreografies. De fet, la final es va resoldre per l'escàs marge de 0,6 punts en favor del CPA Girona, amb el tema "Bacterium", que va superar el "Don't Clip My Wigs" presentat pel CPA Olot, que era el gran favorit, avalat pels seus dotze títols mundials. El bronze fou pel Diamante italià, mentre que el Reus Deportiu es va classificar en sisena posició.

En el grup de *show* petits es va repetir el domini espanyol, però en aquest cas la victòria fou pel CP l'Aldea amb el seu tema vampiresc "Whitout the Sun". El segon lloc fou per al Gondomar gallec, i el Roma Roller, vigent campió mundial i europeu, es va haver de conformar amb el tercer lloc. El CP San Celoni va fregar el pòdium amb el seu quart lloc; si hagués fet el tercer, hauria estat un gran triplet de la delegació espanyola.

A la disciplina de quartets es va ratificar el millor nivell dels representants italians, que van ocupar les dues primeres posicions. El bronze fou per als representants portuguesos i el CP Aurora va obtenir el quart lloc.

En categoria júnior, tot i que de forma menys aclaparadora que en la categoria sènior, també es va fer palès el domini italià, amb dotze medalles. La delegació espanyola va aconseguir dues medalles a la prova d'estil lliure: Pau Garcia Domec es va proclamar campió del món júnior i Ivan Pérez va obtenir la medalla de bronze.

L'equip espanyol estava format per Carla Escrich, Nadia Iglesias, Núria Gas, Pere Marsinyach, Llorenç Álvarez i Sergio Canales (individual); Kilian Gomis, Natalia López (júnior) i Natalia Baldizzone (solo dansa); Elisenda Prat i Artur Balagué (parelles artístic) i Natalia Baldizzone i Jorge Granell (parelles dansa).

DESCENS

Com la majoria de les disciplines que formen part dels anomenats esports de risc, el descens té el seu origen als Estats Units. En aquesta espectacular disciplina els esportistes s'enfronten a descensos de vertigen i a gran velocitat en uns recorreguts de forts pendents i pronunciades corbes, que requereixen una tècnica depurada i posen a prova l'habilitat i la decisió dels participants. El descens es practica en tres variants: *inline*, *skateboarding* i *street luge*.

Als World Roller Games hi va haver dues proves de les variants *inline* i *skateboarding*, una cursa i una segona prova contra el cronòmetre, mentre que l'*street luge* feia el seu debut a la competició. L'escenari triat per organitzar aquestes proves fou l'avinguda del parc del Migdia, ubicada al parc de Montjuïc.

La delegació italiana va dominar la modalitat *inline*, especialment a les proves femenines, en què destacà Claudia Massara, guanyadora de la cursa *inline cross* i medalla de plata a la prova contrarellotge, que va guanyar la també italiana Martina Paciolla. En categoria masculina, el francès Behr Sylvain fou el vencedor de la prova *inline cross*, el representant Andreu Gress va aconseguir la medalla de bronze, i el colombià Diego Posada s'adjudicà la prova contrarellotge.

La millor actuació dels representants espanyols va arribar amb la prova de *skateboarding* contrarellotge amb la gran victòria d'Òscar Rodríguez, que va superar el francès Marakrian Yanis i el canadenc Dane Hanna. A més, a la prova de *skateboarding cross* Óscar Rodríguez va tornar a pujar al pòdium com a tercer classificat, per darrere del canadenc Dane Hanna i l'australià Harry Walker. En la categoria femenina es va repetir el pòdium en les dues proves, *skateboarding cross* i contrarellotge, que va guanyar la nord-americana Emily Pross, seguida per la brasilera Vitoria Mallmann Pacheco i la francesa Begue Lyde.

Una de les novetats dels World Roller Games de Barcelona fou la disputa, per primera vegada a la història, de la prova anomenada *street luge time trial*. La competició fou dominada pels brasilers Alexandre Cerri Machado i Walter Andre Werbinski Ribeiro, que es van fer amb les medalles d'or i bronze respectivament.

La medalla d'argent fou per al nord-americà Ryan Farmer.

Malgrat ser un seriós candidat al pòdium, el doble campió mundial de *street luge* i *buttboard* del 2015, l'espanyol Mikel Echegaray, afectat per molèsties físiques, es va haver de conformar amb el quart lloc en ambdues proves.

En aquesta modalitat de descens van obtenir medalles fins a nou països. La delegació de Brasil fou la que més en va aconseguir (dues d'or, dues d'argent i dues de bronze), seguida d'Itàlia (dues d'or, dues d'argent i una de bronze), els Estats Units (dues d'or i dues d'argent) i França (una d'or, dues d'argent i dues de bronze). La representació espanyola va acabar amb una medalla d'or i dues de bronze.

L'equip espanyol estava integrat per: Pedro Oliver, Óscar Rodríguez, Diego Poncelet, Marc Escoda, Aleix Gallimo, Javier Táboas, Alejandra Cárdenas i Sonsoles Masià (*skateboarding*); Mikel Echegaray, Jan Tarradas i Juan Calvo (*street luge*) i Andreu Gress, Juan Noel Jarrillo, Rafael Causpe, Pablo Soler, Eduardo Sanz, Ramón Güerri, Carla Oliete i Montserrat Mergalejo (*inline*).

HOQUEI PATINS

Per quarta vegada a la història, Barcelona fou seu del Campionat del Món d'hoquei patins després dels precedents de 1951, 1954 i 1964. Sens dubte, el context esportiu dels World Roller Games era ben diferent del dels anteriors campionats del món, tret de l'hegemonia mantinguda al llarg del temps per les seleccions espanyola (17 títols) i portuguesa (12 títols).

De fet, era com si fossin tres campionats en una mateixa competició: la categoria A aplegava els vuit millors equips de l'últim mundial; la categoria B, anomenada Copa FIRS, la disputaven els països situats entre el 9è i el 16è lloc a la classificació mundial, i la categoria C la disputaven dotze seleccions sota la denominació Confederation Cup.

Cal destacar la participació d'un total de vint-i-set seleccions i que, a més d'assolir l'ascens de categoria per a la següent edició, les dues primeres seleccions classificades de la Copa FIRS i de la Confederation Cup passaven respectivament a disputar una eliminatòria preliminar per poder accedir als quarts de final de la categoria superior.

La fase preliminar del mundial, categoria A, va tenir com a escenari el CEM Isaac Gálvez de Vilanova i la Geltrú, i els encreuaments de quarts de final, semifinal i final es van disputar al Palau Blaugrana.

Al Campionat femení, categoria A, hi van participar un total de vuit seleccions (Alemanya, Argentina, Espanya, França, Itàlia, Portugal, Suïssa i Xile), que van disputar els seus partits al CEM Isaac Gálvez de Vilanova i la Geltrú i al Palau Blaugrana.

A la fase preliminar, disputada al CEM Isaac Gálvez, la selecció espanyola va guanyar els tres partits: va golejar Suïssa (9-0) i França (7-0) i va aconseguir una treballada victòria sobre Xile (3-2). A la fase final, disputada al Palau

Blaugrana, la selecció espanyola va derrotar Alemanya per un contundent 7-0. No va resultar tan fàcil a les semifinals, ja que Itàlia va resultar un rival difícil i va posar en serios perill el pas a la final. En un partit molt defensiu, les italianes van aprofitar una contra per avançar-se en el marcador poc abans del descans. A la segona part, la selecció espanyola va reaccionar i el partit va finalitzar amb empat i la consegüent pròrroga. En els minuts addicionals es van esvaïr els dubtes i els dos gols d'una inspirada Laura Puigdueta van segellar el pas a la final.

L'altre finalista fou Argentina que també va patir per superar una emergent selecció xilena a les semifinals (4-3). Es repetia, doncs, la final de l'edició anterior dels World Roller Games disputada a Nanjing (2017).

La final va ser força espectacular. Entre les dues seleccions més guardonades de l'hoquei patins femení, la selecció espanyola aspirava a sumar el seu setè títol mundial i les argentines, a evitar-ho i sumar el seu sisè campionat del món. A cada gol de les espanyoles replicaven les argentines, fins al 3-3. Malgrat tenir dos gols d'avantatge (5-3), el partit no estava resolt ja que Argentina, amb una inspirada Luciana Agudo (3 gols), va mantenir les seves opcions fins a cinc minuts del final, quan una bona defensa i una contra va suposar el 8-5 final. La selecció espanyola va revalidar, per tercera vegada consecutiva, el títol de campiona del món, després de les victòries a Iquique (2016) i Nanjing (2017).

Aquesta final femenina d'hoquei patins passà a la història com la final amb més gols (13).

Dirigida pel tècnic Ricardo Ares, la selecció estava composta per Laura Vicente, Berta Busquets, Laura Puigdueta, Aina Florenza, Anna Casarramona, Marta González, María Díez, María Sanjurjo, Sara González i Teresa Bernadas.

Per altra banda, al Campionat masculí d'hoquei patins, categoria A, la selecció amfitriona era la gran favorita per aconseguir el títol mundial. Malauradament no va ser així i va caure eliminada a les semifinals.

La fase preliminar va jugar-la sense problemes, ja que va derrotar França (3-1), Itàlia (5-3) i Angola (6-2). Als quarts de final va golejar amb autoritat Colòmbia (9-0) i va creuar-se amb la selecció portuguesa a semifinals. L'excel·lent plantejament dels portuguesos va bloquejar el joc ofensiu de l'equip espanyol i, aprofitant les errades defensives, es van avançar dues vegades en el marcador. Tot i això, un agònic empat a 2 va portar el partit a la pròrroga en què, després de desapropiar una falta directa, una nova errada defensiva va resultar definitiva perquè la selecció de Portugal s'avancés altra vegada al marcador i arrodonís la seva victòria (2-4). La selecció espanyola va fer l'últim intent a la desesperada sense porter, però Portugal va accedir a la final.

La final del Campionat del Món la van jugar les seleccions de Portugal i Argentina, selecció que havia eliminat França a les semifinals (3-0). El partit va acabar amb empat sense gols, i la final es va decidir en els llançaments de penals a favor dels portuguesos (2-1), que aconseguiren per fi guanyar a Barcelona un títol mundial que havien perdut en les tres anteriors ocasions.

Dirigida pel tècnic Alejandro Domínguez, la selecció estava composta per Xavier Malián, Nil Roca, Albert Casanovas, Ferran Font, Ignacio Alabart, Eduard Lamas, Jordi Adroher, Pau Bargalló, Toni Pérez i Sergi Fernández.

El Poliesportiu Municipal de La Maurina de Terrassa fou l'escenari dels partits de la Copa FIRS, que disputaven les seleccions situades entre el 9è i el 16è lloc a la classificació mundial. La selecció guanyadora d'aquesta competició fou Moçambic, que va derrotar Andorra en la final (4-3). Els africans, juntament amb Suïssa, van assolir l'ascens a la categoria A, mentre que les seleccions d'Holanda i Bèlgica retornaven a la categoria B.

Els holandesos van derrotar els belgues (8-0) a la final de la Confederation Cup, disputada al ZEM Rambla del Cellar de Sant Cugat del Vallès.

HOQUEI LÍNIA

La celebració del Campionat del Món femení i masculí, tant absolut com també júnior d'ambdues categories, va aplegar la participació de 27 països i 1.044 jugadors (597 sèniors i 441 júnior) que és la concentració més important de jugadors d'hoquei línia que s'havia produït mai en un mateix esdeveniment.

Aquest Campionat va tenir com a seus els centres esportius municipals d'Horta i de La Mar Bella, amb un notable èxit de públic, especialment en aquest últim, que va registrar aforament complet per presenciar els partits decisius. El nombre total de partits jugats va ser de 196 (112 en categoria sènior i 84 en categoria júnior). Cal destacar l'alt nivell de joc en molts dels partits disputats en les fases finals.

La delegació dels Estats Units fou la gran dominadora i es va proclamar campiona després de derrotar la República Txeca tant en categoria femenina (3-1) com masculina (3-0).

En categoria masculina, les 24 seleccions participants van quedar distribuïdes per rànquing en sis grups de quatre equips. En els dos primers grups (A i B), hi figuraven les vuit seleccions que disputaven el mundial. Als quatre grups restants es disputava quines dues seleccions tindrien l'opció d'assolir l'ascens de categoria i jugar l'eliminatòria d'accés als quarts de final amb els dos últims classificats dels grups A i B.

A la fase preliminar, la selecció espanyola va acabar segona de grup amb dues victòries, davant Colòmbia (3-1) i Suïssa (7-2), i un empat amb França (2-2), que es va classificar primera a conseqüència d'una millor diferència de gols. Un fet clau, ja que l'encreuament de quarts de final va ser molt més complicat en enfrontar-se al Canadà, que va mostrar-se superior a la selecció espanyola (0-3). A les semifinals, els canadencs van fer suar de valent la República Txeca i, finalment, s'imposaren els txecs per la mínima (2-3).

Per altra banda, els Estats Units van guanyar amb solvència Suïssa (7-0) i França (7-3), i es van classificar per a la final, on no van donar opció a la República Txeca (3-0). Cal recordar que la República Txeca havia derrotat els Estats Units a la fase de grups (4-2).

El tercer lloc fou per a la selecció de França, que es va imposar al Canadà (5-1) a l'enfrontament pel tercer i quart lloc. L'equip espanyol va aconseguir un valuós cinquè lloc després de derrotar Suïssa (7-2), curiosament amb el mateix resultat que en el partit que havien disputat a la primera fase.

La selecció espanyola estava composta per: David Ros, Pol Olivella, Eduard Cabalín, Miquel Cabalín, Andreu Tomàs, Daniel Collantes, Guillermo Jiménez, Marcus Fajardo, Xavier Porqueras, Álvaro Pons, Eduard Requena, Mario Díez, Josep Tomàs, Gabriel Mora, Ignacio del Rey i Marcos Daniel Pérez.

A la categoria femenina, els 15 seleccions van quedar distribuïts en tres grups de cinc equips. Els dos primers equips de cada grup (els Estats Units, Itàlia, República Txeca, Finlàndia, el Canadà i Espanya), i els dos millors tercers (el Japó i França) van passar a jugar les eliminatòries dels quarts de final.

La selecció espanyola va superar la primera fase amb solvència després de derrotar el Japó (8-0), Suècia (10-0) i l'Índia (13-0), i va perdre per la mínima amb el Canadà (1-2). Com a segon de grup, a quarts de final va enfrontar-se a Finlàndia (3-1) i la va eliminar. El repte a les semifinals era molt exigent, ja que es va haver d'enfrontar als Estats Units. Malgrat que va realitzar un bon partit, la selecció espanyola va caure eliminada (5-1). La selecció dels Estats Units fou la campiona del món en imposar-se a la República Txeca (3-1).

El destacat torneig de la selecció espanyola femenina va tenir premi, ja que en un disputat partit amb Itàlia (4-3) va aconseguir la medalla de bronze. Les italianes van aconseguir l'empat (3-3) a tan sols 27 segons del final, fet que va donar lloc a la pròrroga, en la qual va arribar el gol de la victòria (4-3) de la selecció espanyola.

La selecció espanyola estava composta per Laura López, Alba Gonzalo, Ana Ucedo, Eva Marquès, Vega Muñoz, Marlen

Beltrán, Laura Madrenas, Jana Reventós, Jana Cassi, Elena Ramos, Lucía Ruiz, Vanesa Abrisqueta, María Ayala, Ainhoa Merino i Ana Sierra.

A la categoria júnior, cal destacar la gran victòria de l'equip femení espanyol a la final davant del Canadà (2-0) i també la medalla de bronze assolida per l'equip masculí espanyol, que va superar Itàlia (4-3) en un torneig que va guanyar la República Txeca.

PATINATGE DE VELOCITAT

Barcelona ja havia acollit el 1967 un campionat del món de velocitat, però les condicions tècniques que requerien les instal·lacions esportives d'aquest esport eren molt diferents de les del 2019. Les proves de patinatge de velocitat es van desenvolupar en dos formidables escenaris: la pista oval, d'una superfície de 12.000 m², ubicada al Front Marítim, a tocar del Fòrum de Barcelona, i la pista que travessava el cèntric passeig de Gràcia, on els espectadors van poder gaudir de l'arribada de la modalitat d'esprint de 100 metres, amb l'emblemàtic monument de la Pedrera, d'Antoni Gaudí.

Aquest mateix indret del passeig de Gràcia també va ser el punt de sortida i arribada de la marató, disputada en un circuit habilitat a l'avinguda Diagonal fins a la Facultat de Dret, a la zona universitària. El recorregut fou de 8,4 kilòmetres i els participants havien de fer cinc voltes al circuit. Per primera vegada a la història, la marató del Campionat del Món de patinatge de velocitat va tenir el caràcter d'*open* i va estar obert a patinadors federats en les categories sènior i júnior. Aquesta competició també va rebre el títol de Campionat Mundial Màster per a patinadors de més de trenta anys.

Precisament, la pista oval del Front Marítim, dissenyada per una empresa catalana, ha estat un dels millors llegats dels World Roller Games a la ciutat, ja que és desmuntable i es pot instal·lar de forma provisional on convingui per a l'organització de competicions, encara que està previst que la seva ubicació habitual sigui al Centre d'Alt Rendiment Esportiu de Sant Cugat (CAR).

Les proves disputades a les instal·lacions de la pista oval del Front Marítim i al circuit de La Mar Bella foren els 200 m, 500 m +D, esprint, 1.000 m esprint, 3.000 m relleus, 10.000 m punts, 10.000 m eliminació, 10.000 m punts i eliminació, i 15.000 m eliminació, en les categories femenina i masculina, absoluta i júnior. Al circuit del passeig de Gràcia i l'avinguda Diagonal s'hi van fer les proves de marató i 100 m esprint.

Com ja es preveia, els patinadors colombians van ser els grans dominadors de la competició, i van obtenir més d'un terç de les medalles en joc (22 de 60). És a dir, els colombians guanyaren tantes medalles com els seus rivals més directes: Bèlgica i la Xina Taipei, amb set medalles, i Itàlia, amb cinc medalles. Aquest domini va quedar demostrat si ens fixem només en les medalles d'or, que els colombians van guanyar en 13 de les 20 finals disputades. Destacaren els patinadors Edwin Estrada, Pedro Causil, Geiny Pájaro i Johana Vivero.

Un fet molt destacable fou que les set medalles de Bèlgica les va guanyar Bart Swings, que també va aconseguir la medalla d'argent a la prova de velocitat per punts als Jocs Olímpics d'Hivern de Pyeongchang (2018). També cal mencionar les tres medalles de la italiana Francesca Lollobrigida, medalla d'or a les proves de 15.000 m eliminació i marató, i plata a la prova de 10.000 m punts i eliminació. El guanyador de la marató masculina fou el francès Beddiaf Nolan, mentre que Nil Llop, representant de la delegació espanyola, va obtenir un meritori dotzè lloc.

A la categoria sènior l'equip espanyol no va obtenir cap medalla, ja que les principals opcions, representades per l'alabès Patxi Peula i el navarrès Joseba Fernández, no van poder repetir els èxits dels World Roller Games de Nanjing (2017). Joseba Fernández, quatre vegades campió del món de l'espectacular prova dels 100 m esprint, amb molèsties físiques, no va poder rendir al seu millor nivell i va quedar en cinquena posició.

En canvi, a la categoria júnior es va obtenir un resultat brillant, amb deu medalles, tres d'elles d'or, només superades per les disset medalles dels colombians i les onze de la delegació italiana.

Cal destacar les cinc medalles de l'aragonesa Nerea Langa, guanyadora dels 200 m i 500 m +D esprint, i tres medalles més d'argent a les proves de 1.000 m esprint, 3.000 m relleus i Circuit 1 Volta esprint; i les medalles obtingudes pel català Nil Llop que, mesos després de patir greus fractures durant un entrenament, va guanyar l'or als 500 m +D esprint i la medalla de bronze als 200 m.

En definitiva, la gran dominadora del patinatge de velocitat fou Colòmbia, que va aconseguir 42 de les 126 medalles en joc.

Els patinadors espanyols que van participar en aquestes disciplines foren: Maite Ancín, Maialen Oñate, Sheila Posada, Joseba Fernández, Jonathan Galar, David

Morell i Patxi Peula (categoria sènior), i Luisa González, Abril del Río, Nerea Langa, Valentina Mendoza, Almudena Blanco, Iván Gaar, Javier Larrasoain, Nil Llop, Rafael Heredia i Daniel Martín (categoria júnior).

INLINE FREESTYLE

El *freestyle* és una modalitat del patinatge en línia que consisteix a realitzar diferents trucs (exercicis) en una fila de cons situats en línia recta i separats l'un de l'altre de forma equidistant. Aquesta disciplina exigeix el domini d'un conjunt d'habilitats: tècnica, creativitat, sensibilitat i màxima precisió per tal de realitzar inversemblants trucs i figures.

Les diferents competicions es van desenvolupar al Sant Jordi Club. Les modalitats de derrapatges, salts, parelles i les dues proves d'eslàlom: el clàssic, on cada patinador efectua una coreografia ajustada al ritme de la música durant un temps determinat, i l'eslàlom *battle*, on els patinadors, en diferents rondes, mostren els seus millors i més complexos trucs amb l'objectiu de tractar d'executar-los durant el màxim nombre de cons possible.

Tot i no igualar la seva millor actuació als World Roller Games, el xinès Zhang Hao va tornar a ser un dels grans protagonistes en aconseguir dues medalles d'or, tantes com la seva compatriota Su Fei Qian, per la qual cosa se'ls pot considerar els reis de l'eslàlom *inline* dels World Roller Games de Barcelona 2019.

En la modalitat de salts, el francès Florian Petitcollin va revalidar el títol de campió del món i va establir un nou rècord del món amb un salt d'1,62 m. La segona i tercera posició van ser per als representants senegalesos Dame Fall i Sarr Jean Pierre Ngor, respectivament. A la categoria femenina, la senegalesa Awa Balde també va establir un nou rècord del món, amb un salt d'1,30 m, i va guanyar la competició per davant de la francesa Conan Maëliss i la representant espanyola Marina Oliveras, campiona d'aquesta modalitat als World Roller Games de Nanjing (2017).

A la prova de derrapatges, el tailandès Phuri Senarat va superar l'espanyol Enrique Rubio, que no va poder revalidar el títol assolit als World Roller Games del 2017, i va aconseguir la medalla d'argent per davant del xinès Yang Huang

Hai. En categoria femenina, el domini fou de les representants russes, ja que la medalla d'or i la de bronze foren per a les representants russes Olga Fokina i Anna Kukushkina, i la medalla d'argent per a la ucraïnesa Bohdana Hotsko. A més, les russes Alena Efimova i Natalia Krykova ocuparen la quarta i cinquena posició, i la ucraïnesa Victoria Maritchak, la sisena. Cal esperar fins a la setena posició, amb la representant espanyola Muyuan Zhu Chen, per trobar una representant que no sigui russa.

A la modalitat d'eslàlom per parelles, els italians Valerio Degli Agostini i Lorenzo Guslandi van trencar l'hegemonia asiàtica i van assolir el títol de campions del món per tercera vegada no consecutiva, mentre que les parelles de la Xina (Kunqi Gu i Chenyu Zeng) i del Japó (Masayoshi Shibagaki i Taiki Shibagaki) completaren el pòdium, del qual, sorprenentment, van quedar fora els xinesos Zhang Hao i Ye Haoqin. Els joves aragonesos Paula Royo i Miguel Peña es van classificar en una meritòria setena posició.

A la prova d'eslàlom de velocitat, el guanyador es va decidir per l'escàs marge de 12 mil·lèsimes. Un fet que va permetre al xinès Jun Yan Yu revalidar el seu títol davant dels iranians Amirmohammad Savari Jamalouei i Reza Lesani. A semifinals es va millorar el rècord mundial de forma successiva, que va quedar en 4,717 segons. En categoria femenina, la representant de la Xina Taipei, Chen Pei Yi, fou la guanyadora i va recuperar el títol mundial perdut l'any 2018. Per altra banda, la representant espanyola Eva Jiménez va quedar classificada en vuitena posició.

Un cop superada la decepció de l'eliminació a la prova d'eslàlom de velocitat, el xinès Zhang Hao va guanyar el seu tercer títol consecutiu a la prova d'eslàlom clàssic, amb una brillant actuació que va merèixer el reconeixement quasi unànime dels jutges, ja que tots menys un li van donar la màxima puntuació. Les medalles d'argent i bronze van ser per als italians Lorenzo Guslandi i Valerio Degli Agostini, respectivament. Els representants espanyols Antonio Castro i Pau Bosch es van classificar en sisena i vuitena posició respectivament. En categoria femenina, la xinesa

Su Fei Qian també va revalidar el títol de campiona del món després de superar la russa Daria Kuznetsova i la polonesa Klaudia Hartmanis. La representant espanyola Alba García va obtenir una meritòria setena posició.

La gran estrella de l'*inline freestyle* als World Roller Games de Barcelona fou Zhang Hao, que va tancar la seva participació revalidant el títol de campió del món de la prova anomenada eslàlom *battle*. Cal destacar que, per primera vegada a la final d'aquesta competició hi va haver un representant espanyol, Pau Bosch, que va merèixer una menció d'honor del jurat malgrat haver acabat en quarta posició.

En categoria femenina, Su Fei Qian, guanyadora de l'eslàlom clàssic, també va revalidar el seu títol de campiona del món a la prova d'eslàlom *battle*, després de superar la japonesa Mika Moritoki i la belorussa Vasilisa Maslova. La representant espanyola Alba García, va aconseguir un excel·lent cinquè lloc i Míriam Fatmi va ocupar la setena posició.

Els patinadors espanyols que van participar en aquesta disciplina foren: Marina Oliveras i Juan Ignacio Martínez (salts), Muyuan Zhu Chen i Enrique Rubio (derrapatges), Paula Royo i Antonio Castro (eslàlom parelles), Eva Jiménez, Natalia Extremiana, Llara Gómez, Pedro Salazar, Alejandro Cañero i Álvaro Nieto (eslàlom velocitat) i Alba García, Míriam Fatmi, Paula Trigo, Pau Bosch i Miguel Peña (eslàlom clàssic i eslàlom *battle*).

ROLLER DERBY

El *roller derby* té els seus orígens als Estats Units, durant la dècada dels anys 20 del segle passat, fruit d'un joc de diversió entre un grup de noies que patinaven. Per tant, fou un esport de marcat accent femení als seus inicis.

Tot i tenir una notable acceptació, fins a arribar a convertir-se en una mena d'espectacle amb el pas dels anys, el *roller derby* va entrar en declivi i va quedar com una pràctica residual a la dècada dels 70. Fou a finals del segle XX quan, amb les noves tendències generades als Estats Units, on es van començar a practicar esports dinàmics, espectaculars i amb un cert risc, es reactivà la pràctica del *roller derby* com a competició esportiva majoritàriament femenina.

Es tracta d'una competició en la qual hi ha tres factors fonamentals: contacte, velocitat i estratègia. Hi juguen dos equips de cinc membres que competeixen en una pista ovalada a la qual donen voltes en sentit contrari al de les agulles del rellotge.

Els partits tenen una durada de dues parts de 30 minuts. El joc consisteix en diversos enfrontaments de dos minuts anomenats *jam* en què un integrant de cada equip, denominat *jammer*, que s'identifica amb un estel en el seu casc, intenta anotar punts cada vegada que aconsegueix superar la defensa rival formada per quatre patinadors anomenats *blockers*. Aquests jugadors tenen l'objectiu d'intentar obstaculitzar l'acció del *jammer* amb bloquejos. L'equip del *jammer* haurà de procurar protegir el seu jugador i aconseguir que realitzi el nombre més gran de punts possible.

Cada volta que el *jammer* supera l'equip rival suposa cinc punts, un per rival. Entre cada *jam* hi ha 30 segons de descans i, donada l'exigència física d'aquesta modalitat, els equips estan compostos per 15 patinadors. A Espanya és un esport nou que es practica des de principis de la dècada present. S'autogestiona de

manera totalment amateur i encara està en fase de divulgació amb el suport i la gestió de la Federació Espanyola de Patinatge. Amb una trentena de clubs, la majoria femenins, els principals nuclis geogràfics on es practica són Catalunya, Madrid, València, Bilbao i Canàries.

L'any 2010 es van crear els dos primers clubs femenins a Canàries i Barcelona i, tres anys més tard, es va formar la selecció espanyola, solament en categoria femenina, per tal de competir a la Copa del Món del 2014, organitzada per la Women's Flat Track Derby Association (WFTDA). En aquesta primera participació, la selecció espanyola es va classificar 24a de 30 seleccions, però en un important salt de qualitat, a la segona edició dels WFTDA del 2018, la selecció espanyola va assolir un meritori novè lloc, entre 28 seleccions participants.

Amb el pas dels anys s'han començat a formar equips masculins. El fet que fos inicialment una iniciativa femenina explica que a la primera edició dels World Roller Games de Nanjing (2017) només es disputés la competició femenina amb la presència de tan sols quatre seleccions, entre elles l'espanyola, que va acabar tercera.

A la segona edició dels World Roller Games de Barcelona 2019 s'hi va incorporar també la categoria masculina. El Pavelló Municipal d'Esports Riera Seca de Mollet del Vallès fou la seu d'aquestes competicions. En la modalitat de *roller derby* hi van participar deu seleccions de sis països diferents. Els Estats Units, Austràlia, la Xina i Espanya van competir tant amb la selecció femenina com masculina, mentre que el Japó va completar la categoria masculina i l'Índia la categoria femenina.

Els cinc països participants per categoria, cinc en categoria femenina i cinc en categoria masculina, van disputar una lligueta tots contra tots per determinar l'orde de les semifinals. El primer classificat va jugar contra el quart, i el segon classificat va jugar contra el tercer. A la primera fase hi va haver una gran diferència de nivell.

A la categoria femenina, la selecció espanyola va derrotar l'Índia (359-2) i la Xina (149-6), i va perdre amb Austràlia (58-73) i els Estats Units (19-164). A semifinals, nova derrota davant Austràlia (77-95). Finalment, la selecció va aconseguir la medalla de bronze després de derrotar l'Índia (106-14) en el partit per al tercer i quart lloc.

A la categoria masculina, Espanya va guanyar Austràlia (91-32), el Japó (95-32) i la Xina (167-26), i va perdre amb els Estats Units (41-60). Com a segona de grup es va creuar a les semifinals amb els australians (115-16). La final la disputaren les seleccions d'Espanya i dels Estats Units (37-42). Tot i que els van posar les coses molt difícils, els nord-americans van acabar guanyant la medalla d'or.

Els patinadors espanyols que van participar en aquesta disciplina foren: Almudena Sainz, Estefanía Ventura, Eva Frugoni, Gloria Esther Rodríguez, Jessica Sánchez, Lara Selva, Mar Vidal, Adela Villa, Raquel Lucena, Maria Majó, Marina Majó, Mariona Carmona, Mònica Piosa, Noemí Dulsat, Sofia González, Yolanda Font, Victoria Ortego i Marta Maiques (selecció femenina), i Pablo Alonso, Sergio Agüero, Adrián Izquierdo, Eloy Cuenca, Juan Carlos Jiménez, Jordi Lino, Gabriel Barata, Borja Martínez, Jordi López, Roberto Martínez, Roberto Jiménez, Iu Horts, Sergio Peñuela, Esteban Solaz i Eduardo González (selecció masculina).

ROLLER FREESTYLE

El *roller freestyle* és una modalitat de marcat accent urbà perquè el seu escenari natural és l'arquitectura urbana. En l'àmbit competitiu es practica a l'anomenat *park*, un espai especialment dissenyat per a la seva pràctica, on els *riders* realitzen diferents trucs, acrobàcies i figures a estructures i mòduls com rampes, baranes i escales, recreant formats urbans, i demostren les seves habilitats.

Aprofitant les característiques del Palau Sant Jordi es va dissenyar un *park* ràpid, fluid i amb nombroses línies d'acció tenint en compte les màximes necessitats dels esportistes per poder oferir el millor espectacle possible. En una superfície de 1.200 metres es va habilitar una combinació de mòduls d'aire, *funboxes*, *spines* i grans *quarters* per tal que es poguessin fer rotacions i trucs invertits de gran altura. També es van habilitar mòduls de *grind* i baranes rodones amb diferents inclinacions.

El britànic Joe Atkinson va assolir la victòria a la disciplina de *roller freestyle* i així va confirmar les bones sensacions de la prova classificatòria. Classificat per a la final amb la millor puntuació, Atkinson va superar els francesos Nicolas Servy i Jeremy Melique. Van quedar fora del pòdium els dos grans favorits: el japonès Yuto Goto, el principal candidat a la victòria que fou cinquè, i l'australià Christopher Wellsmore que, malgrat entrar a la final amb la segona millor puntuació, va ocupar el sisè lloc.

A la categoria femenina sí que es van fer bons els pronòstics, i la japonesa Chihiro Azuma va revalidar el títol obtingut als World Roller Games de Nanjing (2017) davant de la japonesa Misaki Katayama i la francesa Derrien Manon. Lamentablement, la bilbaïna arrelada a Barcelona, María Muñoz, que havia assolit la millor puntuació a les semifinals, no va poder mantenir el nivell i va acabar cinquena per davant de l'altra representant espanyola, Sara Vilella, que també fou finalista.

La disciplina del *roller freestyle* es va acomiadar dels World Roller Games de Barcelona 2019 amb la prova denominada *vert - Jam Session*. Una exhibició a l'esplanada de l'Anella Olímpica amb la participació del japonès Takeshi Yasutoko, múltiple campió dels X Games i entrenador de la selecció japonesa. La prova també va comptar amb la presència d'importants figures com el nord-americà Montre Livingston, el japonès Yuto Goto i el letó Nils Jansons.

Els patinadors espanyols que van participar en aquesta disciplina foren: María Muñoz, Sara Vilella i Emi Parejo (categoria femenina) i Àlex Cebrián, Víctor Medrano i David Muñiz (categoria masculina).

SKATEBOARD

Creat als Estats Units a la dècada dels anys seixanta, el monopatí, també conegut com *skate*, és una adaptació terrestre del surf. Pocs anys després, a principis dels anys setanta, es va començar a expandir i es va articular una creixent indústria al seu voltant.

El monopatí és una taula de fusta plana i doblegada als extrems, amb dos eixos (*trucks*) i quatre rodes que tenen dos rodaments cada una. A les competicions de *street* (carrer) es realitzen trucs fent figures a l'aire o a través de mòduls, rampes, escales o baranes.

La modalitat de *skateboard vert*, abreviatura de *skateboard* vertical, consisteix a transitar amb el monopatí per una rampa o pendent en la qual els *skaters* han de fer transicions del pla horitzontal al vertical per realitzar els trucs. En el seu origen es practicava en una piscina buida. A mesura que l'*skateboard* es va ubicar en parcs, especialment dissenyats per a la seva pràctica, la modalitat original, coneguda popularment com "pujar la piscina", es va popularitzar i els *skaters* van començar a desenvolupar i practicar trucs i tècniques específiques per a aquesta modalitat denominada *skateboard* vertical.

Disputat a l'esplanada de l'Anella Olímpica, el Campionat del Món de *skateboard vert* va coronar com a guanyadors la nord-americana Lyn-Z Adams Pastrana i el francès Edouard Damestoy. Amb les seves increïbles actuacions, ambdós *riders* van oferir un espectacle que va fer vibrar de valent la gran quantitat d'afecionats que van presenciar les proves. En categoria femenina, Lyn-Z Adams Pastrana va guanyar, sense cap discussió, la medalla d'or després d'imposar-se a l'australiana Ruby Trew i a l'alemanya Lilly Stoephasius. La representant espanyola Julia Benedetti es va classificar en un meritori sisè lloc. Per altra banda, a la categoria masculina Edouard Damestoy es va imposar als brasilers Ronaldo Gomes da Silva Filho i Augusto Akio Takahashi dos Santos, que van aconseguir l'argent i el bronze respectivament.

Els representants espanyols que van participar en aquesta disciplina foren: Julia Benedetti, Marcel Cama, Ian Ponciano i Alain Kortabitarte.

La modalitat de *skateboard street*, que no formava part del programa oficial dels World Roller Games, el Palau Sant Jordi va ser l'escenari del Barcelona European Open (BEO), va tenir un inesperat vencedor en la categoria masculina. El peruà Angelo Caro, malgrat classificar-se en vuitè lloc per a la final, va sorprendre en superar els principals favorits, entre els quals hi havia els portuguesos Gustavo Ribeiro i Jorge Simoes, que van acabar en la segona i tercera posició respectivament.

En la categoria femenina, les *riders* espanyoles van aconseguir un triplet amb una portentosa actuació. Encapçalades per la catalana Mar Barrera, vencedora indiscutible, les *riders* Daniela Terol, amb només 11 anys, i Andrea Benítez van guanyar, respectivament, la medalla d'argent i la de bronze.

SCOOTER

Podem considerar que la prova de *scooter freestyle* fou la gran novetat dels World Roller Games 2019. Aquesta disciplina es convertí en l'onzena modalitat de roda petita del programa dels World Roller Games. Es tracta de la modalitat més recent que s'ha generat en el mateix àmbit dels esports extrems com el BMX o l'*skate*, amb els quals té en comú que es duen a terme a les mateixes pistes. Aquest esport, que es practica amb *scooters*, que popularment coneixement com a patinets, té una gran espectacularitat i requereix que els participants tinguin un elevat nivell de recursos tècnics. En poc temps ha obtingut una notable popularitat pel seu impacte a les xarxes socials.

Amb l'objectiu de la seva difusió i desenvolupament, l'any 2011 es va constituir la International Scooter Association, que aplega practicants, fabricants, distribuïdors, venedors i organitzadors, i que es va incorporar a la World Skating com una de les disciplines de roda petita. Es pot dir que l'*scooter* va passar amb nota el seu debut en una instal·lació extraordinària com és el Palau Sant Jordi.

En la ronda semifinal es va produir una notícia negativa: la inesperada eliminació del tricampió mundial Jordan Clark que, a conseqüència d'una caiguda, va quedar molt lluny dels dotze primers llocs que donaven accés a la final. El jove britànic, de 20 anys, un personatge carismàtic amb més de 400.000 seguidors a la xarxa social Instagram i amb una línia de *scooters* amb el seu propi nom i disseny al mercat, no va poder triomfar a la que anomena la seva ciutat favorita per patinar.

La final de la prova de *scooter freestyle* fou espectacular, disputada i molt emocionant. La diferència en la puntuació final entre el primer i el tercer classificat només va ser de mig punt. Malgrat assolir la millor nota a semifinals, el nord-americà Chris Farris va ser superat, tan sols per dues dècimes, pel seu compatriota Jonmarco Gaydos, i l'australià Dylan Morrison va finalitzar amb la medalla de bronze, a quatre dècimes del vencedor. Els representants espanyols van quedar eliminats a la ronda classificatòria, exceptuant Jamie Addison, que va

accedir a la ronda de semifinals i va finalitzar 32è de 56 participants.

A la prova femenina va succeir el mateix que a la prova masculina, ja que a les rondes classificatòries la neozelandesa Alexandra Madsen va obtenir amb escreix la millor nota. A la final, la nord-americana Rebeca Ortiz, que havia ocupat la segona posició a les rondes classificatòries, es va mostrar superior i va proclamar-se campiona del món superant Alexandra Madsen i l'australiana Bianca Dilworth.

També es va disputar la prova de la Junior World Cup, solament en categoria masculina, que va guanyar el britànic James Gellatly, seguit del danès Hjalte Langebek Hansen i dels espanyols Àlex Pérez Ortuño, tercer, i Àlex González, quart.

Els representants espanyols que van participar en aquesta disciplina foren: Lucía Martín, Joan Jorba, Diego Puche i Lautaro Limarieri (*park sènior*), Àlex Pérez i Àlex González (*park júnior*) i Carlos Ravello, Luis Barrios i Guifré Obradors (*street*).

Sabies que *la segona edició dels World Roller Games va aplegar un total de 8.979 persones, comptabilitzant esportistes, tècnics i oficials de les delegacions participants, jutges, àrbitres, personal dels comitès organitzadors i la valuosa aportació de 750 voluntaris? Pel que fa a l'assistència de públic, els WRG van tenir una notable acceptació, com ho acredita l'assistència de 140.000 espectadors, un 10% més del que havien previst els organitzadors. També va ser notable el ressò mediàtic ja que es van acreditar 360 periodistes per cobrir les diferents competicions. L'audiència televisiva, a càrrec de TV3, Teledporte de RTVE i La Xarxa, també va ser notable. Un operatiu que va mobilitzar 343 persones. Un total de 80 hotels van cobrir les necessitats d'allotjament de les diferents delegacions i el transport va mobilitzar una mitjana de 38 autobusos diaris i un total de 500 viatges.*

AGRAÏMENTS

*Des de la Fundació Barcelona Olímpica volem
agraïr a totes les persones i entitats que han
col·laborat en la cerca fotogràfica i documental
per a la realització d'aquest llibre.*

AUTORS

Juli Pernas López

És llicenciat en Filosofia i Lletres (Història de l'Art) per la Universitat de Barcelona. Des del 1981 ha ocupat diversos càrrecs directius en els Serveis d'Esports de l'Ajuntament de Barcelona i actualment és director de la Fundació Barcelona Olímpica. Com a dirigent esportiu ha estat president de la Federació Catalana de Beisbol i Softbol del 1986 al 1994 i vicepresident i secretari de la Unió de Federacions Esportives de Catalunya. Des de l'any 2000 és president de la Federació Espanyola de Beisbol i Softbol. Així mateix, és membre del Comitè Olímpic Espanyol des del 1978 i president de la Comissió d'Esport i Medi Ambient des de l'any 2000. També és autor de diverses publicacions sobre la història de l'esport a la ciutat de Barcelona i de la història del beisbol a Espanya. Ha estat guardonat amb les medalles de plata (2008) i d'or (2011) de la Reial Ordre del Mèrit Esportiu; amb la distinció de Millor Dirigent de la Federació (2007) i de Millor Dirigent Professional per l'Associació Catalana de Dirigents de l'Esport (2010); amb la insígnia de l'Ordre Olímpica del Comitè Olímpic Espanyol (2014) i amb la Medalla d'Or al Mèrit Esportiu de la ciutat de Barcelona (2019).

Joan Manel Surroca Carmona

Nascut a Barcelona el 1953, va cursar els estudis universitaris d'Història a la Universitat Central de Barcelona. Seguint la tradició familiar, va viure de molt a prop el món de la comunicació, en el qual va començar de ben jove. Durant bona part de la seva trajectòria professional ha exercit com a periodista radiofònic especialitzat en esports. Des del 1990 i fins l'any 2007 va ser el responsable del Servei d'Esports de les diferents emissores de RNE a Catalunya. Amb motiu dels JJOO de Barcelona del 1992, va participar en el disseny de la Ràdio Olímpica i va coordinar l'equip de redactors de RNE que van cobrir els Jocs. També va cobrir els JJOO de Sydney del 2000. La seva dedicació al periodisme radiofònic durant prop de quaranta anys ha estat reconeguda pel món de l'esport amb nombroses distincions, com la categoria de plata de la Reial Ordre del Mèrit Esportiu i la de la Secretaria General de l'Esport amb motiu de la seva trajectòria professional. Des del 2010 és un col·laborador actiu de la Fundació Barcelona Olímpica i de les publicacions de l'Aula d'Història del Centre d'Estudis i de l'Esport Joan Antoni Samaranch.

Durant la seva visita a Barcelona a començaments del mes de novembre del 1926, el fundador del moviment olímpic, el baró Pierre de Coubertin, va arribar a definir-la com a una ciutat superbament esportiva, i alhora va aconsellar que es preservés si volia continuar essent-ho. Més de nou dècades després, es pot dir que ho continua essent, i amb escreix. A més de veure fet realitat el somni olímpic amb l'organització dels Jocs Olímpics del 1992, Barcelona ha estat seu de 52 campionats del món corresponents a un total de 32 esports o modalitats esportives diferents. Per si mateixos, molts d'aquests campionats del món donarien per fer un llibre, però, en aquest cas, el principal objectiu és fer un recull dels trets bàsics de tots ells i aconseguir, com a resultat final, donar una visió de conjunt que tanmateix ens permeti fer-nos una idea de l'enorme dimensió assolida per Barcelona fins a consolidar-se com a una de les principals capitals de l'esport internacional.

